

Årsredovisning 2025

Länsstyrelsen Gävleborg

Länsstyrelsen
Gävleborg

Bilder omslag

Bilder på stormfälld skog i Gävleborg efter stormen Johannes framfart. Foto: Länsstyrelsen Gävleborg

Bilder förord

Möte med Regionala Rådet för totalförsvar och krisberedskap på Gävle slott. Foto: Länsstyrelsen Gävleborg

Arbetet med Lokalprogrammet fortsätter och ombyggnationen av Länsstyrelsens lokaler går framåt.

Foto: Länsstyrelsen Gävleborg

Länsledningen besökte Nordanstigs kommun och mötte kommunchef Erik Hedlund och kommunstyrelsens ordförande Ola Wigg. Foto: Nordanstigs kommun

Den 13 februari 2025 presenterade civilminister Erik Slottnér att Carina Ståhl Herrstedt blir Gävleborgs nya landshövding. Foto: Länsstyrelsen Gävleborg

I juni besökte landshövdingen Gävle Energi för att få en presentation av bolagets arbete. Foto: Gävle Energi

Titel: Länsstyrelsen Gävleborgs årsredovisning 2025

Utgivare: Länsstyrelsen Gävleborg

Diarienummer: 412-2026

Utgivningsår: 2026

Innehåll

LANDSHÖVDINGEN HAR ORDET	5
OM ÅRSREDOVISNINGEN	7
Årsredovisningens kapitelindelning	7
Förklaring av begrepp	8
MYNDIGHETSÖVERGRIPANDE VERKSAMHET	9
Våra uppgifter, uppdrag och mål	9
Strategisk styrning och planering	10
Myndighetsövergripande resultat	12
Myndighetsövergripande resultatbedömning	30
RESULTATREDOVISNING PER VERKSAMHETSOMRÅDE	31
Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	31
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	38
Regional tillväxt och infrastrukturplanering	48
Hållbar samhällsplanering och boende	54
Energi och klimat.....	67
Kulturmiljö	74
Samhällsskydd och beredskap.....	83
Naturvård och miljöskydd.....	90
Areella näringar.....	119
Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.....	132
ÖVRIG REDOVISNING	148
Information av väsentlig betydelse.....	148
Sammanställning av väsentliga uppgifter	149
Avgiftsbelagd verksamhet.....	151
ÅRET I SIFFROR.....	153
Tabell A – Verksamhetskostnader.....	153
Tabell B – Verksamhetskostnader och myndighetsgemensam verksamhet.....	155
Tabell C – Årsarbetskrafter	157
Tabell D – Representation	158

Tabell E – Lokaler	158
Tabell F – Redovisning av ärenden 2025	159
Tabell G – Överklagade beslut 2025	162
Tabell H – Överklagade beslut som ändrats i högre instans 2025.....	163
Tabell I – Handläggningstider	165
FINANSIELL REDOVISNING	170
Resultaträkning	170
Balansräkning.....	171
Anslagsredovisning.....	173
Tilläggsupplysningar och noter	175
LANDSHÖVDINGENS UNDERSKRIFT AV ÅRSREDOVISNINGEN	193
BILAGOR	194
Bilaga A Register länsstyrelseinstruktionen.....	194
Bilaga B Register regleringsbrevsuppdrag.....	196
Bilaga C Register övriga uppdrag	198
Bilaga D Redovisas i särskild ordning.....	199
Bilaga E Länsstyrelsegemensam redovisning.....	202

Landshövdingen har ordet

Det blev ett minst sagt omskakande slut på 2025 när stormen Johannes slog till mot Gävleborgs län med full kraft. Länsstyrelsens organisation och förmåga att leda samverkan i länet blev satt på prov och även om utvärderingarna knappt hunnit börja när detta skrivs vågar jag säga att jag är mycket stolt över det arbete som vi tillsammans har gjort. Återigen blev det tydligt att Gävleborg är ett län som går samman när krisen kommer. Alla, från nationella myndigheter till den enskilda medborgaren, kavlade upp ärmarna och bidrog i hanteringen för att mildra konsekvenserna. Enligt Skogsstyrelsen är det de största stormskadorna på cirka ett decennium i landet där cirka 10 miljoner skogskubikmeter fällt. Hanteringen kommer ta lång tid och där kommer Länsstyrelsen ha en fortsatt betydande roll.

Jag tillträdde som landshövding och myndighetschef ungefär nio månader innan stormen slog till. Jag möttes av en väl fungerande länsstyrelse. Det goda arbete som var påbörjat har fortsatt i samma positiva anda. Genom många möten och samtal har jag fördjupat min kunskap om länets förutsättningar och utmaningar. Rollen som landshövding ger en unik inblick i arbetet inom kommuner, myndigheter, regionen, näringslivet och civilsamhället, vilket skapar goda förutsättningar för samverkan. Det ger mig förutsättningar att bidra till att knyta samman aktörer och processer som stärker länets långsiktiga utveckling. Jag har vid besök i länets kommuner diskuterat frågor kring hur vi som myndighet kan bli ännu

bättre och hur vi ytterligare kan bistå kommunerna i deras arbete. Jag ser fram emot att fortsätta utveckla samarbetet och lära känna länet ännu bättre under kommande år.

Genom samverkan skapar vi kraft i utvecklingsarbetet. Tillsammans tar vi ett långsiktigt ansvar för att stärka totalförsvaret, möjliggöra den gröna omställningen och förebygga brottslighet – viktiga delar i arbetet för ett tryggt och hållbart län.

Trygghet är fundamentet i vårt samhälle. De tragiska händelserna under året, bland annat maskjutningen i Gävle och mordet på en ambulanssjukvårdare i Nordanstig, understryker vikten av vårt gemensamma arbete inom det brottsförebyggande uppdraget. Det finns fortsatt behov av insatser för att stärka individers och familjers förutsättningar att leva trygga liv. Länsstyrelsens roll är att fortsatt stötta länets aktörer i deras brottsförebyggande arbete.

Länsstyrelsen finns nära människor i länet. Genom att vara länken mellan invånare, kommuner och nationella beslutsfattare skapar vi förutsättningar för samverkan och utveckling. Vi arbetar fokuserat på att förenkla våra processer och effektivisera arbets sätt så att näringsliv och invånare upplever oss som en tillgänglig myndighet. Vår vision om att vara en av Sveriges bäst fungerande myndigheter och att tillsammans göra Gävleborg starkt, hållbart, inkluderande och attraktivt präglar allt arbete vi gör.

Parallellt har vi också arbetat vidare med vårt lokalprogram där vi nu befinner oss i tillfälliga lokaler för att under senare delen av 2026 flytta tillbaka till renoverade, mer ändamålsenliga lokaler som är anpassade för framtiden. Vi fram emot att få flytta in i fräscha lokaler under 2026 där vi tillsammans ska fortsätta att skapa förutsättningar för ett starkt Gävleborg.

Carina Ståhl Herrstedt,

Landshövding i Gävleborgs län

Om årsredovisningen

Syftet med det här avsnittet är dels att informera om årsredovisningens upplägg och disposition, dels att beskriva de huvudsakliga begrepp och mät- och värderingsmetoder som vi använder. Redovisningsprinciper för finansiella delar, tabeller och ärendestatistik redovisas under rubriken Tilläggsupplysningar och noter i avsnittet Finansiell redovisning.

Årsredovisningens kapitelindelning

Länsstyrelsens årsredovisning är uppbyggd för att motsvara kraven i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Den består av följande delar:

- Landshövdingen har ordet
- Om årsredovisningen
- Myndighetsövergripande verksamhet
- Resultatredovisning per verksamhetsområde
- Övrig redovisning
- Året i siffror
- Finansiell redovisning
- Landshövdingens underskrift av årsredovisningen
- Bilagor

Resultatredovisningen innehåller en myndighetsövergripande redovisning och en redovisning per verksamhetsområde. Den utgår från den länsstyrelsegemensamma verksamhets- och ärendestrukturen (VÅS). I avsnittet Myndighetsövergripande verksamhet beskrivs också länsstyrelsens organisation, strategiska styrning, planering och inriktning för verksamheten.

Varje kapitel i resultatredovisningen inleds med en tabell som sammanfattar de instruktionsuppgifter, regleringsbrevsuppdrag och andra återrapporteringsgrunder som behandlas. Därefter följer en beskrivning av verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål. Avsnittet avslutas med resultatredovisning och en samlad bedömning av resultaten.

Under avsnitt Övrig redovisning beskrivs information och uppgifter av väsentlig betydelse samt avgiftsbelagd verksamhet. Året i siffror innehåller bland annat statistik avseende verksamhetskostnader, årsarbetskrafter (ÅA) och ärendehantering, fördelade enligt VÅS. Den finansiella redovisningen innehåller resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisningen samt tilläggsupplysningar och noter.

Bilaga A-C beskriver vilka paragrafer i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, regleringsbrevsuppdrag och övriga uppdrag som ingår i resultatredovisningen samt var i årsredovisningen de redovisas. Bilaga D tydliggör vilka regleringsbrevsuppdrag som redovisas i särskild ordning. Bilaga E innehåller länsstyrelsegemensam resultatredovisning av uppdrag, funktioner och stödverksamhet som samordnas.

För de länsstyrelser som omfattas av förordningen om intern styrning och kontroll redovisas eventuella underlag för ledningens bedömning i bilaga F.

Förklaring av begrepp

Här förklarar vi några av de begrepp som vi använder oss av i resultatredovisningen.

Uppgifter utgår i regel från förordningar, till största delen från det som står i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion.

Uppdrag utgår till största delen från tidsatta uppdrag som regeringen angett i regleringsbrevet eller i något annat beslut.

Länsstyrelsens verksamhet styrs av att vi ska bidra till att nationella och mer övergripande mål får genomslag i länet. Länsstyrelsens insatser ska påverka måluppfyllelsen.

I enlighet med Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 3 kapitlet 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) använder Länsstyrelsen resultatindikatorer som stöd för bedömningar av måluppfyllelsen och resultaten.

Det finns flera områden i resultatredovisningen som Länsstyrelsen inte redovisar indikatorer för. Skälen till det är bland annat svårigheter att definiera relevanta indikatorer som påvisar eller indikerar en resultatutveckling utifrån uppdraget.

Resultaten som redovisas kan bestå av både prestationer och effekter.

Resultatbedömningen är den samlade bedömningen av resultatet av Länsstyrelsens insatser inom verksamheten.

Bedömningsgrunder

I årsredovisningen används bedömningsgrunder i form av nyckeltal, indikatorer, statistik (exempelvis året i siffror) och övriga resultatbeskrivningar.

För varje verksamhetsområde bedöms resultatet i förhållande till verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål. Resultatet bedöms också i förhållande till redovisade förändringar, skillnader och tillstånd.

För respektive avsnitt i årsredovisningen gör vi en motiverad sammanvägd bedömning av resultatet. I de fall verksamheten i avsnittet är omfattande kan den kompletteras med en motiverad bedömning per delverksamhet.

De nivåer och omdömen som vi använder för resultatbedömningen är:

- Otilfredsställande: Resultaten når inte upp till målen eller når endast i begränsad omfattning de uppsatta målen.
- Utvecklingsbehov: Resultaten når delvis upp till de uppsatta målen, men inte i tillräcklig omfattning.
- Gott: Resultaten når i all väsentlighet de uppsatta målen.
- Utmärkt: Resultaten når i alla delar de uppsatta målen med god marginal.

Myndighetsövergripande verksamhet

I detta avsnitt beskrivs länsstyrelsernas övergripande uppgifter, uppdrag och mål. Här redovisas den enskilda Länsstyrelsens organisation, strategiska styrning och planering. Här redovisas även resultatet av Länsstyrelsens myndighetsövergripande arbete med fokus på uppgifter enligt §2 och §5 i länsstyrelseinstruktionen, arbetsmiljö, övergripande uppdrag och internt utvecklingsarbete.

Våra uppgifter, uppdrag och mål

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
1 § Länsstyrelsens ansvar för statlig förvaltning i länet	Länsstyrelseinstruktion

I förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion (länsstyrelseinstruktionen) anges att i varje län finns en länsstyrelse som ansvarar för den statliga förvaltningen i länet, om det inte finns någon annan myndighet som ansvarar för särskilda förvaltningsuppgifter.

Som regeringens ombud i länet är länsstyrelsen en viktig länk mellan länets kommuner och dess invånare å ena sidan och regeringen, riksdagen och de centrala myndigheterna å den andra sidan.

Länsstyrelseinstruktionen anger övergripande inom vilka områden länsstyrelsen har uppgifter och hur myndigheten ska styras och organiseras. Länsstyrelsernas uppdrag ges via lag av Riksdagen och via förordningar eller beslut av regeringen, främst i det årliga regleringsbrevet.

Det finns inget övergripande riksdagsbundet mål för länsstyrelserna som helhet. Länsstyrelserna ska verka för att nationella mål får genomslag i länen, samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Detta omfattar samtliga län, oavsett ansvars- och uppgiftsfördelning mellan staten, kommunerna och regionerna.

Länsstyrelsen finansieras från flera olika källor. Finansieringen sker till största delen av anslag på statens budget. Till stor del består dessa anslag av det så kallade förvaltningsanslaget. Förvaltningsanslaget utgör i genomsnitt ungefär 50 procent av länsstyrelsernas totala intäkter. Utöver förvaltningsanslaget har länsstyrelsen riktade medel i form av så kallade sakanslag. En annan finansieringskälla är bidragsfinansiering som kommer från andra myndigheter och organisationer. Utöver det bedriver länsstyrelsen avgiftsfinansierad verksamhet och tar in avgifter från organisationer och individer.

Strategisk styrning och planering

Länsstyrelsen Gävleborg arbetar för ett stabilt och hållbart län. Arbetet sker utifrån uppdrag från riksdagen och utifrån myndighetens vision, målbild och interna fokus- och utvecklingsområden. Det kräver styrning på både kort och lång sikt.

Styrning på lång och kort sikt

Vision och målbild visar den riktning och ambition som Länsstyrelsen Gävleborg har på lång sikt.

- Vision: "En av Sveriges bäst fungerande myndigheter – tillsammans gör vi Gävleborg starkt, hållbart, inkluderande och attraktivt att leva och verka i."
- Målbild: "Vi är en förvaltnings- och expertmyndighet med hög kompetens och god service. Vi bidrar till att medborgare och företag i länet ges förutsättningar att leva och verka i Gävleborg."

Inför 2025 konstaterade länsledningen att Länsstyrelsen Gävleborg skulle ha fokus- och utvecklingsområden som var civil beredskap, grön omställning och effektiva ärendeprocesser. Det beslutades också om ett gemensamt utvecklingsprojekt, "Lokalprogrammet" – en behovsanpassning av våra lokaler, samt en översyn av myndighetens styrmodell.

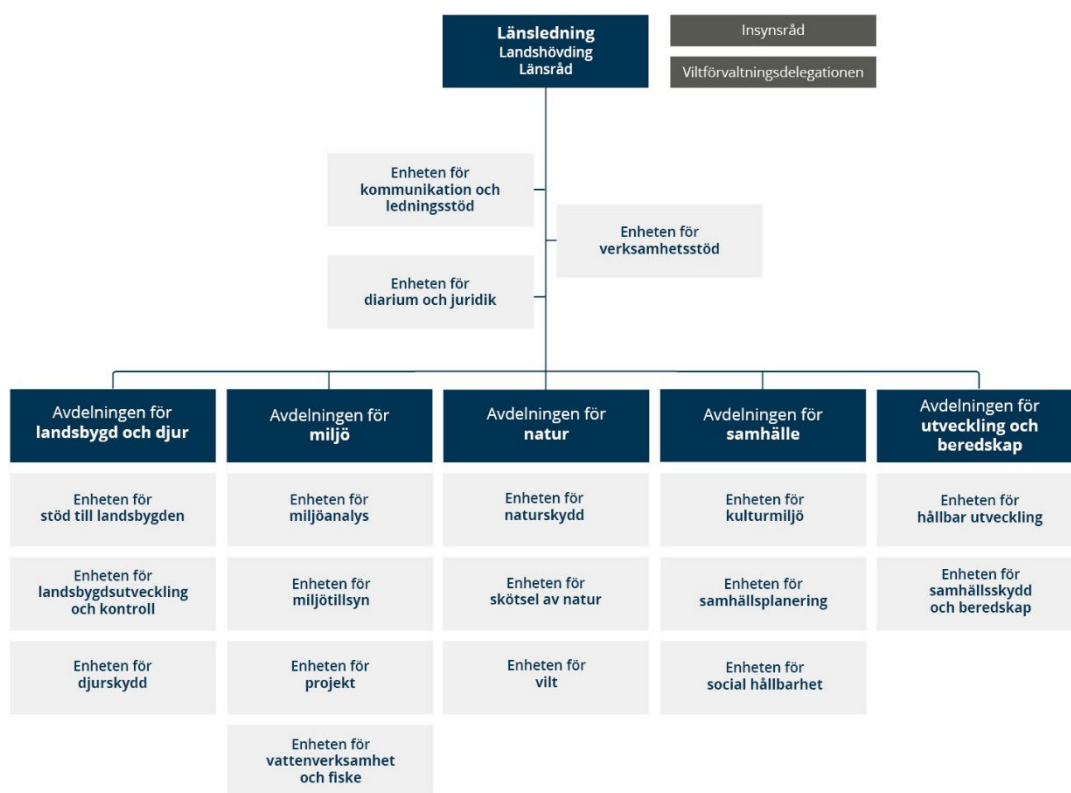
Mot bakgrund av det ekonomiska läget beslutade länsledningen att myndigheten i första hand skulle arbeta med de uppgifter, uppdrag, riktlinjer och mål som följde med länsstyrelseinstruktionen och regleringsbrevet. Enheter och funktioner uppmanades att ta fram aktiviteter till fokus- och utvecklingsområden i de fall det bedömdes rimligt i förhållande till arbetsinsats.

Tydlighet och delaktighet

Det ska vara lätt för medarbetare och samhällsaktörer att känna till myndighetens övergripande riktning och förstå hur den har arbetats fram. Det ska också vara möjligt för medarbetare att delta i arbetet med att ta fram underlag inför ledningens val av riktning. På så sätt ökar möjligheten att fler känner ansvar och har förståelse för vägval och prioriteringar.

För att möta behovet av tydlighet och delaktighet bygger Länsstyrelsens styrning på årligen återkommande aktiviteter. Det är tillfällen för diskussion om framtid, vägval och prioriteringar. Under 2025 genomfördes bland annat chefsforum, strategiska möten i ledningsgruppen, gemensam omvärldsbevakning, budgetdialoger och tertialuppföljningar.

Vår organisation

Länsstyrelsen Gävleborg organiserades under året i 3 fristående enheter samt 5 avdelningar med 15 underliggande enheter. Länsstyrelsen har även ett insynsråd och en viltförvaltningsdelegation. Insynsrådet ska uppfylla kravet på demokratisk insyn och medborgerligt inflytande.

Vid årsskiftet bestod insynsrådet av sex ledamöter utöver ordföranden. Förordnandena för fem av ledamöterna gäller från 1 mars 2024–28 februari 2027 och för en ledamot 1 mars 2025–28 februari 2027. Under året har två ledamöter entledigats från sina uppdrag. Insynsrådet har under året träffats tre gånger, vid årets slut skickades ett informationsbrev ut om aktuella frågor. Vid dessa möten har verksamhetsfrågor, budget, verksamhetsplanering och årsredovisning behandlats. Insynsrådet har också gjort ett studiebesök på Vindpark Dalarna.

Länsstyrelsens viltförvaltningsdelegation har under 2025, utöver ordförande, bestått av delegater som representerar: politiska företrädare, särskild kunskap i frågor om trafiksäkerhet och illegal jakt, jakt- och viltvårdsintresset, naturvårdsintresset, friluftintresset, ägare och brukare av jordbruksmark, lokalt näringsliv och turism, skogsnäringen, natur- och ekoturismföretagen, yrkesfisket samt fäbodbruket. Delegationen har haft tre möten där frågor som inventeringar, viltpopulationer och jakt behandlats.

Ledningsgruppen består av landshövding, länsråd, cheferna för de tre fristående enheterna samt de fem avdelningscheferna. Den 1 mars tillträdde Carina Ståhl Herrstedt som landshövding för Gävleborgs län. Fram till dess var Veronica Lauritzsen vikarierande landshövding. 1 mars återgick hon till rollen som länsråd där myndighetens chefsjurist och enhetschef på Enheten för diarium och juridik, Caroline Näslund, vikarierat under inledningen av året.

Styrningsprocesserna består av budget-, verksamhetsplanering- och uppföljningsprocesser.

Länsstyrelsen Gävleborg bedriver även ett internt miljöledningsarbete. Se separat redovisning enligt Förordning om miljöledning i statliga myndigheter. SFS 2009:907.

Myndighetsövergripande resultat

Verksamhetsöversikt

Nyckeltal: Verksamhetsöversikt	2025	2024	2023
Antal årsarbetskrafter totalt	212,4	211,8	223,1
Antal årsarbetskrafter kvinnor	137,5	133,5	139,1
Antal årsarbetskrafter män	74,9	78,3	84,0
Andel årsarbetskrafter kvinnor	65%	63%	62%
Andel årsarbetskrafter män	35%	37%	38%
Antal ärenden, inkomna och upprättade	14 939	15 017	15 537
Antal beslutade ärenden	15 015	15 473	13 662
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	179	198	179
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	283 767	263 546	262 048
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen ¹ (tkr)	63 372	55 189	69 662

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP, ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket.

Samordning, samverkan, nationella mål och länets utveckling

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
2 § p1 Verka för att nationella mål får genomslag	Länsstyrelseinstruktion
2 § p2 Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser	Länsstyrelseinstruktion
2 § p3 Främja länets utveckling och följa tillståndet	Länsstyrelseinstruktion
2 § p4 Främja samverkan	Länsstyrelseinstruktion

¹ Nyckeltalet "Lämnade bidrag" där Länsstyrelsen gör utbetalningen visar utbetalda bidrag under året. Här är inte periodiserade lämnade bidrag med. Urvalen för detta nyckeltal är inte samma som lämnade bidrag i resultaträkningen. Det gäller även för samma nyckeltal som anges i avsnittet "Resultatredovisning per verksamhetsområde".

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
2 § p5 Ansvara för ålagda tillsynsuppgifter	Länsstyrelseinstruktion

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

2 § p1 Verka för att nationella mål får genomslag

Agenda 2030 som verktyg för hållbar utveckling och tvärsektoriella arbetssätt för att främja nationella mål har fortsatt under året i myndighetens styrning och ledning. Detta har bidragit till att hållbarhetsfrågorna fått större plats i myndighetens strategiska inriktning och i planering och uppföljning av konkreta aktiviteter.

Under året har ledningsgruppen arbetat för att kontinuerligt få tid för hållbarhetsfrågor. Delar av ledningsgruppens möten benämns från och med i våras för ”Hållbarhetsforum” och har ersatt den tidigare separata styrgruppen för hållbar utveckling. Syftet är att på ledningsnivå ha ett forum där komplexa hållbarhetsfrågor med koppling till myndighetens uppdrag kan hanteras. Hållbarhetsforumen förbereds och leds av cheferna för Enheten för hållbar utveckling samt Enheten för social hållbarhet.

Som ett led i översyn av arbetet med hållbar utveckling har också en samverkansgrupp startat i slutet av året. Där möts samordnare för myndighetens olika tvärsektoriella uppdrag och främjandeuppdrag, såsom miljömål, jämställdhet, friluftsliv med flera. Syftet är att föra dialog och utbyta erfarenheter. Samverkansgruppen kommer mötas två gånger per år, i samband med omvärldsspaning och verksamhetsplanering. Länsstyrelsens interna handlingsplan för Agenda 2030 gäller fortsatt. Arbetsgruppen för Agenda 2030 pausades tillfälligt under året med anledning av omstruktureringen, men startade upp igen i slutet av 2025 och har huvudsakligen fokus på intern styrning.

Liksom föregående år har det i Länsstyrelsens verksamhetsplan för 2026 förtydligats och analyserats hur utpekade fokus- och utvecklingsområden kopplar till de globala målen för hållbar utveckling. För detta har metoden ”pyramiden”² använts, som utvecklades 2023 i samband med att Länsstyrelsen använde extern konsult hjälp för att höja kompetensen om Agenda 2030. Samma konsult har också tagit fram det länsstyrelsegemensamma processtödet Världens Agenda – Länsstyrelsens Agenda. Metoden ”pyramiden” är också tänkt att kunna tillämpas för andra aktiviteter som enheterna planerar. Agenda 2030-samordningen utgör stöd för hela myndigheten.

Vid publicering av nyheter, både internt och externt, har dessa fortsatt kopplats till Agenda 2030:s mål och genom det ökat synligheten. Några enheter har under året använt funktionen att tagga aktiviteterna i planeringsverktyget LISA mot Agenda 2030-målen.

Aktiviteter med syfte att dela information och utbyta erfarenheter om Agenda 2030 har genomförts både internt inom Länsstyrelsen och i samverkan med andra aktörer. Ett flertal

² I metoden identifieras de globala mål för hållbar utveckling (av de 17 målen) som berör en länsstyrelseverksamhet direkt (pyramidens botten) och mål som berörs mer indirekt och som skulle kunna beaktas mer genom utvecklat arbetet (pyramidens mellersta och översta del). För varje mål anges också om det innebär ger synergi eller målkonflikt med verksamheten.

medarbetare vid Länsstyrelsen har också deltagit i den Regionala utvecklingsstrategins, RUS, aktiviteter och erfarenhetsutbyten under året.

Länsstyrelsen Gävleborg har medverkat i samordningen av både det länsstyrelsegemensamma arbetet med "Agenda 2030 – hållbar samhällsomställning" samt myndighetsnätverket "GD-forum för Agenda 2030". I det senare har myndigheten också deltagit vid flera aktiviteter som ordnats, bland annat en nätverksträff på tema "Ledarskap för hållbarhet, beredskap och civilt försvar".

2 § p2 Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser

Under året har Länsstyrelsens interna arbetssätt inom social hållbarhet utvecklats till att stärka ett så kallat "samordnat stöd" till kommunerna i länet. Detta för att undvika arbete i stuprör utifrån de uppdrag Länsstyrelsen har inom verksamhetsområdet. Arbetet bedöms bidra till många av de nationella mål som Länsstyrelsen ska verka för. Det skapar också bättre förutsättningar för ett mer samordnat stöd både internt och externt.

Områdena för civilt försvar samt kulturmiljö har nationella mål som förutsätter samverkan mellan verksamhetsområdena. Detta gäller särskilt för de uppdrag som myndigheten har i fredstid i fråga om utmärkning av kulturegendom samt planering för undanförelse av kulturegendom. Länsstyrelsen har därför initierat en intern samverkan för att hantera undanförelsefrågan. I arbetet har Länsstyrelsen även samverkat med länets större förvaltare av historiska samlingar av museiföremål, arkivhandlingar, konst samt kyrkliga inventarier för att identifiera vilka föremål som kan komma i fråga för undanförelse. Arbetet fortsätter under 2026.

Miljömålsuppdraget och arbetet med regional uppföljning och det regionala åtgärdsprogrammet för miljömålen har varit aktivt under året. Arbetet har varit centralt för främjandet av miljömålen, den miljömässiga delen av hållbar utveckling. Detta arbete beskrivs på annan plats i årsredovisningen. Det länsstyrelsegemensamma organet "Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet" (RUS) har administrativt säte vid Länsstyrelsen Gävleborg och dess verksamhetsledare är anställd vid myndigheten. Länsstyrelsen Gävleborgs länsråd är kontaktlänsråd för miljömål.

2 § p3-p4 Främja länets utveckling och följa tillståndet

Landshövdingen har under året genomfört en kommuntournée för att stärka relationerna med länets kommuner. Myndigheten bedömer att det varit extra viktigt då landshövding Carina Ståhl Herrstedt tillträdde under våren. Turnén innehöll besök i alla Gävleborgs kommuner där kommunledningarna deltog. Varje kommun fick möjlighet att välja frågor att lyfta och bestämma vilka tjänstepersoner som skulle delta. Under kommunbesöken lyftes bland annat utmaningar för kommunerna och samarbetet med Länsstyrelsen. Det genomfördes även företagsbesök.

Länsstyrelsen har fortsatt att bjuda in riksdagsledamöter (invalida för Gävleborgs län eller boende i Gävleborg), myndighetschefer med representation i länet samt företrädare för

Region Gävleborg till genomgångar av regeringens budgetpropositioner. På våren genomfördes mötet digitalt och på hösten fysiskt.

För att ytterligare stärka samverkan har Länsstyrelsen bland annat arrangerat två regionala råd: ett för civilt försvar och ett effektråd som ska bidra till att öka effekten i länet. Landshövding och länsråd har också deltagit på kommunsamråd respektive kommunchefsmöte som Region Gävleborg arrangerar. Under 2025 hölls tre strategiska ledningsforum mellan Länsstyrelsen och Region Gävleborg. Dessa möten sker inom ramen för myndigheternas samverkansöverenskommelse.

Under året har landshövdingen bjudit in till två traditionsenliga länsmiddagar. Vårens bjudning hade temat grön omställning och på hösten var temat nätverk.

2 § p5 Ansvara för ålagda tillsynsuppgifter

Tillsynsarbetet har i flera delar integrerats och samordnats mellan olika verksamhetsområden och myndigheter för att skapa en mer effektiv och sammanhållen tillsyn. Länsstyrelsen Gävleborg har till exempel samordnat Sevesotillsynen med miljöbalkstillsynen, vilket har lett till att arbetet blivit mer effektivt. Det innebär att tillsynen av riskfyllda verksamheter nu är mer strukturerad och personalresurser nyttjas på ett bättre sätt. Samarbetet med Kustbevakningen har lett till stora fördelar inom fisketillsynen. Vi har tillsammans genomfört tillsyn som har gjort kontrollerna effektivare, samtidigt som vi når ut till fler och stärker skyddet för fisket.

Vidare har provningar inom områden som kulturmiljö, miljö, livsmedelsproduktion och djurhållning samordnats. Detta har lett till en mer effektiv och sammanhållen tillsyn gentemot verksamhetsutövare som därmed möter en mer koordinerad myndighetskontakt. Länsstyrelsens och kommunernas medverkan i Mittmiljösamverkan Sverige har också bidragit till en mer enhetlig och strategiskt styrd tillsyn inom miljö och hälsoskydd, detta i linje med Naturvårdsverkets nationella tillsynsstrategi.

Länsstyrelsen Gävleborgs tillsynsarbete kring gränsöverskridande avfallstransporter har förstärkts genom samarbete både över länsgränser och med andra berörda myndigheter. Detta har ökat möjligheten att upptäcka och motverka otillåtna transporter samt säkerställt att tillsynen bedrivits konsekvent och effektivt även i komplexa och geografiskt spridda ärenden.

Integrering av tvärssektoriella frågor

Länsstyrelseinstruktionens 5 § tar upp ett antal tvärssektoriella frågor som ska hanteras i vårt myndighetsarbete. Bland annat ingår jämställdhet, könsuppdelad statistik, barnperspektiv, tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mänskliga rättigheter, folkhälsa samt att förenkla för företag.

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
5 § p1 Integrering av jämställdhetsperspektiv	Länsstyrelseinstruktion
5 § p2 Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Länsstyrelseinstruktion
5 § p3 Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Länsstyrelseinstruktion
5 § p4 Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Länsstyrelseinstruktion
5 § p5 Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Länsstyrelseinstruktion
5 § p6 Beakta folkhälsomålet i arbetet med bl. a regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Länsstyrelseinstruktion
5 § p7 Verka för att förenkla för företag	Länsstyrelseinstruktion

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Jämställdhet

Den länsövergripande strategin för jämställdhetsintegrering, "Ett jämställt Gävleborg", beslutades 2024. Strategin har fortsatt att vara vägledande för arbetet med jämställdhetsintegrering på Länsstyrelsen. Strategin, dess utmaningar och förslag på insatser, har presenterats vid olika sammankomster inom olika verksamhetsområden som Länsstyrelsen ansvarar för. Exempel på externa nätverk som den presenterats för är nätverken för samordnare inom alkohol och tobak, chefer med ansvar för mottagande av nyanlända och massflyktingar, personligt ombud, Rättighetsnätverk Gävleborg, nätverk för våld i nära relation samt nätverk för politiker med ansvar för folkhälsofrågor. Strategin har även presenterats för Riksidrottsförbundets och SISU Idrottsutbildarna Gävleborg, för delprojektledarna i det integrationsprojekt som Länsstyrelsen driver (Samverkan Gävleborg 2022) samt för Gävles Zonta-förening. Internt har strategin presenterats på flera enheter. Att strategin är framtagen utifrån gemensamt identifierade utmaningar, och att olika yrkesgrupper varit delaktiga i framtagandet, har lett till en ökad kunskapsnivå om jämställdhetutmaningar i länet. Det har även bidragit till en högre grad av engagemang att bidra till genomförandet av strategin. Syftet med dessa insatser har varit att öka kunskapen och förtydliga hur enheter inom Länsstyrelsen och andra aktörer kan bidra till ökad jämställdhet i sin verksamhet.

Arbetet med att integrera jämställdhet och mänskliga rättigheter i arbetet inom krisledningsstaben har fortsatt inom ramen för fokusområdet civil beredskap. Insatser har utgått från det länsstyrelsegemensamma materialet "Rätt att försvara".

Jämställdhetsintegrering av civil beredskap var även ett av regeringens prioriterade fokusområden i uppdraget med att ta fram jämställdhetsstrategier.

Barnrätt

Arbetet med barns rättigheter har integrerats i arbetet med mänskliga rättigheter. Barnrättsperspektivet ingår i myndighetens riktlinje för arbetet med mänskliga rättigheter. Till stöd i arbetet finns länsstyrelsernas kunskaps- och metodstöd gällande prövningar av barnets bästa. Stödet har spridits inom myndigheten och syftar till att öka kunskapen om barns rättigheter. Under året har bland annat information om barnkonventionen som lag samt prövning av barnets bästa tagits upp vid introduktionsutbildningen för nyanställda. Barnrättsperspektivet har också lyfts i samband med internremisser.

Mänskliga rättigheter och folkhälsa

Vi har fortsatt att stärka Länsstyrelsens arbete med mänskliga rättigheter i verksamheten. Den interna riktlinjen för arbetet med mänskliga rättigheter omfattar jämställdhet, barnrätt och funktionsrätt och syftar till att stärka vårt systematiska arbete för att förverkliga de mänskliga rättigheterna. Arbetet innebär även ett aktivt arbete mot diskriminering.

Fortsatt fokus under året har varit att i ökad grad integrera perspektivfrågorna i verksamhetsstyrning och beslutsprocesser. Insatser som genomförts under året har haft ett fokus på hbtqi genom länsstyrelseövergripande arbete i myndighetens hbtqi-arbetsgrupp. Vid arbetsgruppsmöten har uppföljning av arbetet med hbtqi-handlingsplanen och erfarenhetsutbyte kring arbetet på avdelningarna och fristående enheter skett. En checklista för inkluderande och tillgängliga konferenser har arbetats fram och finns publicerad på intranätet. Hbtqi-arbetsgruppen har också bjudits in till externt nätverk för hbtqi-certifierade verksamheter. Under året har ett fokusområde också varit att stärka arbetet med mänskliga rättigheter inom krisberedskap. Vid introduktionsutbildningen för nyanställda har mänskliga rättigheter och övriga rättighetsperspektiv från länsstyrelseinstruktionens 5 § varit en del. Syftet är att ge nya medarbetare kunskap i ett tidigt skede.

Mänskliga rättigheter har också synliggjorts genom arbetet med internremisser, där relevanta perspektiv systematiskt har integrerats. Genom att belysa konsekvenser för individers rättigheter i ett tidigt skede bidrar processen till ökad kvalitet och ett mer rättighetsbaserat beslutsunderlag.

Länsstyrelsen arbetar med folkhälsa på flera nivåer och inom flera verksamhetsområden såsom regional tillväxt, integration, samhällsplanering och social hållbarhet. Länsstyrelsens samlade arbete har därför möjlighet att bidra till en bättre folkhälsa i Gävleborgs län. Myndigheten har fortsatt det tvärsektoriella arbetet och stärkt samverkan mellan olika uppdrag enligt länsstyrelseinstruktionen. Ett gemensamt arbetssätt finns för uppdrag kring barn och ungas uppväxtvillkor. Arbetet utgår från jämställdhet, mänskliga rättigheter och Agenda 2030, och syftar till att bidra till ett hållbart Gävleborg.

Förenkla för företag

Länsstyrelsen Gävleborg har under året medverkat i det länsstyrelsegemensamma förenkla-arbetet som samordnas av Länsstyrelsen i Kronoberg. Den gemensamma utbildningen som tagits fram inom projektet introducerades av projektledaren vid ett möte

för alla myndighetens chefer. Majoriteten av medarbetarna har sedan genomgått utbildningen. Workshops och tvärdiskussioner har genomförts i syfte att lära av varandra och identifiera goda exempel på arbetssätt. I Länsstyrelsens verksamhetsplan för året har ”effektiva ärendeprocesser”, med underområdena ”handläggningstider”, ”prövningsprocessen” och ”serviceinriktad myndighetsutövning” varit ett prioriterat utvecklingsområde.

Inom en rad olika verksamhetsområden har aktiviteter genomförts som syftar till att utveckla arbetet inom verksamhetsplanens utpekade områden. Inom lantbruksområdet har vi publicerat information i den regionala tidningen Landsbygdsnytt. Syftet är att underlätta för dem som söker EU-stöd att förstå viktiga regler och hålla reda på relevanta datum.

Länsstyrelsen har också genomfört utbildningsinsatser syftade till att underlätta för lantbruksföretagare vid olika typer av företagsutvecklingar. På miljöområdet har ett flertal handläggarträffar och utbildningar genomförts där ett återkommande tema varit bemötande och förståelse i samtal kring handläggningen av ärenden. Inom samhällsplanering förs tidiga dialoger med kommuner, elbolag, Trafikverket med flera vilket medför effektivare processer som i sin tur gynnar företagen. Länsstyrelsen har forum i länet där Länsstyrelsen träffar elbolagen och där lyfts frågor som effektiva processer och även förväntningar på respektive part. Länsstyrelsens erfarenhet är att det underlättar att prata med företagen om hur vi kan uppnå god samverkan och effektiva processer generellt och inte när man är mitt i hanteringen av specifika ärenden.

Länsledning och en avdelningschef medverkade under hösten vid en träff samarrangerad med Länsstyrelsen i Dalarna där vi mötte representanter för olika företagarrorganisationer för att ta del av deras syn på myndigheternas arbete och hur vi kan utvecklas tillsammans. Vid uppföljning kan konstateras att en majoritet av myndighetens ärenden även hanteras inom uppsatta handläggningstider eller nära dessa.

Övergripande uppdrag och intern utveckling

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
1B1 Utvärdering av det egna informations- och cybersäkerhetsarbetet	Regleringsbrev
1D6 Redovisa arbete med effektivitet, enhetlighet och handläggningstider vid tillsyn och prövning	Regleringsbrev
1E1 Redovisa kostnader för informations- och kommunikationsverksamhet	Regleringsbrev
1E2 Redovisa åtgärder för elektroniska beställningar	Regleringsbrev
3E3 Kunskapshöjande insatser rörande tillståndsprocesser	Regleringsbrev
Uppdrag till beredskapsmyndigheterna om personallån mellan myndigheter Fö2025/00670	Övriga uppdrag

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Länsstyrelsens insatser inom resurssamverkan och myndighetsgemensam samverkan

Miljömålsrådet

Samtliga länsstyrelser har i uppdrag att bistå Miljömålsrådet. Länsstyrelsernas medverkan i rådets arbete under 2025 redovisas samlat i Länsstyrelsens Gävleborg och Norrbotten årsredovisning.

Länsstyrelserna ingår tillsammans med 18 nationella myndigheter i Miljömålsrådet, som regeringen inrättat och vars uppdrag pågår till maj 2026. Landshövdingen i Gävleborgs län har under året ersatts av landshövdingen i Norrbottens län som länsstyrelsernas företrädare i rådet. Länsstyrelsernas medverkan i rådets arbete är förankrat med berörda länsrådsgrupper och chefsnätverk. Beredning och kontaktpersoner till rådet är kontaktlänsrådet för miljömål och verksamhetsledaren för Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet (RUS).

Miljömålsrådets arbete tas löpande upp inom länsstyrelsernas gemensamma forum. Under året har Miljömålsrådet särskilt lyfts och landshövdingen i Norrbotten har deltagit vid möten med Miljönätverket, länsstyrelsernas miljöchefer, och vid RUS årliga möte för miljömåluppdraget.

Miljömålsrådets arbete har fortsatt bedrivits i de programområden som rådet beslutat om under 2022. Arbete har skett inom programområdena: ramverk för nationell planering, samverkan för ett hållbart livsmedelssystem, hälsa som drivkraft för miljömålen och hållbar utveckling och cirkularitet i klimatomställningens materialflöden. Det femte programområdet ”kolinlagring och biologisk mångfald i landbaserade ekosystem” avslutades 2024. Årets arbete har handlat mycket om att summera resultat och arbeta fram slutrapporter inför programperiodens avslutning våren 2026. Miljömålsrådet har också lämnat in förslag om förlängt uppdrag till regeringen under hösten.

Länsstyrelserna har deltagit i samtliga programområden med medarbetare från ett flertal länsstyrelser och gemensamma organ. I ”Ramverk nationell planering” har länsstyrelserna varit drivansvariga i tema-områdena ”Kumulativa effekter på renskötsel” och ”Samisk kultur och stora solcellsanläggningar på mark”. Därtill har länsstyrelserna varit drivande i den fristående samverkansåtgärden Funktionell grön infrastruktur. Cirka 30 personer från länsstyrelserna har deltagit på operativ nivå i arbetet.

Mer redovisning av Miljömålsrådets arbete finns i dess årsredovisning till regeringen.

Länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning (LEKS)

Länsstyrelsen Gävleborg deltar i det länsstyrelsegemensamma samverkansorganet RUS (Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet) med verksamhetsledare och administration samt i samordningen av det länsstyrelsegemensamma arbetet med Agenda 2030. I det uppdraget har verksamhetsledaren lett arbetsgruppernas arbete och varit beredande till styrgrupperna.

Under året har en enhetschef från Länsstyrelsen Gävleborg verkat som ordförande för LEKS styrgrupp. Ordförande leder styrgruppens arbete och bidrar till den nationella samordningens arbete, prioriteringar och stöttar kontaktlänsråd i samverkan med nationella myndigheter och regeringen.

Länsstyrelsegemensamma redovisningar för LEKS, RUS och Agenda 2030 för arbetets organisation och verksamhet finns i Bilaga E.

1B1 Utvärdering av det egna informations- och cybersäkerhetsarbetet

Inom området för informationssäkerhet har Länsstyrelsen Gävleborg svarat på It-säkkollen, Infosäkkollen och Leveranskedjekollen, vilka är helt eller delvis nya inslag i MSB:s Cybersäkerhetskollen. Utifrån myndighetens resultat av Infosäkkollen har ett antal säkerhetsåtgärder presenterats för myndighetens ledningsgrupp. En av dessa är införandet av begreppet informationsägare i arbetsordningen.

Vidare pågår ett länsstyrelsegemensamt arbete med införande av ett gemensamt ledningssystem för informationssäkerhet för att säkerställa att myndigheten arbetar systematiskt med informationssäkerhet. Där utbildning och kompetenshöjande insatser för respektive medarbetare inom informationssäkerhet är en identifierad och prioriterad aktivitet.

Utöver detta har länsstyrelserna haft i uppdrag att redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att öka säkerheten i länsstyrelsernas digitala infrastruktur. Uppdraget samordnas av Länsstyrelsen Västra Götalands län som också ansvarar för den samlade redovisningen till Regeringskansliet, Finansdepartementet. Dessa frågeområden omfattar kontinuitetsplaneringen inom respektive verksamhetsområde samt informationssäkerhetsarbetet som bedrivs inom respektive länsstyrelse.

I det regionala nätverket för informationssäkerhet, där Länsstyrelsen har ett samordningsansvar, har återkommande nätverksmöten genomförts. Under våren bjöd Länsstyrelsen Gävleborg in gästföreläsare och workshopledare med fokus på cybersäkerhet och krishantering vid incidenter relaterade till cyberhot. Här har länets aktörer haft möjlighet att gemensamt öva samverkan under ett fiktivt övningsscenario.

1D6 Redovisa arbete med effektivitet, enhetlighet och handläggningstider vid tillsyn och prövning

Tillsynsarbetet har integrerats över flera olika områden för att skapa synergier och effektivisera både länsstyrelsens arbete och verksamhetsutövarnas kontakter med länsstyrelsen. Genom att samordna miljöbalkstillsynen hos större verksamhetsutövare har tillsyn av exempelvis vattenverksamhet, Sevesoverksamhet och miljöfarlig verksamhet kunnat genomföras vid samma tillfälle. Denna samlade tillsynsmodell har lett till ett mer resurseffektivt arbete, samtidigt som verksamhetsutövarna får en helhetsbild av vilka krav, behov och utvecklingsområden som finns inom deras verksamhet.

Länsstyrelsen Gävleborg ingår tillsammans med sakköretredare för kulturmiljöområdet vid länsstyrelserna i Örebro och Värmlands län i ett utvecklingsarbete med syfte att ta fram handläggarsstöd kopplat till diarie- och ärendehanteringssystemet, Platina.

Handläggarsstödet kallas "ASK skyddad bebyggelse" och ska fungera som en hjälp vid handläggning av ärendegrupperna byggnadsminnen och kyrkliga kulturminnen.

Utvecklingen sker på uppdrag av förvaltningsobjekt Samhällsplanering och syftet är att ge förutsättningar för effektiv, rättssäker och likvärdig hantering av ärendegrupperna för hela länsstyrelsekollektivet. Handläggarsstödet planeras att gå i skarpt läge våren 2026.

1E1 Redovisa kostnader för informations- och kommunikationsarbetet

Kostnader som redovisas i detta avsnitt innefattar både ram- och sakanslag. Däremot är insatser finansierade av EU-medel inte inkluderade i redovisningen nedan.

Annonser	Verksamhet	Kostnad SEK
Annonser i lokala annonsblad	Enheten för skötsel av natur, aktiviteter i Hamra nationalpark	2 000

Utgivning av tidningar	Verksamhet	Kostnad SEK
Landsbygdsnytt	Avdelningen för landsbygd och djur och Enheten för vilt	17 365

Profilprodukter	Verksamhet	Kostnad SEK
Roll-Up	Enheten för social hållbarhet, samordning Mäns våld mot kvinnor	5 480
Flaggor	Enheten för social hållbarhet, samordning Mäns våld mot kvinnor	9 920
Reflexer	Enheten för social hållbarhet, samordning Mäns våld mot kvinnor	11 435
Informationsmaterial HRV	Enheten för social hållbarhet, samordning Mäns våld mot kvinnor	10 835
Reflexer, isskrapor	Enheten för social hållbarhet, samordning ANDTS, uppmärksamhetsvecka	10 486
Termosmuggar	Länsledningen	47 700
Lånevästar personal X 2	Enheten för kommunikation och ledningsstöd	1 389
Stämpel Hamra nationalpark	Enheten för skötsel av natur, besökare samlar på besök i nationalparker	1 164

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP.

Övrigt tryckt material	Verksamhet	Kostnad SEK
Regional energi- och klimatstrategi, sammanfattning till beslutsfattare	Enheten för hållbar utveckling	14 100
Regional energi- och klimatstrategi, folder	Enheten för hållbar utveckling	5 815
Broschyr Gängsnacket	Enheten för social hållbarhet, samordning Brottsförebyggande	1 350

Övrigt tryckt material	Verksamhet	Kostnad SEK
Lilla boken till barn i skyddat boende	Enheten för social hållbarhet, samordning Mäns våld mot kvinnor	11 392
Våldsfri vardag visitkort	Enheten för social hållbarhet, samordning Mäns våld mot kvinnor	1 995
Skyltar till naturreservat	Enheten för skötsel av natur	37 562
Informationsskylt till Färnebofjärdens nationalpark	Enheten för skötsel av natur	819
Folder Färnebofjärdens nationalpark	Enheten för skötsel av natur	21 800
Broschyr världsarvet Hälsingegårdar	Enheten för kulturmiljö	85 480

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP.

Upphandlade kommunikationstjänster	Uppgift eller verksamhet	Kostnad SEK
Länsstyrelsegemensam medverkan i Almedalen, 3 seminarier	Myndighetsövergripande uppdrag	11 938
Uppdatering av karta till Färnebofjärdens nationalparks folder.	Enheten för skötsel av natur	7 375

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP.

Personalresurser, kommunikatörer inklusive kommunikationschef	2025
Antal årsarbetskrafter	5
Antal årsarbetskrafter kvinnor	4,2
Antal årsarbetskrafter män	0,8

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP.

Hur verksamheten har bidragit till myndighetens förmåga att uppfylla sina kärnuppgifter

I flera av länsstyrelsernas uppdrag står det att myndigheten ska informera, sprida information och höja kunskapen inom ett visst område. Kommunikationsverksamhetens arbete sker på uppdrag av kärnverksamheten och bidrar därmed till myndighetens kärnuppgifter. Effekten av olika kommunikationsinsatser följs upp genom bland annat analys av statistik för Länsstyrelsens digitala kanaler.

Kommunikationsarbetet bidrar även till att skapa och bibehålla förtroendet för Länsstyrelsens roll och uppdrag. Genom att upprätthålla förtroendet för myndighetens verksamhet i vardagen står Länsstyrelsen även bättre rustad för att vara en trovärdig källa till information vid kris eller höjd beredskap. För att leva upp till myndigheters serviceskyldighet enligt förvaltningslagen tillhandahåller Länsstyrelsen tillgänglig information för myndighetens målgrupper.

Kommunikationsarbete innebär också att ge råd och service till dem som använder länsstyrelsens tjänster eller efterfrågar vägledning. Enligt Länsstyrelsens uppdrag om krisberedskap arbetar myndigheten också löpande med information och råd till invånare om hur de ska agera vid samhällsstörningar eller kriser, bidra till att bygga upp försvarsvilja och vikten av källkritik. En stor del av arbetet är proaktivt, som att bidra till att utveckla länets beredskap inför kris eller krig. Det kan också vara information med direkt koppling

till Länsstyrelsens främjandeuppdrag eller exempelvis information för att underlätta deltagandet i allmänna val.

En målgruppsanpassad och tillgänglig information är bärande för att kärnuppgifterna ska kunna lösas. Det är också avgörande för att målgrupperna ska veta hur de ska agera och kunna fatta välgrundade beslut i frågor som rör dem. Uppföljning visar att kommunikationsaktiviteterna generellt har en god effekt och att informations- och kommunikationsarbetet är en integrerad och nödvändig del av verksamheternas arbete.

Vilken uppgift eller vilka uppdrag som ligger till grund för respektive verksamhet eller insats

Enligt myndighetsförordningen ska myndigheter ”tillhandahålla information om myndighetens verksamhet och följa sådana förhållanden utanför myndigheten som har betydelse för verksamheten”. Myndigheters serviceskyldighet regleras också i förvaltningslagen, med bland annat krav att tillhandahålla tillgänglig information.

Kommunikationsverksamheten har enligt den statliga värdegrunden uppgiften ”att upprätthålla demokratiska värden”, till exempel verka för att alla människor ska kunna uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället.

Länsstyrelserna är mål- och resultatstyrda. Respektive länsstyrelses inriktning beslutas av dess länsledning, utifrån uppdrag från riksdag och regering. Enligt förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion är en av länsstyrelsernas grundläggande uppgifter att arbeta för att nationella mål får genomslag i länet. Kommunikation är ett verktyg som bidrar till att verka för detta liksom för övriga uppdrag och mål som riksdag och regering beslutar om.

Motivering för val av kommunikationsmedel

Val av kommunikationsmedel sker utifrån att de ska vara förtroendeskapande och ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbara. Kommunikationen sker i huvudsak via egna digitala kanaler, såsom webb, samt intranät för intern kommunikation.

Länsstyrelsen Gävleborgs huvudsakliga kommunikationskanal är webbplatsen lansstyrelsen.se. Den hade under året 9,2 miljoner registrerade besök, 14,4 miljoner registrerade sidvisningar och 6,4 miljoner unika besökare. Cirka 180 000 av besöken gick in och startade en e-tjänst. lansstyrelsen.se/gavleborg hade av dessa 329 000 registrerade besök, 496 000 sidvisningar och 256 000 unika besökare.

Sociala medier används för att kostnadseffektivt sprida information till flera av myndighetens målgrupper. Genom kontinuerligt kommunikationsarbete i sociala kanaler byggs trovärdighet och relationer inför eventuella krissituationer. När en kris eller samhällsstörning blir ett faktum förväntar sig många medborgare information snabbt och sociala medier blir då en värdefull kanal för att nå ut. Det blev tydligt inte minst under de avslutande dagarna av 2025 när stormen Johannes drog in över länet och orsakade stora skador på skog och skapade hinder i trafiken. Genom en proaktiv kommunikation om SMHI:s vädervarningar och Trafikverkets rekommendationer nåddes många människor av uppmaningar om att inte ge sig ut i trafiken i onödan. Kommunikationen har inte hunnit

utvärderas, men i de första analyserna har aktörer som samverkade under händelsen dragit slutsatsen att den samlade kommunikationen bidrog till minskat tryck i trafiken och därmed minskad risk för allvarliga olyckor under Johannes.

Under 2025 ökade Länsstyrelsen Gävleborg antalet följare på Facebook med 23 procent (13 000) och på LinkedIn med 26 procent (1 800).

Tryckt information har producerats i begränsad mängd. Många målgrupper föredrar att ta del av Länsstyrelsens information digitalt, men det finns målgrupper och situationer där tryckt information är effektivare än digital. Ett exempel på vad som tagits fram under 2025 är en tryckt version av broschyren Gängsnacket. Den är tänkt att fungera som ett stöd när vuxna pratar med barn om gängbrottslighet och för att vid behov vägleda till vidare stöd. Andra exempel återfinns inom myndighetens arbete med skötsel av naturreservat och länets två nationalparker där ett antal skyltar har producerats. Nya exemplar av en tidigare framtagen folder om Färnebofjärdens nationalpark har också tryckts. Syftet är att informera besökare i välbesökta naturreservat om den skyddade naturen och det aktuella området, vad man får och inte får göra där samt bidra till att göra områdena tillgängliga för allmänheten. Framtagandet har skett i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer som anger miniminivåer för hur folder, skyltar, gränsmarkering och vägvisning bör utformas. Under året har också annonsering skett i lokala annonsblad för att nå ut med information om aktiviteter i Hamra nationalpark.

Situationer där profilprodukter (väskor, märkesnålar, med mera) används är få och kostnaden motiveras sällan av effekten. Under 2025 har ett inköp av termosmuggar med myndighetens logga gjorts efter beslut av länsledningen och delats ut till de medarbetare som önskat. Syftet med inköpet var att underlätta i omställningen från fasta skrivbordsplatser till ett mer aktivitetsbaserat arbetssätt med flexibla arbetsplatser. Detta som en följd av det pågående arbetet inom Lokalprogrammet som syftar till att effektivisera myndighetens lokalanvändning genom att minska kontorsytan. Inköp av reflexer och isskrapor har gjorts med syftet att med fysiska produkter sprida information och väcka uppmärksamhet hos allmänheten kring olika kampanjer och uppdrag.

1E2 Redovisa åtgärder för elektroniska beställningar

Länsstyrelsen Gävleborg ska enligt uppdrag 1E2 i regleringsbrevet redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att dels hantera utgående beställningar av varor och tjänster elektroniskt, enligt förordningen (2003:770) om statliga myndigheters elektroniska informationsutbyte, dels öka användningen av e-handel.

Under året har Länsstyrelsen Gävleborg vidtagit flera åtgärder för att skapa förutsättningar för att hantera e-beställningar (elektroniska beställningar) och öka e-handeln. Den första åtgärden var att tillsätta en arbetsgrupp som arbetat med e-beställningar och e-handel. Arbetsgruppen har bland annat lagt upp fler beställningsvägar för e-beställningar samt fler abonnemang för att öka andelen matchande fakturor.

Utgångspunkten för arbetet har varit olika spendanalyser av myndighetens inköp och leverantörer för åren 2023–2024. Det är en systematisk kartläggning av inköp och dess kostnader.

Åtgärder för e-beställningar och ökad e-handel

Arbetsgruppen påbörjade under 2024 en identifiering av lämpliga avtal att lägga på abonnemang för matchning mot e-faktura. Detta arbete fortsatte under 2025. För att hitta lösningar och öka antalet matchade e-fakturor har dialoger genomförts med olika leverantörer. Sedan år 2024 har antalet e-fakturor som är upplagda på abonnemang ökat med 227 procent, från 130 till 425 abonnemangsfakturor. Det möjliggör en snabb och mer effektiv hantering med tidsbesparing, kostnadseffektivisering och ökad intern kontroll som vinst.

Länsstyrelsen har genomfört upphandlingar med krav på e-handel och dessa avtal och beställningsvägar har arbetsgruppen implementerat i e-handelssystemet. Arbetsgruppen har även identifierat och kopplat flera statliga ramavtal till systemet. Dessa åtgärder har lagt grunden för ökad e-handel och e-beställningar.

Arbetsgruppen har genomfört riktade utbildningar om fördelar med e-handel till utvalda beställargrupper. Det har lett till ett större intresse och att fler nu gör sina inköp via e-beställningar i e-handelssystemet.

För att höja kompetensen inom e-handel har arbetsgruppen deltagit i ett länsstyrelsegemensamt e-handelnätverk. Under hösten deltog arbetsgruppen även i en utbildning inom e-handel hos Statens servicecenter. Från och med oktober 2025 har Länsstyrelsen tagit hjälp av en e-handelsresurs som lånats in på deltid från Länsstyrelsen Östergötland. E-handelsresursen har tillsammans med arbetsgruppen arbetat med att förbättra myndighetens e-handel, genom att bland annat publicera information och utbildningsmaterial på intranätet, samt tagit fram nya anpassade beställningsvägar.

Sedan år 2024 har antalet e-beställningar ökat med 112 procent, från 167 till 354.

Andra åtgärder som vidtagits för att öka e-handeln är att alla medarbetare från och med december 2025 har möjlighet att göra elektroniska beställningar.

Under 2026 kommer Länsstyrelsen att fortsätta arbetet med att öka användningen av e-handel. Det ska ske genom fortsatt arbete med identifiering och förbättring av nya beställningsvägar, samt utbildningar för alla medarbetare.

3E3 Kunskapshöjande insatser rörande tillståndsprocesser

Synergier har skapats inom prövningsprocesserna. Vid inledande samråd har Länsstyrelsen organiserat en bred intern beredning, vilket innebär att flera berörda kompetensområden deltar redan i ett tidigt skede. Genom att miljöfarlig verksamhet, vattenverksamhet, kulturmiljö, planfrågor, beredskap och livsmedelsstrategi gemensamt tar del av underlaget kan potentiella intressekonflikter och viktiga sakfrågor identifieras tidigt i processen. Detta stöd till verksamhetsutövare bidrar till tydligare vägledning, färre överraskningar längre

fram och en mer förutsägbar prövningsprocess. Detta har lett till en mer samordnad och tvärssektoriell tillsyn och skapar mervärden både i form av effektivare myndighetsutövning och bättre stöd till verksamhetsutövare.

Länsstyrelsens olika tillståndsprocesser involverar ofta flera olika typer av expertis, vilket ställer krav på att handläggare behöver vara orienterade i andra lagstiftningar och processer än de som hör till det "egna" sakområdet. För att bredda kunskaperna och säkerställa effektiv handläggning deltog samtliga handläggare vid kulturmiljöenheten under året på fyra kunskapshöjande seminarier kring prövning enligt Miljöbalken. Seminarierna anordnades av länsstyrelserna i Blekinge, Skåne och Halland och var mycket uppskattade. Länsstyrelsegemensamma initiativ av det här slaget är mycket värdefulla för såväl de länsstyrelser som delar med sig av sina erfarenheter liksom för de länsstyrelser som deltar. Det sker genom att ta fram kunskapsöversikter och skapa en samsyn vid bedömning av likartade frågor.

Uppdrag till beredskapsmyndigheterna om personallån mellan myndigheter Fö2025/00670

Statliga myndigheter har enligt myndighetsförordningen och beredskapsförordningen ett generellt ansvar att samarbeta för att nyttja statens resurser effektivt, bland annat vid fredstida krissituationer. Personallån är en central del i detta samarbete. Under våren 2025 förtydligade regeringen detta genom ett särskilt uppdrag till beredskapsmyndigheterna (Fö2025/00670), med målet att stärka förmågan att använda personallån i större utsträckning.

Länsstyrelsen har arbetat med uppdraget att stärka verksamhetens förmåga att använda personallån. Det har skett genom att vi har ingått överenskommelser med andra myndigheter. Överenskommelserna ligger till grund för att underlätta vid in- och utlåning av personal. Under året har överenskommelser upprättats med Jordbruksverket, Länsstyrelsen i Uppsala samt Länsstyrelsen i Västernorrland. Ytterligare överenskommelser har påbörjats med Länsstyrelsen Dalarna och Norrbotten.

Förutom ovan nämnda överenskommelser, har Länsstyrelsen under året lånat in- och lånat ut personal. In- och utlånen har omfattat nationellt uppdrag inom förvaltningsobjekt, samt specifika uppdrag såsom E-handel och fisketillsyn.

År	Antal utlån	Antal inlån
2024	2	1
2025	1	1

Källa: Diariesystemet Platina

Sammanfattningsvis har Länsstyrelsen arbetat med att förbereda för ett effektivt samarbete med andra myndigheter genom att upprätta överenskommelser om personallån. Personallån är ett effektivt sätt att nyttja statens resurser, att öka samverkan mellan myndigheter samt ge medarbetare möjlighet att utvecklas och bidra till myndigheternas utveckling.

Arbetsmiljö och medarbetare

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Det systematiska arbetsmiljöarbetet syftar till att skapa en säker och hälsosam arbetsplats.

Arbetet innebär bland annat att identifiera och bedöma risker i arbetsmiljön och göra åtgärder för att minimera riskerna. Regelbundna arbetsmiljöutbildningar, medarbetarundersökningar och kontinuerlig uppföljning av arbetsmiljön är viktiga delar i arbetet.

Under året har en rad insatser genomförts. Några exempel är utbildning inom området hot, våld och otillåten påverkan, utveckling av arbetssätt för introduktion av nyanställda, utbildning av chefer inom systematiskt arbetsmiljöarbete samt medarbetarenkät genomförd vid två tillfällen under året.

Under våren genomfördes en friskvårdsmånad för samtliga medarbetare. Programmet omfattade bland annat en föreläsning om sömn, Qi yoga och en utökad friskvårdstimme per vecka. Månaden avslutades med en gemensam friskvårdseftermiddag med olika hälsofrämjande aktiviteter.

Myndigheten har under några år arbetat med ett lokalprogram. Under andra halvan av året har verksamheten flyttat in i temporära lokaler. För att säkerställa en god arbetsmiljö i dessa lokaler genomfördes ett flertal aktiviteter, däribland framtagande av gemensamma spelregler, skyddsronnd, föreläsning och genomgång av kontorsergonomi samt upprättande av en riskanalys. En medarbetarenkät genomfördes även för att följa upp medarbetarnas upplevelser i de temporära lokalerna samt hur väl de gemensamma spelreglerna efterlevdes.

Arbetsmiljöverket genomför under 2025–2026 planerade inspektioner med fokus på hot och våld. I oktober 2025 genomfördes en sådan inspektion vid Länsstyrelsen Gävleborg. Arbetsmiljöverkets samlade bedömning är att myndigheten i stort bedriver ett fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete. Inspektionsrapporten innehöll några mindre anmärkningar gällande rutiner och dokumentation. Myndigheten har under hösten arbetat med att åtgärda och integrera de iakttagelser och rekommendationer som lyftes i inspektionsrapporten.

Länsstyrelsen erbjuder medarbetarna friskvårdsbidrag, vilket under 2025 höjdes till 3 000 kronor per år från tidigare 1 000 kronor. Syftet med höjningen är att uppmuntra till träning och hälsofrämjande aktiviteter som stärker medarbetarnas hälsa och välbefinnande.

Under hösten 2024 införde myndigheten nytt verktyg för att stärka det aktiva medarbetarskapet, främja självledarskap och utveckla ledarskapet i verksamhet. För att vi ska kunna utveckla och fördjupa dessa områden, beslutades under hösten 2025 att förlänga avtalet med leverantören i ett år.

Kompetensförsörjning

Länsstyrelsens strategiska kompetensförsörjning har i huvudsak inriktats på civil beredskap 2025.

Bland annat har en utbildningsdag på temat ”Vi är viktiga för totalförsvaret” genomförts för alla medarbetare. Dagen omfattade föreläsningar från Försvarshögskolan och diskussioner om behovet av kulturförändring. Syftet med dagen var att höja kompetensen och öka förståelsen för vad uppdraget som beredskapsmyndighet innebär. Under våren genomfördes också en utbildning för myndighetens chefer inom området civil beredskap. Syftet var att arbeta vidare med myndighetens uppdrag inom beredskap. Fokus för dagen var beskrivning av uppdrag, roller och ansvar.

Rekrytering

Metoden kompetensbaserad rekrytering används för att säkerställa att tillsättning av tjänster sker efter förtjänst och skicklighet. Kvalificerade sökande har funnits till samtliga tjänster som aktualiserats under året och tjänsterna har kunnat tillsättas.

Personalomsättning

Tabellen ”Personalomsättning i procent tillsvidareanställda” visar att personalomsättningen vid myndigheten har ökat med två procent i jämförelse med föregående år. Antalet nyanställningar har ökat något och avslutade anställningar har minskat i jämförelse föregående år.

Personalomsättning i procent tillsvidareanställda	2025 (%)	2024 (%)	2023 (%)	2022 (%)	2021 (%)
Nyanställda	11	7	13	14	19
Avgångna	9	11	10	13	10
Personalomsättning	20	18	23	27	29

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Bedömning kompetensförsörjning

Den sammanvägda bedömningen är att Länsstyrelsen har vidtagit åtgärder inom kompetensförsörjning som säkerställer att vi kan utföra våra uppgifter.

Sjukfrånvaro

Kön och ålder	2025: Antal anställda ³	2025: Total sjuk- frånvaro i för- hållande till samman- lagd ordinarie arbetstid (%)	2025: Sjuk- frånvaro 60 dagar och längre i för- hållande till total sjuk- frånvaro (%)	2024: Antal anställda	2024: Total sjuk- frånvaro i för- hållande till samman- lagd ordinarie arbetstid (%)	2024: Sjuk- frånvaro 60 dagar och längre i för- hållande till total sjuk- frånvaro (%)	2023: Antal anställda	2023: Total sjuk- frånvaro i för- hållande till samman- lagd ordinarie arbetstid (%)	2023: Sjuk- frånvaro 60 dagar och längre i för- hållande till total sjuk- frånvaro (%)
Män ≤ 29 år	1,0	-	0	1,7	-	0	4,9	-	-
Män 30-49 år	41,5	2,7	42,7	41,4	1,6	0	43,8	4,7	67,2
Män ≥ 50 år	38,5	1,9	34,1	41,6	3,6	76,3	42,9	3,7	71,7
Män totalt	81,0	2,3	38,3	84,8	2,6	54,8	91,6	4,1	67,2
Kvinnor ≤ 29 år	8,4	-	0	8,1	-	0	9,6	-	-
Kvinnor 30-49 år	76,2	2,6	44,8	74,1	1,7	0	80,9	3,2	62,8
Kvinnor ≥ 50 år	67,0	6,9	70,9	64,2	7,1	77,1	62,2	6,6	69,1
Kvinnor totalt	151,7	4,6	61,0	146,5	4,1	63,5	152,7	4,7	65,5
Samtliga ≤ 29 år	9,4	-	0	9,8	-	0	14,6	4,8	48,6
Samtliga 30-49 år	117,8	2,6	44,0	115,6	1,6	0	124,8	3,7	64,5
Samtliga ≥ 50 år	105,5	5,1	65,1	105,9	5,7	76,9	105,1	5,4	69,9
Samtliga totalt	232,7	3,8	56,0	231,3	3,5	61,3	244,4	4,5	66,0

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Den totala sjukfrånvaron för Länsstyrelsen Gävleborg var 3,8 procent. Sjukfrånvaron har ökat med 0,3 procentenheter i jämförelse med 2024 (3,5 procent).

Sjukfrånvaron för gruppen män har minskat från 2,6 procent 2024 till 2,3 procent 2025. Sjukfrånvaron för gruppen män har under perioden 2023 (4,1) till 2025 (2,3) minskat med 1,8 procentenheter. Avvikande är gruppen män 30-49 år som har ökat från 1,6 procent 2024 till 2,7 procent 2025. Sjukfrånvaro längre än 60 dagar för gruppen män minskade från 54,8 procent 2024 till 38,3 procent 2025. Sjukfrånvaron längre än 60 dagar för gruppen män har under perioden 2023 (67,2) till 2025 (38,3) minskat med 28,9 procentenheter.

Sjukfrånvaron för gruppen kvinnor har ökat från 4,1 procent 2024 till 4,6 procent 2025. Sjukfrånvaron för gruppen kvinnor har under perioden 2023 (4,7) till 2025 (4,6) minskat med 0,1 procentenhet. Sjukfrånvaron i gruppen kvinnor 30-49 år har ökat från 1,7 procent 2024 till 2,6 procent 2025, däremot har gruppen kvinnor 50 år äldre minskat från 7,1 procent 2024 till 6,9 procent 2025. Sjukfrånvaro längre än 60 dagar för gruppen kvinnor minskade från 63,5 procent 2025 till 61,0 procent 2025. Sjukfrånvaro längre än 60 dagar för

³ Antal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 procent. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

gruppen kvinnor har under perioden 2023 (65,5) till 2025 (61,0) minskat med 4,5 procentenheter.

Myndighetsövergripande resultatbedömning

Länsstyrelsen bedömer det myndighetsövergripande resultatet som gott.

Myndigheten ser att de interna prioriteringarna har använts på ett väl avvägt sätt samtidigt som vi har levererat på uppdragen från regeringen. Det här är första året Länsstyrelsen Gävleborg lämnar en bedömning av måluppfyllelsen på en myndighetsövergripande nivå, det är därför inte möjligt att bedöma trenden.

Resultatredovisning per verksamhetsområde

Länsstyrelsen bedriver följande verksamheter.

Verksamhet (VÄS)	Benämning	Resultatbedömning
20–21, 25	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Gott
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Gott
30, 34	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Gott
40–41	Hållbar samhällsplanering och boende	Gott
42	Energi och klimat	Gott
43	Kulturmiljö	Utvecklingsbehov
45–46	Samhällsskydd och beredskap	Gott
50–58	Naturvård och miljöskydd	Gott
60–62	Areella näringar	Gott
70, 80–85	Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.	Gott

Övrig förvaltning och trafikföreskrifter

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
1 § Länsstyrelsens ansvar för statlig förvaltning i länet	Länsstyrelseinstruktion
3 § p1 De allmänna valen	Länsstyrelseinstruktion
18 § Viltförvaltningsdelegation	Länsstyrelseinstruktion

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet omfattar många olika uppgifter och uppdrag. Som regionala valmyndigheter ansvarar länsstyrelserna för att planera och genomföra allmänna val, val till Europaparlamentet och nationella folkomröstningar. Mellan valen utses efterträdare för ledamöter och ersättare i region- och kommunfullmäktige som avgår under mandatperioden.

Vidare fattar länsstyrelserna beslut om förordnanden, som till exempel borgerliga vigselförrättare. Inom trafikområdet har länsstyrelserna bland annat ansvar för att i vissa fall besluta om lokala vägtrafikföreskrifter. Även tillstånd till tävling på vägar, skyltar och andra anordningar längs vägar samt beslut om sjötrafikföreskrifter ingår i länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag.

När det gäller jakt- och viltvård beslutar länsstyrelserna om licensjakt och skyddsjakt på stora rovdjur, klövdjur och vildsvin, bedriver tillsyn samt bildar och upplöser viltvårdsområden. Vidare arbetar länsstyrelserna för att öka frivillig jaktsamverkan inom älgförvaltningen, granskar förvaltningsplaner och skötselplaner, beslutar om bidrag ur älgvårdsfonden, informerar om skadeförebyggande åtgärder och beslutar om ersättning för viltskador. Detta sker i samverkan med regionala intressen genom länets viltförvaltningsdelegation, som också fastställer övergripande riktlinjer för verksamhetsområdet.

Det övergripande nationella målet för viltförvaltningen är att alla djur som naturligt lever i Sverige ska finnas kvar på lång sikt i livskraftiga bestånd. Samtidigt ska tamdjurshållningen inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn ska tas. Det nationella målet kompletteras i vissa fall med nationella och regionala mål för specifika arter.

Regionala prioriteringar och uppdrag

Länsstyrelsen har för länet egna regionala förvaltningsplaner för arterna älg, kronhjort, vildsvin och skarv. Länsstyrelsen har även en regional förvaltningsplan som omfattar de stora rovdjuren björn, varg, järv och lodjur. De regionala förvaltningsplanerna är alla beslutade av länets viltförvaltningsdelegation och syftar till att beskriva den regionala förvaltningen samt målsättningarna med förvaltningen av respektive art. Dessa planer ska vara vägledande för Länsstyrelsens arbete med förvaltningen, exempelvis vid fattande av beslut om jakt eller andra åtgärder som kan vidtas.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Övrig förvaltning och trafikföreskrifter (20–21, 25)	2025	2024	2023
Antal årsarbetskrafter totalt	9,2	10,9	10,5
Antal årsarbetskrafter kvinnor	6,5	7,9	7,0
Antal årsarbetskrafter män	2,7	3,0	3,5
Antal ärenden, inkomna och upprättade	968	1 187	927
Antal beslutade ärenden	959	1 135	999
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2	0	3
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	27 304	24 618	13 857
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	3 637	3 210	2 021

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	2025	2024	2023
Andel av länets totala jaktareal som ingår i något älgskötselområde (%)	Ökad samverkan i älgförvaltningen	Jakt och viltvård (218)	JaktAdm ⁴	100	90	87	93

⁴ Administrationssystem, Länsstyrelsen

Kommentarer till tabell

Länsstyrelsen har efter de två senaste jaktåren genomfört en översyn av länets registrerade älgskötselområden. Myndigheten har vid behov fattat beslut om avregistrering av ett antal älgskötselområden som enligt Länsstyrelsen avvikit väsentligt från områdets beslutade älgskötselplan. De områden som har avregistrerats som älgskötselområden har i stället blivit registrerade som licensområden. Det gör att jakt ändå kan genomföras i området under den kommande jaktperioden.

Det jaktområde som ett år har avregistrerats som älgskötselområde har redan nästa år möjlighet att ansöka om att på nytt bilda ett älgskötselområde, eller att låta hela eller delar av jaktområdets mark inregistreras i annat älgskötselområde. Detta kan noteras i andelen av länets totala jaktareal som ingår i något älgskötselområde för 2025. Flera av de stora arealerna som avregistrerades 2024 har återgått till att vara del av något älgskötselområde, vilket gjort att andelen ökat.

Förändringarna är en naturlig del av hur älgförvaltningen fungerar och inget som sticker ut eller kräver särskilda åtgärder.

Trafikföreskrifter

Inom verksamhetsområdet trafikföreskrifter handlägger och beslutar Länsstyrelsen i olika ärendegrupper. Ärendegrupperna är främst:

- förslag som gäller lokala trafikföreskrifter
- ansökningar om tillstånd till uppvisning eller tävling med fordon på väg
- överklaganden av kommunala beslut om parkeringstillstånd.

Övriga trafikärenden är av mindre omfattning och kan gälla till exempel sjötrafikföreskrifter samt uppförande av reklamskyltar och andra anläggningar längs allmänna vägar.

Länsstyrelsen har under 2025 fattat närmare 170 beslut inom detta område. Dessutom har myndigheten varit remissinstans när det gäller föreskrifter som Trafikverket, Transportstyrelsen och Sjöfartsverket planerat att meddela. Länsstyrelsen har upprättat en sammanställning över allmänna vägar och andra viktiga vägar i länet för att underlätta för länets trafikanter. Länsstyrelsen har under året deltagit i en länsstyrelsegemensam arbetsgrupp inom trafikområdet i syfte att samverka och utveckla verksamheten.

Jakt och viltvård

Länsstyrelsen har under 2025 arbetat för att förebygga skador orsakade av stora rovdjur och fredade fåglar i länet. Arbetet har omfattat rådgivning, utbetalning av bidrag samt beslut om skrämselfågelåtgärder och skyddsjakt. I syfte att förebygga skador orsakade av stora rovdjur har Länsstyrelsen lämnat bidrag för flera åtgärder, som exempelvis skyddsvästar till jakthundar samt uppsättning och underhåll av rovdjursavvisande stängsel. Länsstyrelsen har även ersatt skador orsakade av stora rovdjur och fredade fåglar enligt gällande lagar och riktlinjer.

Länsstyrelsen har också tagit initiativ till och fattat beslut om skyddsjakt efter skarv, i syfte att freda känsliga fiskbestånd och fiskeredskap längs länets kust. Beslutet fattades i enlighet med den nationella inriktningen för skarvförvaltningen, efter samverkan med berörda parter och närliggande län. Länsstyrelsen har också fattat beslut om att samordna jakten över tre större jaktområden för att förenkla jaktutövandet och åiterrapporteringen för jägarna.

Under året har licensjakt efter lodjur och björn genomförts i länet. Licensjaktens syfte är att nå närmare den beslutade målsättningen som finns för respektive art i den regionala förvaltningsplanen som beslutats av länets viltförvaltningsdelegation. Under licensjakterna har Länsstyrelsen genomfört besiktning av samtliga fällda rovdjur vid besiktningstationer, eller med hjälp av ambulerande besiktningpersonal. Detta har varit välfungerande verktyg vid kontroll och tillsyn under jakten.

Länsstyrelsen har kallat till tre möten med länets viltförvaltningsdelegation (VFD). Mötena har innefattat aktuella viltfrågor i länet. Frågorna som har beretts i delegationen har till största del varit av informativ karaktär.

Delegationen har prövat frågan om förslag till miniminivå för varg, haft samråd i frågor kopplade till licensjakterna efter stora rovdjur, jakttider och fällavgifter för älg och frågor relaterade till älgvårdsfonden. Viltförvaltningsdelegationen har beslutat om vilka grunder som ska användas för att fördela ersättning till fiskare som drabbats av sälskador på fiske och fiskeredskap. Viltförvaltningsdelegationens klövviltsutskott har under året deltagit och granskat de älgförvaltningsplaner som Länsstyrelsen hanterat under årets planperiod.

Länsstyrelsen har arbetat med älgförvaltningen i länet. Under inledningen av året anordnades en utbildning riktad till ledamöterna i länets älgförvaltningsgrupper. Utbildningen fokuserade på utvecklingen av arbetssättet och processerna inom förvaltningssystemet hos grupperna. Under våren präglades arbetet inom älgförvaltningen i övrigt av handläggning av ärenden kopplat till registrering av jaktområden, följt av granskning av förvaltnings- och skötselplaner för älg.

Länsstyrelsen genomförde även en översyn av länets älgskötselområden i samband med att jakten avslutades i januari. Översynen gjordes med stöd av föreskrifterna kopplade till älgförvaltningen, där framgår att Länsstyrelsen ska göra en större översyn och vidta potentiella åtgärder minst en gång vart tredje år. Länsstyrelsen bedömde därför att områdena skulle avregistreras som älgskötselområden och omregistreras till licensområden inför höstens jakt. Två av tre beslut överklagades; en överklagan avsågs under hösten 2025, och det andra ligger fortsatt för prövning.

Länsstyrelsen har under hösten genomfört dialogmöten med varje enskild älgförvaltningsgrupp i länet. Syftet med dessa dialogmöten har varit att höra hur arbetet inom älgförvaltningsgrupperna fungerar, vilka utmaningar som finns i arbetet med älgförvaltningen och om det finns något som Länsstyrelsen kan hjälpa grupperna med.

Länsstyrelsen har vidare handlagt och beslutat i ärenden enligt myndighetens uppdrag i syfte att skapa tolerans och acceptans för vilt- och rovdjursförvaltningen i länet.

Länsstyrelsen har genom riktade kommunikationsinsatser fortsatt arbetat för att förbättra dialogen och samverkan mellan de olika parterna inom viltförvaltningen i länet.

Övrig förvaltning

Länsstyrelsens uppdrag vid allmänna val är omfattande och av central betydelse för genomförande av val. För att klara av uppdraget som regional valmyndighet har arbetet med förberedelser inför valen i september 2026 inletts under 2025. Samverkan mellan länsstyrelserna och Valmyndigheten har skett på olika nivåer inom organisationerna och i olika former. Under hösten har Länsstyrelsen deltagit vid två konferenser som arrangerades av Valmyndigheten. Den ena genomfördes tillsammans med landets länsstyrelser och kommuner, och den andra enbart med länsstyrelserna. Konferenserna har bidragit med samlad information om nyheter inom området och gjort olika delar av valmyndigheternas samverkan och uppgifter tydliga inför valen 2026.

Länsstyrelsen har också påbörjat planeringen av valorganisationen vad gäller bemanning, lokaler, utbildning och kommunikation. Myndigheten har även påbörjat ett arbete kring valsäkerhet i syfte att skapa en stabil grund. Planeringsarbetet har involverat många funktioner inom myndigheten.

Utöver detta har Länsstyrelsen arbetat med valgeografi och beslutat om indelning i valdistrikt i länets kommuner.

Verksamheten i övrigt inom övrig förvaltning har främst utgjorts av handläggning av olika typer av ärenden. Några av ärendegrupperna som omfattas är:

- efterträdarval
- auktorisation av bilskrotare
- deponering av hyra enligt jordabalken
- stängsling av övergivna gruvhål
- förordnande av skyddsvakter
- förordnanden av notarius publicus och borgerliga vigselförrättare
- ersättning till borgerliga vigselförrättare
- prövning av kommunala ordningsföreskrifter
- kungörelsedelgivningar
- stämningmannadelgivningar
- överklaganden av beslut enligt livsmedelslagen
- överklaganden av beslut enligt lagen om viltvårdsområden.

Inflödet av ärenden för 2025 inom området övrig förvaltning ser i stort ut som för 2024. Länsstyrelsen har handlagt och fattat beslut i ett stort antal olika ärenden.

Resultatbedömning

Trafikföreskrifter

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom trafikföreskrifter som utmärkt.

Länsstyrelsens arbete inom området trafikföreskrifter är långsiktigt. Effekten av enstaka beslut kan se ut att vara små men Länsstyrelsen gör bedömningen att utvecklingen inom verksamhetsområdet är positiv. Arbetet bidrar till att öka säkerheten och framkomligheten på våra vägar och till nollvisionen om ”inga döda eller allvarligt skadade till följd av trafikolyckor i Sverige”.

Jakt och viltvård

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom jakt och viltvård som gott.

Sammantaget har viltförvaltningen i länet fungerat väl. Gävleborgs län är dels ett kustlän, dels ett län med stora skogsarealer som för många utgör en viktig näringskälla. Detta medför att länet har stor variation av vilt med bland annat höga koncentrationer av stora rovdjur samt förvaltning av kustlevande vilt såsom skarv och säl. Den höga koncentrationen av rovdjur utgör också en påverkan på förvaltning av annat vilt, exempelvis älg.

Länsstyrelsen har under året fortsatt sin strävan att skapa acceptans för vilt- och rovdjursförvaltningen i länet. Målsättningen att långsiktigt arbeta med hög tillgänglighet och transparens kombinerat med kunskapsspridning bidrar till att myndigheten har ett bra samarbete med berörda intresseorganisationer, länets kommuner och invånare. Länsstyrelsen bedömer att det höga deltagandet vid stora inventeringar och den kontinuerliga inrapporteringen av stora rovdjur, som allmänheten gör via verktyget Skandobs, är en effekt av ett gott samarbete mellan myndigheten och allmänheten. Länsstyrelsen bedömer att den återkoppling som myndigheten får, vid samrådsmöten inom älgförvaltningen och under dialogmöten, visar att förvaltningen fungerar väl.

Det finns ett fortsatt utvecklingsbehov inom viltförvaltningen avseende att genomföra mer tillsyn i syfte att se hur jaktlagstiftningen följs. Länsstyrelsen kan konstatera att det under 2025 kommer in rapporter om förekomst av oegentligheter kopplade till licensjakten på stora rovdjur samt att antalet påskjutna, men inte fällda, rovdjur fortsatt är högt under licensjakterna. Länsstyrelsen ser detta som en oroande utveckling och kommer att arbeta vidare med att motverka samt förbättra den statistiken. Historiskt sett har inte Länsstyrelsen haft möjlighet att prioritera denna verksamhet, men ser det som fortsatt nödvändigt att lyfta frågan som ett utvecklingsområde.

Övrig förvaltning

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom övrig förvaltning som utmärkt.

Arbetet med val har fått ett stort fokus under hösten och planeringen är långt framskriden. Många olika kompetenser inom myndigheten har involverats i ett tidigt skede, vilket har bedömts viktigt för att skapa så goda förutsättningar som möjligt för genomförande av uppgifterna vid val.

Inom området övrig förvaltning har Länsstyrelsen handlagt och beslutat i många ärenden. Det har inte förekommit några särskilda avvikelser under året och rimliga handläggningstider har kunnat hållas.

Sammanvägd bedömning

Länsstyrelsens sammantagna bedömning av övrig förvaltning och trafikföreskrifter är gott.

Bedömningen baseras på den stora mängd beslut som har fattats, att viltförvaltningen fungerat väl och att Länsstyrelsen har genomfört ett omfattande planeringsarbete inför de allmänna valen 2026.

Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 § p2 Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Länsstyrelseinstruktion
4 a § Utföra de uppgifter som en medlemsstat ska utföra vid Europeiska kommissionens samordning av revisioner enligt artikel 124 m.m.	Länsstyrelseinstruktion
1D1 Redovisa åtgärder för verksamhetstillsyn inom djurens hälso- och sjukvård	Regleringsbrev

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet kan delas in i områdena kommunal livsmedelskontroll, djurskydd, smittskydd och animaliska biprodukter, allmänna veterinära frågor, kontroll av foder och livsmedel inom primärproduktionen samt tillsyn av hund och katt. Länsstyrelsens uppgifter omfattar tillsyn, kontroll och besiktning, handläggning av ansökningar, samverkan och samordning samt information.

Inom livsmedelsområdet har länsstyrelserna ansvar för att ge stöd, råd och samordning till den kommunala livsmedelskontrollen. Kontroller genomförs av verksamheter som bedriver primärproduktion av livsmedel och foder eller både och. Länsstyrelserna ansvarar också för kontroll av insamling, omlastning och transport av animaliska biprodukter.

Efterlevnaden av djurskyddsbestämmelser kontrolleras hos både verksamhetsutövare och privatpersoner. Området omfattar även till exempel förprovning av djurstallar.

Smittskyddsområdet omfattar samverkans- och samordningsuppdrag kopplade till bland annat sjukdomar inom epizooti- och zoonoslagen, men även hälsoövervakning samt kontroll av seminverksamhet och hygien.

Inom allmänna veterinära frågor bedrivs bland annat tillsyn av djurhälsopersonal, djurhållares hantering av läkemedel på gård samt kontroll av hästpass och avelsorganisationer.

Ärenden inom ramen för lagen om tillsyn av hund och katt är händelsestyrda och omfattar ärenden där hundar orsakat, eller riskerar att orsaka, skada.

I den nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP) finns operativa mål för merparten av områdena.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor (28)	2025	2024	2023
Antal årsarbetskrafter totalt	14,1	12,9	13,7
Antal årsarbetskrafter kvinnor	12,0	10,9	11,4
Antal årsarbetskrafter män	2,1	2,0	2,2
Antal ärenden, inkomna och upprättade	2 089	2 069	2 047
Antal beslutade ärenden	2 135	2 158	1 953
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	6	4	7
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	22 720	17 387	17 870
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	2025	2024	2023
Andel genomförda normalkontroller (i förväg planerade och riskbaserade kontroller) i förhållande till anmälningskontroller (kvot)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	DUS ⁵	≥1	1,5	1,0	1,1
Andel kontrollobjekt med livsmedelsproducerande djur som ingått i planerad normalkontroll (%)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	DUS	10 %	9,7 %	5,9 % ⁶	4,0 %
Andel utförda av tilldelade primärproduktionskontroller (%)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Livsmedelskontroll	PRIMÖR ⁷	100 %	100 %	96 %	64 %

Kommentarer till tabell

Antalet genomförda djurskyddskontroller har ökat på ett tydligt sätt under 2025, vilket gjort att 10 %-målet nästan nåtts, samtidigt som övrig måluppfyllelse kvarstår.

⁵ Register, Jordbruksverket

⁶ Siffran har rapporterats till 5,6 % i årsredovisningen för 2024. Siffror hämtas från Jordbruksverkets uppföljningssystem, DUS. När vi i samband med årsredovisningsarbete för 2025 hämtar aktuella siffror så uppger DUS nu siffran 5,9 % för 2024. Det är tyvärr inte helt klart varför denna siffra har förändrats i uppföljningssystemet, men sannolikt beror det på att registervärdande åtgärder har förändrat antalet kontrollobjekt.

⁷ Register, Länsstyrelsen.

Måluppfyllelse för operativa mål i Sveriges fleråriga kontrollplan för livsmedelskedjan

Kontroll av livsmedel i primärproduktionen

Operativt mål 2023–2025. Mål 5: Ekologiska livsmedel

Ekologisk produktion har beaktats i det kontrolluttag som Länsstyrelsen genomför efter att den Nationella kontrollplanen har publicerats inom primärproduktionen. Kontroll har genomförts hos sex ekologiska lantbrukare.

Operativt mål 2023–2025. Mål 11: Spårbarhet ägg

Äggproduktion ingick inte i kontrollurvalet 2025. Trots detta genomfördes en livsmedelskontroll av en äggproducent. Länsstyrelsen har även utfört en händelsestyd kontroll efter inkommande anmälan.

Operativt mål 2023–2025. Mål 12: Aktörer som släpper ut honung på marknaden

Honungsproduktion fanns inte med i 2025 års uttag för livsmedelskontroll i primärproduktionen. En kontroll tilldelades dock under året. Detta efter att en kontroll av en annan produktionsinriktning inte kunde genomföras. Länsstyrelsen har även gjort en händelsestyd kontroll av en honungsproducent, efter en anmälan som kommit in.

Operativt mål 2023–2025. Mål 16: Glykoalkaloider i potatis

Inga potatisproducenter fanns med i 2025 års uttag för livsmedelskontroll i primärproduktionen. Därför har ingen kontroll utförts.

Operativt mål 2023–2025. Mål 18: Bladgrönsaker - bevattningsvatten och hygien vid odling

Inga grönsaksproducenter fanns med i årets uttag för livsmedelskontroll i primärproduktionen. Därför har ingen kontroll utförts.

Operativt mål 2023–2025. Mål 19: Opastöriserad mjölk

Under 2025 genomfördes inga planerade kontroller på mjölkgårdar som säljer opastöriserad mjölk.

Operativt mål 2023–2025. Mål 20: Kontroll enligt den nationella kontrollplanen

Målet är uppfyllt. Totalt utfördes 28 livsmedelskontroller. De kontroller som utförts visar på att lagstiftningen i de flesta fall följs, med ett fåtal noterade avvikelser.

Kontroll av foder i primärproduktionen

Operativt mål om kontroll enligt den nationella kontrollplanen

Målet är uppfyllt. Totalt utfördes 28 livsmedelskontroller. De kontroller som utförts visar på att lagstiftningen i de flesta fall följs, med ett fåtal noterade avvikelser.

Operativt mål 2022–2025. Mål 1 foder: Verktyg och förutsättningar för riskbaserad kontroll

Målet bedöms vara uppfyllt.

För att nå samsyn och förbättra kontrollmetodikerna har Länsstyrelsens handläggare deltagit i den regionala samverkansgruppen för länsstyrelsernas foder- och livsmedelskontroll. Vid veckovisa kontrollmöten diskuterades avvikelser och brister vid kontroll och hur dessa ska bedömas och vidare handläggas. Samverkan har bidragit till samsyn och likartade bedömningar vid kontroll. Interna parallellkontroller har utförts vid flera tillfällen.

Länsstyrelsen har genomfört en samsynsövning tillsammans med fem andra län där en spannmålsgård i närområdet besöktes. Diskussioner fördes även om användningen av växtskyddsmedel och journalföring.

Under året har arbetet med registervård fortsatt i enlighet med den fleråriga registervårdsplan som tagits fram.

Operativt mål 2022–2025. Mål 2 foder: Verksamhetsutövarna har de grundläggande kunskaper som krävs för att följa lagstiftningen

Målet bedöms vara uppfyllt.

Kontrollanterna har deltagit i det årliga kompetenshöjande analysmötet inom livsmedels- och foderkontrollen som anordnades av Jordbruksverket. Genomförda kontroller visar att primärproducenterna i länet följer reglerna.

Vid de operativa kontrollerna fördes samtal om grundläggande krav samt om verksamhetens risker och faror och hur dessa hanteras. Vid behov gavs information om gällande regler och krav samt stöd till kunskapsinhämtning. Detta skedde både i samband med kontroll, vid annan kontakt med verksamhetsutövare, genom gemensamma utskick till verksamhetsutövarna samt genom artiklar i tidningen Landsbygdsnytt och i andra kanaler såsom sociala medier.

Kontroll av djurskydd

Operativt mål: Utbildning, likriktning och verifiering

Målet bedöms vara uppfyllt.

Länsstyrelsen deltar i nationella nätverks- och samordningsmöten för djurskyddskontrollen och använder nationellt framtagna rutiner.

Länsstyrelsen deltar i den årliga analys- och effektivitetskonferensen där tillfälle ges att likrikta arbetet.

Under 2025 har djurskyddshandläggarna deltagit på ”Kompetens- och utvecklingsdagarna”, som genomförs vartannat år och arrangeras i samarbete mellan länsstyrelserna och Jordbruksverket.

Djurskyddshandläggare har deltagit i utbildningar som bedömts relevanta utifrån kompetensbehovet.

Bedömningar gällande brister och åtgärder diskuteras regelbundet på interna möten i syfte att säkerställa att likartade situationer bedöms på ett likvärdigt sätt.

Parallellkontroller av rutinkontroller har genomförts.

Operativt mål: Riskbaserad kontroll

Under 2025 har 140 kontroller genomförts hos djurhållare med livsmedelsproducerande djur, vilket motsvarar 9,7 procent av alla dessa kontrollobjekt. Att Länsstyrelsen i det närmaste nått det nationella målet om 10 procent beror på flera samverkande faktorer. En tidig och strukturerad planering av kontrollåret har gjort att resurser kunnat fördelas mer effektivt redan från årets början. Därtill har en kontinuerlig uppföljning av både resultat, ärendebelastning och tillgängliga resurser gjort det möjligt att snabbt identifiera behov av justeringar. Genom att rikta om befintliga resurser, bland annat genom att prioritera riskbaserade kontroller och säkerställa rätt kompetens vid rätt tidpunkt, har myndigheten kunnat genomföra en större andel planerade kontroller. Sammantaget har detta bidragit till att Länsstyrelsen kommit betydligt närmare det nationella målet än tidigare år.

Operativt mål: Resurseffektivitet och effekt av kontrollen

Målet bedöms delvis vara uppfyllt.

Enligt den nationella kontrollplanen ska antalet planerade kontroller vara minst lika många som antalet klagomålskontroller, vilket innebär en kvot på ett eller mer. I Jordbruksverkets uppföljningssystem redovisas Länsstyrelsen Gävleborg med en kvot på 1,5. Det bör noteras att systemet enbart räknar fysiska kontroller och inte inkluderar de klagomåls- och uppföljningsärenden som hanteras administrativt. Detta innebär att statistiken inte fullt ut speglar den faktiska resursåtgången eller arbetsinsatsen.

Det totala antalet fysiska kontroller har ökat något jämfört med 2024 års siffror.

Klagomålsärenden prioriteras en länsstyrelsegemensam, nationell rutin, och majoriteten hanteras som administrativ kontroll. Andelen fysiska klagomålskontroller utan anmärkning har fortsatt varit låg och uppgår till 15,6 procent. Indikatorn som används anger att högst 25 procent av de kontroller som genomförs efter klagomål som kommit in förväntas vara utan anmärkning.

Myndigheten har ett systematiskt arbetssätt för att följa upp kontroller där brister konstaterats, för att säkerställa att åtgärder vidtas inom rimlig tid och att kontrollen får avsedd effekt. Länsstyrelsen har bedömt att 15 procent av kontrollobjekten med brister har behövt följas upp med ytterligare kontroll. Vid 79 procent av de uppföljande kontrollerna har brister fortsatt kunnat konstateras, vilket innebär att myndigheten i hög utsträckning

behövt fortsätta arbetet med krav på ytterligare åtgärder för att säkerställa att kontrollen får effekt.

Operativt mål: Djurhållare

Länsstyrelsens djurskyddshandläggare fortbildas regelbundet i metoden motiverande samtal (MI) i syfte att Länsstyrelsen ska använda sig av ett arbetssätt som bidrar till att öka djurhållarens kunskap och förståelse för lagstiftningen samt att motivera djurhållarna att bli delaktiga i åtgärdsarbetet.

För att bidra till ökad kunskap och underlätta för djurhållare att göra rätt genomförs regelbundet informationsinsatser i myndighetens digitala kanaler och informationsmaterial tas ofta med vid kontroll eller skickas med kontrollrapporten.

Länsstyrelsen skriver sina beslut, kontrollrapporter och förelägganden med klarspråk för att underlätta för djurhållaren att kunna ta del av informationen.

Samverkan sker med Lantbrukarnas riksförbund (LRF) genom regelbundna träffar där Länsstyrelsen informerar om vilka brister som hittas vid kontroll och vad som upplevs som aktuella problem och hur Länsstyrelsen kan bidra. Länsstyrelsen har även en nära samverkan med LRF:s omsorgsgrupp i mer allvarliga djurskyddsärenden inom lantbruksområdet.

Operativt mål: Service

Målet bedöms vara uppfyllt.

100 procent av de ansökningar om tillstånd för djurhållning som kommit in har handlagts inom 90 dagar från komplett ansökan. 100 procent av de ansökningar om förprovning som kommit in har handlagts inom 56 dagar från komplett ansökan. 86,5 procent av alla kontrollrapporter har skickats ut till djurhållaren inom 21 dagar från kontroll.

Kontroll av animaliska biprodukter

Operativt mål 2022–2025. Mål 1 animaliska biprodukter: Riskbaserad kontroll och åtgärd vid avvikelser

Målet bedöms ej vara uppfyllt.

Vad gäller kontrollen av animaliska biprodukter har myndigheten i verksamhetsplaneringen för året tagit fram en flerårig kontrollplan. På grund av ansträngt personalläge med brist på länsveterinärer har dock inga kontroller utförts under året. Arbeta för att åtgärda detta har skett och alla aktörer inom animaliska biprodukter ska kontrolleras inom kommande treårsperiod.

Operativt mål 2022–2025. Mål 2 animaliska biprodukter: Verktyg och förutsättningar för en riskbaserad kontroll

Målet bedöms vara uppfyllt.

Under 2025 inventerades alla kontrollobjekt administrativt och en aktuell förteckning upprättades. Rutin som omfattar handläggning av planerad offentlig kontroll och händelsestyrd kontroll samt uppföljande kontroll efter konstaterad avvikelse från lagstiftningen är upprättad.

Kontroll av djurhälsa inklusive smittskydd

Operativt mål 2022–2025. Mål 1 djurhälsa: Kontrollen är anpassad till den nya lagstiftningen på djurhälsoområdet

Målet bedöms vara delvis uppfyllt.

Kontrollmyndigheternas kontrolluppdrag är tydliggjort och kontrollmyndigheterna har grundläggande verktyg och förutsättningar för att genomföra riskbaserad offentlig kontroll.

Kontrollplan och rutiner är upprättade samt uttag av kontrollobjekt har skett under andra halvan av 2025. På grund av personalbrist är antalet aktiviteter och kontroller inom djurhälsoområdet endast delvis utfört enligt verksamhetens kontrollplan. Kontroll av hjorthägn samt djurhälsopersonal har inte skett i den omfattning som planen avser.

Kontroll av veterinärmedicinska preparat

Operativa mål för kontroll av veterinärmedicinska produkter saknades för 2025. För 2025 års resultat avseende området veterinärmedicinska produkter, se information under kommande rubrik "Kontroll av veterinärmedicinska preparat".

Samordning av kommunal livsmedelskontroll

Länsstyrelsen har under 2025 genomfört två träffar för länets livsmedelsinspektörer inklusive de som kontrollerar och hanterar dricksvatten. Tema för träffarna har främst varit samsyn och aktuella frågeställningar. Livsmedelsverket deltog under mötet på våren samt vid en digital träff som samordnades med andra län under hösten.

Djurhälsa inklusive smittskydd

Smittläget i länet är gott. Länsstyrelsen har under 2025 skyndsamt handlagt de smittskyddsärenden som kommit in till myndigheten. De fall av anmälningspliktiga sjukdomar som förekommit under året har framför allt berört sällskapsdjur som hund, katt och häst.

Totalt 36 anmälningar om misstänkt eller konfirmerad anmälningspliktig smitta kom in. Av dessa rörde 25 misstänkt zoonos, varav 14 rörde salmonellainfektion. Den stora merparten av dessa rörde katt (13 fall), fem fall av listerios hos get, ett fall av leishmanios hos hund, två fall av MRSP på hund, två fall EHEC på nötkreatur samt ett fall av harpest.

Två anmälningar gällde misstanke om kvarkainfektion hos häst. Ett av proverna visade på kvarka i ett mindre stall. Nio anmälningar rörde annan anmälningspliktig sjukdom. Ingen anmälan om epizooti har kommit in under 2025.

Alla anmälningar om anmälningspliktig smitta har under året hanterats administrativt och muntlig eller skriftlig information har gått ut till berörda parter.

Utöver övervakning av smittläget i länet har kontroll av allmänna och särskilda hygienregler samt kontroll av seminverksamhet och hygienplan på klinik utförts. Elva kontroller av allmänna hygienregler på anläggning och tre kontroller av hygien på besöksverksamhet med djur har genomförts. Två kontroller av seminverksamhet för häst har utförts samt en kontroll av hygienplan på klinik. Enstaka avvikelser har setts på dessa kontroller men generellt har regler för hygien följts på kontrollerade gårdar och verksamheter. De avvikelser som har uppmärksammats gäller till exempel hur information till besökare hanteras. Kontrollerna har lett till åtgärder som gör att hygienregler lättare kan följas.

Länsstyrelsen har under 2025 kontrollerat att totalt sju anläggningar med värphöns och slaktkyckling följer det obligatoriska salmonellakontrollprogrammet. Prover ska tas i besättningar med ett visst intervall. Detta har kontrollerats administrativt av länsveterinären varje kvartal. Få avvikelser har noterats och inget utbrott av salmonella hos dessa har konstaterats.

Kontroll av veterinärmedicinska preparat

Djurhållarens hantering av läkemedel (DHAL) är ett omfattande kontrollområde med ett stort antal kontrollobjekt. Tillsammans med kontrollområdet Djurhälsopersonal (DHP), har DHAL en stark koppling till den ökade problematiken med antibiotikaresistens och är ett viktigt arbete.

Länsstyrelsen har en flerårig kontrollplan som på grund av personalbrist under första halvan av 2025 endast delvis har kunnat följas. Under andra halvan av 2025 har 13 kontroller av DHAL genomförts. Av dessa har fem kontroller innehållit avvikelser. Vanligaste avvikelserna är bristande journalföring. Avvikelser åtgärdas oftast omedelbart av djurhållarna, men kontrolleras vanligen vid nästa kontrolltillfälle.

Kontroll av djurhälsopersonal (DHP) har skett genom totalt 29 administrativa kontroller av veterinärer som villkorar läkemedelsanvändning på gård, samt sex fysiska kontroller av veterinär samt legitimerad djurskjutskötare. Samtliga kontroller av DHP har haft brister. Vanligaste bristerna vid fysisk kontroll återfinns inom journalföring. Dessa kontroller har därför resulterat i åtgärder för en säkrare djursjukvård i länet.

Kontrollplanen för kontroll av hästpass har under året följts, totalt har 18 pass på fyra olika anläggningar kontrollerats. Vanligaste avvikelserna var att passen inte uppdaterats korrekt avseende till exempel kastration eller uttag ur livsmedelskedjan. Dessa kontroller är viktiga för att fastställa att till exempel läkemedelsrester inte återfinns i livsmedelskedjan samt spårbarheten på livsmedelsproducerande djur.

Spårbarhet – registerkontrollsuppdraget

Kontrollfrekvenserna för registerkontrollerna beslutas av Jordbruksverket och beslut om frekvens finns i handläggarstödet för stödadministration. 2025 års kontrollurval har omfattat 39 märkningskontroller på nötdjur, inklusive kontroller som gjorts på begäran

från Jordbruksverket efter brister som noterats vid tidigare kontroll. På får har Länsstyrelsen genomfört 34 märkningskontroller.

Vid kontrollerna har Länsstyrelsen uppmärksammat en handfull gårdar med stora brister i märkning och registrering, framför allt på nötkreatur. Det handlar då om många helt omärkta och oidentifierbara djur samt bristande rapportering av djuren.

Djurskydd och arbete med lagen om tillsyn över hundar och katter

Antalet anmälningar som kommit in enligt lagen om tillsyn över hundar och katter (tillsynslagen) har minskat jämfört med tidigare år. Dock har fler ärenden varit mer omfattande och resurskrävande, vilket syns i ökningen av antalet förelägganden (se tabellen). Beslut om förelägganden och omhändertaganden har fattats efter allvarliga incidenter eller på grund av återkommande anmälningar där mindre ingripande åtgärder redan vidtagits, eller både och.

	2025	2024	2023
Antal inkomna anmälningar	192	288	256
Antal beslutade ärenden	170	216	214
Antal förelägganden	21	10	18
Antal omhändertaganden	6	4	4
Antal hundförbud	1	1	1

Tabellen visar statistik över anmälningar samt beslut som Länsstyrelsen fattat enligt lagen om tillsyn över hundar och katter.

Även under 2025 har vi märkt av ett stort samhällsintresse för ärenden som rör hundar som har bitit människor eller andra djur. Likt föregående år har detta belysts i media, både lokalt i tidningar och nationella i tv-reportage. I samband med detta har också utredningen om den nya tillsynslagen belysts i media.

Då den nya tillsynslagen kommer att innebära en förändring i Länsstyrelsens arbetsätt har myndigheten avsatt tid för detta i vår verksamhetsplanering för 2026.

Antalet anmälningar som gäller katter som inte är märkta eller registrerade samt katter som orsakar skada och olägenhet, har minskat. Både år 2023 och 2024 kom 25 anmälningar in som gällde katter. År 2025 har vi hanterat nio motsvarande ärenden. Dessa ärenden hanteras framför allt genom utskick av informationsbrev, eller i samband med hantering av djurskyddsärenden, och har därför inte varit lika resurskrävande som många av anmälningarna om hundar.

Utifrån den aktuella tillsynslagen saknar Länsstyrelsen möjlighet att följa upp de beslut som fattats. Den nya tillsynslagen kommer att ge Länsstyrelsen sådana möjligheter, men i dagsläget saknas möjlighet att utvärdera effekten av arbetet. Syftet med de beslut som vi har fattat har dock varit att förebygga incidenter där människor och/eller djur skadas eller där hundar orsakar avsevärd olägenhet. Ärendena har prioriterats utifrån allvarlighetsgrad,

så att hanteringen av anmälningar gällande allvarliga incidenter har hanterats skyndsamt. Målsättningen har varit att snabbt förhindra fler allvarliga incidenter.

När det kommer anmälningar om katter som inte är märkta eller registrerade, och som orsakar betydande olägenhet, har vi på ett resurseffektivt sätt informerat de berörda kattägarna om vad tillsynslagen säger.

Resultatbedömning

Livsmedels- och foderkontroller inom primärproduktionen samt registerkontroller

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom livsmedels- och foderkontroller inom primärproduktionen samt registerkontroller som utmärkt.

Alla planerade kontroller har genomförts och träffsäkerheten i Länsstyrelsens uttag bedöms vara god.

Djurskydd

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom djurskydd som gott.

Inom djurskyddsområdet har arbetet utvecklats positivt under året. Resurserna har fördelats strategiskt för att i så stor utsträckning som möjligt uppnå målen i den nationella kontrollplanen (NKP). Genom aktiv prioritering, kontinuerlig uppföljning och effektiv styrning har enheten nått goda resultat.

Allmänna veterinära frågor

Länsstyrelsens bedömer resultatet inom allmänna veterinära frågor som utvecklingsbehov.

Under den första delen av 2025 har ett mycket begränsat antal kontroller inom det veterinärmedicinska området skett. Detta på grund av personalbrist. I och med att bristen är löst, har det under andra halvan av 2025 varit möjligt att inrätta rutiner samt göra kontroller i normal omfattning.

Sammanvägd bedömning

Länsstyrelsens sammantagna bedömning av Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor är gott.

Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor består som namnet indikerar av flera olika områden där resultatet av arbetet under året varierar. Detta är till stor del kopplat till otillräckliga personalresurser i förhållande till uppdragets karaktär och omfattning.

Regional tillväxt och infrastrukturplanering

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 § p3 Regional tillväxt	Länsstyrelseinstruktion
3 § p4 Infrastrukturplanering	Länsstyrelseinstruktion
1C1 Redovisa bidrag till tillväxt och beskriv arbete för tillväxt vid målkonflikter	Regleringsbrev

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet.

Länsstyrelserna ska:

- Samordna och skapa förutsättningar för samverkan mellan viktiga aktörer i länet för att skapa tillväxt i länet.
- Fördela bidrag och stöd för strategiska utvecklingsinsatser i länet.
- Bidra till planering av vägar och järnvägar genom att tillhandahålla statliga planeringsunderlag, besluta om betydande miljöpåverkan, godkänna miljökonsekvensbeskrivningar, tillstyrka att väg- och järnvägsplaner kan fastställas av Trafikverket och vara en relevant samrådspart som ger aktiv rådgivning med fokus på genomförbarhet.
- Ingå i strukturfondspartnerskap för de regionala programmen för Europeiska regionala utvecklingsfonden och för de regionala handlingsplanerna för Europeiska socialfonden.

Målet för den regionala utvecklingspolitiken är utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet, vilket inkluderar statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet.

Den regionala utvecklingspolitiken ska även bidra till:

- Att nå det långsiktiga klimatmålet och etappmålen för minskad klimatpåverkan samt övriga relevanta miljömål.
- En geografisk utgångspunkt där landsbygder ingår och därmed bidrar till att uppnå landsbygdspolitikens mål.

Transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet.

Utöver det övergripande målet finns ett funktionsmål om tillgänglighet och jämställt transportsystem och ett hänsynsmål om trafiksäkerhet, ökad hälsa samt miljö kvalitetsmål.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Regional tillväxt och infrastrukturplanering (30, 34)	2025	2024	2023
Antal årsarbetskrafter totalt	0,8	0,9	0,8
Antal årsarbetskrafter kvinnor	0,7	0,6	0,7
Antal årsarbetskrafter män	0,1	0,2	0,2
Antal ärenden, inkomna och upprättade	24	35	24
Antal beslutade ärenden	17	31	25
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	1 223	1 221	1 107
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	197	87	85

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Kommentarer till tabell

Årsarbetskrafterna som redovisas för verksamhetsåret 2025 är fördelade på arbete med infrastrukturhandläggning samt samordning av tillväxtfrågor. 2024 hade fler infrastrukturärenden än normalt då det pågår många projekt i länet.

Regional utveckling och tillväxt

Att uppnå resultat inom regional utveckling och landsbygdsutveckling är ett långsiktigt arbete som kräver nära samverkan och strategisk samordning på regional nivå. Det handlar både om att ha en långsiktig inriktning och samsyn mellan olika aktörer samt att kunna agera snabbt vid behov. Länsstyrelsens breda bidrag till regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken rapporteras i särskild ordning vartannat år till Tillväxtverket och kortfattat i Länsstyrelsens årsredovisning. Då regional utveckling och tillväxt är en del av de flesta av Länsstyrelsens uppdrag redovisas det mesta av arbetet under respektive verksamhetsområde. Ett av de tre strategiska fokusområden Länsstyrelsen haft under 2025 är grön omställning där tillväxt och konkurrenskraft är en viktig del. Likaså har energiplanering och arbete för ökad eleffekt i länet också haft som delmål att bidra till regional utveckling och tillväxt. Tillväxt och regional utveckling är också i fokus i områden som samhällsplanering och bostadsförsörjning. Dialog i tidiga skeden för effektiva tillståndprocesser är ett exempel på verktyg. Kompetensutveckling inom olika områden som arbetsmarknad, digitalisering, hälsa, föräldrakunskap är en annan del. Inom den strategiska planen för jordbrukspolitiken ingår kompetensutveckling för lantbrukare. Tillgång till service och grundläggande betaltjänster på landsbygden följer Länsstyrelsen upp och rapporterar i särskild ordning.

Länsstyrelsen arbetar tillsammans med Region Gävleborg, LRF och Skogsstyrelsen kring Livsmedelsstrategi och Skogsprogram med kontinuerliga möten och konferenser för regional utveckling.

Under året har det blivit tydligt att beredskap är en viktig del i regional utveckling. Det finns behov av att utveckla samverkan med näringslivet kopplat till höjd beredskap. Inom Regionalfonden har det öppnats ett nytt område med syfte att både bidra till tillväxt och beredskap.

Utöver det regionala arbetet som redovisas har Länsstyrelsen Gävleborg haft en representant i det länsstyrelsegemensamma chefsnätverket för hållbar tillväxt, NHT21 samt i arbetsutskottet för nätverket. Nätverket är ett viktigt forum för att samordna befintliga och nya uppdrag inom området regional utveckling och tillväxt, för en likartad hantering mellan länen och för att nyttja den sammanlagda kompetens som finns inom länsstyrelserna.

Östersjöstrategin

Länsstyrelsen bidrar till arbetet med genomförandet av Europeiska unionens strategi för Östersjöregionen. Arbetet sker integrerat i kärnverksamheten och är en plattform för samverkan och samarbete nationellt och internationellt. Länsstyrelsen har en kontaktperson som deltar på de nationella möten som genomförs.

Samverkan med regionalt utvecklingsansvarig

Under året har Länsstyrelsen haft en god samverkan med Region Gävleborg inom en rad områden.

Samverkan har fortsatt inom genomförandet av regionala strategier, planer och program, som alla kopplar mot den regionala utvecklingsstrategin (RUS). Under året har nyckelpersoner med ansvar för dessa strategier och program fortsatt med regelbundna möten. Samverkan sker i olika forum kopplat till de olika verksamhetsområdena för samordnare, strateger och chefer. Det finns även samverkan på högsta ledningsnivå.

Länsstyrelsen har också bidragit till uppdatering av RUS:en. Bland annat har beredskapsperspektiv lagts till, där Länsstyrelsens kompetens varit efterfrågad. Myndigheten har även bidragit till remissvaret om den uppdaterade RUS:en. I samband med remissperioden erbjöds samtliga chefer på myndigheten ett kunskapspass om strategin.

Strategisk planering

Länsstyrelsen har sedan 2024 ett regeringsuppdrag att erbjuda stöd till regionerna om strategisk planering genom bland annat ökad kunskap och utvecklad samverkan i det regionala utvecklingsarbetet. Under 2025 har Länsstyrelsen deltagit i Tillväxtverkets anordnade mötestillfällen, ”Regionala rummet-verkstad” för regional strategisk planering. Under året har fem möten genomförts. Syftet har varit att ta del av andras erfarenheter, få nya perspektiv och öka förståelsen för regional strategisk planering.

Inom ramen för regeringsuppdraget har Länsstyrelsen deltagit i uppstartsmöten med regionens projekt ”Strategisk planering i det regionala utvecklingsarbetet”, för att diskutera kommande roll i projektet.

Strategiska partnerskapet

Länsstyrelsen har en ledamot i det strategiska partnerskapet i norra Mellansverige som innefattar Värmland, Dalarna och Gävleborg. I det avslutade strukturfondspartnerskapet medverkade ledamöterna vid prioriteringar och beslut av projekt inom Regionalfonden och Socialfonden. I det nya strategiska partnerskapet är ledamöterna med och inriktar

utlysningstexterna på en strategisk nivå. I det nya strategiska partnerskapet i norra Mellansverige har de tre länsstyrelserna en ledamot och en ersättare. Länsstyrelsen Gävleborg bemannar den ordinarie ledamotsposten och Länsstyrelsen i Värmland är ersättare.

Genom att söka stöd från Regionalfonden och Socialfonden kan aktörer i länet få medel för regional utveckling. Olika aktörer i Gävleborgs län har beviljats medel till ett antal projekt under året. Projektmedel har beviljats såväl till myndigheter som näringsliv samt till Högskolan i Gävle.

1C1 Redovisa bidrag till tillväxt och beskriv arbete för tillväxt vid målkonflikter

Sedan Länsstyrelsen fick uppdraget 2024 har myndigheten arbetat med kunskapsuppbyggnad om hur man arbetar med tillväxt och målkonflikter. Målkonflikter och avvägningar är en del av länsstyrelsernas uppdrag men i och med detta uppdrag har myndigheten haft mer fokus på tillväxt i ärendeprocesser. Beredningsunderlag har uppdaterats för att tydligare visa hur olika perspektiv har beaktats och flera kunskapshöjande insatser har genomförts. Tillväxtperspektiv och målkonflikter har återkommande lyfts på ledningsgrupps- och ledningsnivå. Dialoger med avvägningar, där tillväxt har haft mer fokus, har skett.

Utbildningssatsningen inom det länsstyrelsegemensamma uppdraget ”Förenkla för företag” bidrar också till kunskap och näringslivets förutsättningar för att kunna skapa tillväxt.

Länsstyrelsen i Dalarna och Gävleborg har startat ett forum på ledningsnivå där branschorganisationer för näringslivet bjuds in för samtal i syfte att bidra till ökad tillväxt och att identifiera hinder.

Infrastrukturplanering

Under året har Länsstyrelsen handlagt tre vägplaner, två järnvägsplaner och tre övriga ärenden inom infrastrukturplanering. Väg- och järnvägsärenden som berör verksamhetsområdet infrastruktur är komplexa och tidskrävande. Ärendemängden 2025 var mindre än under åren 2021–2024 och liknade mer antalet ärenden före 2021. Anledningen att ärendemängden var större 2021–2024 berodde främst på planeringen av nya Ostkustbanan. Länsstyrelsen bedömer att anledningen till att ärendemängden minskat beror på att Ostkustbanans planering ligger i fas med den finansiering som i nuläget är beslutad.

Länsstyrelsen genomför sedan 2023 regelbundna möten där myndighetens sakkunniga och Trafikverkets handläggare möts. Syftet med mötesserien är att hålla samråd, diskutera och även informera. Mötesserien bidrar till smidigare och effektivare ärendehantering.

Länsstyrelsen har under året också deltagit på länsstyrelsegemensamma webinarier som kopplar till verksamhetsområdet ”Infrastruktur – vägar och järnvägar”. Vidare har Länsstyrelsen deltagit i regelbundna regionala möten tillsammans med kommunernas och regionens infrastruktur- och transportplanerare.

I länet pågår många investeringssatsningar för väg, järnväg och byggande. För att projekten tidsmässigt och resursmässigt ska kunna gå i takt med varandra finns ett samverkansprojekt som kallas "Trafikpusslet Gävle". Att Länsstyrelsens deltar i detta projekt är viktigt då flera statliga intressen påverkas och det allmänna intresset är av stor vikt.

Länsstyrelsen har deltagit i Region Gävleborgs förstudie "Innovativ Luftmobilitet – Drönare" som nytt hållbart trafikslag i Gävleborg. Syftet med förstudien har varit att öka kunskapen om drönares påverkan på samhällsplaneringen, men också identifiera planeringsmässiga frågor och utmaningar.

Landsbygdsutveckling

Flera av Länsstyrelsens uppdrag har under året bidragit till landsbygdsutveckling. Bland annat genom beviljandet och genomförandet av projekt- och investeringsstöd inom Landsbygdsprogrammet, Strategisk plan för EU:s jordbrukspolitik samt havs-, fiskeri och vattenbruksprogrammet. Även de bidrag som betalas ut som bygdemedel har bidragit till förutsättningarna för utveckling på landsbygden.

Ett flertal kompetensutvecklingsinsatser med fokus på landsbygd och stärkt livsmedelsproduktion i länet har genomförts. Några exempel på aktiviteter är fältvandringar kring olika grödor, rådgivning kring klimat, växtnäring, dränering och byggnation, kurser i djurvälstånd, energieffektivitet och växtodlingsstrategier, erfarenhetsgrupper för kvinnor inom lantbruket samt en konferens om mat i fred och kris. Konferensen samlade 175 personer.

Insatserna har stärkt kunskapen inom länets livsmedels- och lantbrukssektor och gett företag bättre förutsättningar att utvecklas, ta del av nya idéer och skapa viktiga kontakter inom branschen. Arbetet har också skapat fler forum för erfarenhetsutbyte och inspiration, vilket gynnar en innovativ landsbygdsnäring.

Kurser och rådgivning har underlättat företagets myndighetskontakter och kan på sikt minska deras administrativa börda, i enlighet med livsmedelsstrategin, genom ökad samsyn mellan företag och myndighet.

Resultatbedömning

Resultatbedömning regional utveckling och tillväxt

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom regional utveckling och tillväxt som gott.

Som tvärperspektiv ingår regional tillväxt i de flesta av Länsstyrelsens verksamhetsområden. De uppdrag som myndigheten haft under året kopplat till tillväxt har gjort att frågan har fått ökat fokus. Regeringen är tydlig i förväntningarna på länsstyrelserna som möjliggörare i den gröna omställningen och en stor del av länsstyrelsernas ordinarie verksamhet påverkar direkt förutsättningarna för regional utveckling. Det rör sig exempelvis om tillståndsgivning, samråd i olika processer, tillsyn och samhällsplanering. För att möta förväntningarna och kraven behöver länsstyrelserna

utveckla en större helhetssyn och att göra kloka avvägningar mellan olika intressen. När det regionala utvecklingsansvaret flyttades till regionerna försvann kompetens. Med tanke på regeringens tillväxtuppdrag till länsstyrelserna behövs ytterligare insatser för att stärka den regionalekonomiska kompetensen.

Med tanke på att frågorna har fått ökat fokus i flera verksamhetsområden så är resultatet ändå gott.

Resultatbedömning infrastrukturplanering

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom infrastrukturplanering som gott.

Resultatbedömning landsbygdsutveckling

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom landsbygdsutveckling som utmärkt.

Sammanvägd bedömning

Länsstyrelsens sammantagna bedömning av regional tillväxt och infrastrukturplanering är gott. Utvecklingen är positiv.

Samverkan regionalt fungerar bra, både med Region Gävleborg och med en bredd av andra aktörer, där länets utmaningar och den gröna omställningen är i fokus. Länsstyrelsen prioriterar att vara en aktiv part i länets utveckling, både i bredare och mer specifika dialoger. Eftersom efterfrågan på Länsstyrelsens medverkan är stor ser vi ett behov av att stärka resurserna för att kunna möta det strategiska och främjande arbetet.

Hållbar samhällsplanering och boende

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 § p5 Hållbar samhällsplanering och boende	Länsstyrelseinstruktion
5 § p9 Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Länsstyrelseinstruktion
1C2 Redovisa åtgärder för ett ökat bostadsbyggande i samverkan med kommuner	Regleringsbrev
3A2 Arbeta för kortare ledtider vid prövning av nätkoncessioner	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D. Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelserna ska:

- Samordna de planeringsunderlag som olika myndigheter tar fram som stöd till kommunens planläggning (natur- och kulturvärden, infrastruktur, militära intressen, vattenfrågor).
- Samordna sina uppdrag om rådgivning och vägledning till kommunerna inom ramen för tidig dialog för ökat bostadsbyggande.
- Utveckla sitt arbete med digital samhällsbyggnadsprocess.
- Samordna och ta tillvara statens intressen i den regionala fysiska planeringen, kommunala översiktsplaneringen, detaljplaneringen och framtagande av områdesbestämmelser.
- Granska översikts- och regionplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser.
- Pröva detaljplaner, områdesbestämmelser och överklagande av kommuners beslut enligt plan- och bygglagen.
- Vägleda och följa upp enligt plan- och bygglagen.
- Ge byggnadsnämnden tillsynsvägledning när det gäller tillsyn enligt plan- och bygglagen och plan- och byggförordningen.
- Ansvara för att analysera och rapportera hur bostadsmarknaden ser ut i länet till exempel genom en årlig regional bostadsmarknadsanalys. Stödja kommunerna i arbetet med riktlinjer för bostadsförsörjning.
- Ge stöd till hyresbostäder och bostäder för studenter och till bostäder för äldre, samt stöd till energiåtgärder. Länsstyrelserna deltar i genomförande och tillsyn av EU:s återhämtningsplan i stöd till hyresbostäder och bostäder för studenter samt stöd till energiåtgärder i flerbostadshus.
- Samordna arbetet med klimatanpassning, strandskyddsdispenser och havsplanering.

Det övergripande målet för området samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmåteriverksamhet är att ge alla människor i alla delar av landet en, ur social synpunkt, god livsmiljö. För området bostadsmarknad är målet långsiktigt väl fungerande

bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.

Länsstyrelserna ska även verka för genomslag för andra nationella mål, som till exempel gestaltad livsmiljö och miljömålet god bebyggd miljö.

Regionala prioriteringar och uppdrag

Länsstyrelsen Gävleborg har i uppdrag att följa upp hur överenskommelser om större exploateringar följs. Uppdraget avser uppföljning av det avtal som träffats mellan staten, Region Gävleborg och Gävle kommun om att uppföra 6 000 nya bostäder fram till och med år 2040 på Näringen i Gävle.

Länsstyrelsen deltar i och samordnar nätverket "Arena Elkraft" tillsammans med Region Gävleborg. I nätverket får länets aktörer möjlighet att samverka och driva utvecklingen inom energifrågor.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Hållbar samhällsplanering och boende (40-41)	2025	2024	2023
Antal årsarbetskrafter totalt	9,1	9,8	10,5
Antal årsarbetskrafter kvinnor	6,6	7,4	7,8
Antal årsarbetskrafter män	2,5	2,4	2,7
Antal ärenden, inkomna och upprättade	1 171	1 238	1 482
Antal beslutade ärenden	1 154	1 475	1 243
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	4	1	3
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	12 507	12 875	13 934
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Kommentarer till tabell

Antal ärenden styrs till stor del av underrättelser om avslutade lantmäteriförrättningar samt bidragsansökningar för energieffektivisering i småhus. Tabellen visar på fortsatt minskning av antalet årsarbetskrafter, medan antalet inkomna ärenden fortsatt ligger på ungefär samma nivå.

Resultat-indikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	2025	2024	2023
Antal påbörjade bostäder (st.)	Ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö, där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas. Långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader, där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.	Årlig analys och rapport om läget i länet på bostadsmarknaden	SCB ⁸	- ⁹	728 ¹⁰	385	289
Antal färdigställda bostäder (st.)	Se mål ovan.	Årlig analys och rapport om läget i länet på bostadsmarknaden	SCB	-	220 ¹¹	337	691
Länsstyrelsens handläggningstid för överklagade bygglov för bostäder, dock inte fritidshus; andel avgjorda inom 80 dagar (%)	Se mål ovan.	Prövning enligt plan- och bygglagen	Platina ¹²	75%	-	100	80
Länsstyrelsens handläggningstid för överklagade bygglov för bostäder, dock inte fritidshus; andel ärenden avgjorda inom 120 dagar (%)	Se mål ovan.	Prövning enligt plan- och bygglagen	Platina	90%	-	100	100

Kommentarer till tabell

Den senaste statistiken över bostadsbyggandet i länet visar att antalet påbörjade bostäder ökade för andra året i rad. Det skulle kunna tyda på att konjunkturen är på väg att vända

⁸ Statistiska centralbyråns statistik: Nybyggnad av bostäder.

⁹ Målvärde saknas.

¹⁰ Statistik finns endast till och med kvartal 3, 2025

¹¹ Statistik finns endast till och med kvartal 3, 2025

¹² Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen.

och att bostadsprojekt som pausats har dragit i gång. Att antalet färdigställda bostäder är på låga nivåer beror på eftersläpning från tidigare år då antalet påbörjade bostäder var lågt.

När det gäller överklagade ärenden om bygglov för bostäder har tre ärenden kommit in till Länsstyrelsen under hösten 2025. Inget av ärendena har avgjorts under 2025.

Resultatredovisning

Råd, stöd och samverkan i fysisk planering

Länsstyrelsen arbetar aktivt med tidig dialog i planprocessen för att minska arbetsinsatsen i efterföljande tillsyn, men också för att minska riskerna för att kommunernas planer inte blir möjliga att genomföra. Länets kommuner har bland annat möjligheten att informera om kommande planarbeten under Länsstyrelsens planberedningar. Där finns kompetens från många olika sakområden samlade samtidigt. De tidiga dialogerna har sannolikt varit en bidragande orsak till att Länsstyrelsen anser sig ha en effektiv handläggning av planärenden då få planer överprövas.

Eftersom länet har flera mindre kommuner med begränsad personalstyrka vänder sig kommunerna regelbundet till Länsstyrelsen för råd och stöd. Under 2025 har Länsstyrelsen haft möten med både chefer och handläggare inom fysisk planering på samtliga länets kommuner. Vid dessa kommunbesök har Länsstyrelsen och kommunerna stämt av hur samverkan fungerar. Man har även informerat varandra om nya uppdrag och vilka fysiska planer som är på gång framåt, samt genomfört platsbesök om så önskats. Detta har bidragit till effektiva processer och gott samarbete.

Länsstyrelsen har hjälpt kommunerna med råd och stöd i separata möten gällande att ta fram nya översiktsplaner. Detta har nyttjats av och varit uppskattat av kommunerna.

Länsstyrelsens råd och stöd till kommunerna är viktigt för att stat och kommun ska vara överens om de statliga intressena och för att göra detaljplane- och översiktsplaneprocesserna effektiva och förutsägbara.

Länsstyrelsen genomför årliga utbildningsinsatser riktade mot kommunerna inom olika områden. Myndigheten har under 2025 arrangerat en träff för handläggare inom detaljplanering tillsammans med Gävle kommun. Även en träff för handläggare inom översiktsplanering har arrangerats tillsammans med Västra Gästriklands samhällsbyggnadsförvaltning. Länsstyrelsen har även anordnat två digitala tematräffar för myndighetens och kommunernas handläggare. Teman har varit riksintressen respektive Försvarmaktens roll i den fysiska planeringen. Vid det senare tillfället deltog även Försvarmakten.

Utbildningarna har varit värdefulla och bidragit till ökad kompetens hos kommunerna, vilket sannolikt leder till effektivare ärendehantering. Länsstyrelsen har samverkat med Region Gävleborg för att få ett närmare samarbete i gemensamma frågor gällande länets tillväxt.

Utbyggnaden och förstärkningen av elnätet pågår intensivt i Sverige och påverkar Gävleborgs län i hög grad. Många kraftledningar passerar länet på sin väg från norr till söder. Under 2025 har Länsstyrelsen haft samverkansträffar med elbolagen. Syftet har varit att skapa dialog och få en överblick över vilka elkoncessioner som kommer in som ärenden till myndigheten.

Den gemensamma dialogen bidrar till förståelse för frågorna och en effektivare handläggning. Utöver den gemensamma dialogen har Länsstyrelsen även tidiga dialoger med de enskilda elbolagen.

Deltagandet i de länsstyrelsegemensamma nationella nätverken gällande exempelvis elkoncessioner, detaljplaner och översiktsplaner är av stor vikt då det ger kompetensutveckling som leder till att Länsstyrelsen kan verka för en effektiv, förutsägbar, likriktad och rättssäker handläggning.

Detaljplaner och översiktsplaner

Under 2025 har Länsstyrelsen handlagt 169 inskickade detaljplaneärenden och 13 översiktsplaneärenden. I antalet detaljplaneärenden ingår även 34 upphävande av detaljplaner för att möjliggöra antagande av ny järnvägsplan genom centrala Gävle. Det är en ökning av antalet detaljplaneärenden från 2024, då antalet var 145, och även en liten ökning i förhållande till 2023, då antalet var 166. De senaste åren har antalet detaljplaneärenden stadigt minskat till följd av lågkonjunkturen och även om antalet ökat något de två senaste åren ligger de fortfarande på en låg nivå.

Länsstyrelsen har under 2025 beslutat i 163 detaljplaneärenden. Av dessa har ett ärende överprövats och sedan upphävts. Att Länsstyrelsen har många tidiga dialoger med kommunerna är troligtvis en orsak till det låga antalet överprövningar och upphävanden.

Länsstyrelsen har också genomfört en intern utbildningsinsats för de handläggare på Länsstyrelsen som svarar på internremisser gällande detaljplaner. Syftet är att öka kunskapen om vad Länsstyrelsen kan ge svar på i de olika planskedena. Det bidrar till en effektiv och rättssäker handläggning.

Digitalisering och planeringsunderlag

Länsstyrelsen har enligt Plan- och bygglagen och miljöbalken i uppdrag att förse kommunerna med statliga planeringsunderlag. Planeringskatalogen är en gemensam digital plattform där de statliga myndigheternas planeringsunderlag till den kommunala fysiska planeringen finns. Länsstyrelsen har under 2025 arbetat med att sprida planeringsunderlagen i planeringskatalogen till fem kommuner i länet via det som kallas för Länsstyrelsens underlag. Myndigheten ska, enligt plan- och bygglagen, skicka ut Länsstyrelsens underlag till kommunerna inför deras arbete med sin planeringsstrategi. Detta ska göras under den senare delen av mandatperioden, innan nästa val.

Länsstyrelsen önskar att det varit möjligt att lägga mer tid på att uppdatera och producera nya regionala underlag i planeringskatalogen inom många olika ämnesområden. Det skulle underlätta förutsägbarheten och effektiviteten i samhällsbyggnadsprocessen.

Länsstyrelsen ser positivt på handläggarstödet Prozesso och dess fortsatta utveckling till en bättre digital samhällsbyggnadsprocess. Prozesso har potential att underlätta planprocessen för både länsstyrelserna och kommunerna, samt öka förutsägbarheten och effektiviteten i detaljplaneprocessen. Länsstyrelserna saknar däremot de verktyg som krävs för att möta kommunernas behov av digitalisering av översiktsplaner. Kommunerna har krav på sig att digitalisera översiktsplanerna enligt Boverkets föreskrifter. Effekterna av länsstyrelsernas brist på verktyg för att arbeta med digitalisering är att det inte går att leverera digitala yttranden som är geografiskt bundna.

Bostadsförsörjning och bostadsstöd

Länsstyrelsen ska enligt regleringsbrev 1.C.2 redovisa vilka åtgärder som gjorts tillsammans med kommunerna för att främja ett ökat bostadsbyggande där det finns underskott på bostäder. I Gävleborgs län har en kommun redovisat underskott på bostäder i Bostadsmarknadsenkäten 2025. År 2024 var det två kommuner i länet som hade underskott.

För att underlätta bostadsbyggande i den kommun som har redovisat underskott har Länsstyrelsen gett stöd genom tidiga och löpande dialoger i detaljplaneprocesser. Länsstyrelsen har också erbjudit kommunen att delta i Länsstyrelsens planberedningar och där få diskutera detaljplanerna med alla Länsstyrelsens olika kompetenser samtidigt. Kommunen är nöjd med den samverkan och de rutiner som finns upprättade för planprocessen i länet. Det är främst höga produktionskostnader, svag inkomstutveckling för hushållen samt brist på bostäder med rimliga boendekostnader som begränsar bostadsbyggandet enligt Bostadsmarknadsenkäten 2025. Där framgår också att länets kommuner inte ser Länsstyrelsen som en begränsande faktor för ett ökat bostadsbyggande. De upplever däremot att strandskyddet samt riksintressen kan vara en begränsning.

Länsstyrelsen ska enligt länsstyrelseinstruktion §5 punkt 9 arbeta med bostadsförsörjning. För området bostadsförsörjning är målet en långsiktigt väl fungerande bostadsmarknad där efterfrågan möter behoven både socialt och ekonomiskt. Länsstyrelsen har under 2025 arbetat med att kvalitetsgranska Bostadsmarknadsenkäten 2025, tagit fram den årliga Bostadsmarknadsanalysen och redovisat de pengar som har förts över från de kommunala bostadsbolagen till kommunerna i länet. Utöver dessa uppdrag har Länsstyrelsen arbetat med informationsspridning via nyhetsbrev och mejlutskick till kommunerna i länet. Länsstyrelsen ser dock att det är svårt att ge kommunerna det aktiva stöd som lagen kräver, till exempel i arbetet med kommunernas handlingsplaner för bostadsförsörjning.

Länsstyrelsen har under 2025 betalat ut statligt investeringsstöd på 19 miljoner kronor till färdigställandet av ett särskilt boende för äldre personer i Hudiksvall med 96 bostäder. Utöver det har Länsstyrelsen betalat ut stöd till ett flertal tillgänglighets- och trygghetsskapande åtgärder i gemensamma utrymmen för att äldre ska kunna bo kvar hemma längre. Exempel på åtgärder är moderniseringar av hissar och digitala passersystem. Under året har Länsstyrelsen även beviljat preliminärt stöd på drygt 24 miljoner kronor till byggandet av två särskilda boenden för äldre i Bollnäs och i Gävle på totalt 138 bostäder. Dessa bostäder ska färdigställas under 2027.

Arbetet med tillsyn av investeringsstödet till hyresbostäder och bostäder för studerande har fortskridit enligt Länsstyrelsens upprättade tillsynsplan. 26 av 32 slututbetalda ärenden har hittills granskats. Inget av dessa ärenden har bedömts utgöra risk för att pengar ska behöva återbetalas.

Bidraget för energieffektivisering i småhus fick närmare 500 nya ansökningar hos Länsstyrelsen under 2025, en tydlig ökning jämfört med 2024. Under året har cirka hälften av ärendena fått avslag eftersom de inte uppfyllt villkoren. Det administrativa arbetet med bidraget har varit tidskrävande, mycket på grund av att Boverkets handläggningssystem och Länsstyrelsernas diarieföringssystem inte kommunicerar med varandra. På grund av att det kom in fler ansökningar än det fanns pengar har Länsstyrelsen kvar ett fåtal ärenden att besluta samt diarieföra innan bidragshanteringen kan avslutas.

Havsplanering

Länsstyrelsen ska arbeta med råd, stöd och planeringsunderlag till kommunerna kopplat till den statliga havsplaneringen. Myndigheten har en viktig roll att lyfta de lokala och regionala förutsättningarna och behoven i länet till nationell nivå. Länsstyrelsen deltar i en arbetsgrupp tillsammans med Bottniska vikens övriga kustlänsstyrelser där Länsstyrelsen Västernorrland är samordnande länsstyrelse. Varje månad har dessa länsstyrelser haft ett avstämningsmöte där frågor kring havsplanering diskuteras och samordnas.

Länsstyrelsen har sett ett visst behov av att stärka kommuners förmåga att planera. Behovet grundar sig bland annat på att det finns en stor efterfrågan att etablera vindkraft i havet och anslutningar för denna längs med kusten. Tillsammans med Länsstyrelsen Uppsala län planerades under 2025 en utbildningsdag för Gävleborgs och Uppsala läns kustkommuner. Utbildningsdagen skulle genomföras under hösten och innehålla kunskapshöjande föreläsningar och workshop. Utbildningsdagen blev inställd på grund av för få anmällda. Länsstyrelsen upplever att det är svårt att få kustkommunerna att engagera sig i havsplanering. Ett digitalt utbildningstillfälle planeras till våren 2026 tillsammans med Länsstyrelsen Uppsala. Det är ett ytterligare steg för att försöka aktivera kustkommunerna och göra ett större deltagande möjligt för att öka deras kompetens i frågorna.

Under 2023 levererade Länsstyrelsen ett underlag där värdefulla områden för kulturmiljön i havet pekades ut. Uppdraget var ett regeringsuppdrag. Under 2025 har ett arbete med utvärdering av det framtagna kulturmiljöunderlaget pågått. Arbetet har skett i ett nationellt samarbete mellan länsstyrelser i kustlänen, deras kontaktpersoner för havsplanering, kulturmiljöenheterna och de samordnande länsstyrelserna. Utvärderingen ska visa om underlagen kan hjälpa oss att handlägga ärenden inom havsplaneringen enklare och mer effektivt.

Strandskydd

Länsstyrelsen bidrar med kunskap om lagstiftningen för strandskydd genom besök till enskilda kommuner samt granskning av kommunernas dispenser. Kommunerna får även stöd i att hantera strandskyddet i detaljplaneringen.

Länsstyrelsen hanterar frågor om strandskydd från Lantmäteriet vid fastighetsbildningar och från mäklare vid försäljning av fastigheter. Under 2025 närvarade Länsstyrelsen vid syn med Mark- och miljödomstolen vid två tillfällen i sammanlagt tre av Länsstyrelsen överklagade ärenden. Samtliga ärenden omfattade strandskyddsfrågor. Endast ett av ärendena är vid utgången av 2025 avgjort, där Mark- och miljödomstolen avslog Länsstyrelsens överklagande.

Alla dispenser och beslut som fattas av Länsstyrelsen har förts in i det interna kartsystemet och lämnats ut till kommunerna. Alla kommunalt fattade strandskyddsbeslut som granskats rapporteras till Naturvårdsverket med uppgifter om antal överprövningar, ändrade beslut och upphävda beslut. Arbetet med att digitalisera strandskyddet har pausats då lagändringen (att vattendrag mindre än två meter breda måste sitt strandskydd) ändrade förutsättningarna och har gett tekniska svårigheter. Detta innebär att arbetet inte slutfördes under 2025.

Länsstyrelsen har påbörjat ett arbete under senare delen av 2025 för att se över arbetssättet inom strandskyddsområdet. Syftet är att stärka samarbetet med länets kommuner och öka tydligheten och förståelsen i processerna.

Effekterna av Länsstyrelsens arbete med strandskyddsfrågor är att allmänhetens tillgång till stränder bibehålls, att den biologiska mångfalden och ekosystemtjänster bevaras samt att kommunerna får planera för strandnära bebyggelse enligt rådande rättspraxis.

Klimatanpassning

Länsstyrelsen har uppdrag att samordna arbetet med att anpassa samhället till ett förändrat klimat på regional nivå. En central del av det uppdraget innefattar anpassning av den byggda miljön, både genom stödjande och granskande insatser, enligt Plan- och bygglagen. I avsnitt "Energi och klimat" beskrivs uppdraget i sin helhet närmare.

Fastighetsbildning och koncessioner

Länsstyrelsen har i uppdrag att yttra sig i samråd från Lantmäteriet gällande fastighetsförrättningar samt granska avslutade förrättningar. Länsstyrelsen ska värna riksintressen samt i de fall som krävs överklaga förrättningar. Under 2025 har det kommit in 37 ärenden rörande begäran om samråd och 392 ärenden gällande underrättelser om avslutade förrättningar. Detta är inom normalvariationen av antalet ärenden som kommit in de senaste åren. Länsstyrelsen har överklagat fyra avslutade förrättningar till mark- och miljödomstolen, vilket är två mer än under 2024. Myndigheten har under 2025 deltagit i en nationell nätverksträff för de kommunala lantmäterimyndigheterna, länsstyrelserna och det statliga lantmäteriet. Nätverksträffen syftade till ökad samverkan samt ökad samsyn mellan lantmäterier och länsstyrelserna. Länsstyrelsen har även deltagit i de nationella träffar som anordnats enbart för länsstyrelserna. Dessa träffar har syftat till att öka kunskapen inom olika områden kopplat till handläggning av förrättningar.

Länsstyrelsen ska enligt regleringsbrevsuppdrag för 2025, 3A2 "Arbeta för kortare ledtider vid prövning av nätkoncessioner", tillsammans med Energimarknadsinspektionen och Lantmäteriet. Detta för att bidra till en ändamålsenlig utbyggnad av elsystemet utifrån de

energipolitiska målen och därmed bidra till näringslivets gröna omställning. Länsstyrelserna ska bistå Energimarknadsinspektionen i redovisningen av uppdraget. Utvecklingsarbete har skett inom ramen för faktiska nätutvecklingsprojekt. I Gävleborgs län återfinns tre projekt: "Kustpaketet", "Inlandspaketet" och "Karlstadsbenet". I de tre projekten ska olika åtgärdsförslag prövas i syfte att korta ledtiderna. I Kustpaketet och i Inlandspaketet är åtgärderna en gemensam tidplan. I Karlstadbenet ska en miljökonsekvensbeskrivning skickas till berörda länsstyrelser för remiss innan ansökan om nätkoncession skickas till Energimarknadsinspektionen.

Utöver dialog och samverkan i respektive utpekade projekt har Energimarknadsinspektionen samordnat referensgrupper för samverkan mellan myndigheterna Energimarknadsinspektionen, Lantmäteriet och länsstyrelserna samt samverkan mellan nätbolagen och myndigheterna. Länsstyrelserna har utifrån utpekade åtgärdsförslag tagit fram en rutin för granskning av miljökonsekvensbeskrivning, hur länsöverskridande projekt kan hanteras och hur tidig dialog kan genomföras mellan nätbolag och myndigheter. Samverkan har skett mellan fler län och framtagna rutiner har förankrats i nätverket för nätkoncessioner internt på länsstyrelserna. Under 2025 har instruktioner för internremisser, rutin för länsöverskridande arbete samt checklista för tidig dialog tagits fram där Länsstyrelsen har medverkat särskilt i arbetet med att ta fram internremissinstruktioner. Under 2025 genomfördes fysisk nätverksträff där Länsstyrelsen deltog. Konferensen syftade till att ge en överblick över nätutvecklingsprocessen samt intern dialog kring behov av fortsatt arbete. Länsstyrelsen har deltagit i de ytterligare fyra nätverksträffar som har skett under året.

Länsstyrelsen har under 2025 medverkat i tidiga myndighetsdialoger genom informations- och dialogmöten och lämnat skriftliga yttranden i de nätkoncessionsärenden som har varit aktuella. Länsstyrelsen har lämnat yttranden över samrådsunderlag, miljökonsekvensbeskrivningar och beslutat om betydande miljöpåverkan i ansökningar om nätkoncessioner som berör det nationella såväl som det regionala elnätet. Under året har sammanlagt 30 ärenden rörande nätkoncessioner kommit in, en liten ökning jämfört med 2024 då 29 ärenden kom in till myndigheten. Under 2025 har Länsstyrelsen genomfört två samverkansträffar med nätägarna Svenska Kraftnät, Ellevio och Vattenfall som äger ledningar i länet. Länsstyrelsen har medverkat på tre nätverksträffar med "Arena elkraft", ett forum där flera av länets aktörer möts för att samverka kring en hållbar och konkurrenskraftig elförsörjning i Gävleborgs län. Detta har sammantaget förbättrat möjligheterna till en förutsägbar, effektiv och rättssäker ärendehantering.

Tillsynsvägledning

Länsstyrelsen ska följa upp och utvärdera byggnadsnämndernas tillsynsarbete och ge råd och stöd till nämnderna i deras arbete genom tillsynsvägledning. Länsstyrelsen ska även aktivt verka för samordning och samverkan i tillsynsvägledningen.

Länsstyrelsen har tagit fram en tillsynsvägledningsplan för 2026–2029. Syftet med planen är bland annat att informera kommunens tjänstepersoner om vilka insatser och aktiviteter som planeras inom området tillsynsvägledning. Exempel på aktiviteter är nätverksträffar, utbildningstillfällen samt kommunbesök. Planen ska ses som ett levande dokument och

uppdateras regelbundet för att passa de önskemål och behov av stöd som kommunerna framför.

För att stötta kommunerna i deras hantering av ärenden har Länsstyrelsen vid flera tillfällen mejlat ut information till kommunerna om nyheter inom plan- och bygglagen (PBL), upplyst dem om utbildningar, vägledning och relevanta rättsfall och domar. En länsträff i Länsstyrelsens regi genomfördes i november 2025 för de som arbetar med bygglov och tillsyn inom PBL. Under träffen deltog Boverket samt jurist från Länsstyrelsen Stockholm. Träffens syfte var i första hand att kommunerna delar erfarenheter med varandra för ökad kunskap, samtidigt som viktiga områden inom PBL diskuterades. Detta för att få till en effektivare handläggning och snabbare ärendeprocesser.

Gestaltad livsmiljö

Länsstyrelsen har tagit del av en kompetenshöjande insats i form av en utbildning i fyra delar om gestaltad livsmiljö som tagits fram av länsstyrelsernas "Kulturmiljöforum" och samhällsbyggnadsnätverk. På en länsstyrelsegemensam samarbetsyta har länsstyrelserna även samlat goda exempel som stärker kontinuerligt lärande och ger inspiration och praktiskt stöd i det vardagliga arbetet på Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen har genom nätverket "Gestaltad livsmiljö Mellansverige" kunnat erbjuda länets kommuner att ta del av ett kunskapshöjande seminarium om gestaltad livsmiljö. Länsstyrelsen ser stor efterfrågan både internt och från kommunerna på kompetensutveckling.

Seminarier och utbildningarna har varit värdefulla och bidragit till ökad kompetens hos Länsstyrelsen och kommunerna, vilket leder till effektivare ärendehantering. De stärker även strategiskt och sektorsövergripande samarbetet inom gestaltad livsmiljö, miljö kvalitetsmålet "God bebyggd miljö" och Agenda 2030; mål 11 – hållbara städer och samhällen.

Överenskommelser om större exploateringar

Länsstyrelsen har i uppdrag att följa upp hur det avtal som ingåtts mellan staten, Region Gävleborg och Gävle kommun om att uppföra 6 000 nya bostäder fram till och med 2040 på området Näringen i Gävle följs.

Årets uppföljning visar att avtalet inte bedöms kunna uppfyllas om inte förutsättningarna snabbt förändras. Utebliven finansiering från statens sida och ändrade marknadsförutsättningar är faktorer som påverkar och skapar svårigheter att kunna bygga bostäder enligt avtalet.

Arbetet med uppföljningen har bidragit med värdefull kunskap om och en överblick över kommande stora samhällsbyggnadsprocesser, vilket också underlättar den strategiska planeringen inom den egna verksamheten.

Överklagade kommunala beslut

Länsstyrelsen prövar de kommunala beslut som överklagas gällande bygglov, förhandsbesked och tillsynsärenden enligt plan- och bygglagstiftningen. Under 2025 har Länsstyrelsen löpande handlagt de ärendena som kommit in. Ärendena har handlagts inom fastställda inriktningsmål för handläggningen.

Resultatbedömning

Råd, stöd och samverkan i fysisk planering

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom råd, stöd och samverkan i fysisk planering som utmärkt.

Länsstyrelsen har under 2025 haft goda möjligheter att prioritera extern samverkan i fysisk planering. Därmed har Länsstyrelsen kunnat ge gott om råd och stöd och kunnat samverka betydande med länets kommuner, andra statliga myndigheter och elbolagen med flera.

Detaljplaner och översiktsplaner

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom detaljplaner och översiktsplaner som utmärkt.

Länsstyrelsens verksamhet har fungerat bra under året genom effektiv handläggning med stabila personalresurser med god kompetens. Verksamheten har också haft möjlighet att prioritera råd och stöd. Antalet överprövade ärenden har under året varit få, vilket visar på en god samverkan både internt och externt mot länets kommuner.

Digitalisering och planeringsunderlag

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom digitalisering och planeringsunderlag som utvecklingsbehov.

Länsstyrelserna har idag inte alla de verktyg som behövs för att arbeta effektivt med en digitaliserad samhällsprocess. Länsstyrelsen ser också ett prioriteringsbehov av att ta fram förnyade och aktuella planeringsunderlag inom fler ämnesområden.

Bostadsförsörjning och bostadsstöd

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom bostadsförsörjning som att det finns utvecklingsbehov. Länsstyrelsen bedömer att resultatet inom området bostadsstöd är utmärkt.

Under året har Länsstyrelsen utfört de årligen återkommande uppdragen från regeringen. Det finns däremot utvecklingspotential i arbetet kring råd och stöd mot kommunerna i deras arbete med handlingsplanerna för bostadsförsörjning.

Länsstyrelsen har på ett effektivt och rättssäkert sätt hanterat stödet för äldreboende och bidraget för energieffektivisering i småhus. Tillsynen av investeringsstödet till hyresbostäder och bostäder för studerande har varit prioriterat och målen i gällande tillsynsplan har uppnåtts.

Havsplanering

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom havsplanering som gott.

Länsstyrelsen har under året arbetat med att handlägga havsplanen och de övriga ärenden som kommit in inom arbetsområdet, i gott samarbete med övriga kustlänsstyrelser.

Strandskydd

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom strandskydd som gott.

Arbetet med strandskydd gentemot kommunerna fungerar väl inom detaljplanearbetet.

Detta genom råd och stöttning till kommunerna i tidiga skeden och genom att

Länsstyrelsen har handlagt inskickade ärenden i tid.

Länsstyrelsen har flera handläggare som kan hantera strandskyddsfrågor från Lantmäteriet vid fastighetsbildning och från mäklare vid försäljning av fastigheter. Detta ger goda förutsättningar för en effektiv process.

Länsstyrelsens arbete med strandskyddet ger positiv effekt på de biologiska värdena och friluftslivslivet.

Klimatanpassning

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom klimatanpassning som gott.

Länsstyrelsen har under 2025 återtagit en del av resurs- och kompetenstappen som redovisades under 2024, genom att samordningen återupptogs, liksom det regionala nätverket för klimatanpassning. Vissa fördjupade underlag för översvämningsrisker har tagits fram. I avsnitt "Energi och klimat" beskrivs uppdraget och resultaten i sin helhet närmare.

Fastighetsbildning och koncessioner

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom fastighetsbildning och koncessioner som gott.

Antal ärenden som överklagas inom fastighetsförrättningar har fortsatt varit få. Det visar att Länsstyrelsen och Lantmäteriet genom sina samråd har skapat en förbättrad samsyn. Länsstyrelsen har haft resurser att arbeta med fastighetsförrättningar vilket gett möjlighet att hantera ett stort ärendeflöde.

Länsstyrelsen har under 2025 arbetat aktivt tillsammans med Energimarknadsinspektionen och andra länsstyrelser i regeringsuppdraget som handlar om att korta handläggningstiderna för prövningen av elkoncessioner. Utöver det har Länsstyrelsen hanterat ansökningar om nätkoncessioner som berör både det nationella och regionala elnätet med god samverkan.

Tillsynsvägledning

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom tillsynsvägledning som gott.

Nästan alla kommuner i länet har haft tillräckliga resurser för att fortsätta arbeta aktivt med tillsyn samt att upprätta en tillsynsplan. Samarbetet över kommungränserna har fortsatt bland annat i form av digitala möten där tillsyn och bygglov diskuteras.

Gestaltad livsmiljö

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom gestaltad livsmiljö som gott.

Länsstyrelsen har under året arbetat mer aktivt kring uppdraget gestaltad livsmiljö, bland annat genom nätverket "Gestaltad livsmiljö Mellansverige" och genom kompetensutveckling både för Länsstyrelsen och för länets kommuner.

Överenskommelser om större exploateringar

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom överenskommelser om större exploateringar som gott.

Länsstyrelsen har genomfört sitt uppdrag i enlighet med avtalet. Trafikverket, Gävle kommun, Region Gävleborg och Länsstyrelsen har tillsammans haft ett gott samarbetsklimat kring frågorna.

Överklagade kommunala beslut

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom överklagade kommunala beslut som utmärkt.

När det gäller överklagade kommunala beslut har samtliga ärenden gällande lov och förhandsbesked handlagts inom fastställda inriktningsmål.

Sammanvägd bedömning

Länsstyrelsens sammantagna bedömning av hållbar samhällsplanering och boende är gott.

Bedömningen baseras på den stora mängd beslut som har fattats och den proaktiva roll som Länsstyrelsen har tagit inom fysisk planering. Men också på de utvecklingsbehov vi ser inom vissa områden.

Energi och klimat

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 § p6 Energi och klimat	Länsstyrelseinstruktion
5 § p8 Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Länsstyrelseinstruktion
3A4 Bistå Statens Energimyndighet rörande laddinfrastruktur tunga transporter	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelserna ska leda och samordna det regionala genomförandet av energi- och klimatpolitiken i syfte att bidra till stärkt näringslivsutveckling, minskad klimatpåverkan, förbättrad energiberedskap och trygg energiförsörjning.

Inom uppdraget ska länsstyrelserna bland annat:

- Utveckla den regionala energiplaneringen genom att revidera regionala energi- och klimatstrategier och ta fram regionala handlingsplaner för elektrifiering.
- Erbjuda stöd till, och främja samverkan mellan, kommuner och andra lokala och regionala aktörer i arbetet med energiplanering, inklusive värme- och kylplaner, energiberedskap och klimatåtgärder, så arbetet i större utsträckning kan integreras i övrig samhällsplanering.
- Arbeta för ett ökat genomslag av de nationella energimålen, i synnerhet planeringsmålet och leveranssäkerhetsmålet för energi, inom sina relevanta verksamhetsområden, till exempel i plan- och tillståndprocesser.
- Administrera Klimatklivet och främja tillkomsten av viktiga klimatinvesteringar som kan finansieras genom denna satsning.
- Vidta åtgärder för att främja utbyggnaden av hemmaladdning för elfordon för hushåll i flerfamiljshus.
- Bistå Energimyndigheten i bedömningen av inkomna ansökningar för regionala elektrifieringspiloter för tunga transporter, samt bistå med kontroll och uppföljning.

Länsstyrelserna ska även samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat utifrån uppdrag i förordningen om myndigheters klimatanpassningsarbete (2018:1428). Där regeringens övergripande mål i skrivelsen "Nationell strategi och regeringens handlingsplan för klimatanpassning" ska ge stöd och riktning.

Energiolitiken syftar till att förena ekologisk hållbarhet med konkurrenskraft och försörjningstrygghet. Den ska skapa förutsättningar för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv svensk energiförsörjning med låg negativ påverkan på hälsa, miljö och klimat samt underlätta omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle. Riksdagen har tagit beslut om två nya energipolitiska mål, ett planeringsmål med bedömningen om 300 terawattimmar elanvändning till 2045 och ett

leveranssäkerhetsmål för elsystemet. Sedan tidigare finns mål om 50 procent effektivare energianvändning till 2030 jämfört med 2005 och mål om att elproduktionens sammansättning år 2040 ska vara 100 procent fossilfri.

Det övergripande klimatmålet innebär att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser för att därefter uppnå negativa utsläpp, med etappmål 2030 och 2040.

Regeringens mål för samhällets anpassning till ett förändrat klimat är att utveckla ett långsiktigt hållbart och robust samhälle som aktivt möter klimatförändringar genom att minska sårbarheter och ta tillvara möjligheter.

Det finns även andra relevanta mål för verksamhetsområdet, till exempel begränsad klimatpåverkan och god bebyggd miljö inom miljömålssystemet.

Regionala prioriteringar och uppdrag

Energi och klimat

Regleringsbrevet säger att länsstyrelserna ska leda och samordna det regionala genomförandet av energi- och klimatpolitiken genom att bland annat utveckla den regionala energiplaneringen och främja klimatåtgärder, i syfte att bidra till stärkt näringslivsutveckling, minskad klimatpåverkan, förbättrad energiberedskap och trygg energiförsörjning. Uppdraget ska redovisas separat till Regeringen.

Energiplanering och samordning

Inom uppdraget att leda och samordna det regionala genomförandet av energi- och klimatpolitiken har arbetet fokuserats på att revidera den regionala energi- och klimatstrategin, ta fram en regional handlingsplan för elektrifiering samt driva ett regionalt nätverk för kommunal energiplanering. Arbetet har skett i enlighet med regleringsbrevets riktlinjer.

- Fokus under 2025 har legat på att revidera den regionala energi- och klimatstrategin utifrån de nya energipolitiska målen, den färdigställdes i juni.
- Arbete med framtagande av regional handlingsplan för elektrifiering pågår och planeras att vara klar senast 31 mars 2026. Inom arbetet med framtagande av handlingsplan för elektrifiering har Länsstyrelsen prioriterat behovet av en regional målbild och identifiering av utmaningar inom elektrifiering och formulera regionala åtgärder. Detta har genomförts i bred samverkan med regionala aktörer.

Inom uppdraget med att stödja och främja samverkan mellan kommuner och andra regionala aktörer har Länsstyrelsen genomfört samverkans- och dialogmöten med länets aktörer inom befintliga nätverk, men har också startat nya nätverk. Fokusområden under året har varit att i samverkan med relevanta aktörer i länet färdigställa reviderad energi- och klimatstrategi för länet, fortsätta arbetet med regional handlingsplan för elektrifiering, integrera energi- och klimatuppdragen med det regionala miljömålsarbetet och stärka energi- och klimatfrågornas genomslag i Länsstyrelsens myndighetsutövning.

Klimatklivet och laddinfrastruktur

Det har varit ett utmanande år inom ”Klimatklivet”, mycket på grund av de oklara förutsättningarna som gällt för ansökningsomgångarna. Det har lett till att Länsstyrelsens regionala arbete har haft fokus på att effektivt handlägga läges- och slutrapporter, liksom att arbeta händelsestyrt kring informationsinsatser.

Länsstyrelsen har fortsatt att arbeta med strategisk kommunikation till lantbrukssektorn. Detta har skett bland annat genom en intern arbetsgrupp med representanter från både energi- och klimatområdet och de som på olika sätt arbetar för länets lantbrukare. Syftet är att höja kompetensen och stötta sektorn i energi- och klimatarbetet.

Vidare har Länsstyrelsen arbetat med uppdragen inom EU:s återhämtningsfond. Det genom att uppdatera, utveckla och utforma policys, rutiner och riktlinjer för brottförebyggande arbete, jäv och intressekonflikter samt dubbelfinansiering.

Under året har Länsstyrelsen också arbetat med uppdraget laddinfrastruktur, exempelvis genom kontroller på plats, vid beviljade och slutrapporterade laddstationer.

Klimatanpassning

Länsstyrelsens fokus inom klimatanpassning har varit att återuppbygga den interna och externa organisation för klimatanpassningsuppdraget som förlorades i samband med att länsstyrelsernas riktade finansiering för klimatanpassning togs bort i budgetpropositionen för 2024. En central del av uppdraget innefattar anpassning av den byggda miljön, både genom stödjande och granskande insatser, enligt plan- och bygglagen. Länsstyrelsen har lagt vikt vid att återetablera och stärka kompetensen inom Länsstyrelsen och att få till stånd en förnyad regional samordning mellan kommuner och myndigheter.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Energi och klimat (42)	2025	2024	2023
Antal årsarbetskrafter totalt	3,5	3,6	3,5
Antal årsarbetskrafter kvinnor	2,0	2,6	2,9
Antal årsarbetskrafter män	1,5	1,0	0,7
Antal ärenden, inkomna och upprättade	66	63	59
Antal beslutade ärenden	65	55	61
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	1	0
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	6 272	5 006	4 535
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	2025	2024	2023
Antal inlämnade ansökningar under året inom Klimatklivet per 10 000 invånare (st.)	Sveriges klimatmål	Stöd till klimatinvesteringar	Naturvårdsverket ¹³	Saknas	1,4	1,5	1,4

Kommentarer till tabell

De flesta ärenden härrör sig till ansökningar inom klimatklivet. Ansökningarna är på ungefär samma nivå men har minskat något 2025. Resurser i form av anställda har ökat under 2025 men detta var under hösten så det ger inte utslag i tabellerna ännu.

Energiplanering och samordning

Framtagande av regional energistrategi och handlingsplan

I juni 2025 beslutades en reviderad energi- och klimatstrategi för Gävleborgs län. Ett flertal regionala aktörer deltog i framtagandet, liksom olika verksamheter på Länsstyrelsen. 32 yttranden kom in under remissperioden, vilket resulterat i en strategi som bedöms spegla såväl de nationella energi- och klimatpolitiska målen, som regionala utmaningar och prioriteringar. Det energistrategiska arbetet är nu väl integrerat i Gävleborgs regionala utvecklingsplan, Länsstyrelsens regionala åtgärdsprogram för miljömål, beredskaps- och totalförvarsplanering och flera andra regionala styrdokument.

Ett omfattande arbete med att ta fram en regional handlingsplan för elektrifiering pågår. En bred samverkan kring en gemensam vision och målbild, utmaningar och åtgärdsförslag har pågått från våren fram till december. Fokus har legat på att dels bygga strategin på energisektorns och den energiintensiva industrins behov, dels formulera en regional vision med nyckelbudskap för elektrifiering och samhällsomställning. Målet är att skapa förankring och nå samsyn mellan länets aktörer. Visionen ska kunna användas för att lättare hantera målkonflikter och avvägningar som krävs för energiomställningen. Samverkan har skett genom specifika workshops där aktörer som anses prioriterade har deltagit, samt inom befintliga forum. Processen har genomförts i tätt samarbete med Region Gävleborg för att få en handlingsplan som är väl förankrad bland länets aktörer inom energisektorn och med den regionala utvecklingsstrategin. Resultatet består inte bara av den formulerade visionen, utan även processen med att ta fram den, där verksamheter och organisationer som tidigare inte samarbetat förts samman.

Regional samordning och energiplanering

Länsstyrelsen har deltagit i "Arena Elkraft Gävleborg", där Region Gävleborg är ordförande och Länsstyrelsen bidrar i planeringen. "Arena Elkraft Gävleborg" är ett samverkansforum som samlar ett 60-tal aktörer inom energi – både regionala och nationella. Fokus för

¹³ Naturvårdsverkets ärendehanteringssystem

samverkan är att hitta sätt att öka elproduktion i länet och att öka tillgången till eleffekt. Detta så att industrin kan ställa om till att bli mer hållbar och klimatneutral.

Utöver "Arena Elkraft" har dialoger skett och möten på samtliga nivåer i länet – från lednings- till tjänstepersonsnivå. Ett resultat är en strategisk samverkan som initierades av landshövdingen och regionstyrelsens ordförande 2024, vilken nu har gått över till ett regionalt effektråd. Det regionala effektrådets första ordinarie möte genomfördes i december 2025.

Inom åtgärdsprogrammet för miljömålen har integrering av åtgärder fortsatt bland annat genom en arbetsgrupp med aktörer i länet och via den årliga uppföljningen. Energifrågan har tagit en central roll i åtgärdsprogrammet och bidrar till samordning mellan energi och klimat. Mer om arbetet inom åtgärdsprogrammet för miljömålen finns under kapitlet "Naturvård och miljöskydd, samordning av det regionala miljömålsarbetet".

En central roll i den regionala samordningen för strategiska hållbarhetsfrågor är "Miljöforum Gävleborg" som samlar länets kommuner, Region Gävleborg, Högskolan i Gävle och Skogsstyrelsen. Under året har forumet använts för att förankra energi- och klimatstrategin samt handlingsplanen för elektrifiering, och för att integrera energifrågor med övrigt miljöstrategiskt arbete.

Länsstyrelsen driver en arbetsgrupp för kommunal energiplanering där länets samtliga kommuner ingår och där fyra träffar har genomförts under året. Syftet med arbetsgruppen är att höja kompetensen hos kommunerna, stärka samverkan och erfarenhetsutbyte och bidra till regionalt samordnade kommunala energiplaner. Som stöd för samordningsuppdraget har en projektansökan skickats till Energimyndigheten som godkändes i början av året. Projektet "Alla ska med" pågår till och med 2027.

Länsstyrelsen arbetar också aktivt för att effektivisera tillståndsprocesser för att snabba på övergången till fossilbränslefritt samhälle. Detta har gjorts bland annat genom granskning och yttranden inom olika tillståndsansökningar inom energiproduktion och nätutbyggnad samt vid andra samråd och samverkan.

Klimatklivet och laddinfrastruktur

Under året var det två ansökningsomgångar inom Klimatklivet, en för korta snabba åtgärder och en för ordinarie ansökningar. Under 2025 var det ett fortsatt intresse från lantbrukssektorn i de ansökningar som kom in, trots att antalet ansökningar totalt minskade under 2025. Vid de tillfällen under året då vi mötte lantbrukare kom många frågor om stödet som visar en utvecklings- och investeringsvilja inom sektorn.

Länsstyrelsens fokus för lantbruksfrågor har varit biogasproduktion och energieffektivisering. Arbetet inom den samverkansgrupp för energifrågor inom lantbrukssektorn som nämns i avsnittet "Regionala prioriteringar och uppdrag" har resulterat i att information spridits bredare och att personliga kontakter skapats som främjar fortsatt samarbete. Planering för en kunskapshöjande informationsinsats har påbörjats men fått ändra fokus då det kommit nya riktlinjer för utsläppsberäkningar av biogasproduktion för el och värme på gårdsnivå. Åtgärden försenades och fick ändrat fokus

till endast energieffektivisering, åtgärden planeras genomföras under våren 2026. Andra resultat av gruppens arbete är bland annat deltagande på LRF:s årsstämma med möjlighet till information och kontakt med presumtiva stödsökande.

Länsstyrelsen tagit fram, utvecklat och beslutat om nya arbetssätt kring hantering av intressekonflikter vid handläggning av Klimatklivet, liksom en rutin för anmälan vid misstänkt brottslighet. Vidare har handläggare och chefer deltagit i utbildningar inom Sveriges och EU:s regelverk. Utöver det har Länsstyrelsens egna rutiner för handläggning uppdaterats för att bättre återspegla både de beslutade policyer och EU:s intentioner. Det har gjorts bland annat genom utökad dokumentation och arbetssätt för efterkontroller av avslutade projekt.

Inom uppdragen för laddinfrastruktur har Länsstyrelsen skyndsamt handlagt de kontrolluppdrag som Energimyndigheten lämnat.

Klimatanpassning

Under 2025 har Länsstyrelsens verksamhet inom Klimatanpassning, och främst den regionala samordningen, resurssatts och den regionala samordningsfunktionen återupprättats. Dessutom har samordningen för klimatanpassning samordnats med övergripande naturolycksarbete, till exempel arbete inom ramen för länsstyrelsernas ansvar inom förordning (2009:956) om översvänningsrisker, övergripande riskhanteringsfrågor inom geotekniska och hydrologiska risker. Det regionala nätverket för klimatanpassning har återupptagits med en fysisk träff under hösten och planering för verksamhet 2026. Representation i nätverket finns från samtliga kommuner i länet, Skogsstyrelsen, Trafikverket och Region Gävleborg. Planering för kommande klimat- och sårbarhetsanalys för klimatanpassning har påbörjats. Handläggning av planer har utökats i och med det förändrade resursläget inom klimatanpassning, som beskrivs i avsnitt "Regionala prioriteringar och uppdrag" ovan. Samtliga dessa förändringar bedöms leda till bättre kvalitet i kommunernas fysiska planering.

Inom ramen för översvänningsförordningen har Länsstyrelsen beslutat om och levererat underlag till risk- och hotkartor som ska ligga till grund för en framtida riskhanteringshandlingsplan för Gävle.

Resultatbedömning

Energiplanering och samordning

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom energiplanering och samordning som utmärkt.

Länsstyrelsen har under året tagit fram en reviderad regional energi- och klimatstrategi utifrån de nya energipolitiska målen. Myndigheten har samverkat brett inom arbetet med framtagandet av den regionala handlingsplanen för elektrifiering. Länsstyrelsen samordnar och driver det regionala nätverket för kommunal energiplanering. Myndigheten, både på lednings- och tjänstemannanivå deltar i flera samverkansforum och nätverk på både nationell och lokal nivå. Strategin, samverkan och samordningen har lett till:

- ökad delaktighet inom energiplanering
- bättre samordnade energiplaner
- stärkt kompetens
- förbättrad samverkan mellan energiaktörer och det offentliga.

Klimatklivet och laddinfrastruktur

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom klimatklivet och laddinfrastruktur som gott.

Länsstyrelsen har under året handlagt yttranden inom båda uppdragen, såväl i samband med ansökningar, som läges- och slutrapporter på ett effektivt sätt, ofta i god tid före sista datum. Länsstyrelsen har genomfört informationsinsatser om Klimatklivet, speciellt mot lantbrukssektorn men även inom en del nya sammanhang, som näringslivskontoren på kommunerna.

Länsstyrelsen har också avsevärt förbättrat och utvecklat arbetet med intressekonflikter, brottsförebyggande och kontrollerande funktioner.

Klimatanpassning

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom klimatanpassning som gott.

Under året har Länsstyrelsens kompetens och resurser för klimatanpassning stärkts. Den regionala samordningen har förbättrats avsevärt och förutsättningar för regionala klimat- och sårbarhetsanalyser har lagts.

Sammanvägd bedömning

Länsstyrelsens sammantagna bedömning av energi och klimat är gott.

Länsstyrelsen har beslutat om ny energi- och klimatstrategi, utvecklat den regionala energisamordningen genom fördjupade nätverk, utvecklingsinsatser mot kommunerna och ett omfattande arbete för elektrifiering. Handläggningen och rutinutveckling inom Klimatklivet har varit effektiv. Samordningsarbetet inom klimatanpassning har utvecklats med stort engagemang från länets kommuner.

Kulturmiljö

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 § p7 Kulturmiljö	Länsstyrelseinstruktion
1A10 Redovisa effekter av vårändringsbudgeten på kulturmiljöarbetet	Regleringsbrev

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamheten består av tillsyn och tillstånd enligt kulturmiljölagen och miljöbalken, samt prövning av kulturmiljöbidrag till vård, information, kunskapsuppbyggnad och tillgänglighetsåtgärder. Hänsyn till kulturmiljö tas till stor del i annan lagstiftning än i kulturmiljölagen. Samverkan genom dialog är ett viktigt verktyg för att främja, utveckla och förnya kulturmiljöarbetet i samverkan med länets aktörer.

Varje länsstyrelse har tagit fram en kulturmiljöstrategi eller motsvarande där prioriteringar anges.

De fyra nationella kulturmiljömålen är:

- Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas.
- Människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön.
- Ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser.
- En helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas tillvara i samhällsutvecklingen.

Kulturmiljöarbetet utgår också från fyra prioriterade miljö kvalitetsmål: God bebyggd miljö, Levande sjöar och vattendrag, Ett rikt odlingslandskap och Levande skogar.

Regionala prioriteringar och uppdrag

Utöver de nationella uppdragen har Länsstyrelsen även del av ansvaret för förvaltningen av Världsarvet Hälsingegårdar.

Länets historiskt viktiga näringar jordbruk, järnhantering och fiske avspeglas i länets byggnadsminnesbestånd genom järnbruken, landsbygdsbebyggelsen med världsarvet Hälsingegårdar samt de historiskt viktiga kuststäderna Gävle, Söderhamn och Hudiksvall. Odlingslandskapet och järnhanteringen avspeglas även i länets tre kulturresevat. Fornlämningarna i länet domineras till stor del av fångstgropar, gruvlämningar, kolningsanläggningar, tjärdalar samt bebyggelse lämningar efter torp och fäbodrar. I länet finns också talrika spår av den skogsfinska inflyttningen liksom av den samiska kulturen. Vid kusten, i dalgångar och längs långsträckta åsar finns öppna odlingslandskap med

sockenkyrkor, runstenar och äldre ortnamn. Centralbygderna innehåller ofta gravar och gravfält från förhistorisk tid, främst järnåldern. I Hälsingland förekommer även stora förhistoriska husgrundsterrasser i sydvända torra lägen lämpliga som boplatser. Residensstaden Gävle grundades på 1400-talet och är länets, och hela Norrlands, enda medeltida stad.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Kulturmiljö (43)	2025	2024	2023
Antal årsarbetskrafter totalt	6,6	6,1	6,6
Antal årsarbetskrafter kvinnor	4,5	4,0	3,6
Antal årsarbetskrafter män	2,0	2,2	3,0
Antal ärenden, inkomna och upprättade	796	756	716
Antal beslutade ärenden	705	738	713
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	9	8	7
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	9 456	9 080	8 761
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	9 657	10 524	11 362

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Kommentarer till tabell

Av tabellen framgår att ärendeflödet för kulturmiljöverksamheten fortsatt ökar, en trend som varit tydlig under en lång följd av år. Trenden löper parallellt med en motsatt trend kring tillgängliga årsarbetskrafter där verksamhetsområdet för de tre åren som tabellen rymmer visar konstant antal årsarbetskrafter. Drar man ut dessa linjer tio år tillbaka i tiden så har ärendemängden ökat med 44%, medan antalet årsarbetskrafter har minskat marginellt från 7 till 6,6. Utöver ökningen av ärenden så har kulturmiljöverksamheten också integrerats alltmer i myndighetens övriga sakområden och verksamheten har under året lämnat sakområdesyttranden till övriga myndigheten i drygt 300 ärenden. Denna omfattande verksamhet syns inte i tabellen ovan, men av den redovisade tiden för personal som är knuten till sakområdet kulturmiljö har 2 000 timmar redovisats på andra sakområden, vilket motsvarar drygt en årsarbetskraft.

Resultat-indikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	2025	2024	2023
Andel av länets skyddade bebyggelse (byggnadsminnen och kyrkobyggnader) som har tillsynats under året (procent) ¹⁴	Främja ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas	Länsstyrelsen har ansvar för det statliga kulturmiljöarbetet i länet	Platina, Bebyggelseregister ¹⁵	5,0%	5,5%	5,7%	1,0%

¹⁴ Anges i % av länets bestånd av skyddad bebyggelse enligt Kulturmiljölagen (1988:950)

¹⁵ Riksantikvarieämbetets Bebyggelseregister

Resultat-indikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	2025	2024	2023
Andel av kulturmiljöanslaget som har använts till regionala och kommunala kunskapsunderlag (procent) ¹⁶	Främja människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön -Främja ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser	Förordning 2010:1121 om bidrag till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer. 9 §	Länsstyrelsens handläggningsstöd ASK-Bidrag	10%	6,8%	18,0%	14,0%
Andel av länets riksintressen som har aktualitetsprövats (procent) ¹⁷	Främja en helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas till vara i samhällsutvecklingen	Förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden: §§ 2, 4	Platina, förteckning Riksintressen ¹⁸	10%	0%	0%	2,6%

Kommentarer till tabell

Av tabellen framgår att Länsstyrelsens arbete inom kulturmiljöområdet har haft utmaningar under året. Detta beror huvudsakligen på personalvakanser i kombination med ett högt ärendeflöde och flera komplicerade tillståndsprocesser. Länsstyrelsens bedömning är att det finns möjligheter att nå målen under kommande år under förutsättning att stabilitet uppnås i personalgruppen.

1A10 effekter av vårändringsbudgeten på kulturmiljöarbetet

Länsstyrelsen fick i samband med beslut om vårändringsbudgeten ett tillskott med 518 000 kr att användas för bred kulturmiljönytta samt att ge nytutexaminerade akademiker yrkeserfarenheter inom fältet. Länsstyrelsen har använt medlen till att finansiera extraanställningar av tre personer från september till årsskiftet. Genom förstärkningarna har myndigheten kunnat hantera eftersläpande avverkningsanmälningar inom arkeologiområdet, genomföra utmärkning enligt 1954 års Haagkonvention om hotat kulturarv i krig samt genomföra ett närmare samarbete med naturenheterna kring

¹⁶ Anges i % av länsstyrelsens utbetalningsram

¹⁷ Anges i % av länets riksintressen

¹⁸ Riksantikvarieämbetets förteckning av riksintressen för kulturmiljövård

kulturpräglade naturmarker. Naturskydd har också fått en möjlighet att uppdatera rutinerna för intern samverkan mellan enheterna. Det säkerställer att fler naturärenden även lyfter kulturmiljön. När Länsstyrelsen har möjlighet att informera om fler värden i samma ärende ger det mer stöd för verksamhetsutövare att ta hänsyn till både natur och kulturmiljö. Medlen har också möjliggjort ett samverkansprojekt med Länsstyrelsen i Uppsala län genom att Länsstyrelsen Gävleborgs län köpt handledartid från dem för kompetensutveckling av nyanställd arkeologipersonal. Detta har varit ett mycket uppskattat och kostnadseffektivt sätt att kompetensutveckla egen personal. Sammantaget har tillskottet i vårändringsbudgeten varit välkommet och särskilt insatserna inom ärendehantering och utmärkningsarbetet har inneburit stor kulturmiljönytta. Länsstyrelsen ser gärna att ytterligare medel kan tillföras verksamheten permanent.

Prövning och tillsyn

Länsstyrelsens prövning av tillstånd inom kulturmiljöområdet är omfattande och under året har 705 ärenden hanterats. Den största ärendegruppen finns inom det arkeologiska området där 495 ärenden beslutats under året. Volymmässigt domineras de arkeologiska ärendena av avverkningsanmälningar från skogsbruket, men det är också tydligt att arbetet med grön omställning genererar många ärenden. Dessa är i likhet med ärenden som rör vindkraftsetablering och andra storskaliga exploateringar komplicerade och arbetskrävande. Under 2025 har två större arkeologiska arbeten skett i Gävle stad som på olika sätt har gett värdefull kunskap om Gävles äldsta historia. Ärendena rör dels de pågående undersökningarna runt Heliga trefaldighetskyrkan, dels schaktningsövervakningen i Södra Rådmansgatan utanför Agnes kulturhus. I båda fallen har ett mycket rikt material från stadens olika historiska faser från 1500-tal och framåt påträffats. På grund av vakanser inom arkeologiverksamheten har en viss ärendeskuld byggts upp under 2025.

Det arkeologiska arbetet gör att kända fornlämningar liksom nyregistreringar av fornlämningar och kulturlämningar kan skyddas och visas hänsyn. Då lämningar undersökts och tas bort, säkerställer Länsstyrelsens beslut att arbetet utförs på ett fullgott sätt och med vedertagna vetenskapliga metoder. Samråden i skogsbruket skapar medvetenhet och motverkar därmed uppkomst av skador.

Inom området med kyrkliga kulturminnen har antalet beslutade ärenden ökat under de senare åren, men tycks ha stabiliserat sig runt 100 beslut per år. För 2025 noterades 108 beslut. Volymmässigt är ärenden rörande kyrkliga inventarier, begravningsplatser och kyrkotomter de största grupperna med cirka 30 beslut vardera. Båda kategorierna ökar till följd av ett systematiskt arbete med vård- och underhållsplanering samt inventeringar av inventarier initierade av Uppsala stift riktat mot församlingarna. Under 2025 har 32 beslut om tillstånd till ändring av kyrkobyggnad fattats. Dessa ärenden rör sammantaget drygt 20 kyrkor vilket motsvarar knappt en fjärdedel av beståndet av kyrkobyggnader som omfattas av tillståndsplikt. Det mest komplicerade ärendet, restaureringen av Heliga trefaldighetskyrkan i Gävle, har ensamt genererat fem ärenden under året.

Länsstyrelsens bild är att ansökningar om tillstånd och samråd kring behov av ändringar inom det kyrkliga området kommer in till myndigheten i relevant antal. Det finns goda och utarbetade rutiner med de enskilda församlingarna och pastoraten samt med Uppsala stift för dessa frågor. Samverkan med stiftet har under året varit mycket god och en hög grad av samsyn mellan Länsstyrelsen och stiftet råder kring fördelningen av kyrkoantikvarisk ersättning.

För byggnadsminnesgruppen ser Länsstyrelsen att det är en stor utmaning att få ägare och förvaltare att ansöka om tillstånd eller söka samråd kring planerade förändringar. Detta beror sannolikt på att byggnadsminnesgruppen är en heterogen grupp med såväl enskilda, föreningar och kommuner som huvudmän. Länsstyrelsen har tyvärr inte haft möjlighet att prioritera det proaktiva byggnadsminnesarbetet och det finns skäl att anta att de kulturhistoriska värdena riskerar att minska genom otillåtna åtgärder samt en ackumulerad underhållsskuld.

Länsstyrelsen bedriver sedan flera år en systematisk tillsyn inom fornvårdsområdet, för kulturresevatnen samt för Världsarvet Hälsingegårdar. Detta arbete fortsatte under 2025.

Länsstyrelsen säkerställer en god bevarandestatus för länets tre kulturresevatnen genom bidrag till den årliga skötseln enligt skötselplanerna. Förvaltningen av kulturresevatnen sker i nära samarbete med fastighetsägarna och med ersättning från kulturmiljövårdsanslaget. Den tillsyn som utförts visar att skötseln av två av kulturresevatnen är tillfredställande medan det i ett resevatnen finns större utmaningar.

Två av miljöerna är öppna för allmänheten och har även inplanerade aktiviteter vilket i kombination med de välskötta miljöerna har lockat till besök. En utmaning är att resevatnsverksamheten i hög grad vilar på ideella krafter där medelåldern i föreningarna är stigande.

Länsstyrelsen har också bedrivit tillsyn av de kyrkliga inventarierna i nio av länets kyrkobyggnader som en följd av Uppsala stifts projekt kring översyn av församlingarnas lagstadgade krav på inventarieförteckningar och hantering av kulturhistoriskt värdefulla inventarier. Denna tillsyn har begränsats till byråmässig granskning av rapporter som kommit in och begäran om förklaring där brister funnits. Tillsynen visar att det varierar mellan församlingar och pastorat hur väl de kyrkliga enheterna uppfyller kulturmiljölagens krav. Tillsynen har gett effekt i form av ökad uppmärksamhet på frågan och man har vidtagit åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Det tillsynsärende rörande otillåtna åtgärder på ett byggnadsminne i länet som inleddes under 2024 tar fortsatt kraft att hantera. De senare åren har länet tyvärr drabbats av flera omfattande bränder i byggnadsminnen och så var fallet även under 2025 då byggnadsminnet Dybeckska gården i Gävle drabbades av brandskador till följd av elfel och ett omfattande sanerings- och restaureringsarbete har inletts.

Förvaltning och skydd

Länsstyrelsen har under 2025 fortsatt arbetet med att märka ut de kulturmiljöer i länet som ska omfattas av skydd enligt 1954 års Haagkonvention. Arbetet med utmärkning i fält samt förberedelser för höjd beredskap har varit intensivt under hösten. Länsstyrelsen har också inlett ett givande internt samarbete med Enheten för samhällsskydd och beredskap inom ramen för lagstiftningen om undanförelse. Länsstyrelsen har inlett dialog med länets större samlingsförvaltare i syfte att informera och aktivera dem i sitt uppdrag att identifiera vilka föremål som kan bli föremål för undanförelse enligt lagen om undanförelse och förstöring.

Länsstyrelsen har också medverkat vid nätverksträffar i det länsstyrelsegemensamma nationella nätverket kring beredskapsfrågor, samt presenterat det regionala arbetet som bedrivits i länet vid en träff med länsstyrelsernas totalförsvarshandläggare.

Ett viktigt verktyg som Länsstyrelsen har är kulturmiljövårdsanslaget. Huvuddelen av de medel som myndigheten fördelar har under året gått till vård av byggnadsminnen, vård av fornlämningar samt skötselåtgärder inom kulturresevat. Av länets 113 byggnadsminnen har 16 omfattats av bidragsbeslut i samband med restaureringsåtgärder. Utöver det har Länsstyrelsen också bidragit till vård av 13 miljöer som inte omfattas av byggnadsminnes- eller kulturresevatsbestämmelser. Gemensamt för de senare är att de är besöksmål som är offentligt tillgängliga för allmänheten.

I länet vårdas 40 miljöer inom fornvårdsprogrammet. Vård, skötsel och inrapportering av eventuella skador utförs av en upphandlad utförare. Uppföljning och godkännande av arbetet med rapporteringen har genomförts av Länsstyrelsen. Tillsyn och vid behov utbyten av skadade skyltar samordnas och har genomförts kontinuerligt. Anmälningar om skyltar som behöver förnyas görs även till stor del av allmänheten. Under 2025 gjordes inga utbyten av skyltar. Vården och skyltningen av kulturmiljöer innebär att de blir tillgängliga och begripliga för allmänheten. Flera är populära besöksmål med anlagda rastplatser.

Länsstyrelsen har under året arbetat med att kunskapsförsörja länets riksintressen för kulturmiljövård. Fokus under året har legat på att introducera en ny medarbetare i uppdraget och att bearbeta textförslag till motiv och beskrivning av fysiska uttryck samt avgränsning av riksintressena i Bollnäs kommun. Inga nya beslut om länets riksintressen har fattats av Riksantikvarieämbetet under året.

Länsstyrelsen har under året inte fattat några beslut om byggnadsminnesförklaring eller fornlämningsförklaring.

Samverkan och samordning

Det är en mycket tydlig och positiv trend sedan flera år att sakkunskap inom kulturmiljö i allt högre grad efterfrågas i en mängd processer som Länsstyrelsen hanterar. En indikation på detta är att antalet internremisser från andra sakområden till kulturmiljöverksamheten har ökat stadigt under ett flertal år för att under 2025 ha stabiliserats på samma nivå som 2024. Under 2025 hanterade kulturmiljöverksamheten 308 internremisser.

Länsstyrelsens kultur- och miljöenheter samarbetar nära i frågor som rör kulturmiljövården vid biotopåterställningar i vattendrag och särskilt inom ramen för den nationella planen för vattenkraftens omprövning (NAP). Arbetet är omfattande och möjligheterna att nå samsyn bedöms som goda även om utmaningarna är omfattande. En strukturerad samverkan med miljö- och naturområdena har också skett inom Länsstyrelsens projekt "Rivers of LIFE". Genom att skapa mer naturliga vattenmiljöer strävar projektet efter att uppnå god vattenstatus samtidigt som skyddsvärda kulturmiljöer ska bevaras. Längs länets vattendrag finns en mångfald av lämningar som visar vattnets stora betydelse under olika tider, även om övervägande del utgörs av flottningslämningar. När man tar fram underlag om kulturmiljöer, förstår både verksamhetsutövare och allmänheten bättre varför kulturmiljöer vid vatten är värda att skydda. Samarbetet med andra områden inom Länsstyrelsen har gjort den interna hanteringen smidigare och mera samstämmig.

Efterfrågan på tidig dialog avspeglas även i att kommuner och exploatörer i länet i hög grad sökt samråd med Länsstyrelsens kulturmiljöverksamhet. Länsstyrelsen försöker att i möjligaste mån delta vid sådana tidiga samråd för att kunna möta upp med klagande besked om den fortsatta processen. Tre samråd med Svenska kraftnät har genomförts med anledning av utbyggnaden av stamnätet för eldistribution där länet är berört genom "Karlstadsbenet", "Hallsbergsbenet", "Västeråsbenet" samt "inlandspaketet". Dialogerna har gjort Länsstyrelsens handläggning mera förutsägbar, vilket också har lett till att processerna blivit smidigare. En tydlig utmaning i arbetet är det höga tempo som präglar utbyggnaden och att exploatörerna i allt högre grad väljer att genomföra arkeologiska utredningar utanför den uppdragsarkeologiska processen. Det har inneburit att Länsstyrelsen får ett omfattande arbete med att granska och begära in kompletteringar i sådana ärenden.

Länsstyrelsen arbetar fortfarande intensivt med flera stora ärenden om vindkraft till havs. I dessa utreder vi hur kulturmiljön påverkas. Det handlar dels om marinarkeologi, dels om hur vindkraftverken syns från kusten och öarna. Bevarandeförhållandena för historiska skeppsvrak är goda i Bottenhavet men kunskapen om var det finns vrak och andra kulturhistoriska lämningar på havsbotten är begränsade. Länsstyrelsen bedömer därför att behovet av tillförlitliga marinarkeologiska utredningar i samband med tillståndsprövning av vindparker till havs är av största vikt. Spåren efter sjöfart, handel, fiske och andra maritima verksamheter har stor betydelse för förståelsen av länets historia.

Länsstyrelsens arbete med frågorna har hjälpt kommuner, exploatörer och andra att i ett tidigt skede visa hänsyn och skydda kulturmiljöer, vilket sannolikt leder till färre skador på fornlämningar och övriga kulturlämningar.

Kunskapsuppbyggnad och främjande av länets utveckling

Inom ramen för Länsstyrelsens hantering av anslaget till kulturmiljövård har flera satsningar genomförts under året i syfte att höja kunskapsnivån i angelägna kulturmiljöfrågor.

Länsstyrelsen har under året fortsatt arbetet med att kvalitetssäkra kulturmiljöregistret genom uppdrag till Läns museet Gävleborg att i fält bedöma 118 tips från allmänheten om fornlämningar, framför allt i skogsmiljöer. Arbetet med att säkerställa de skogsfinnska boplatser som riskerar att skadas i samband med avverkningar har också fortsatt med särskilt uppdrag åt Läns museet.

Länsstyrelsen har också under året arbetat med att aktualisera det arkeologiska handlingsprogrammet för länet där syftet är att identifiera teman och områden där kunskapen om länets förhistoria behöver förbättras. Programmet ska omfatta perioden 2026–2030 och sammanfatta kunskapsläge, befintliga kunskapsluckor och identifiera lämpliga åtgärder. Det ska utgöra ett styrmedel och hjälpmedel för både Länsstyrelsens arbete, samt kommuner, beställare och utförare. I mars genomfördes ett seminarium med 33 externa deltagare. Länsstyrelsen har därefter gett tre företag som arbetar med arkeologi i uppdrag att ta fram kunskapsöversikter och identifiera kunskapsluckor om länets arkeologi från stenåldern, bronsåldern och i våtmarker. Handlingsprogrammet beräknas skickas på remiss och antas under 2026.

Länsstyrelsen har också under året tagit fram fördjupade beskrivningar och underlag för 30 av Hälsinglands historiska järn-, pappers, linne-, glas och tegelbruk samt genomfört en förstudie för att sammanställa aktuell kunskap om det arkeologiska stadslagret i Gävle stad. I båda projekten är målet att ta fram ett bättre underlag som är anpassat efter användarnas behov. Det ska fungera som ett komplement till kulturmiljöregistret.

2025 var det 50 år sedan det gemensamma europeiska byggnadsvårdsåret 1975 vilket har uppmärksammats nationellt och i länet. Några exempel på aktiviteter som Länsstyrelsen genomfört är visningsdagar för allmänheten i samband med byggnadsvårdsåtgärder på byggnadsminnena Oppegården i Halsta och världsarvsgården Pallars. En film om näverskörd har spelats in i kulturreseptatet Våsbo, det i samband med en workshop i ämnet om metoder för att skörda näver och dess tradition. Näver är ett material som används inom byggnadsvård men som idag kan vara svårt att få tag på.

Under året har världsarvsfrågan fortsatt uppmärksammats i politiska sammanhang. Det kommunala samordningsorganet "Hälsingerådets" ledamöter har utbildats om världsarvets förutsättningar och betydelse. I maj arrangerades en kunskaphöjande dag för några av länets myndighetschefer och beslutsfattare där bland annat landshövdingen deltog. Tre av världsarvets gårdar besöktes och frågor om långsiktig förvaltning och världsarvets betydelse för länet lyftes.

Länsstyrelsen anordnade tillsammans med Region Gävleborg under november den årliga kunskapsdagen om världsarv. Kunskapsdagen hölls på Bollnäs folkhögskola och lockade nästan 100 personer. Deltagandet var kostnadsfritt och bekostades av arrangörerna.

Under året har behovet av en långsiktig och förutsägbar finansiering av världsarvet lyfts av såväl gårdsägare som Hälsingerådet med stöd av Länsstyrelsen. Skrivelser angående detta har adresserats till Kulturdepartementet och Riksantikvarieämbetet

Att ha ett världsarv i sin närhet är en viktig resurs för skolan. Det skolpedagogiska material som arbetades fram under 2024 har nu implementerats. Länsstyrelsen har medfinansierat en skolvecka på världsarvsgården Gästgivars där barn från skolor i Bollnäs kommun fick en heldag med teori och praktik i världsarvets anda. Under året har Länsstyrelsen påbörjat en upphandling av ett gemensamt kommunikationsmaterial om Världsarvet Hälsingegårdar att användas av olika aktörer. Länsstyrelsen har sett större och ökande engagemang för världsarvet hos samtliga intressenter.

Resultatbedömning

Sammanvägd bedömning

Länsstyrelsens bedömer resultatet inom verksamhetsområdet kultur som att det finns utvecklingsbehov.

Verksamheten når delvis upp till uppsatta mål. Under året har verksamhetsområdet haft personalomsättning och flera vakanser som har påverkat handläggningstider och ärendebalanser negativt. Framför allt avverkningsärenden, ärenden om så kallad fråga väckt om byggnadsminne samt tillsyn har nedprioriterats. Länsstyrelsens bedömning är att om de långa handläggningstiderna kvarstår, riskerar det att påverka förutsättningarna för långsiktigt bevarande och förvaltning av kulturmiljöerna.

Samhällsskydd och beredskap

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 § p8 Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Länsstyrelseinstruktion
7 § Geografiskt områdesansvar m.m.	Länsstyrelseinstruktion
7 b § Beredskapsmyndighet	Länsstyrelseinstruktion

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D. Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet omfattar skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar.

Nedanstående punkter sammanfattar de viktigaste uppgifterna och uppdragen.

Länsstyrelserna ska genom sitt geografiska områdesansvar:

- Vara sammanhållande inom krisberedskapen före, under och efter en kris inom sitt geografiska ansvarsområde och verka för en gemensam inriktning och vidta nödvändiga åtgärder.
- Vara länets högsta civila totalförsvarsmyndighet i händelse av höjd beredskap. Detta innefattar bland annat att samordna de civila försvarsåtgärderna och verka för att sådan verksamhet bedrivs med enhetlig inriktning hos civila myndigheter och andra civila organ som har betydelse för försvarsansträngningarna. Vidare ska länsstyrelserna i samråd med Försvarsmakten och med den länsstyrelse som är civilområdesansvarig verka för att det civila och det militära försvaret samordnas.
- I samråd med den länsstyrelse som är civilområdesansvarig verka för att länets tillgångar fördelas och utnyttjas så att försvarsansträngningarna främjas.
- Ansvara för räddningstjänst och sanering efter utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning.
- Ansvara för att ständigt ha en tjänsteman i beredskap och en förmåga att snabbt upprätta en krisledningsorganisation och vid behov en krigsorganisation.
- Ansvara för uppföljning av kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar.
- Ansvara för att bevaka riskhänsyn i samhällsplaneringen.
- Hantera uppdrag enligt Sevesolagen.

Målet för samhällets totalförsvar är att ha förmåga att försvara Sverige mot väpnat angrepp och värna vår säkerhet, frihet, självständighet och handlingsfrihet.

Målet för Seveso-tillsynen är att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor samt att säkerställa en nödvändig skyddsnivå ur miljö- och säkerhetssynpunkt. Att säkerställa att den kommunala räddningstjänsten har kunskap, bemanning och beredskap för Seveso-olyckor är också en viktig målsättning.

Målet för skydd mot olyckor är att, med hänsyn till de lokala förhållandena, i hela landet ge människors liv, hälsa, egendom och miljö ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Målen för samhällets krisberedskap är att:

- Minska risken för olyckor och kriser som hotar vår säkerhet.
- Värna människors liv och hälsa samt grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter genom att upprätthålla samhällsviktig verksamhet och hindra eller begränsa skador på egendom och miljö när olyckor och krissituationer inträffar.

Mål för det civila försvaret är att ha förmåga att:

- Säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna.
- Inom ramen för Natos kollektiva försvar och uppgifter i övrigt, bidra till det militära försvarets förmåga.
- Skydda civilbefolkningen.
- Upprätthålla försvarsviljan och samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar.

Regionala prioriteringar och uppdrag

Under 2025 har Länsstyrelsen inom det geografiska områdesansvaret prioriterat ett antal områden tillsammans med länets aktörer. Det länsgemensamma arbetet har utgått från länets regionala inriktning för civil beredskap 2024–2026 med målområdena:

- krigsorganisation
- stärkt förmåga till samverkan inom länet
- stärkt beredskap inom kommunal hälsa- och sjukvård och socialtjänst
- försörjningsberedskap och samverkan med näringslivet.

Mot bakgrund av Länsstyrelsens ansvar som beredskapsmyndighet har särskild vikt lagts vid att stärka intern kultur och arbetssätt som utgår från de krav ett krig ställer. Detta för att säkerställa förmågan att agera proaktivt och handlingskraftigt vid händelser över hela hotskalan. Under året har det varit prioriterat att:

- utveckla intern styrning och struktur för beredskapsorganisationen
- stärka myndighetens egna förmågor (kontinuitetshandling och samhällsviktig verksamhet vid höjd beredskap)
- analysera och planera för tillkommande uppgifter vid höjd beredskap
- utveckla rutinerna för bemanning vid krissituationer.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Samhällsskydd och beredskap (45–46)	2025	2024	2023
Antal årsarbetskrafter totalt	11,5	9,9	8,9
Antal årsarbetskrafter kvinnor	5,6	5,4	4,6
Antal årsarbetskrafter män	6,0	4,5	4,4
Antal ärenden, inkomna och upprättade	241	180	199
Antal beslutade ärenden	232	172	197
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	2
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	19 439	17 276	15 601
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	150	153	0

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Kommentarer till Tabell

Länsstyrelsen har använt utökade medel till att anställa mer personal och därmed har verksamhetskostnaderna också ökat. Bidrag har lämnats till två kommuner med koppling till dricksvattenfrågor.

Geografiskt områdesansvar

En rad aktörsgemensamma forum och samarbeten inom totalförsvaret och krisberedskap har bedrivits inom ramen för den regionala rådsstrukturen för civil beredskap. Arbetet har inriktats mot de mål som beskrivs i den regionala inriktningen på området. Deltagarna har nyckelfunktioner hos bland annat kommuner, räddningstjänster, Polismyndigheten, Försvarmakten, Region Gävleborg, Trafikverket och Kustbevakningen.

De läns-gemensamma forum som har arrangerats för funktioner på handläggarnivå, chefsnivå och högsta ledningsnivå har stärkt relationerna mellan aktörerna och har lett till bättre samverkan vid hantering av händelser.

Krigsorganisation

Under 2025 har Länsstyrelsen erbjudit länets aktörer kompetenshöjande insatser inom personalförsörjning vid höjd beredskap, folkrätt, jämställdhet och mänskliga rättigheter i beredskapsplanering. Effekterna har varit att aktörerna fått stöd, tydligare planeringsförutsättningar och ökad perspektivförståelse inför sin egen planering för höjd beredskap. Länsstyrelsen har även stöttat flera kommuner i länet genom utbildning av kommunstyrelser och kommunledning.

Stärkt förmåga till samverkan inom länet

Länsstyrelsen har fortsatt att utveckla den förberedande planeringen för en läns-gemensam hantering av fredstida kriser och höjd beredskap.

Området säkerhetsskydd har fått extra fokus genom att Länsstyrelsen erbjudit grundläggande utbildning för en bredare målgrupp av tjänstepersoner i länet. Dessutom har en diplomutbildning för säkerhetsskyddschefer genomförts. Detta har stärkt aktörernas förmåga att skydda känslig information och säkerhetskänsliga verksamheter.

Länets aktörer har haft tre gemensamma övningar under året. Det är Länsstyrelsen som samordnar dessa kvartalsövningar. Vid övningarna har länets gemensamma förmåga att inrikta och samordna åtgärder och kommunikation under hela hotskalan stärkts. Under en av kvartalsövningarna höll Länsstyrelsen utbildning i kärnteknisk olycka vilket ökat kompetensen inom kärnenergi-beredskapen.

Arbetet under året har också inneburit att konkret planering har kunnat fortsätta och utvecklas, exempelvis inom stöd till Försvarsmakten, värdlandsstöd, samband och ledningsplatser samt nödvattenhantering.

Länsstyrelsen har samordnat arbetet med att uppdatera den regionala strategin för samverkan inom totalförsvaret och krisberedskap. Strategin innebär att länet står bättre rustat för samverkan i hela hotskalan och säkerställer att Länsstyrelsen kan ta sitt geografiska områdesansvar. Länets rutiner för inriktning och samordning i kris och krig har också sammanställts och förmedlats till aktuella aktörer, vilket skapar ökad förutsägbarhet och tydlighet vid gemensam hantering.

Mot bakgrund av det nya försvarsbeslutet har även länets inriktning för civil beredskap omarbetats till en ny inriktning för totalförsvaret och krisberedskap som ska gälla för åren 2026–2028. Den nya inriktningen innebär att det finns goda förutsättningar för att länets arbete samordnas och blir effektivt under kommande år.

Stärkt beredskap inom kommunal hälsa- och sjukvård och socialtjänst

Efter att regeringsuppdraget att stödja kommunerna i deras arbete med den kommunala hälso- och sjukvården och socialtjänstens beredskap slutredovisades i juni har Länsstyrelsen fortsatt samordna kommunernas arbete inom området. Arbetet har resulterat i fortsatt erfarenhetsutbyte mellan kommunerna och övning i rapportering av lägesbilder. Länsstyrelsens samordning har också bidragit till att Region Gävleborg och kommunerna påbörjat en dialog och gemensam planering för händelser där många skadas samtidigt. Region Gävleborg och Länsstyrelsen har tillsammans lagt grunden för ett fortsatt arbete inom hälso- och sjukvårdens beredskap som ska genomföras i länet under åren 2026–2028.

Försörjningsberedskap och samverkan med näringslivet

Målområdet försörjningsberedskap och samverkan med näringslivet har varit utmanande. Nationella utredningar och förslag har ännu inte lett till beslut och ny lagstiftning vilket innebär att vi inte har direktiv för arbetet. Under hösten har en regional arbetsgrupp etablerats där arbetet inriktats mot att hitta kommungemensamma lösningar för drivmedelsförsörjning. Det läns-gemensamma arbetet har därmed bättre förutsättningar att utveckla försörjningsberedskapen i större omfattning under kommande år.

Hantering vid händelser

Länsstyrelsens tjänsteperson i beredskap (TIB) har under året initierat regional samverkan vid ett antal händelser. Ett par av dessa händelser har krävt mindre insatser och utvärdering efteråt:

- Flytt av minnesplats efter trafikolycka med avlidna i Bollnäs kommun i september.
- Trafikstörningar längs E4:an i samband med snöoväder under november.

I slutet av december drabbades länet hårt av stormen Johannes som bland annat ledde till dödsfall, trafikstörningar, omfattande elavbrott och stora skador på skog i länet.

Länsstyrelsen arrangerade löpande samverkan mellan flertalet lokala, regionala och nationella aktörer under händelsen. Detta innebar att de inblandade aktörernas åtgärder och kommunikation kunde samordnarnas samt att Länsstyrelsen kunde ta fram samlade regionala lägesbilder.

Det har dessutom skett ett flertal olyckor, bränder och skjutningar i länet under året där Länsstyrelsens TIB inte behövt aktivera regional samverkan, men kontakt har ändå tagits med aktuella aktörer för att erbjuda detta. Länsstyrelsen arbetar på så vis aktivt för att ha låga trösklar för samverkan och för att dra lärdomar efter händelser.

Uppföljning av kommunernas arbete

Länsstyrelsen har arbetat med att följa upp kommunernas tillämpning av lagen om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Det har genomförts förberedande möten och formella uppföljningsbesök i sex kommuner i länet under året. Uppföljningen har inneburit att kommunerna fått en bedömning av sitt arbete inom området och återkoppling om utvecklingsområden och goda exempel. Uppföljningsarbetet har också lett till att Länsstyrelsen inför kommande år kan anpassa sitt stöd till kommunerna utifrån tydligare behov.

Seveso

Länsstyrelsen har under året kontaktat samtliga av länets kommuner och räddningstjänster för att uppdatera informationen till allmänheten om de befintliga verksamheter som har Sevesotillstånd. Länsstyrelsen har under året uppdaterat handläggarstödet "Sefari" med aktuella uppgifter och de insatser som utförts kring länets Sevesoobjekt.

Skydd mot olyckor

Inom området kärnenergi-beredskap har det påbörjats och fortgått arbete med:

- beredskapsplan för extrautdelning av jodtabletter och inomhusvistelse
- plan för strålningsmätning
- plan för utrymning på grund av markbeläggning.

Arbetet har lett till ett förbättrat kunskapsläge hos Länsstyrelsen och berörda kommuner. Det återstår dock arbete med att ta fram plan för sanering efter kärnteknisk olycka.

Beredskapsmyndighet

Beredskapsorganisationens styrning och struktur

Under året har styrning och struktur för beredskapsfrågorna varit särskilt prioriterat och ett omfattande analys- och förankringsarbete har genomförts. Det har resulterat i ett förslag på beredskapsorganisation som bygger på likhetsprincipen och ligger nära medarbetarnas vardag. Förhoppningsvis skapar formatet goda förutsättningar att möta händelser och förändringar på både kort och lång sikt. Myndighetens utbildningsdag på temat totalförsvaret var betydelsefull för arbetet med kulturförändring och styrning och struktur för beredskapsfrågorna.

En översyn av krisledningsplanen har resulterat i ett förslag att styrande delar införlivas i arbetsordningen medan andra lyfts till stabsinstruktion och utbildningsmaterial. För att säkerställa bemanning vid en samhällskris eller höjd beredskap har Länsstyrelsen arbetat med att utveckla de övergripande arbetsformerna för personalförsörjning av krisorganisationen. Resultatet är en förtydligad process för bemanning av stab vilket talar för en mer effektiv hantering av frågan. Arbetet implementeras och slutförs under 2026.

Samhällsviktig verksamhet vid höjd beredskap

Genom att identifiera uppgifter som kan upphöra under en tidsrymd om tre månader har Länsstyrelsen identifierat vad av verksamheten som ska upprätthållas vid ett läge av höjd beredskap. Det synliggör i sin tur vilka resurser som vid behov kan vara tillgängliga för till exempel författningsmässiga tillkommande uppgifter och myndighetsinterna beredskapsbehov.

Kontinuitetshantering

Länsstyrelsen har planerat för att undvika avbrott på samhällsviktig verksamhet, alternativt att verksamheten så snabbt som möjligt ska kunna återupptas. Resultatet är att myndigheten har stärkt förmågan att hantera störningar av verksamheten.

Tillkommande uppgifter vid höjd beredskap

Under året har länsledningen fördelat ansvar internt om att analysera hur myndigheten bör hantera de tillkommande uppgifterna. Det här innebär att det finns goda förutsättningar för att komma vidare i planeringsarbetet. Det har varit ett särskilt fokus på uppgifterna inom vägtrafikombud samt att förbereda för att kunna ta emot egendom som behövs inom totalförsvaret vid höjd beredskap. Arbetet har resulterat i att processen är färdigställd, det kvarstår dock att utse lokal värderingsnämnd samt gode män. Arbetet med vägtrafikombud har skapat förutsättningar och en planering för att möjliggöra transporter genom länet som är viktiga för totalförsvaret. Arbetet har skett i samråd med Transportstyrelsen.

Parallellt med tillkommande uppgifter har ansvaret fördelats för de olika delar som ingår i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter och allmänna råd om statliga myndigheters uppgifter inför och vid höjd beredskap (MSBFS 2025:4).

Resultatbedömning

Geografiskt områdesansvar

Länsstyrelsen bedömer resultat inom det geografiska områdesansvaret som gott.

Beredskapsplaneringen i länet har stärkts genom att Länsstyrelsen erbjudit stöd, skapat förutsättningar till erfarenhetsutbyte och arrangerat utbildningar och övningar.

Länsstyrelsen har därigenom fortsatt att utveckla sin sammanhållande roll utifrån det geografiska områdesansvaret och i linje med målen för krisberedskapen, det civila försvaret och den regionala inriktningen. Den samverkan och samordning som Länsstyrelsen stod för i samband med stormen Johannes är ytterligare exempel på detta.

Beredskapsmyndighet

Länsstyrelsens bedömning inom området beredskapsmyndighet är att utvecklingen har varit positiv men att det fortsatt finns utvecklingsbehov.

Med årets arbete inom krisberedskap och civilt försvar har myndigheten en tydligare och mer synlig beredskapsorganisation och en stärkt förmåga att möta händelser proaktivt. Det här betyder att myndigheten nu står bättre rustad att klara av sina uppdrag även i fredstida kriser, höjd beredskap och krig. Det återstår däremot arbete för att den påbörjade kulturförändringen ska resultera i en myndighet som bedöms vara en fullvärdig totalförsvarsmyndighet. Ett skifte och ett utvecklingsarbete som med befintliga resurser kommer att ta tid.

Sammanvägd bedömning

Länsstyrelsens sammanvägda bedömning inom området samhällsskydd och beredskap är gott.

Det finns dock utvecklingsbehov då det återstår arbete för att den påbörjade kulturförändringen ska resultera i en myndighet som bedöms vara en fullvärdig totalförsvarsmyndighet. Området har en positiv trend.

Naturvård och miljöskydd

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 § p9 Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Länsstyrelseinstruktion
6 § Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Länsstyrelseinstruktion
1A2 Redovisa resultat av arbetet med NAP	Regleringsbrev
1A3 Översyn bevarandeplaner Natura 2000-områden	Regleringsbrev
1A4 Redovisa arbetet med vattenmyndigheternas åtgärdsprogram	Regleringsbrev
1A5 Redovisa tillsynen av kommunernas skyldighet att tillgodose behovet av vattentjänster	Regleringsbrev
1A6 Redovisa åtgärder för kvalitet på dricksvatten enligt EU-direktiv	Regleringsbrev
1A8 Redovisa åtgärder för att återställa förorenade områden samt arbete med områden som förorenats av PFAS	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D. Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar delar av uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelserna ska:

- Samordna det regionala miljömålsarbetet, utarbeta åtgärdsprogram samt följa upp och redovisa det regionala läget för miljömålen. De ska också utarbeta miljöövervakningsprogram och genomföra miljöövervakning.
- Samordna och stimulera arbetet med de nationella friluftslivsmålen samt samordna, stimulera och lämna bidrag till lokala vattenvårdsprojekt.
- Skydda områden och arter genom bland annat beslut om områdesskydd samt utarbetande av förvaltningsplaner och åtgärdsprogram.
- Bevara och förvalta naturvärden i skyddade områden.
- Besluta om tillstånd och dispenser för naturskydd, skydd för djur och växtarter, terrängkörning och vilthägn samt ansvara för samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken.
- Ansvara för prövning och tillsyn av vattenverksamhet och markavvattning.
- Genomföra förvaltningsuppdraget och åtgärdsuppdraget genom de fem vattenmyndigheterna.
- Ansvara för samråd, yttranden och tillstånd för mineralfyndigheter, miljöfarlig verksamhet, kemiska produkter och avfall.
- Planera och genomföra tillsyn och ansvara för regional samordning och tillsynsvägledning samt vidareförmedling av statliga bidrag.
- Samordna, följa upp och utvärdera kommunernas tillsynsverksamhet inom miljö- och hälsoskydd.
- Kartlägga, undersöka, utreda och riskklassa förorenade områden.

- Genomföra restaurering av försurade, näringsrika och värdefulla vatten.

Generationsmålet är det övergripande målet för miljöpolitiken. Det anger att vi till nästa generation ska lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. De 16 miljö kvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till.

Utöver miljömålen och dess preciseringar är nedanstående nationella mål av väsentlig betydelse för länsstyrelsernas miljöarbete:

- Alla miljöfarliga verksamheter med tillstånd enligt Miljöskyddslagen ska vara omprövade enligt miljöbalken.
- Tillsyn ska ske i sådan omfattning att den bidrar till att regelefterlevnaden överlag är god och att alla inkommande ärenden handläggs med tillfredsställande kvalitet.
- En effektiv och enhetlig miljö tillsyn är avgörande för att säkerställa att en hållbar utveckling främjas som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö.
- Tillsynsvägledande myndigheter ska aktivt verka för samordning och samverkan i frågor om tillsynsvägledning. Länsstyrelserna ska ge tillsynsvägledning i länet.
- Det övergripande målet för friluftslivspolitiken är att stödja människors möjligheter att vistas i naturen och utöva friluftsliv med allemansrätten som grund.
- Samtliga omprövningar av vattenkraft ska genomföras fram till 2042.

Regionala prioriteringar och uppdrag

Länsstyrelsen Gävleborg är ett av fem koncentrationslän som arbetar med gränsöverskridande avfallstransporter. Myndigheten utför tillsynen i region mitt som utgörs av länen Jämtland, Dalarna, Västernorrland och Gävleborg.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Naturvård och miljöskydd (50–58)	2025	2024	2023
Antal årsarbetskrafter totalt	84,3	84,0	89,8
Antal årsarbetskrafter kvinnor	44,7	41,9	44,9
Antal årsarbetskrafter män	39,6	42,1	45,0
Antal ärenden, inkomna och upprättade	2 468	2 330	2 578
Antal beslutade ärenden	2 488	2 272	2 513
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	90	95	58
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	133 735	123 960	133 849
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	29 516	24 515	40 253

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultat-indikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	2025	2024	2023
Antal miljöfarliga verksamheter där ursprungstillståndet är från Miljöskyddslagen (st.)	Alla miljöfarliga verksamheter med tillstånd enligt Miljöskyddslagen ska vara omprövade enligt Miljöbalken	Miljöprovning	NikITA ¹⁹	0	38	38	_20
Areal strikt skyddad natur (nationalparker (NP), naturreservat (NR), naturvårdsavtal (NVA), biotopskyddsområden (BSO) (ha)	Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Storslagen fjällmiljö, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6 § länsstyrelseinstruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret) ²¹		70 906	68 920	67 294

Miljöskydd

Länsstyrelsen har handlagt fler ärenden inom miljöskydd under 2025 än 2024. Detta beroende på ett större inflöde av samråd inom olika verksamhetsområden, till exempel landbaserad vindkraft och solcellsparker. Totalt har 937 ärenden handlagts med en beslutstakt på 99 procent (jämfört med 793 ärenden 2024).

Länsstyrelsen har även besvarat remisser, både från externt och internt håll. Under 2025 har det varit en stor ökning av remisser från regeringen som berört miljöskydd. När det gäller handläggning av ärenden med en bestämd tidsgräns har myndigheten under lyckats hålla de satta tidsramarna.

Under 2024 planerade Länsstyrelsen Gävleborg för sju tillsynsaktiviteter varav fyra genomfördes. Sex aktiviteter för tillsynsvägledning planerades 2025 och fyra genomfördes. De genomförda aktiviteterna var en träff kring industriutsläppsdirektivet (IED), en täktträff, en lantbruksträff samt två digitala träffar kring miljöbrottssamverkan.

Under 2025 har Länsstyrelsen haft 14 pågående eller avslutade samråd kring landbaserad vindkraft och solcellsparker. I slutet av 2025 var nio av dessa pågående.

Under våren 2025 färdigställdes Kolvallens och Ribergets vindkraftsparker som fått tillstånd under 2024. Tillstånd fanns också för Tandsjö Vindkraftpark i Ljusdals kommun, men byggnation påbörjades inte under 2025 och deras tillstånd har nu förfallit.

¹⁹ Ärendesystem, Länsstyrelsen

²⁰ Data gick ej att ta fram 2023

²¹ Utdrag från Naturvårdsverkets system

Vid tillsynen av den landbaserade vindkraften bedömer Länsstyrelsen att verksamhetsutövarna bedriver ett bra miljöarbete. Myndigheten har även bedrivit tillsyn utifrån klagomål och driftsproblem som uppkommit under året eller tidigare år. Dessa har till största del handlat om vingbrott och bullerproblematik.

Länsstyrelsen har bedrivit tillsyn av gränsöverskridande avfallstransporter inom Dalarnas, Gävleborgs, Jämtlands och Västernorrlands län. Länsstyrelsen har samverkat med övriga län som har tillsynsansvaret nationellt samt även kommuner och övriga samverkande myndigheter. Samverkansmöten har arrangerats mellan myndigheter inom regionen på både regional och nationell nivå.

Under 2025 planerade Länsstyrelsen Gävleborg 18 tillsynsinsatser inom gränsöverskridande avfallstransporter, 17 av dessa har genomförts. Utöver dessa har händelsestyrd tillsyn genomförts. I samtliga fyra län där Länsstyrelsen Gävleborg har ett tillsynsansvar har tillsyn på plats skett.

Länsstyrelserna som har tillsynsansvaret har samarbetat på nationell nivå för att nå samsyn i tillsynsfrågor och upprätta gemensamma rutiner och mallar. Länsstyrelserna ska göra sin kompetens tillgänglig till samverkande myndigheter och bemannar gemensamt den nationella beredskapen mot gränsöverskridande avfallstransporter. Antalet beredskapssamtal från vår region ökade under 2025 till 19, jämfört med 10 samtal året innan.

Vattenverksamhet

Länsstyrelsen har under 2025 handlagt 319 ärenden inom verksamhetsområdena vattenverksamhet och vattenskyddsområden. Det är 38 fler ärenden än 2024. Beslutstakten för 2025 var 110 procent vilket innebär att andelen öppna ärenden har minskat.

Länsstyrelsen har under året fortsatt att prioritera handläggningen av ärenden kopplat till samråd och prövning av havsbaserad vindkraft. Myndigheten har inom det området bland annat:

- startat upp tre nya regeringsuppdrag för att bereda prövning av havsbaserad vindkraft i ekonomisk zon utanför länets kust
- slutredovisat ett regeringsuppdrag att bereda en prövning av havsbaserad vindkraft i ekonomisk zon utanför länets kust
- hanterat 6 samråd enligt 6 kapitlet miljöbalken
- lämnat yttranden till Sveriges geologiska undersökning (SGU) i ärenden som rör kontinentalsockeln (havsbotten utanför kustvattnet)
- lämnat yttrande i domstolsprövningar.

Arbetsbördan har ökat snabbt för Länsstyrelsen när det gäller havsbaserad vindkraft, och arbetet har varit intensivt. Utöver den tidskrävande ärendehandläggningen går det även mycket tid för dialog och samtal med sökanden och andra parter. Länsstyrelsen har eftersträvat en effektiv hantering av beredningsärenden för havsbaserad vindkraft och har av den anledningen utvecklat handläggningen. Länsstyrelsen har till exempel i samverkan

med Naturvårdsverket tidigare lagt uppstarten av samrådet enligt Esbokonventionen (ESBO-samråd) med Finland. Detta har resulterat i att synpunkterna från Finland har kommit in i beredningsärendet i ett tidigare skede. Det har därmed underlättat processen för både Länsstyrelsen som beredande myndighet och för sökanden. Länsstyrelsen har också för ett av beredningsuppdragen, där Länsstyrelsen bedömde att underlaget var gott, valt att kungöra ansökan utan att först skicka ärendet på kompletteringsremiss. Även denna utveckling bedöms ha effektiviserat handläggningen och beredningsprocessen. Arbetet med havsbaserad vindkraft sker i nära samarbete med närliggande län och med stöd av Länsstyrelsen Halland som är samordnande län.

Länsstyrelsen har fortsatt att arbeta med kommuner och huvudmän för dricksvattenförsörjning för att skydda vattentäkter och bidra till att allmänna dricksvattenuttag har tillstånd för verksamheten. Att arbeta med fastställande av vattenskyddsområden och att delta i tillståndsprövningar för vattenuttag till allmän dricksvattenförsörjning är prioriterade uppgifter. Länsstyrelsen har deltagit i tre samrådsprocesser inför tre domstolsprövningar för allmänna dricksvattenuttag. I juni månad fattade Länsstyrelsen beslut om ett nytt vattenskyddsområde i Ljusdals kommun. I dagsläget är tillsynsansvaret för vattenskyddsområden delat mellan kommunerna och länsstyrelsen vilket skapar en otydlighet för både tillsynsmyndigheten och verksamhetsutövarna. Länsstyrelsen arbetar därför för att kommunerna ska ta över ansvaret för tillsynen inom samtliga vattenskyddsområden. Under 2025 har Länsstyrelsen tagit kontakt med Hudiksvalls och Nordanstigs kommunfullmäktige med en förfrågan kring ett övertagande av all tillsyn över kommunernas vattenskyddsområden.

Länsstyrelsen har i enlighet med avtal med Trafikverket genomfört inventering av vägtrummor i det statliga vägnätet. Arbetet är en del i Länsstyrelsens arbete med Vattenmyndighetens "åtgärd tre". Under "åtgärd tre" ska Länsstyrelsen, inom ramen för sin tillsyn av vattenverksamhet, stödja och samverka med Trafikverket kring broar och trummor i det allmänna väg- och järnvägsnätet. Under 2025 har Länsstyrelsen inventerat 51 vägtrummor och broar i det statliga vägnätet och därmed bidragit till ett underlag för åtgärdsbehov. Länsstyrelsen föreslår för Trafikverket vilka vägpassager som bör prioriteras. Det gäller passager där det finns hinder för vattenlevande djur och där vattendragen har, eller kan få, höga naturvärden. Länsstyrelsens arbete har resulterat i en bättre dialog med Trafikverket om vikten av att byten av vägtrummor sker på ett bra sätt. Arbetet leder till att byten av vägtrummor görs på ett bättre sätt och att hinder för vattenlevande djur kan åtgärdas

Länsstyrelsen vill öka nyttan av de miljöåtgärder som görs när vattenkraften får moderna miljövillkor. Därför fortsätter myndigheten att kontrollera de vattenanläggningar som inte ingår i själva miljöprövningen. Det handlar i första hand om dammar som inte används för kraftproduktion och vägtrummor. Länsstyrelsen har under flera år arbetat med att utveckla tillsynen i samverkan med de stora markägare som har många vattenanläggningar på sina fastigheter. Länsstyrelsen bedömer att det arbetssättet är mer resurseffektivt än att endast arbeta med förelägganden. Arbetet har lett till ett etablerat samarbete. Det har bidragit till att de projekt och åtgärder som redovisas i listan nedan har kunnat genomföras. I de fall vattenanläggningarna har ett ursprung i flottningen tar Länsstyrelsen ett större

ekonomiskt ansvar för åtgärderna, och i de fall där det är ett tydligare markägarens ansvar så bidrar Länsstyrelsen endast med kompetens och arbetsledning vid åtgärdsarbetet.

Projekt inom naturvård

Länsstyrelsen har arbetat vidare med projektet "Rivers of LIFE". Omfattande restaureringsåtgärder har utförts i Voxnan, Ljusnan och Ängerån under fältsäsongen 2025. Utöver "Rivers of LIFE" har Länsstyrelsen även fortsatt det fysiska åtgärdsarbetet i flertalet andra vattenvårdsprojekt. Åtgärdsarbetet för projekt kopplat till projektlistan, som är en del av 1:11-anslaget, har genomförts i Testeboåns huvudavrinningsområde. Med huvudavrinning menas ett område där allt vatten rinner till samma utlopp i havet. Fem dammar har rivits ut eller anpassats så att fria vandringsvägar har återställts. En vägtrumma har bytts ut till valvbåge vilket medför fri passage för vattenlevande arter. I samband med trumbytet har våtmark som ligger uppströms återställts. Projektet har genomförts i nära samarbete med berörda markägare.

I Galvån har restaureringsåtgärder efter flottningsepoken genomförts med finansiering från Havs- fiskeri- och vattenbruksprogrammet och i Skärjån har restaureringsåtgärder genomförts med finansiering från "Lokala Vattenvårdsprojekt" (LOVA).

I genomförda åtgärder används ekosystemens naturliga processer för att minska risker och sårbarhet från klimatförändringar, samtidigt som åtgärderna bidrar till biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

Resultat av 2025 års fysiska åtgärder:

- 90 hektar flottledsrenade vattendrag har återställts
- 6 vandringshinder har åtgärdats och fria vandringsvägar har skapats
- 84 lekbottnar har återskapats
- 2,5 hektar våtmark har återställts.

Programmet "Naturvård i vatten" på Blekinge folkhögskola har besökt "Rivers of LIFE" under hösten. Dessutom har flera kommuner, andra länsstyrelser, projektets monitor (kontaktperson mot EU) på uppdrag av CINEA (Europeiska genomförandeorganet för klimat, infrastruktur och miljö) och organisationer besökt åtgärdsområdena. Projekten har under året fått medial uppmärksamhet i tv- och radioinslag och utrymme i lokaltidningar.

En nationell restaureringskonferens har anordnats av Länsstyrelsen Gävleborg där samtliga länsstyrelser i landet samt Havs- och vattenmyndigheten var inbjudna.

En regional restaureringskonferens har anordnats där kommuner och företag var inbjudna. Även en digital restaureringskonferens har anordnats där länets kommuner, Sportfiskarna och Ljusnan-Voxnans vattenvårdsförbund var inbjudna. Konferenserna avsåg att öka samarbetet mellan aktörer och förståelsen för kvalitativa restaureringsåtgärder. Det regionala samarbetet inom verksamhetsområdet ska fortsätta under kommande år.

Tillsammans med fyra andra länsstyrelser har en ny "LIFE"-ansökan med inriktningen "återställning av skadade vattendrag" lämnats in till EU.

Alla vattenvårdsprojekt som genomförts under 2025 bidrog till att uppnå flera av de nationella miljömålen och Agenda 2030. De bidrog också till naturrestaureringsförordningen, artikel 4 och artikel 9. Det bidrog också till att uppnå målen i vattendirektivet samt Havs- och vattenmyndighetens regeringsuppdrag om stärkt arbete med akvatisk restaurering. Detta genom återskapandet av strömmande vatten och fria vandringsvägar. Projekten återskapar ekosystemtjänster så som biologisk mångfald och kvarhållande av vatten i landskapet som ger ökad motståndskraft mot översvämning och torka.

Kalkning

Kalkning sker årligen för att motverka de negativa effekterna av försurningen i vattendrag. Länsstyrelsen finansierar 85 procent av kostnaderna medan kommunerna står för 15 procent. Länsstyrelsen tillsammans med kommunerna har det regionala ansvaret för att åstadkomma en optimal kalkningsverksamhet och kalkplan. De senaste åren har anslaget kontinuerligt minskat medan kalkkostnaderna ökat, vilket har gjort att planen inte har kunnat följas. Under 2025 gjordes en omfördelning inom anslaget vilket har förstärkt verksamheten väsentligt även om behovet är långt större. Efter omfördelningen erhöll kalkningen 5,7 miljoner. Detta räckte till cirka 2 500 ton kalk spridd i 32 åtgärdsområden. Kalkning återupptogs i tio vattendrag där det finns flodpärlmusslor som inte varit kalkade på cirka 20 år. Det utfördes glochidie-elfisken (glochidier är flodpärlmusslans larver som sitter på öringarnas gälar) i 22 lokaler och det togs cirka 500 vattenkemiska prov. En regional kalkhandläggartreff med kommunerna genomfördes och en omfattande rapport över kalkningens positiva effekter på flodpärlmusslans föryngring publicerades.

I länet finns det i dagsläget 113 kända vattendrag med flodpärlmusslor, varav cirka 50 bedöms så försurade att de bör kalkas. Nuvarande anslagsnivå täcker endast ett trettiotal. Flodpärlmusslan är en hotad art och skyddad enligt art- och habitatdirektivet och den är också den mest försurningskänsliga. Gävleborgs län har flest musselförekomster i Sverige och därmed ett stort ansvar för bevarandet av arten. Kalkningen tredubblar flodpärlmusslans möjligheter till föryngring och därför har länets kalkning fokuserats till vatten med flodpärlmussla. Trots detta räcker inte medlen till alla ”musselvatten”, och ett tiotal försurade vatten med mindre bestånd av flodpärlmussla har inte kalkats 2025. Prioriteringarna innebär också att ett tiotal kraftigt försurade vattendrag, med bara öring, inte längre kalkas och här förväntas öringen minska betydligt framöver.

Regional miljöövervakning

Regional miljöövervakning (RMÖ) mäter kontinuerligt tillståndet i miljön. Övervakningen bygger på sammanhängande, långa mätserier. Mätningarna utförs med undersökningsmetoder som är förankrade i evidensbaserad forskning. Länsstyrelsen Gävleborg utför regional miljöövervakning inom programperioden 2021–2026. För den nuvarande perioden planerades undersökningar inom totalt 27 delprogram årligen.

Under 2025 undersöktes länets miljötillstånd inom 13 delprogram. Andelen utförda undersökningar 2025 jämfört med den ursprungliga planeringen för programperioden är 48 procent. Detta kan jämföras med andelen utförda undersökningar under 2024 som var 52

procent. Minskad finansiering och ändrad finansieringsform till RMÖ är orsaken till att andelen undersökningar minskar över programperioden. Exempel på genomförd RMÖ under 2025 är pollenmätningar, övervakning av havsörn och inventering av flodpärlmussla.

Pollenmätningar

I samarbete med Naturhistoriska riksmuseet har Länsstyrelsen Gävleborg en mätstation i Gävle. Pollendata samlas in 3–4 dagar i veckan under perioden mars–oktober. Insamlade data skickas till Naturhistoriska riksmuseet som gör dataanalyser och pollenprognoser för länet. Insamlingen av pollendata och prognoserna är en service som myndigheten tillsammans med Naturhistoriska riksmuseet tillhandhåller för länets cirka 75 000 pollenallergiker. Pollendata ifrån mätstationen har genererat cirka 100 pollenprognoser för Gävleborgs län under 2025.

Övervakning av havsörn

Myndigheten samarbetar med Gävleborgs ornitologiska förenings havsörnsgrupp. Gruppen har i uppdrag att stödutfodra örnar vintertid och följa upp häckningsplatser för havsörn under vår och sommar. Havsörnsgruppen lämnar uppgifter till Länsstyrelsen om antalet kända revir, antal havsörnsbon samt antal lyckade häckningar. Uppgifterna använder myndigheten för tillståndsgivning, naturvårdssamråd, i remissvar samt i sin skötsel förvaltning.

Under våren och sommaren 2025 undersökte havsörnsgruppen de 73 kända reviren i länet. Havsörnsgruppen skattar att verkligt antal revir i själva verket är något högre, möjligen 80–90, och gör bedömningen att länet då kan ha en population på omkring 80–90 havsörnspar.

Antalet påbörjade häckningar i länet är 42. Av dessa räknas 29 som "lyckade" vilket innebär att minst en unge uppnår ringmärkningsbar ålder. Andelen lyckade häckningar beräknas till 70 procent vilket är ett normalt värde i vår region.

Regionens havsörnar föder färre ungar per lyckad häckning än riksgenomsnittet. Siffran för örnsgruppens hemmaområde är 1,55 ungar per lyckad häckning. Siffran är dock betydligt lägre än normalvärdet 1,80 ungar per lyckad häckning i landet.

Inventering av flodpärlmussla

Flodpärlmusslan är en fridlyst och rödlistad art. I vattendrag där flodpärlmusslan är livskraftig finns en hög biologisk mångfald. Gävleborgs län är ett av de län i Sverige som har flest vattendrag med flodpärlmusslor. Antalet kända förekomster av musslor i länet är i dagsläget 113.

Många bestånd av flodpärlmusslan i länet är försvagade och saknar en stabil förnygring. I en nyligen gjord sammanställning konstateras att det finns starka samband mellan vattendrag som har stabila pH-förhållanden och förekomst av livskraftiga musselbestånd.

Inventeringar av flodpärlmussla ger kunskap om långsiktiga trender, förändringar i populationsstorlek samt om det sker förnygring i beståndet. Kunskaper om beståndens

livskraft används i verksamheter som naturtillsyn, ärendehantering, arbetet inom Nationella prövningsplanen för vattenkraft samt i arbetet inom restaurering och fiskevård.

Samtliga kända musselförekomster återinventeras vart tionde år, med 5–10 vattendrag per inventering, på en plats i varje vattendrag. Metoden ger kunskap om den långsiktiga utvecklingen hos arten. Flodpärlmusslan inventeras även med en metod där de mest livskraftiga bestånden besöks vart 3–5 år. Vid varje tillfälle undersöks ett tiotal vattendrag på flera olika platser i varje vattendrag. Metoden ger kunskap om hur hela musselbeståndet utvecklas. Musselbestånden väljs ut efter behov av uppföljning, till exempel i skyddade områden, i kalkade och restaurerade vattendrag.

Fynd av unga musslor, kortare än 50 millimeter visar på att det är tillräckligt god vattenkvalitet för att en föryngring kan ske på platsen. Under 2025 års musselinventeringar gjordes fynd av musslor kortare än 50 millimeter, i några av de mest livskraftiga bestånden.

Skötsel av skyddade områden

Biologisk skötsel av skyddade områden har under året inkluderat flera restaureringsinsatser i både våtmarker, vattendrag och skogsmiljöer. Genom riktade medel från våtmarkssatsningen har Länsstyrelsen utfört återkommande skötsel samt restaureringsinsatser. Pluggning av sju kilometer diken har utförts för att restaurera våtmarker. 1,33 hektar rikkärr har restaurerats genom att röja vedväxter och ta bort röjt material. Det gynnar marken då den blir blötare när träd och buskar inte suger upp vattnet. Miljön blir även ljusare och örter och gräs får en chans att växa upp. Insatser i vattendrag, för att uppnå ett mer naturligt vattenflöde, är utfört på en sträcka av 800 meter i Skärjåns naturreservat.

Restaurering av lövskogar där gran tas bort eller ringbarkas är genomfört på 60 hektar i fyra olika naturreservat. Brandefterliknande åtgärder är genomförd på 201 hektar. Här avverkas eller ringbarkas gran innan skador på kvarvarande tallar utförts med motorsåg för att efterlikna skador som uppstår vid en skogsbrand. Naturvårdsbränningar är utfört på 27 hektar inom två olika områden. Naturvårdsbränningar och brandefterliknande åtgärder är huvudsakligen utförd inom projektet "Life2Taiga". Life-projektet medfinansieras till största del av en EU-fond som påskyndar genomförande av det europeiska miljö- och klimatprogrammet. Gemensamt för alla utförda restaureringsåtgärder i skog är att miljön får ett större inslag av lövträd och ljusa gläntor som gynnar många djur- och växtarter.

Ambitionsnivån för årliga skötselinsatser i slätter- och betesmarker har varit på ungefär samma nivå som år 2024. Insatserna krävs för att biologiska värden ska bevaras. Under året har Länsstyrelsen genomfört en översyn av alla skötselavtal där entreprenörer ansvarar för betes- eller slätterdrift. Platsbesök är gjort för att kvalitetssäkra resultatet. I tre områden av totalt 18 med betesdrift var betet inte utfört tillfredställande. För slätter var 76 procent av arealen (63 hektar) inte genomfört enligt avtal. Översynen kommer resultera i nya avtal för kommande sommarsäsong.

Invasiva arter och särskilt vresros är bekämpat inom flera kustreservat. Även jättebalsamin och lupin har bekämpats.

Friluftsliv i skyddade områden

Under 2025 har besöksstrycket i länets naturreservat och nationalparker varit på samma höga nivå som senaste åren. I Färnebofjärdens nationalpark passerade antalet besökare 180 000 – en ökning med drygt fyra procent jämfört med år 2024. Besöksantalet i nationalparken har varit stadigt stigande och ökat med 375 procent de senaste 14 åren, där vi har räknat besökare. Naturum Färnebofjärden har för tredje året i rad minskat öppettiderna för att anpassa verksamheten efter tilldelade medel. Trots det uppnåddes nytt besöksrekord på 30 500 personer som sett utställningen. Länsstyrelsen har för andra året i rad genomfört en rationaliserad service i de skyddade områdena. Sophantering och utkörning av ved förekommer endast i de mest välbesökta områdena. Länsstyrelsen bedömer att den anpassade servicenivån ändå möter upp behovet från det växande besöksstrycket.

Markering av gräns till nya naturreservat har under året uppgått till 80 kilometer och ligger på samma nivå som år 2024. Arbetet är utfört av upphandlande entreprenörer.

Åtgärdsprogram för hotade arter

Länsstyrelsens arbete med "Åtgärdsprogram för hotade arter" (ÅGP) har bidragit med åtgärder inom tio åtgärdsprogram. Under 2025 har fokus för ÅGP-verksamheten varit att genomföra skötsel för att bibehålla goda livsmiljöer för åtgärdsprogrammets hävdgynnade och hotade arter. Med hävdgynnade menas arter som är beroende av att marken sköts på ett visst sätt för att de ska överleva. För att gynna fältgentiana, våddnätfjäril och naturtypen rikkärr har slåtter genomförts vid totalt 14 områden (utanför skyddade områden) motsvarande 2,9 hektar. Under året har också inventeringar av hotade arter som våddnätfjäril, violett guldvinge och jättepraktbagge genomförts. Länsstyrelsen har i egen regi utfört naturvårdsbränning för mosippa på 3,6 hektar, därefter har fem nya plantor observerats inom ytan för naturvårdsbränningen. Genom riktade medel från våtmarkssatsningen har Länsstyrelsen kunnat restaurera cirka 21 hektar rikkärr genom pluggning av cirka 3,8 kilometer diken. Rövningar har genomförts av igenväxningsvegetation (växter, buskar och sly) i ett område på 0,5 hektar för våddnätfjäril och i ett område på 2,6 hektar för vittryggig hackspett.

Med finansiering från Havs- och vattenmyndigheten har inventering av flodpärlmussla genomförts. Länsstyrelsen har hittat flodpärlmussla i fyra vattendrag som hittills har varit okända. Dessutom har en kartläggning av utbredningen av flodpärlmusslor i Testeboåns naturreservat och Natura-2000 områden genomförts inför ett kommande projekt för restaurering av vattendrag.

Viltförvaltning

Länsstyrelsens arbete med viltförvaltning har genomsyrats av tydlighet, transparens och förutsägbarhet. Detta har visat sig vara framgångsrikt och myndigheten bedömer utifrån kommunikationen med länsinvånarna att förtroendet för förvaltningen är stort.

Länsstyrelsen har under året arbetat med förvaltningen av de stora rovdjuren genom informationsspridning i syfte att öka kunskapen och samarbetet med berörda aktörer.

Myndigheten har även fortsatt sitt kontinuerliga arbete rörande rovdjur nära samhällen i syfte att förebygga skada samt möjliggöra samexistens mellan människa och rovdjur. Detta har inneburit både insatser i fält och informationstillfällen.

Länsstyrelsen har även beslutat om populationsreglerande förvaltningsåtgärder i syfte att nå länets regionalt beslutade förvaltningsmål för de stora rovdjuren.

Länsstyrelsens arbete med artskydd berör allt ifrån dispenser kopplat till forskningsprojekt till granskning av stora verksamheter såsom vindkraftsparker. Granskningen av vindkraftsparker, både på land och till havs, har skett genom samråd i syfte att säkerställa skyddet för arter som kan påverkas negativt av verksamheterna. Länsstyrelsen har genomfört provning enligt artskyddsförordningen. Detta inkluderade bland annat beslut om:

- dispens från fridlysningsbestämmelser
- förevisning av vilda djur i vilthägn och djurpark
- tillsyn inom skydd för djur och växter.

Arbetet med artskyddet är en viktig del i förebyggandet mot illegal handel av hotade arter och Länsstyrelsen gör årligen tillsyn på de verksamheter som handlar med sådana arter.

Naturprovning

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet och har till uppgift att säkerställa att efterlevnaden av miljöbalken i länet är god. Länsstyrelsen har genomfört förebyggande tillsyn under 2025 bland annat genom strandskyddprovningar (kommunala strandskyddsärenden granskas), strandskyddstillsyn, samråd enligt 12 kapitlet 6 § miljöbalken, biotopskydd och andra typer av ärendehantering. Arbetet med denna ärendehantering resulterar i att biologisk mångfald bibehålls när villkor ställs i samrådsbeslut, att allmänhetens tillgång till stränder bibehålls när tillsyn sker över otillåtna byggnationer och att polisanmälningar sker vid misstanke om brott mot miljöbalken. Handläggningstakten ökade inom området 2025 vilket beror på en satsning på handläggaresurser. Detta med anledning av att den gröna omställningen prioriterats samt uppdraget att korta handläggningstider (Regleringsbrevsuppdrag 1D6).

331 internremisser har hanterats ur naturvårdssynpunkt och externa ärenden som kommit in är på samma nivå som 2024, 793 stycken. De internremisser som tar mest tid är havs- och landbaserad vindkraft, nätkoncessioner och järnvägsprojekt. Dessa typer av internremisser tar lika mycket tid, eller till och med mer, än de ärenden som kommer in utifrån Detta då frågor som ställningstagande kring Natura-2000 och artskyddsfrågor måste utredas tillsammans med naturvärden i stort. Ärenden som rör grön omställning prioriteras oavsett om de kommer in som ärenden eller internremisser då de bidrar till miljömål, Agenda 2030, människors hälsa och regeringens politik.

Samråd enligt 12 kapitel 6 § (så kallade 12:6 samråd) är en omfattande ärendetyp, de gäller alla ärenden som kan påverka naturen men inte prövas på annat sätt. I dessa ärenden liksom i många internremisser lyfts tätortsnära natur, ekosystemtjänster, artskydd, friluftsliv och grön infrastruktur. Solcellsanläggningar hanteras främst via 12:6 samråd, men

frivillig tillståndsprovning förekommer. För att förenkla ärendeprocesser sker intern samordning kring ärendetyper som täcker flera områden inom myndigheten.

Artskyddsärenden är ett eget ärendeslag där ärendena tenderar att ta tid på grund av utredningar och inventeringar som behövs. I ärendehantering prioriteras tidiga samråd med information om vad som krävs för handläggningen för att underlätta för verksamhetsutövare att göra rätt.

Det är några ärendeslag som fortsätter att öka, som samråd och remisser som berör avverkningar, Natura-2000 områden, viktiga våtmarksområden och värdefulla vatten. Även ansökningar om dispens från biotopskyddet fortsätter öka, främst alléer som påverkas av vägbyggnationer, detaljplaner, restaurering av kyrkor och ombyggnationer av järnvägar.

Under året har strandskyddet fortsatt varit i fokus på myndigheten med interna diskussioner om hur information till kommunerna och länets invånare ska ske på bästa sätt. Ett arbete påbörjades under senare delen av 2025 för att se över arbetssättet inom strandskyddsområdet. Syftet är att stärka samarbetet med länets kommuner och öka tydligheten och förståelsen i processerna.

En uppgift är att granska kommunala strandskyddsdispenser, där vissa av de kommunala strandskyddsdispenserna har lämnats för överprövning för att säkerställa att tillräcklig naturhänsyn har tagits. Målet med informationsinsatser till kommunerna är att minska antalet ärenden som lämnas till överprövning, vilket gynnar både myndigheter och länets invånare. Arbetet med strandskyddsdispenser redovisas till Naturvårdsverket 15 februari varje år. En ärendetyp som minskat är begäran om upphävande av strandskydd, vilket till viss del beror på den lagändring som gjordes 1 juli 2025 "Lättnader i strandskyddet" – ett första steg 2024/25:102. Kortfattat innebär lagändringarna att strandskydd togs bort vid små sjöar och vattendrag. Länsstyrelsen fick även en ny möjlighet att upphäva samt införa strandskydd i anslutning till dessa små vatten. Det blir också tydligt att strandskydd inte omfattar anlagda vatten. Under 2025 har inga nya strandskydd införts i Gävleborgs län.

Områdesskydd

Länsstyrelsen Gävleborg har under 2025 bildat ett nytt naturreservat, Tupparna-Kalvhararna (1 987 hektar, varav 1 913 hektar hav) i Söderhamns kommun, samt gjort ett tilläggsbeslut (ändring av föreskrift) för Burseskogens naturreservat i Ljusdals kommun. I och med dessa beslut har det formella skyddet i länet ökat med 1 987 hektar under 2025. Den livsmiljötyp som dominerar i området är marina miljöer av olika slag, men det ingår även andra värdefulla livsmiljötyper som landhöjningsskogar. Effekten av beslutet för naturreservatet är att den biologiska mångfalden och de värdefulla naturmiljöerna i området skyddats. Beslutet innebär också att värdefulla livsmiljöer för hotade arter bevaras och det ger en långsiktig garanti för att området blir kvar och även kan nyttjas för friluftsliv.

Jämfört med 2024 har färre beslut om naturreservat tagits, men en något större areal skyddats. Under 2025 har ett flertal ärenden om reservat förts framåt för att kunna vara klara för beslut under 2026.

Länsstyrelsen har under 2025 löst in 420 hektar mark med höga naturvärden, omfattande sju affärer inom sex skyddsvärda områden, till ett värde av 42 531 250 kronor. Effekten av detta är att Länsstyrelsen i dessa ärenden kommit ett stort steg framåt i processen mot att bilda naturreservat, för att skapa ett långsiktigt skydd av områdenas värdefulla natur. Årets resultat kan jämföras med att Länsstyrelsen under 2024 löste in 430 hektar mark, inom fem skyddsvärda områden, till ett värde av 49 654 000 kronor.

Under året har värdering beställts för fyra skyddsvärda områden och förhandling har startats för fyra skyddsvärda områden. Värdering och förhandling är viktiga steg för att starta upp och komma framåt i processen med att bilda naturreservat och därmed skapa ett långsiktigt skydd för värdefull natur.

Under 2025 har sju grunda områden inventerats med hjälp av drönarflygning med kompletterande snorkelinventering inom projekt om marin fjärranalys tillsammans med bland annat projektägaren Länsstyrelsen Västerbotten. Även växtligheten i sex grunda vikar har inventerats. Effekten av årets inventeringar är djupare kunskap om grunda vegetationsklädda bottnar med höga naturvärden i Gävleborgs läns kust.

Länsstyrelsen Gävleborg har under året slutfört projektet "Marint skydd i Gävleborg" med medel från havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet 2021–2027. Under 2025 har projektet genomfört fyra workshops med berörda intressenter i arbetet med bildande av nya naturreservat i marina miljöer. Länsstyrelsen har hållit ett kunskapsseminarium för att sprida information om länets marina naturvärden. Marina naturvärden har inventerats i Hilleviks- och Trödjejärden, Gävle kommun och Ornskarpen, Hudiksvalls kommun. Fisket har reglerats i delar av Harkskärsfjärdens naturreservat, Gävle kommun. Vidare så har projektet bidragit till bildandet av Tupparna-Kalvhararnas naturreservat i Söderhamns kommun. Projektet har bidragit till att öka kunskapen om länets marina naturvärden och skydda fler områden med höga naturvärden.

Under 2025 har Länsstyrelsen Gävleborg arbetat stödjande i sakfrågor rörande påverkan på marina naturvärden längs Gävleborgs kust. Det har inneburit att 43 internremisser besvarades med syfte att bibehålla en enhetlig naturvårdssyn. Fyra externremisser har besvarats med syfte att göra Länsstyrelsens uppfattning tydlig i sakfrågor rörande marint områdesskydd. Konsekvensen av det stödjande arbetet har blivit att bildandet av naturreservat har blivit lidande.

Länsstyrelsen Gävleborg har under 2025 redovisat en översyn för att göra säljakt möjligt i skyddade områden, för att skydda sårbara fiskbestånd i enlighet med regleringsbrevsuppdrag 3A:23. Översynen har resulterat i förslag på lättnad av tillträdesförbud i ett sälskyddsområde samt förslag på informationsinsats till jägare som vill jaga i Natura 2000-områden.

Friluftsliv

Under 2025 avslutade Länsstyrelsen ett projekt där sex kommuner fått stöd för att rusta upp utvalda delar av sina vandringsleder. Totalt har 4,6 mil leder förbättrats och anpassats till den standard som definieras i ett nationellt ramverk för vandringsleder.

Arbetet har omfattat bland annat ny skyltning, röjning, renovering av befintliga faciliteter samt byggnation av nya broar och vindskydd. Den här kvalitetshöjningen gynnar 182 697 närboende och skapar samtidigt bättre förutsättningar för både turism och utveckling av landsbygden.

Ytterligare ett vandringsledsprojekt som Länsstyrelsen arbetat med under året har handlat om att skapa gemensamma arbetssätt och strukturer. Målet är att säkerställa att vandringsleder med potential för turism håller en jämn och hög kvalitet över kommungränserna. Dessa leder ska nå upp till en gemensam standard enligt ett nationellt framtaget ramverk för vandringsleder.

I projektet har Länsstyrelsen samarbetat brett med länets kommuner, Region Gävleborg, Nedre Dalälvens Intresseförening, Upplandsstiftelsen, Gästrikedskommittén och Hälsingerådet.

Arbetet har tydligt visat att kommuner och olika ledaktörer har skilda behov som behöver uppmärksammas och hanteras. Det krävs fortsatt arbete innan en fullt fungerande länsövergripande samverkan kan vara på plats.

Allemansrätten är en viktig grund för våra möjligheter att vistas och vara aktiva i naturen. Den behöver både värnas och anpassas till hur friluftslivet utvecklas. Under året har Länsstyrelsen stöttat allmänheten genom att besvara frågor om vad som gäller i olika situationer.

Länsstyrelsen har även spridit information i sociala medier – sju inlägg nådde tillsammans 18 222 personer – och genomfört en internutbildning för cirka 20 medarbetare. Dessutom har Länsstyrelsen fungerat som en länk mellan det nationella arbetet och aktiviteter på lokal nivå.

Inom det nationella samarbetet har Länsstyrelsen, tillsammans med andra friluftslivssamordnare, belyst för- och nackdelar med betalningslösningar som metod att hantera hårt besöksstryck i områden som enligt allemansrätten ska vara tillgängliga för alla.

Lokala naturvårdssatsningen (LONA)

Bidragstödet från den Lokala naturvårdssatsningen (LONA) har inneburit att länets kommuner givits möjlighet att under året arbeta med flera olika lokala naturvårdsprojekt. Dessa har bland annat förstärkt den biologiska mångfalden, underlättat för fler personer (till exempel allmänhet och skolelever) att komma ut i naturen, gynnat länets vilda pollinatörer samt gjort återvätning av utdikade våtmarker möjlig. Länsstyrelsens roll är att bedöma kommunernas projektansökningar och fördela bidragsmedel till valda projekt. LONA-projekten har bland annat engagerat kommuntjänstemän, ideella föreningar, privatpersoner och lokala företag. I samband med ökat nationellt fokus på våtmarker har

det sedan 2024 endast varit möjligt att söka nya projektmedel i kategorin våtmarker. Det främjar bland annat landskapets vattenhushållande förmåga och minskar koldioxidavgången.

Samordning av det regionala miljömålsarbetet

Olika insatser under året har bidragit till mer strukturerat och samlat regionalt miljömålsarbete.

Länsstyrelsen har under hösten genomfört regional årlig uppföljning av miljömålen, enligt anvisningar från Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet (RUS), som i sin tur samrått med Naturvårdsverket om dessa. 2026 är uppföljningen också underlag till pågående fördjupad utvärdering av miljömålen. Länets kommuner, Region Gävleborg, Högskolan i Gävle, Skogsstyrelsen, Gästrikre återvinnare och Mellansvenska handelskammaren har alla bidragit till uppföljningen tillsammans med Länsstyrelsen. Dialog med Region Gävleborg, kommunerna och Högskolan i Gävle i länet sker fortsatt genom samverkansorganet "Miljöforum Gävleborg".

Regional årlig uppföljning av miljömålen för 2025 visar att trots ett omfattande miljöarbete inom olika samhällssektorer är det långt till att nå de flesta av målen. Gävleborgs län är glest befolkat och har mycket tung industri, vilket innebär både utmaningar och fördelar för möjligheterna att nå miljömålen. Gävleborg är nära att nå ett mål till år 2030, "Frisk luft". 2024 bedömdes även miljömålet "Grundvatten av god kvalitet" som nära att nå, men bedömningen 2025 är att det inte ser ut att kunna nås till 2030. Detsamma gäller för de övriga tio mål som bedöms regionalt. Inget mål uppvisar positiv utveckling i miljön och för fyra mål bedöms utvecklingen vara negativ.

Uppföljningen publiceras i en rapport, ihop med uppföljningen av "Åtgärdsprogram för miljömålen 2023–2030" för Gävleborgs län. Detta fångar upp redan planerade åtgärder, samtidigt som det också bidrar till att öka takten i miljöarbetet och stimulerar samverkan. Programmet är indelat i fyra teman: energi och klimat, vatten, biologisk mångfald och cirkulära kretslopp. Därtill finns övergripande åtgärder för bättre styrning och samverkan. Av de 48 åtgärderna i programmet bedöms 26 vara påbörjade (jämfört med 43 åtgärder 2024) och 22 till hälften genomförda (jämfört med 3 åtgärder 2024). Detta visar en förflyttning mot större genomförande jämfört med 2024. Samma aktörer som bidragit till miljömålsuppföljningen har bidragit till uppföljningen av åtgärdsprogrammet. Flertalet av dessa har 2024 tecknat en överenskommelse med Länsstyrelsen om att bidra i arbetet med åtgärdsprogrammet och uppföljningen av detta.

2025 genomfördes en tredje årlig regional miljömålskonferens tillsammans med Hudiksvalls kommun, denna gång med tema: "Synergier, mat och miljömål". Vid denna konferens lanserades även rapporten med årlig uppföljning av miljömålen och åtgärdsprogrammet för miljömålen. Det var ett brett deltagande vid konferensen och över 100 personer från olika organisationer, inklusive politiker, närvarade.

Åtgärdsprogrammet och dess genomförande har kontinuerligt tagits upp i "Miljöforum Gävleborg" under året. Den regionala arbetsgruppen för åtgärdsprogrammet, kopplad till

”Miljöforum” som påbörjades hösten 2024, har nu haft åtta möten där varje möte haft ett tema. Vid dessa möten ges lägesbild från alla medverkande och det diskuteras behov och möjligheter framåt. Vid första mötet år 2026 ska mötesformen utvärderas. I gruppen ingår utöver organisationer från ”Miljöforum” även Skogsstyrelsen. Teman som har varit vid dessa möten år 2025 är:

- uppföljning
- kommunikation
- inför halvtidsrevidering av åtgärdsprogrammet 2026
- biologisk mångfald ekosystemtjänster och friluftsliv (tema i åtgärdsprogrammet)
- giftfritt och cirkulärt (tema i åtgärdsprogrammet)
- samverkan med näringslivet, med regioncheferna för Svenskt Näringsliv och Företagarna
- klimatanpassning, samhällsplanering och kulturmiljö (tvärperspektiv i åtgärdsprogrammet).

Utöver den externa arbetsgruppen för åtgärdsprogrammet startade hösten 2024 en länsstyrelseintern grupp med en representant per tema och tvärsektoriellt perspektiv i åtgärdsprogrammet. Dessa personer är också kontaktpersoner för olika miljö kvalitetsmål. Denna grupp har under året haft en handfull möten. Vid två tillfällen, kopplat till den årliga miljömålsuppföljningen, har samtliga kontaktpersoner för miljö kvalitetsmålen samlats. Liksom tidigare har löpande arbete med uppdatering av miljömålssystemets indikatorer skett enligt anvisningar från RUS.

Miljömålsarbetet har också fortsatt tagits upp i andra pågående processer, till exempel arbetet med ny energi- och klimatstrategi och ”Skogsprogrammet”. Vid årets regionala miljömålskonferens togs arbetet med ny regional handlingsplan för ”Nationella livsmedelsstrategin” upp. Länsstyrelsen har medverkat i det nationella projektet ”Territoriell strategi” där Region Gävleborg är projektägare och där kopplat till miljömålsarbetet. Vidare har Länsstyrelsen deltagit i myndighetssamarbetet ”Samverkanplattform urban utveckling”, som syftar till att stötta arbetet med de territoriella strategierna.

Inga fler organisationer från näringsliv och regionalt verkande organisationer har tecknat överenskommelsen kring åtgärdsprogrammet för miljö målen under 2025. Under 2026 kommer Länsstyrelsen erbjuda möten med kommunledningar i samband med halvtidsöversynen av åtgärdsprogrammet, med förhoppning om att fler överenskommelser tecknas.

Strukturer, processer och beteenden behöver förändras så att människans avtryck i miljön minskar. Men det är också människor som utvecklar strukturer, omarbetar processer och förändrar sina beteenden. Därför har Länsstyrelsen Gävleborg under året fördjupat samverkan mellan social hållbarhet och miljömålsarbetet, för att tydligare integrera den sociala dimensionen av hållbarhet. Ett viktigt förhållningssätt är att olika grupper av kvinnor och män, beroende på till exempel ålder, socioekonomisk bakgrund och funktionalitet, har olika förutsättningar att bidra till hållbarhet. Därför är det nödvändigt att

inkludera målgruppsanalyser i planeringen och utifrån analysen kan det visa sig vara motiverat att göra riktade insatser där de förväntas göra störst nytta.

Länsstyrelsen Gävleborgs arbete med Agenda 2030 och hållbar utveckling är också av stor betydelse för miljömålsarbetet och Länsstyrelsens miljömålssamordnare samordnar också arbetet med Agenda 2030. Detta arbete beskrivs i årsredovisningens avsnitt ”4b 2 § p1 verka för att nationella mål får genomslag”.

Redovisa resultatet av arbetet med Nationell plan för moderna miljövillkor – NAP

I arbetet med att vattenkraften ska förses med moderna miljövillkor har Länsstyrelsen deltagit aktivt i domstolsprövningar för de grupper som är i prövningsfas. Under 2025 har sex avgöranden kommit. Totalt har Länsstyrelsen lämnat sju yttranden till domstol i mål som gäller vattenkraftens moderna miljövillkor.

I de pågående samverkansprocesserna för Harmångersåns och Delångersåns avrinningsområden har arbetet fortsatt i långsam takt. Detta beror på att lagändringarna har tagit paus och verksamhetsutövarna har valt att avvakta för att se vilka effekter det skulle kunna få innan faktiska åtgärder diskuteras. För Delångersån har nulägesbeskrivningen slutförts och redovisats på Länsstyrelsens webbplats. För både Delångersån och Harmångersån har arbetet fortsatt med analysfasen. Totalt har fyra samverkansmöten hållits inom prövningsgrupperna under året.

Länsstyrelsen har deltagit i Nedre Dalälvens samverkansprocess som Länsstyrelsen i Uppsala län håller i. För den vattenkraftsanläggning som ligger i Gävleborgs län har analys och förslagsfas genomförts under året. Länsstyrelsen har också deltagit i Oreälvens samverkansprocess som Länsstyrelsen i Dalarnas län håller i. För de tre dammanläggningarna som ligger i Gävleborgs län har arbete med analys och förslagsfas skett under året. För en av dessa dammar har samverkan avslutats.

För de anläggningar som redan har moderna miljövillkor har Länsstyrelsen tagit kontakt med de verksamhetsutövare som behöver komma i gång med åtgärdsarbetet. Det har då endast varit ett fåtal verksamhetsutövare som varit aktiva med planeringen för att genomföra åtgärderna. Samråd har fortsatt för sex verksamheter och en fiskväg har börjat byggas under året. Länsstyrelsen har utvecklat arbetet med att följa upp de moderna miljövillkoren. I det arbetet har en metod tagits fram för att bedöma om utförda åtgärder är tillräckliga. Vid de uppföljningar som genomförts har det funnits ett stort behov att justera utförda åtgärder. Samråden har bidragit till en bättre efterlevnad av de moderna miljövillkoren.

Översyn bevarandeplaner Natura 2000-områden

Under 2025 har sju bevarandeplaner fastställts gällande nedre Dalälven. Det är Spjutholmen och Bredforsens Natura 2000-områden, Gysinge, Övre Hedesundafjärden, Jordbärsmuren-Ålbo, Tjursöarkipelagen och Hedesunda Natura 2000-områden. De kommer vara underlag för prövningen som börjar under 2026. Under året har fyra

ytterligare bevarandeplaner påbörjats som tillhör två andra prövningsgrupper, tre av dem är färdiga för fastställande i början av 2026. Att formulera bevarandemål som enkelt går att översätta till tydliga åtgärdsbehov och i förlängningen en miljökvalitetsnorm som verksamhetsutövarna följer är komplext. Arbetet kräver både ekologisk expertkunskap och samordning internt på Länsstyrelsen mellan enheter och avdelningar. I Dalälven går länsgränsen mitt i vattendraget. Det gör att bevarandemålen för samma naturtyp behöver harmoniera, vilket kräver samordning även mellan länen. Länsstyrelserna i Gävleborg och Uppsala har därför jobbat tätt tillsammans. Det är länsstyrelsens roll att göra prioriteringar i bevarandeplanen, särskilt när vissa bevarandemål kan stå i konflikt med varandra. Detta understryker vikten av länsstyrelsens expertkunskap i att fastställa mål som är betydelsefulla på biogeografisk nivå.

Redovisa arbetet med vattenmyndighetens åtgärdsprogram

Vattenmyndigheten i Bottenhavets vattendistrikt riktar tolv åtgärder till länsstyrelserna i Åtgärdsprogram för vatten 2022–2027. Länsstyrelsen Gävleborgs arbetsplan för genomförandet av vattenmyndighetens åtgärdsprogram för vatten kallas VÅG, vilket står för vattenförvaltningsåtgärder för Gävleborgs länsstyrelse. VÅG är ett väletablerat begrepp inom Länsstyrelsen Gävleborg sedan 2011.

En av åtgärderna i vattenmyndighetens åtgärdsprogram för vatten är att länsstyrelserna ska åiterrapportera genomförandet av åtgärder i åtgärdsprogrammet till Vattenmyndigheten. Sedan 2022 omfattar åiterrapporteringen, för respektive åtgärd, en självutvärdering på en 5-gradig skala med motivering. Följande 5-gradiga skala används:

1. åtgärden har inte utförts
2. åtgärden har utförts till mindre del
3. åtgärden har delvis utförts
4. åtgärden har utförts till stor del
5. åtgärden har genomförts fullt ut.

Den senaste åiterrapporteringen, för perioden 2024–2025, visar på ett genomsnittligt genomförande om 3,35. Det ligger på samma nivå som för perioden 2022–2023.

En del av åtgärd 5, som handlar om långsiktigt skydd av vattentäkter har genomförts fullt ut under utarbetandet av de regionala vattenförsörjningsplanerna.

Åtgärder som Länsstyrelsen utför till stor del är bland annat miljötillsyn, provning och tillsynsvägledning kopplat till miljöfarliga verksamheter (del av åtgärd 2 och 4). Miljökvalitetsnormer för vatten utgör en viktig grund för prioritering, både vad gäller ny- och omprovningar av verksamheter, samt för den egeninitierade tillsynen. Även Länsstyrelsens vägledning och tillsyn kopplat till kommunernas fysiska planering enligt plan- och bygglagen är en åtgärd som Länsstyrelsen utför till stor del (åtgärd 7). Länsstyrelsen vägleder kommunerna regelbundet med återkommande utbildningsinsatser. Flera kommuner i länet anser att miljökvalitetsnormer för vatten är den svåraste av

prövningsgrunderna att förstå, för detaljplaner enligt plan- och bygglagen. Arbetet behöver därför fortlöpa och utvecklas. Länsstyrelsen har utvecklat ett handläggarsöd till kommunernas detaljplanehandläggare.

Andra åtgärder som Länsstyrelsen utför till stor del är:

- åtgärd 1: sektorsövergripande planering för åtgärdsprogrammets genomförande
- åtgärd 2: miljötillsyn och prövning förorenade områden
- åtgärd 3: tillsyn av vattenverksamhet i väg- och järnvägsnätet
- åtgärd 4: tillsynsvägledning förorenade områden och jordbruk
- åtgärd 6: rådgivning om påverkan från jordbruk
- åtgärd 10: prioritering av sanering av förorenade områden
- åtgärd 11: prioritering av kalkning.

Åtgärder med en lägre grad av genomförande (3 eller lägre på den 5-gradiga skalan) är:

- åtgärd 2: miljötillsyn och prövning (vattenverksamhet)
- åtgärd 5: inrättande, tillsyn och tillsynsvägledning kopplat till vattenskyddsområden samt tillsyn av vattenuttag
- åtgärd 9: prioritering av övergödningsåtgärder med LOVA-bidrag (lokala vattenvårdsprojekt)
- åtgärd 12: prioritering av områdesskydd och restaurering.

Av de åtgärder som har en lägre grad av genomförande har tillsyn och tillsynsvägledning kopplat till vattenskyddsområden inte utförts under perioden 2024–2025.

Förutsättningar som Länsstyrelsen behöver för en högre genomförandegrad är:

- mer resurser
- ökad samverkan och erfarenhetsutbyte mellan länsstyrelser
- utbildning av personal gällande vattenfrågor
- ökade informationsinsatser
- samsyn mellan nationella myndigheter kopplat till akvatiskt områdesskydd.

Redovisa tillsynen av kommunens skyldighet att tillgodose behovet av vattentjänster

Under 2025 har ingen aktiv tillsyn av Lagen om allmänna vattentjänster (6 § LAV) genomförts av Länsstyrelsen mot länets kommuner. Arbetet med frågor kopplade till 6 § LAV har i stället bestått av handläggning av ärenden som kommit in samt granskning och yttranden i samband med kommunernas arbete med att ta fram vattentjänstplaner. I Gävleborgs län har sex av tio kommuner antagit vattentjänstplaner. De återstående fyra kommunerna har påbörjat processen och beräknas bli klara under 2026.

Redovisa åtgärder för kvalitet på dricksvatten enligt EU-direktiv

Under 2025 har Länsstyrelsen Gävleborg deltagit i genomförandet av dricksvattendirektivet genom att genomföra uppdrag från Vattenmyndigheten om riskbedömning av tillrinningsområden för uttagspunkter för dricksvatten. Bedömningarna för grundvattentäkter har till stor del kunnat integreras i övrig förvaltning för grundvatten. Metodiken för nya bedömningar avseende risker från mikrobiell påverkan, naturligt förhöjda bakgrundshalter och olycksrisk för både grund- och ytvatten har presenterats av Vattenmyndigheten nyligen. Arbetet med dessa bedömningar ska genomföras under hösten 2026 och fram till årsskiftet. Havs- och vattenmyndighetens föreskrift och vägledning saknas fortfarande vilket har försvårat arbetet med riskbedömningar för ytvatten.

Förorenade områden

Länsstyrelsens arbete med förorenade områden är i första hand fokuserat till de områden som utgör störst risk för människors hälsa eller miljön. Länsstyrelsen arbetar aktivt för att föroreningarna vid fler av dessa områden ska åtgärdas. Under året har åtgärder påbörjats vid tre av länets 30 mest prioriterade förorenade områden. Ett av dessa områden omfattar förorenade sediment.

Vid många av länets prioriterade förorenade områden är det tydligt vilken aktör som ska utföra och bekosta undersökningar. Endast ett mindre antal undersökningar finansieras av statligt bidrag. Tillsyn och tillsynsvägledning är därför en mycket viktig del i arbetet med att få fler områden undersökta inför åtgärd.

Länsstyrelsen deltar fortsatt i norrlandslänens samarbete kring ”Tillsynsvägledning förorenade områden” som erbjuds länens 54 kommuner. Under året har den omfattat två digitala seminarier. Länsstyrelsen Gävleborg arrangerade det ena på temat ”En första undersökning på tillsynsmyndighetens initiativ”. Åhörarna fick bland annat ta del av erfarenheter från arbetet med att begära en översiktlig undersökning av en tidigare brandövningsplats, där flera olika aktörer övat. Länsstyrelsen har också besökt en kommun för dialog kring strategiskt arbete med förorenade områden och två kommuner för vägledning kring huvudmannaskap.

Länsstyrelsen fortsätter med tillsyn riktad mot högfluorerade ämnen. Arbetet påbörjades 2020. Det omfattar både historiska föroreningar och utsläpp från pågående verksamhet. I arbetet samverkar sakområdena miljöfarlig verksamhet, förorenade områden, vattenförvaltning samt primärproduktion av livsmedel. Arbetet innefattar regelbundna interna avstämningar. I flera fall pågår fördjupade undersökningar med uppströmskontroll i syfte att utreda orsaken till utsläpp eller avgränsning av kraftigt förorenade platser. I ett fall utreds lämpliga åtgärdstekniker för att minska pågående utsläpp.

Länsstyrelsen har i databasen över förorenade områden lagt till högfluorerade ämnen som en potentiell förorening för branscher där dessa ämnen kan ha använts. I länet finns för

närvarande 1 241 områden där dessa föroreningar potentiellt kan förekomma. Antalet områden där högfluorerade ämnen konstaterats har ökat från 32 till 54.

Inventeringen av sediment har under året varit begränsad. Länsstyrelsen har i stället bidragit till den nationella samordningen av arbetet med förorenade sediment.

Resultatbedömning

Miljöskydd

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom miljöskydd som gott.

Länsstyrelsen Gävleborg har handlagt fler ärenden inom miljöskydd 2025 jämfört med 2024 (937/793). Beslutstakten har varit 99 procent för handläggning av ärenden som kommit in samt att ett stort antal remisser, både interna och externa har besvarats. Detta är ett gott resultat.

Länsstyrelsen Gävleborg har under 2025 fullgjort fyra av de sex planerade insatserna för tillsynsvägledning, vilket innebär en oförändrad nivå jämfört med 2024. Utifrån detta resultat samt med tanke på att "Mitt Miljösamverkan" legat vilande under 2025 så finns det ett utvecklingsbehov inom området tillsynsvägledning.

Länsstyrelsen Gävleborgs tillsynsinsatser mot den landbaserade vindkraften och solcellsparker visar att länets verksamhetsutövare bedriver sitt miljöarbete på ett gott sätt. Myndighetens genomförande av årets 14 samrådsprocesser och 9 prövningar har utförts på ett utmärkt sätt.

Länsstyrelsen har under 2025 nått målen för sina tillsynsinsatser inom gränsöverskridande avfallstransporter. Myndigheten har även ökat antalet tillsynsinsatser från 11 insatser 2024 till 17 under 2025, samt även kunnat utföra tillsyn i regionens samtliga fyra län.

Utvecklingen för arbetet med gränsöverskridande avfallstransporter har varit positiv och arbetet har utförts på ett utmärkt sätt.

Vattenverksamhet

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom vattenverksamhet som gott.

Länsstyrelsen bedömer att handläggningen av ärenden för havsbaserad vindkraft har skett på ett utmärkt sätt. Länsstyrelsen har en tydlig linje i ställningstaganden och har lämnat in yttranden i tid till domstol och andra remitterande myndigheter. Länsstyrelsen har också utvecklat vissa handlägningssteg för att effektivisera beredningsuppdragen. Beredningen av regeringsprövningen för "Sylen" tog något längre tid än initialt tilldelad beredningstid. Fördröjningen berodde på att det saknades underlag för bedömning av marinarkologi i ansökan.

Länsstyrelsen bedömer att arbetet med dricksvattenfrågor (exklusive vattenförsörjningsplanen) inom vattenverksamhet har utvecklingsbehov, men med positiv trend. Kommuner och huvudmän för dricksvattenförsörjning visar stort engagemang och antalet ansökningar för fastställande och revidering av vattenskyddsområden samt

ansökningar om tillstånd till vattenuttag för allmän dricksvattenförsörjning ökar. Länsstyrelsen har svårt att hantera den ökade mängden ärenden och handläggningen tar därför längre tid än önskvärt. När det gäller tillsyn inom vattenskyddsområden och tillsynsvägledning bedöms arbetet vara otillfredsställande eftersom den verksamheten har behövts prioriteras bort helt. Länsstyrelsen ser ett stort behov av att utöka insatserna gällande tillsyn inom vattenskyddsområden.

Länsstyrelsen bedömer att samarbetet med Trafikverket med avseende på tillsyn av vägtrummor i det statliga järn- och vägnätet är gott och med en positiv trend. Arbetet har lett till en god dialog och en samverkan kring vikten av väl genomförda åtgärder.

Arbetet med att nå miljö kvalitetsnormerna för anläggningar som inte är berörda av vattenkraften är ett svårt arbete eftersom det i många fall inte är helt tydligt vilka krav Länsstyrelsen kan ställa på verksamhetsutövarna. Verksamhetsutövarna är också i många fall privatpersoner med begränsade resurser. Länsstyrelsens samarbete med länets stora markägare har under 2025 gett ett gott resultat och flera åtgärdade vandringshinder som redovisats under rubriken projekt inom naturvård.

Projekt inom naturvård

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom projekt inom naturvård som gott.

De fysiska restaureringar och avlägsnanden av vandringshinder som utförs under 2025 har efter åtgärd gett vattendragen större chans att återfå sin naturliga form och process. Åtgärderna bidrar till att uppnå flertalet nationella och internationella mål som miljömålen, Agenda 2030 och EU:s förordning om restaurering av natur där även målet om fritt flödande vatten ingår. Målet med åtgärderna har varit att uppnå miljö kvalitetsnormerna. Genom besök från flertalet organisationer och media sprids kunskap och projektens resultat vidare.

Kalkning

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom kalkning som gott.

Kalkningsverksamheten i Gävleborg är numera en av de mest genomarbetade i Sverige (Enligt Havs- och vattenmyndighetens sammanställning är Länsstyrelsen Gävleborg topp fem de senaste åren) och det sker ingen kalkning i vattendrag som inte är försurade eller som saknar målart. Stora förbättringar har gjorts de senaste tio åren rörande planerna för kalkspridning och den biologiska effekten förväntas öka kontinuerligt i de kalkade vattendragen. Årets inventeringar visar fortsatt på positiv trend hos bestånden av flodpärlmusslor i de kalkade vattnen. Detta betyder att i de kalkade vattendragen är det både högre tätheter av öring och mer föryngring av flodpärlmussla jämfört med de okalkade. Kommunerna och Länsstyrelsen är överens om att anslaget behöver öka för att bibehålla och förbättra de biologiska förhållandena i de försurade vattendragen. Under 2025 räckte anslaget till kalkning av ungefär 60 procent av vattendragen med försurningsproblematik. Bristen på medel riskerar att leda till allvarliga konsekvenser i de försurade vattendragen och går tvärs emot den nya restaureringsförordningen vilket är negativt.

Regional miljöövervakning

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom regional miljöövervakning som gott.

2025 års Regionala miljöövervakningsprogram har med sina cirka 100 pollenprognoser stått för en hög service till länets 75 000 pollenallergiker. Prognoserna publiceras av Naturhistoriska riksmuseet på olika digitala plattformar och innebär en stor hjälp för pollenallergiker att planera sin medicinering och sin vardag under pollensäsongen.

Den regionala miljöövervakningen har också bidragit med ökad kunskap om tillståndet hos länets havsörnar. Länsstyrelsen har god kännedom om antal boplatser och havsörnsrevir samt graden av lyckade häckningar hos havsörnspopulationen i länet. Andelen lyckade häckningar har minskat från 87 procent till 70 procent mellan 2024 och 2025. Samtidigt så har antal ungar per lyckad häckning ökat från 1,45 2024 till 1,55 2025. Miljöövervakningen fortsätter att följa utvecklingen för havsörnen i länet.

Fynd av musslor kortare än 50 millimeter under sommarens inventeringar kan vara en indikation på att en föryngring kan ha startat i några av våra musselvatten. För att gynna flodpärlmusslans överlevnad behövs fortsatt arbete med att skydda vattendrag där det finns livskraftiga bestånd. Likaså behövs kalkning av försurade vatten och habitatvård med inriktning på laxfiskar.

Utmaningarna för den regionala miljöövervakningen (RMÖ) fortsätter. Efter drygt ett decennium av utebliven medeluppskrivning, och nu på senare år nerdragningar i budgeten för RMÖ på i storleksordningen 30 procent, har myndigheten mellan 2022 och 2025 avslutat undersökningarna inom 14 delprogram. Den regionala miljöövervakningen har inte genomförts i den utsträckning som det beslutade programmet avser.

Långa mätserier i miljöövervakningen är grundläggande. Avslutade undersökningar i delprogrammen innebär att mångåriga tidsserier bryts. Bristen på medel innebär i dagsläget att miljön i länet saknar övervakning inom områdena skog, jordbruksmark, luft och människors hälsa. Inom området sötvatten genomförs provfiske i vattendrag men inte i några sjöar.

Om neddragningarna till RMÖ fortsätter innebär det att Länsstyrelsen inom kort saknar uppdaterad kunskap om till exempel utvecklingen av värdefulla arter i skogen, näringsläckage från jordbruksmark till vatten, luftkvalitet samt fiskbestånd och reproduktion av fisk i sjöar. Till exempel, då kunskapen om kvaliteten i länets inlandsvatten försämras, blir underlagen för åiterrapportering till EU:s vattendirektiv bristfälliga. Det blir svårt att koppla förändringar i miljön till andra samhällsförändringar eller andra vidtagna åtgärder när omfattningen på övervakningen minskar. Detta i sin tur gör det svårt att uttala sig om utvecklingen av miljötillståndet i länet.

Den regionala miljöövervakningen som har genomförts under 2025 har utförts med godkända undersökningsmetoder och undersökningarna är väl genomförda. Trots detta blir den samlade resultatbedömningen för 2025 års RMÖ att ett stort utvecklingsbehov kvarstår. Detta enligt inledande resonemang om att 52 procent av den ursprungligt

planerade miljöövervakningen inte utförs i dagsläget och de konsekvenser som det kommer att innebära på sikt.

Skötsel av skyddade områden

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom skötsel av skyddade områden som utmärkt.

Prioriterade skötselåtgärder, som löpande skötsel av slätter- och betesmarker, har genomförts. Bekämpning av invasiva arter samt restaurering av skogar, vattendrag och våtmarker har utförts med hjälp av projektfinansiering. Med en minskad budget och ett fortsatt högt besöksstryck i länets naturum, naturreservat och nationalparker har Länsstyrelsen lyckats att erbjuda rena och säkra friluftsanläggningar.

Åtgärdsprogram för hotade arter

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom åtgärdsprogram för hotade arter som gott.

Arbetet som genomförts under 2025, inom ramen för ÅGP, har bidragit med värdefulla åtgärder för bevarandet av åtgärdsprogrammets arter och naturtyper. Länsstyrelsens samverkan med externa och interna aktörer har fört arbetet med åtgärdsprogrammen framåt.

Viltförvaltning

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom viltförvaltning som gott.

Länsstyrelsen har under året fortsatt sin strävan att öka acceptansen för vilt- och rovdjursförvaltningen i länet. Utvecklingen på området bedöms som positiv. Myndighetens arbete med hög tillgänglighet, transparens och kunskapsspridning bidrar till ett gott samarbete med kommuner, intresseorganisationer och medborgare.

Arbetet med inventering och informationsinsatser har bland annat lett till att kunskapen om omfattningen av våra rovdjurspopulationer ökat. Länsstyrelsen har en fortsatt hög inrapportering av rovdjursobservationer från allmänheten.

Myndigheten har bedrivit en aktiv förvaltning av de stora rovdjuren och tagit beslut om förvaltningsåtgärder, såsom skydds jakt och licensjakt, i enlighet med regionala riktlinjer och målsättningar.

Länsstyrelsen har under 2025 fortsatt arbetet med att se över länets vilthägn. Fokus har varit att få en överblick över länets aktiva hägn, att se till att inaktiva hägn avvecklas samt att arbeta fram rutiner och praxis för en rättssäker hantering av vilthägnssärenden. Länsstyrelsen har konstaterat att det saknas vägledning i hur inaktiva vilthägn ska hanteras juridiskt, och har därför under året inlett en nationell samverkan med övriga länsstyrelser.

Länsstyrelsen har handlagt och beslutat i ärenden enligt de uppdrag myndigheten har i syfte att upprätthålla skydd av arter. Det har lett till att infrastruktur kan vidareutvecklas utan att äventyra fridlysta arters kontinuerliga ekologiska funktion. Tillsynen inom artskyddsarbetet har bedrivits främst i form av händelsestyrda insatser.

Naturprövning

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom naturprövning som gott.

Sammantaget för alla ärenden som tillhör naturprövning är bedömningen att resultatet är gott. Dock varierar bedömningarna mellan ärendetyperna.

Arbetet kring granskning av strandskyddsdispenser är utmärkt, handläggningstiden är inom målet till 100 procent, och internt arbete på Länsstyrelsen pågår med syftet att stärka samarbetet med länets kommuner och öka tydligheten och förståelsen i processerna.

Arbetet med tillsyn har under året prioriterats för att avsluta sådana som haft lång handläggningstid. Utvecklingsbehov kvarstår gällande tillsynen; den behöver bli mer egeninitierad och mindre händelsestyrd. Då flera äldre ärenden avslutats är beslutstakten över 100 procent.

För ärendehandläggning för samråd enligt 12 kapitlet 6 § miljöbalken (12:6 samråd), biotopskydd, Natura 2000-samråd och artskydd varierar handläggningstiden och 90–100 procent av ärenden handläggs inom måltiden.

Områdesskydd

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom områdesskydd som gott.

Länsstyrelsen Gävleborg har under 2025 bildat ett nytt naturreservat, samt gjort ett tilläggsbeslut för ett befintligt naturreservat, vilket sett till antalet beslut är en negativ utveckling.

Länsstyrelsen har under 2025 löst in 420 hektar mark med höga naturvärden, till ett värde av 42 531 250 kronor. Det är mer än dubbla summan mot den tilldelade länsramen för markinlösen, och nästan i nivå med hur mycket som löstes in förra året. Arbetet med markåtkomst visar därmed ett utmärkt resultat.

Under 2025 har Länsstyrelsen Gävleborg beställt värdering för fyra områden och förhandling för fyra områden, vilket är fler än året innan. Utvecklingen är positiv, och resultatet får betecknas som gott.

Det EU-finansierade projektet "Marint skydd i Gävleborg" har i huvudsak löpt i enlighet med projektplan med en positiv utveckling för marint områdesskydd i Gävleborgs län. Sammanlagt visar det på ett gott resultat.

Marint områdesskydd har även fortsättningsvis jobbat aktivt med intern och extern förankring. Detta har bland annat inneburit att åtta fler internremisser än år 2024 har besvarats. Detta visar på ett gott resultat.

Friluftsliv

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom friluftsliv som gott.

Upprustningen av vandringsleder har lett till en tydlig förbättring av ledkvaliteten, något som både närboende och den framtida turismen kan dra nytta av. Samtidigt finns det fortfarande utvecklingsbehov inom ledsamverkan, där roller och arbetssätt ännu inte helt har hittat sina former.

Det arbete som Länsstyrelsen har gjort för att stärka, tolka och förmedla allemansrättens betydelse har genomförts med gott resultat.

Den sammantagna bedömningen är att insatserna inom friluftslivsuppdraget har utförts på ett bra sätt och lett till ett gott resultat.

Lokala naturvårdssatsningen (LONA)

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom lokala naturvårdssatsningen (LONA) som utmärkt.

För LONA med inriktning våtmark har totalt sju ansökningar kommit in för 2025. Dessa är spridda över fyra av länets kommuner. Sex av dessa ansökningar uppfyllde kraven för LONA-bidrag men endast fyra kunde beviljas i början på året. Detta på grund av brist på medel. Under hösten 2025 beslutade Naturvårdsverket att göra en nationell omfördelning av länsstyrelsernas kvarvarande bidragsmedel. Länsstyrelsen Gävleborg fick då mer LONA-medel att fördela till LONA-projekt och kunde då bevilja ytterligare ett våtmarksprojekt. Arbetet med att stötta och vägleda pågående projekt har bidragit till att totalt 29 projekt har drivits framåt inom nio kommuner (LONA-projekt kan pågå i upp till 4 år) under året. Sju av dessa projekt har slutrapporterats och godkänts.

Samtliga inskickade ansökningar har handlagts och planerade utbetalningar har genomförts i tid. Inskickade önskemål om förlängningar eller ändringar i pågående projekt har hanterats skyndsamt. Kommuner och lokala aktörer har vid behov fått vägledning och stöd i ansöknings- eller genomförandeprocessen.

Det har inte kommit några indikationer på minskande intresse för LONA-bidraget från kommuner och lokala aktörer. Tvärtom är intresset mycket stort då LONA-medlen ofta är en förutsättning för att fortsatt kunna utföra naturvårds- och friluftsåtgärder på lokal nivå.

Samordning av det regionala miljömålsarbetet

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom samordning av det regionala miljömålsarbetet som gott.

Den sammantagna bedömningen är att insatserna inom miljömålsarbetet och samordningen av detta, utifrån länsstyrelseinstruktionen § 6, har utförts på ett bra sätt.

Redovisa resultatet av arbetet med Nationell plan för moderna miljövillkor – NAP

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom redovisa resultatet av arbetet med Nationell plan för moderna miljövillkor – NAP som gott.

Länsstyrelsen har arbetat aktivt i de domstolsprocesser som pågår. När det gäller samverkansprocesserna har det interna arbetet fungerat bra. Det har däremot varit större utmaningar att samverka med de externa parterna under året. Arbetet med uppföljning av moderna miljövillkor har resulterat i bättre utförda miljöåtgärder. Det bidrar till en bättre efterlevnad av de moderna miljövillkoren. Sammanfattningsvis ser Länsstyrelsen ett behov av att utveckla arbetet med att få verksamhetsutövarna mer engagerade i samverkansprocesserna.

Översyn bevarandeplaner Natura 2000-områden

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom översyn bevarandeplaner Natura 2000-områden som gott.

Arbetet med uppdatering av bevarandeplaner har under året fungerat väl. Sju fastställda bevarandeplaner och tre som kan fastställas under första kvartalet 2026 är en stor förbättring jämfört med 2024.

Redovisa arbetet med vattenmyndighetens åtgärdsprogram

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom redovisa arbetet med vattenmyndighetens åtgärdsprogram som gott.

Det genomsnittliga genomförandet av Länsstyrelsen Gävleborgs arbete med vattenmyndighetens åtgärdsprogram för perioden 2024–2025 är 3,35 på en 5-gradig skala. Det är en neutral utveckling jämfört med genomförandet för perioden 2022–2023. Den sammanvägda bedömningen är därför att arbetet har ett utvecklingsbehov. Däremot skiljer sig genomförandet åt mellan de olika åtgärder som ingår i åtgärdsprogrammet. Det självskattade genomförandet spänner över hela skalan vad gäller genomförandegrad, från 1 (åtgärden har inte utförts) till 5 (åtgärden har genomförts fullt ut).

Nedan följer resultatbedömning för alla ingående åtgärder. För samtliga åtgärder gäller att utvecklingen är neutral då genomförandet för perioden 2024–2025 jämförs med genomförandet för perioden 2022–2023.

Länsstyrelsen genomför åtgärd 5, långsiktigt skydd av vattentäkter, fullt ut. Genomförandet uppskattas till 5 på en 5-gradig skala, vilket är ett utmärkt resultat.

Länsstyrelsen genomför följande åtgärder till stor del då genomförandet uppskattas till 4 på en 5-gradig skala, vilket är ett gott resultat:

- åtgärd 1: sektorsövergripande planering för åtgärdsprogrammets genomförande
- åtgärd 2: miljötillsyn och prövning (miljöfarlig verksamhet och förorenade områden)
- åtgärd 3: tillsyn av vattenverksamhet i väg- och järnvägsnätet
- åtgärd 4: tillsynsvägledning miljöfarlig verksamhet, förorenade områden samt jordbruk och annan verksamhet
- åtgärd 6: rådgivning om påverkan från jordbruk
- åtgärd 7: fysisk planering enligt plan- och bygglagen (vägledning och tillsyn)
- åtgärd 10: prioritering av sanering av förorenade områden
- åtgärd 11: prioritering av kalkning.

Länsstyrelsen genomför följande åtgärder delvis då genomförandet uppskattas till 3 på en 5-gradig skala. Åtgärderna har ett utvecklingsbehov:

- åtgärd 2: miljötillsyn och prövning (vattenverksamhet)
- åtgärd 5: långsiktigt skydd av vattentäkter (inrätta vattenskyddsområden)
- åtgärd 5: långsiktigt skydd av vattentäkter (tillsyn vattenuttag)
- åtgärd 12: prioritering av områdesskydd.

Länsstyrelsen genomför följande åtgärder till mindre del då genomförandet uppskattas till 2 på en 5-gradig skala. Åtgärderna har ett utvecklingsbehov:

- åtgärd 9: prioritering av övergödningsåtgärder med LOVA (lokala vattenvårdsprojekt)
- åtgärd 12: prioritering av restaurering.

Länsstyrelsen genomför inte följande åtgärder då genomförandet uppskattas till 1 på en 5-gradig skala. Detta är ett otillfredsställande resultat:

- åtgärd 5: långsiktigt skydd av vattentäkter (tillsyn vattenskyddsområden)
- åtgärd 5: långsiktigt skydd av vattentäkter (tillsynsvägledning vattenskyddsområden).

När det gäller tillsyn och tillsynsvägledning för vattenskyddsområden ska det förtydligas att Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet endast inom få vattenskyddsområden. Myndigheten arbetar för att kommunerna ska ta över ansvaret för tillsynen inom samtliga vattenskyddsområden. Länsstyrelsen prioriterar arbetet med att inrätta nya vattenskyddsområden framför tillsyn och vägledning av befintliga områden. För närvarande består tillsynen endast i att hantera de ärenden som kommer in.

Redovisa tillsynen av kommunens skyldighet att tillgodose behovet av vattentjänster

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom redovisa tillsynen av kommunens skyldighet att tillgodose behovet av vattentjänster som gott.

Sex av länets tio kommuner har vid årets slut upprättat en vattentjänstplan. De övriga kommunerna har under 2025 påbörjat arbetet med att ta fram vattentjänstplaner som beräknas vara klara under 2026. Detta är en positiv utveckling.

Redovisa åtgärder för kvalitet på dricksvatten enligt EU-direktiv

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom redovisa åtgärder för kvalitet på dricksvatten enligt EU-direktiv som att det finns ett utvecklingsbehov.

Länsstyrelsen Gävleborg beräknas vid årsskiftet ha genomfört samtliga riskbedömningar av tillrinningsområden, helt enligt Vattenmyndighetens instruktioner. Detta bedöms vara ett gott resultat. Arbetet med dricksvattendirektivet i sin helhet har ett utvecklingsbehov främst för riskbedömningar för tillrinningsområden för uttagpunkter för ytvatten. På grund av försenade föreskrifter och vägledning från Havs- och vattenmyndigheten kommer endast en begränsad riskbedömning för ytvatten göras under vattenförvaltningscykel 4. För grundvatten är utvecklingen mer positiv. Riskbedömningarna är mer genomarbetade men även för grundvatten kvarstår ett utvecklingsbehov till nästa vattenförvaltningscykel.

Förorenade områden

Länsstyrelsen bedömer resultatet av förorenade områden som gott.

Länsstyrelsens insatser bidrar till att förorenade områden som innebär stora risker utreds och åtgärdas och har därmed rätt fokus. Åtgärder har påbörjats vid fler av länets mest prioriterade förorenade områden än tidigare. Regelbundna interna avstämningar kring tillsyn av högfluorerade ämnen bidrar till utveckling och framdrift av arbetet. Detta är en positiv utveckling jämfört med tidigare år.

Arbetstakten behöver dock öka ytterligare om miljö kvalitetsmålet "Giftfri miljö" ska kunna nås. Arbetet med högfluorerade ämnen och sediment innebär dessutom att antalet områden som bedöms vara i behov av utredning och avhjälpandeåtgärder ökar, åtminstone temporärt. Det finns därför fortsatt ett stort behov av att arbeta för att avhjälpa föroreningskador.

Sammanvägd bedömning

Länsstyrelsens sammanvägda bedömning av resultatet inom området naturvård och miljöskydd är gott.

Areella näringar

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 § p10 Lantbruk och landsbygd	Länsstyrelseinstruktion
3 § p11 Fiske	Länsstyrelseinstruktion
4 § p1 Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7 § ärvdabalken	Länsstyrelseinstruktion
1A1 Måluppfyllelse inom livsmedelsstrategin	Regleringsbrev
1A9 Redovisa arbetet med genomförande av den strategiska planen inom jordbrukspolitiken 2023–2027 m.m.	Regleringsbrev

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar delar av uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelserna ska:

- Besluta om och kontrollera areal- och djurbaserade stöd till jordbruksföretagare inom Strategisk plan.
- Kontrollera vissa andra stödformer till jordbrukare som Jordbruksverket handlägger, till exempel stöd för djuromsorg.
- Besluta olika projekt- och investeringsstöd inom Strategisk plan.
- Inom ramen för Landsbygdsprogrammet besluta om utbetalning i olika landsbygdsstöd som företagsstöd, miljöinvesteringar och projektstöd.
- Arbeta med livsmedelsstrategin 2.0.
- Erbjuder kompetensutveckling, information och rådgivning till lantbrukare och företagare på landsbygden.
- Genomföra ängs- och betesmarksinventering enligt uppdrag från Jordbruksverket.
- Besluta om statligt stöd för restaurering av ängsmark, betesmark och hamlade träd.
- Ansvara för behörighetsutbildningar för att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel utomhus.
- Ansvara för tillsyn av flyghavre och vissa skadegörare.
- Ansvara för regionalt genomförande av de fiskeripolitiska målen för yrkesfiske och vattenbruk samt hållbar förvaltning och skydd av fiskbestånd.
- Ansvara för handläggning av jordförvärvsärenden vid köp av jord- och skogsbruksfastigheter.
- Förordna fisketillsynspersoner och ansvara för olika fiskevårdsåtgärder.
- Handlägga stöd inom Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF).

Målet för areella näringar, landsbygd och livsmedel är att insatserna ska bidra till goda förutsättningar för arbete, tillväxt och välfärd i alla delar av landet. De gröna näringarna ska

vara livskraftiga och bidra till klimatomställningen och att naturresurserna används hållbart.

Riksdagen har även beslutat om ett övergripande mål för livsmedelskedjan:

En konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet. Produktionsökningen, både konventionell och ekologisk, bör svara mot konsumenternas efterfrågan. En produktionsökning skulle kunna bidra till en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel. Sårbarheten i livsmedelskedjan ska minska.

Det övergripande målet för fiskepolitiken är att bidra till livskraftiga fisk- och skaldjursbestånd, ett hållbart fiske och hälsosamma ekosystem samt att stärka måluppfyllnaden i Maritima strategin och Livsmedelsstrategin.

Regionala prioriteringar och uppdrag

Länsstyrelsen ska bidra till arbetet med att skapa starka fiskbestånd och god ekologisk funktion i vattendrag, sjöar och hav liksom att skydda biologisk mångfald och skapa motståndskraftiga miljöer som bättre kan klara ett förändrat klimat.

Att skapa fri fiskvandring och restaurera vattendrag är prioriterade målsättningar inom Länsstyrelsens verksamhet på berörda områden. Åtgärderna bidrar till att uppfylla flera miljömål, bland annat "Levande sjöar och vattendrag", "Hav i balans" och "Levande kust och skärgård".

Länsstyrelsen Gävleborg är en av sju myndigheter som handlägger stöd inom Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet (HFVP) under programperioden 2021–2027. Arbetet bidrar till det regionala genomförandet av de fiskeripolitiska målen för yrkesfiske och vattenbruk.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Areella näringar (60–62)	2025	2024	2023
Antal årsarbetskrafter totalt	21,6	22,2	23,0
Antal årsarbetskrafter kvinnor	13,3	12,9	14,1
Antal årsarbetskrafter män	8,2	9,4	8,9
Antal ärenden, inkomna och upprättade	6 592	6 587	6 862
Antal beslutade ärenden	6 761	6 890	5 357
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	65	84	87
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	27 950	29 975	29 542
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	3 807	2 645	3 072

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP, ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket.

Ärendebalansen för ansökningar om utbetalning inom Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet, Landsbygdsprogrammet 2014–2020 och Strategisk plan har varit

god. För ansökningar om stöd inom Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet har ärendebalansen ökat något under 2025. Det beror framför allt på att sökande inte kompletterat sina ansökningar i tid samt att söktrycket varit högre jämfört med 2024.

Balansen är fortsatt mindre god för stödärenden inom "Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik 2023–2027". Det beror i huvudsak på ett fördubblat ansökningstryck, att ansökningar inte är kompletta samt en komplicerad hantering av urvalskriterier i ansökningsomgångar vilket leder till en utdragen handläggning.

Länsstyrelsen Gävleborg tog 2025 emot 1 673 SAM-ansökningar (samlad ansökan om areal- och djurbaserade stöd). En SAM-ansökan består vanligtvis av ansökan om olika stödformer och betalas ut i flera omgångar. Det medför att en enskild SAM-ansökan genererar flera beslut.

I och med införandet av Strategisk plan 2023–2027 förändrades utbetalningsplanen för jordbrukarstöden. Slututbetalning av kompensationsstödet och miljöersättningarna till betesmarker och slåtterängar, skyddszoner och anlagda skyddszoner samt vallstöd sker i januari året efter ansökan. Under 2025 infördes stödet "Blommande åker och fältkant" vilket gav något fler ärenden som kom in än tidigare år.

Bland äldre öppna ärenden finns framför allt dödsboärenden som ska vara avvecklade inom fyra år efter att dödsboet uppstod.

Resultat-indikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Mål-värde	2025	2024	2023
Andel ekologisk brukad jordbruksmark (%) ²²	En konkurrenskraftig livsmedelskedja	Jordbrukarstöd Kompetensutveckling och rådgivning	Jordbruksverket ²³	30%	-	26,2%	29,6%
Areal betesmarker och slåtterängar (ha)	Miljömål Ett rikt odlingslandskap	Jordbrukarstöd Miljöersättningar Kompetensutveckling och rådgivning	Jordbruksverket ²⁴	Miljömål Ett rikt odlingslandskap	6 460	6 338	6 267

Kommentarer till tabell

Andelen ekologisk mark fortsätter att minska i Gävleborgs län. Bidragande orsaker till detta är bland annat vikande lönsamhet, minskad efterfrågan samt det ökade dokumentationskrav som ekologisk produktion innebär.

Resultatindikatorerna för betesmark visar fortsatt att den positiva trenden håller i sig. Även 2025 har arealen i Gävleborgs län ökat vilket tyder på att rådgivningsinsatser samt

²² Det saknas färdig statistik för 2025 när det gäller ekologiskt brukad mark. I föregående årsredovisning saknades färdig statistik för år 2024. Siffrorna i årsredovisning 2024 skiljer sig därför åt jämfört med årsredovisning 2025.

²³ Jordbruksverkets statistikdatabas.

²⁴ Jordbruksverkets statistikdatabas.

befintliga stödformer fungerar. Länsstyrelsen ser dock att förändringen av restaureringsstödet inneburit en ökning av den administrativa bördan för de sökande. Något som skulle kunna innebära en risk för minskad restaurering av betesmarker och slåtterängar kommande år.

Projekt- och investeringsstöd inom Landsbygdsprogrammet och Strategisk plan

Under första halvan av 2025 har Länsstyrelsen arbetat parallellt med avslut av Landsbygdsprogrammet och hantering av ärenden inom Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik 2023–2027 (Strategisk plan). En noggrann planering av slutdatum för stöd inom Landsbygdsprogrammet ledde till att utbetalningsärenden kunde hanteras i tid inför slutdatum. Länsstyrelsen har under 2025 fått in 81 nya ansökningar om projekt- och investeringsstöd inom Strategisk plan. Tack vare omfördelning av medel mellan länen och ytterligare tillskott genom programändring fyra av Strategisk plan, har det funnits pengar till alla stödansökningar som kommit in. Det är fortfarande många som söker stöd för stallar och inhysningssystem, medan söktrycket är lägre för övriga stöd. Informationsinsatser har under 2025 skett i syfte att öka antalet ansökningar i stöden med lägre söktryck. Insatserna har delvis haft effekt eftersom det nu kommer in ansökningar till stöd som tidigare saknade sökande.

Handläggningstiden för stödärenden inom Strategisk plan har förbättrats jämfört med 2024. Den administrativa bördan för såväl myndigheter som stödsökanden är fortsatt mycket omfattande med oklara regelverk, rutiner och frågeställningar som behöver svar. Detta visar sig bland annat genom att det finns ett stort behov av att begära in kompletteringar då en majoritet av inskickade ansökningar inte är kompletta vid ansökningstillfället. Dessutom tar vissa moment i handläggningen lång tid.

Handläggningen av ansökningar om utbetalning inom både "Landsbygdsprogrammet 2014–2020" och Strategisk plan har hållit god och jämn fart även under 2025. Under 2025 har Landsbygdsprogrammet avslutats och de sista stödutbetalningarna hanterats. Då slutdatumen för de sista ansökningarna varit relativt väl utspridda under sista delen av 2024 och första delen av 2025 har arbetet flutit på väl.

Handläggningen av projekt- och investeringsstöd har bidragit till att de globala målen i Agenda 2030 om ingen hunger, hållbar energi för alla och ekosystem och biologisk mångfald har nåtts.

Projekt- och investeringsstöd inom havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet

Länsstyrelsen Gävleborg är en av fem länsstyrelser som handlägger ansökningar om stöd och utbetalningar inom Havs- fiskeri- och vattenbruksprogrammet 2023–2027. Detta innebär att ansökningar i länsstyrelserna Dalarna, Västernorrland och Jämtlands län inom programmet också handläggs av myndigheten.

Programmet är sett till stödbudget mycket mindre än exempelvis Strategisk plan. Under 2025 har antalet ansökningar som kommit in ökat något jämfört med 2024. Det beror till största del på att Jordbruksverkets omfördelning av budget lett till att det återigen funnits medel i åtgärder som har högt söktryck.

Genom att prioritera handläggningen av stödansökningar inför varje avropsdatum har de flesta ärenden skickats in i tid till Jordbruksverket. Att ett fåtal ansökningar inte har skickats in i tid beror på att de inte varit kompletta vid avropsdatum.

Handläggningen av ansökningar om utbetalning har hållit god och jämn fart under 2025.

De ansökningar om stöd som har fått bifall under 2025 har bidragit till att ge yrkesfiskare i Gävleborgs, Dalarnas, Jämtlands och Västernorrlands län bättre ekonomiska förutsättningar för att utveckla sin verksamhet och till att de globala målen i Agenda 2030 om hav och marina resurser, ingen hunger samt ekosystem och biologisk mångfald har nåtts.

Areal- och djurbaserade stöd

Resultatet av utbetalnings- och kontrollarbetet visar att Länsstyrelsen har nått och överträffat de utbetalningsmål som satts upp om 85 procent av antal ansökningar i delutbetalning 2025 samt 95 procent av direktstöden. Därmed har arbetet bidragit till de effekter som stöden är tänkta att uppnå. I tabellen nedan redovisas resultatet av utbetalningsarbetet vid 2025 års slut.

Stödform	Andel beslutade ansökningar (%)	Andel beslutat stödbelopp (%)
Delutbetalning 2025		
Kompensationsstöd	95,1	99,9
Miljöersättningar	96,8	99,9
Direktstöd		
Gårdsstöd	99,6	99,4
Nötkreatursstödet	98,2	99,2
Stödet till unga jordbrukare	98,1	96,8
Ekologisk produktion	100	100
Precisionsjordbruk	100	100
Blommande åker och fältkant	100	100
Minskat kväveläckage Mellangröda	100	100

Från 2025 är det möjligt för lantbrukarna i Gävleborgs län att söka ersättning i två nya stödformer: "blommande åker och fältkant" samt "precisionsjordbruk". Möjligheten att söka dessa ersättningar bidrar till odlingslandskapets mångfald och minskar risken för negativ påverkan på vattendrag i länet.

Länsstyrelsen upplever ett stort förtroende hos lantbrukarna och har en god dialog med både dem och deras företrädare. Under 2025 har lantbrukarna fortsatt varit påverkade av höjda priser på insatsvaror. Därför har det varit viktigt att utbetalningarna av jordbrukarstöden genomförts i tid. Bedömningen är därmed att arbetet med jordbrukarstöden bidrar till lantbrukets fortlevnad i länet.

Arbetet med kontroller och utbetalningar har löpt på enligt SUSS-tidplanen (styr- och uppföljningssystem i samverkan) som tagits fram tillsammans med Jordbruksverket. Införandet av en Strategisk plan och därtill uppföljningen av jordbruksmark har medfört ett ökat behov av bemanning av den gemensamma telefonin i samband med utskick av kommuniceringsbrev. Uppföljningen av jordbruksmark har även medfört ett större antal inskickade ändringar att hantera samt hantering av de geotaggade foton som lantbrukarna skickat in. Inför 2025 utökades möjligheten att skicka in ändringar under en längre period än tidigare vilket medfört att hanteringen av ändringar blivit utdragen.

Kontrollsäsongen 2025 har innefattat färre arealkontroller jämfört med 2024, framför allt på grund av att kontrollfrekvensen för kompensationsstödet har minskat. Under 2025 har Länsstyrelsen bland annat fokuserat på kontroller i fält av marker med manuell slåtter. Gävleborg är ett av de län i Sverige som har högst andel areal med slåtterängar, där lantbrukaren söker komplementet manuell slåtter. Då Länsstyrelsen tidigare uppmärksammat en del brister i skötseln av den här typen av marker har myndigheten under sommaren haft stort fokus på att kontrollera dessa.

På djursidan har Länsstyrelsen gjort något färre märkningskontroller men något fler kontroller av djurvälstånd, jämfört med 2024. Även inom kvalitetsgranskningen av stöden (så kallade QA-kontroller) genomfördes färre kontroller 2025 jämfört med 2024. Dessutom var de utvalda gårdarna koncentrerade till ett mindre område i länet, vilket inneburit en något minskad arbetsbörda med kortare restider. Överlag har kontrollarbetet flutit på bra under året och samtliga tilldelade kontroller har genomförts i tid.

Länsstyrelsen har också arbetat med informationsinsatser till stödsökare i syfte att underlätta och förbättra korrektheten i ansökningar och kontroller. För att säkerställa en korrekt och likvärdig handläggning har handläggnings-, parallell- och omkontroller genomförts. Resultatet av dessa kontroller visar att Länsstyrelsen har en hög kvalitet på arbetet. Under 2025 har ett flertal medarbetare, tillsammans med Jordbruksverket, medverkat i olika utvecklingsgrupper som arbetat med utformningen av stöden i den nya jordbrukspolitiken.

Genomförande och samordning av arbetet med Sveriges strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027 samt havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet 2021–2027

Länsstyrelsernas chefsnätverk för lantbruk och landsbygd (LD21) träffas regelbundet för att tillsammans utveckla genomförandet och samordningen av Strategisk plan mellan länsstyrelserna. Länsstyrelsernas samarbetsstruktur för effektivt genomförande av Strategisk plan inom CAP 2023–2027, SamS, har fortsatt att samverka med Jordbruksverket för att utveckla det operativa genomförandet av Strategisk plan.

Även under 2025 har Länsstyrelsen Gävleborg på ett mycket aktivt sätt bidragit till länsstyrelsernas gemensamma utvecklingsarbete inom området genom bland annat att avdelningschef fortsatt som ordförande för aktuellt chefsnätverk och att samordnare för Areal- och djurbaserade stöd under året tagit över rollen som nationell samordnare för Jordbrukarstöden inom ramen för SamS.

Inom SamS har flera arbeten utförts med fokus på att effektivisera och göra handläggningen likvärdig inom de areal- och djurbaserade stöden. Exempelvis har det gjorts ett arbete för att få en effektivare process för handläggning av miljöersättningen för betesmarker och slåtterängar. Det har även gjorts arbete för att vidareutveckla det administrativa stödet för effektivare resurssamverkan. Inom projekt- och investeringsstöden har ett arbete påbörjats gällande gemensamma kommunikationsaktiviteter för att öka söktrycket inom åtgärder med lågt söktryck, samt skapa förutsättningar för mer kompletta ansökningar för att minska handläggningstiderna.

Under 2025 har länsstyrelserna gemensamt kraftsamlat för att avsluta handläggningen i Landsbygdsprogrammet. Detta har skett på olika sätt. För att hantera projekt- och investeringsstöden har en tillfällig nationell handläggarpool skapats. För de areal- och djurbaserade stöden har in- och utlåning av handläggare mellan länsstyrelserna skett i större omfattning än tidigare år. Förutom att bli klara med Landsbygdsprogrammet i tid har satsningen lett till att handläggningstider inom Strategisk plan inte påverkats negativt.

Länsstyrelsen Gävleborg har i arbetet med att avsluta Landsbygdsprogrammet för areal- och djurbaserade stöd lånat ut handläggare till några andra län.

Länsstyrelserna har bidragit till framtagandet av Jordbruksverkets kvartalsvisa redovisning av genomförandet av "Sveriges strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken". Rapporten har godkänts av samverkansrådet och representanter för länsstyrelserna har medverkat vid kvartalsavstämningar och redovisat särskilda aspekter av genomförandet för länsstyrelserna.

På nationell nivå har handläggande länsstyrelser bidragit i arbetet med att förbättra genomförandet av "Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet 2021–2027" genom att delta i Jordbruksverkets reformorganisation inom "Tvärfunktionell grupp fisk", "Övervakningskommittén" och målstyrningsarbetet. Länsstyrelsen har också bidragit med

en resurs i arbetet med att ta fram förenklade kostnadsalternativ för dessa stöd i nästa programperiod.

Länsstyrelsen Gävleborg har som ett av fem handläggande län inom Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet, på regelbunden basis samverkat med övriga handläggande länsstyrelser. Vidare har Länsstyrelsen deltagit i regelbundna avstämningsmöten med övriga län i syfte att effektivisera och förbättra handläggning av stöd inom Havs- fiskeri- och vattenbruksprogrammet och göra vår hantering likvärdig. Länsstyrelsen har också deltagit i avstämningsmöten med Jordbruksverket på handläggarnivå, samt samarbetat med övriga handläggande länsstyrelser kring exempelvis resursutjämning, jävsärenden och utvärderingskommittéer. Länsstyrelserna har täckt upp för varandra i externa möten och delgivit varandra kunskap och information, samt hjälpts åt att bemanna telefon under semestrar.

Projekt inom Strategisk plan

Länsstyrelsen Gävleborgs insatser under 2025 har lett till en tydlig kunskapsökning och stärkt kompetensutvecklingen inom länets livsmedels- och lantbrukssektor. Genom det samlade arbetet har företag och lantbrukare fått bättre förutsättningar att utveckla sina verksamheter, ta del av nya idéer och etablera värdefulla kontakter inom branschen. Arbetet har också skapat fler forum där aktörer i livsmedelskedjan kunnat utbyta erfarenheter och inspirera varandra, vilket har bidragit till en mer innovativ landsbygdsnäring.

De 83 rådgivningar som genomförts – inom områden som betes- och slåtterängsskötsel, klimat, växtnäring, dränering och byggnation – har gett lantbrukarna konkret stöd i att förbättra sin drift, sin miljönytta och sin långsiktiga hållbarhet. Även en konferens har arrangerats, den handlade om mat i fred och kris och samlade 175 personer.

De 39 kurserna som samlat 728 deltagare har gett både nya och erfarna lantbrukare fördjupad kompetens inom allt från djurvälstånd till energieffektivitet och växtodlingsstrategier. Erfarenhetsgrupper för kvinnor inom lantbruket har bidragit till att stärka jämställdheten i branschen. Kurser i traditionella metoder som lieslätter och vård av jordkällare har bidragit till att bevara viktiga kultur- och naturvårdsmetoder.

Genom evenemanget "Fäbodveckan 2025" har både allmänheten och olika aktörer fått mer kunskap om biologisk mångfald och lokala traditioner.

Länets lantbrukare har även getts möjlighet till ökat kunnande om till exempel ekologisk produktion genom tidningen "Landsbygdsnytt" som ges ut tillsammans med Länsstyrelsen Dalarna. Tack vare tidningens spridning i länet har en mängd lantbruksföretag fått ta del av samma information.

Genom kompetensutveckling har Länsstyrelsen bidragit till att nå Agenda 2030-målen om ingen hunger, hållbar energi för alla och ekosystem och biologisk mångfald.

Livsmedelsstrategiarbete

Under våren 2025 presenterade regeringen Livsmedelsstrategin 2.0. Genom ett projekt finansierat av Tillväxtverket har Länsstyrelsen arbetat med en uppdatering av den regionala handlingsplanen så att den går i linje med Livsmedelsstrategin 2.0.

Region Gävleborg och Lantbrukarnas Riksförbund Gävleborg (LRF) har varit partners i arbetet. Projektet har syftat till att stärka den livsmedelsproduktion som finns i länet. Handlingsplanen har förstärkts framför allt med mer fokus på beredskap och lokal gastronomi.

Genom projektmöten, workshop och omvärldsanalys har den uppdaterade handlingsplanen vuxit fram. Vid projektets slut i november fanns ett utkast på handlingsplan, helt enligt projektets mål. Projektgruppen har också skapat tydligare samverkansstrukturer och mötesplatser, som håller över tid, för implementering av handlingsplanen.

Projektet har lett till en ökad samverkan mellan de inblandade organisationerna. Det har också lagt grunden för en stärkt konkurrenskraft och hållbarhet inom livsmedelsproduktionen i länet.

Under året har Länsstyrelsen deltagit i två samverkansprojekt under ledning av föreningen MatVärden. Det har bland annat inneburit att stötta i arbetet med kommunal implementering av lokala handlingsplaner för Sveriges livsmedelsstrategi. Detta arbete har resulterat i att länets kommuner har arbetat aktivt med att stötta livsmedelsproduktionen samt öka sysselsättningen inom jordbruk och förädling. Arbetet har skapat stort engagemang bland företag, kommuner och organisationer och Länsstyrelsen upplever att det finns ett växande intresse för bland annat krisberedskap. Samarbetet med kommunerna fortsätter under 2026 med målsättningen att alla kommuner ska införliva uppdateringarna av den regionala handlingsplanen i sitt arbete.

En röd tråd genom hela arbetet, både med projekten och inom livsmedelsstrategin, har varit att ge företagen en god service och ett gott bemötande. Kunskapen som förmedlas på kurser och via rådgivning har sannolikt gjort det lättare för företagen att göra rätt i sin kontakt med myndigheten. I förlängningen kan det minska den administrativa bördan för företagen, i enlighet med Livsmedelsstrategin, då det bidrar till en ökad samsyn mellan företag och myndighet. Under året har myndigheten genomfört flera utbildningar och workshops för de medarbetare som arbetar med lantbrukare som målgrupp, inom området serviceinriktad myndighetsutövning och effektiva ärendeprocesser. Workshops har genomförts för att identifiera arbetssätt som kan förenkla företagarnas kontakter med Länsstyrelsen, med fokus på förändringar som medarbetarna på ett enkelt sätt kan genomföra själva. I samband med olika kontroller har medarbetare ställt frågor om företagarens framtidsplaner. Det har gjort det möjligt att ge tips om stöd och kompetensutveckling som underlättar företagandet.

Fiske

Under 2025 har arbetet i pilotområdet för ekosystembaserad havsförvaltning (EBHF) södra Bottenhavet utvecklats till ett långsiktigt projekt. Det finns ett stort engagemang från lokala aktörer och intressenter längs kusten. Strömmingsgruppen har samlat många deltagare från kustkommuner, Region Uppsala, Region Gävleborg samt yrkesfiskare, sportfiskare och ideella föreningar. Tack vare ett stort engagemang från kustkommuner och organisationer har projektet kunnat ge inspel till nya fredningsområden för fiske. Detta görs inom ramen för Havs- och vattenmyndighetens uppdrag för att skydda strömmingen utanför trålningsgränsen. Under året har samarbetet inom EBHF södra Bottenhavet lett till kraftsamling och en regional enighet där alla arbetar tillsammans för en bättre strömmingsförvaltning som tar hänsyn till strömmingens ålder, storlek och bestånd.

Länsstyrelsen har haft kontakt med kommuner och fiskevårdsområden med syfte att genomföra fiskevårdsåtgärder. Under året har Länsstyrelsen beviljat sex ansökningar om fiskevårdsbidrag. Totalt betalades 456 000 kronor ut till biotoprestaurering, borttagande av vandringshinder och fiskerättsutredning. Länsstyrelsen har även drivit ett projekt för att öka kunskapen om våra bestånd av havsvandrande öring. Inom projektet har DNA-prover samlats in från sex vattendrag för genetisk analys hos Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). En extra satsning på restaurering har även genomförts i Skärjån där Länsstyrelsens personal har lett arbetet under 40 dagar.

Under början av 2024 initierade Länsstyrelsen tillsammans med Baltic Waters ett projekt att sätta ut torsk i Gävlebukten. Baltic Waters var projektägare och Länsstyrelsen bidrog med arbete och analyser. Medel från Ålandsbanken beviljades under våren 2024. Projektet ska förbättra miljön i Östersjön genom att återinföra en rovfisk (en så kallad toppredator) till platser där arten tidigare levte. Omkring 56 000 torskyngel sattes ut i Gävlebukten 7–8 augusti 2024. Under sensommaren 2025 genomfördes ett provfiske för att följa upp överlevnaden hos torskyngel samt tillväxten. Inga torskyngel återfångades, men i samband med detta var projektet genomfört.

Under 2022 tillkom en ny del inom ramen för viltskadeanslaget (anslag 1:7) avseende skydd av kustlevande fiskbestånd från skador från säl. 2023 breddades anslaget till att omfatta allt skadegörande vilt. Länsstyrelsen har för år 2025 beslutat om 1 080 000 kronor till bland annat inköp av sälskrämmor, ersättning till kostnader i samband med skydds jakt på skarv samt delfinansiering av ett projekt i syfte att förebygga och följa upp åtgärder för att minska skada på fiskbestånd orsakade av skarv. Utvärderingarna visar att målen för skyddsjakten har nåtts och att planerat antal skarvar har fällts.

Av länets tilldelade fiskevårdsmedel var 230 331 kronor fördelade till fisketillsyn. De medel som var avsatta till fisketillsyn förbrukades i sin helhet. Medlen användes dels som bidrag till sju fiskevårdsområdesföreningar för fisketillsyn längs kusten och i kustmynnande vattendrag upp till första vandringshindret, dels till Länsstyrelsens egen tillsyn inom bland annat skyddade kustområden. Under året anordnades också ett möte med de sju fiskevårdsområdesföreningarna i Ljusne. Syftet var att dela erfarenheter om arbetet med

fisketillsyn för att kunna dra lärdom av varandras arbete. Länsstyrelsen berättade också om vad som händer framöver, till exempel inom förvaltningen av säl och skarv.

Under 2025 hölls ett möte med yrkesfiskarna i länet, den här gången i Söderhamn. Syftet var att samla alla för att de skulle få chansen att lära känna varandra. Länsstyrelsen berättade om sitt arbete och yrkesfiskarna om sin vardag och sina verksamheter. Deltagarna uppskattade träffen och önskade fler, så framöver planerar Länsstyrelsen att anordna liknande möten två gånger per år.

Lantbruksfastigheter

Enligt bestämmelserna i länsstyrelseinstruktionen 4 §, ska dödsboägda lantbruksfastigheter vara avvecklade senast fyra år efter utgången av det kalenderår då dödsfallet inträffade. Under 2025 har 170 underrättelser från Skatteverket kommit in om dödsboägda lantbruksfastigheter. Av äldre ärenden med lantbruksfastigheter som skulle vara avvecklade senast 2024 eller tidigare återstår 16. Under 2025 har handläggning av ärenden inte prioriterats då verksamheten berörts av beslut om verksamhetsförändring.

Nationella och regionala skogsprogram

Länsstyrelsen har ett huvudansvar för "Gävleborgs skogsprogram 2021–2030", och har under 2025 upprätthållit och aktualiserat det regionala skogsprogrammet trots brist på medel. Länsstyrelsen har under året anordnat ett digitalt seminarium för aktiva inom skogssektorn.

Länsstyrelsen har samverkat kontinuerligt med Skogsstyrelsen och Region Gävleborg. Ett digitalt seminarium om "Gävleborgs skogsprogram" anordnades för skogliga aktörer under april 2025. Det har genomförts ett arbete inom Länsstyrelsens ordinarie verksamhet som knyter an till "Gävleborgs skogsprogram 2021–2030" och åtgärderna i den tillhörande handlingsplanen. Några stora satsningar utöver detta har inte skett på grund av rådande finansiering och att det inte finns några uppdrag i regleringsbrevet.

Resultatbedömning

Projekt- och investeringsstöd inom Landsbygdsprogrammet och Strategisk plan

Länsstyrelsen bedömer att resultatet för handläggning av ansökningar om utbetalning inom Landsbygdsprogrammet är utmärkt. Handläggningstiden för dessa har varit förhållandevis kort.

Gällande handläggning av stöd inom Strategisk plan bedöms resultatet vara gott.

Projekt- och investeringsstöd inom havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom projekt- och investeringsstöd inom havs-, fiskeri och vattenbruksprogrammet som utmärkt.

I stort sett har alla inskickade ansökningar handlagts och betalats ut i tid.

Areal- och djurbaserade stöd

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom areal- och djurbaserade stöd som utmärkt.

Arbetet har följt utbetalningsplanen på ett mycket bra sätt.

Projekt inom Strategisk plan

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom projekt inom Strategisk plan som utmärkt.

Ett stort antal aktiviteter har erbjudits och företag, organisationer och kommuner har deltagit vilket lett till ökad kompetens och utvecklingsinsatser inom länets lantbruk.

Livsmedelsstrategiarbete

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom livsmedelsstrategiarbete som gott.

Omvärldsläget i form av inflation och krig i närområdet har påverkat både produktionen och konsumtionen av ekologiska och lokala livsmedel. I projektet har myndigheten försökt lyfta vikten av att fortsätta producera och konsumera livsmedel från Gävleborg. Samverkan med kommunerna har under året stärkts på ett positivt sätt. Mycket av arbetet med livsmedelsstrategin har kopplats till hållbarhet och krisberedskap.

Fiske

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom fiske som gott.

Länsstyrelsen har handlagt fiskeärenden enligt lagstiftningen och inom målsatta tider. Bidragen från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet har hanterats effektivt. Arbetet har skett i god samverkan med såväl sökande som centrala myndigheter. Länsstyrelsens samlade bedömning av genomförandet av restaureringsarbete i sjöar, vattendrag och kust är att det har utförts med gott resultat. Denna bedömning grundas bland annat på resultatet av beviljade ansökningar om stöd, genomförda utbetalningar av beviljade stöd, egna genomförda restaureringsåtgärder och samordningen av genomförandet av den nationella planen för omprövning av vattenkraften. Många vattendrag, sjöar och kustvatten är påverkade i länet och arbete återstår. För att nå miljömålen, god ekologisk status och att möta ett föränderligt klimat krävs ett fortsatt och ökat arbete med god planerbar finansiering.

Länsstyrelsen bedömer att arbetet med ekosystembaserad fiske- och havsförvaltning under 2025 har varit gott och lett till bättre faktaunderlag och ökad dialog. Detta har i sin tur lett till en hälsosam uppgradering av betydelsen av att genomföra verkliga åtgärder

för att återfå strömming även i storlekar som ger möjlighet till ekosystemtjänster och livsmedelsproduktion.

Lantbruksfastigheter

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom lantbruksfastigheter som utvecklingsbehov.

Området har inte kunnat prioriteras under 2025 på grund av att verksamheten berörts av beslut om verksamhetsförändring.

Nationella och regionala skogsprogram

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom nationella och regionala skogsprogram som gott.

Detta trots ett litet finansiellt utrymme för att genomföra aktiviteter. Det har varit en god samverkan med Skogsstyrelsen och Region Gävleborg.

Sammanvägd bedömning

Länsstyrelsens sammantagna bedömning av området areella näringar är gott.

Området består av flera olika delområden. Arbetet inom de olika delområdena har i enlighet med ovan redovisade bedömningar huvudsakligen genomförts med ett gott resultat, inom vissa områden till och med utmärkt.

Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 § p12 Folkhälsa	Länsstyrelseinstruktion
3 § p13 Jämställdhet	Länsstyrelseinstruktion
3 § p14 Integration	Länsstyrelseinstruktion
3B9 Arbeta för jämställdhetspolitiska målen och länsstrategier 2024-2027	Regleringsbrev
3B10 Delta i anvisning av ensamkommande barn och nyanlända	Regleringsbrev
3B11 Möjliggöra spridning av information om frivillig återvandring	Regleringsbrev

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet omfattar områdena folkhälsa, jämställdhet, mänskliga rättigheter och integration. Nedanstående punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen. Länsstyrelserna ska:

- Samordna och utveckla det förebyggande arbetet mot alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel (ANDTS) i länet. Länsstyrelserna har även ett regionalt tillsynsansvar inom alkohol och tobak.
- Samordna och ge stöd inom jämställdhetsområdet genom att kartlägga och följa utvecklingen av jämställdhet i länet.
- Ansvara för att den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor får genomslag i länen.
- Samverka och samordna arbetet med mänskliga rättigheter inklusive stöd till andra aktörer som arbetar med mänskliga rättigheter inom områdena barnets rättigheter och barnkonventionen.
- Samordna och samverka när det gäller att driva och delta i planering, organisering, genomförande och uppföljning av integrationsinsatser.
- Bevilja statsbidrag till kommuner för personligt ombud.
- Ansvara för att utveckla det brottsförebyggande arbetet på regional nivå.

Följande punkter sammanfattar målen inom verksamhetsområdet.

- Det övergripande målet för folkhälsopolitiken är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.
- Det nationella politiska målet för alkohol, narkotika, dopning, tobak och nikotin, samt spel om pengar är ett samhälle fritt från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol, tobaks- och nikotinprodukter samt minskade skadeverkningar av överdrivet spelande.
- Målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Det finns också sex jämställdhetspolitiska delmål.

- Målet för politiken för mänskliga rättigheter är att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter.
- Målet för barnrättspolitiken är att barn och unga ska respekteras och ges möjlighet till utveckling och trygghet samt delaktighet och inflytande.
- Målet för politik mot diskriminering är ett samhälle fritt från diskriminering.
- Det övergripande målet för integrationspolitiken är att utrikes födda kvinnor och män ska ha samma skyldigheter, rättigheter och möjligheter som den övriga befolkningen att leva ett fritt, värdigt och självständigt liv inom samhällsgemenskapen. Detta förutsätter att den som långvarigt befinner sig i Sverige anstränger sig för att bli en del av det svenska samhället och att samhället både ställer krav och ger möjligheter till integration. Integrationspolitiken ska bidra till social och kulturell, ekonomisk, språklig och demokratisk integration samt att genom utbildning förbättra förutsättningarna för flickor och pojkar med utländsk bakgrund.
- Målet för samhällets insatser mot spelberoende är att minska skadeverkningarna av överdrivet spelande.
- Målet för kriminalpolitiken är att minska brottsligheten och att öka människors trygghet.

Regionala prioriteringar och uppdrag

Inom området social hållbarhet har Länsstyrelsen under året gjort egna regionala prioriteringar som kortfattat beskrivs nedan.

Trygga och goda uppväxtvillkor för barn och unga

Länsstyrelsen har under året fortsatt haft fokus på att utveckla det interna arbetssättet för barn och ungas trygga och goda uppväxtvillkor. Arbetet utgår från framtagna lägesbilder för kommunerna i länet. Det interna arbetssättet har stärkts och Länsstyrelsen arbetar utifrån ett så kallat "samordnat stöd" till kommunerna. Syftet är att få ett mer samordnat arbete utifrån de uppdrag Länsstyrelsen har inom social hållbarhet. På lokal nivå ger ett stuprörslignande arbetssätt utmaningar i att kunna prioritera mellan det stöd som ges regionalt men även nationellt. Genom att ha fokus på barn och ungas uppväxtvillkor vill Länsstyrelsen påverka barns framtida risk att drabbas av missbruk, kriminalitet, psykisk ohälsa, våld och ofullständig skolgång.

Under året har Länsstyrelsen bland annat genomfört en samverkanutbildning, i en av länets mindre kommuner. Kommunen såg behov av att stärka den interna samverkan i arbetet med barn och ungas trygga och goda uppväxtvillkor i kommunen. Länsstyrelsen har även fortsatt att utveckla de lokala lägesbilder som arbetet utgår ifrån. Detta arbete bedöms bidra till de nationella mål som anges inom verksamhetsområdet men även ge bättre förutsättningar för ett mer samordnat stöd både internt och externt.

EU-finansierat integrationsprojekt

Länsstyrelsen har fortsatt att bedriva projektet "Samverkan Gävleborg 2022" som finansieras av Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF). I projektet medverkar åtta av länets tio kommuner tillsammans med Riksidrottsförbundet och SISU Idrottsutbildarna Gävleborg (RF-SISU) och Högskolan i Gävle. Syftet med projektet är att genom långsiktig

samverkan utveckla arbetssätt och metoder för att göra det lättare för tredjelandsmedborgare att etablera sig i svenska samhället. Projektet har varit viktigt för kommunernas arbete med integration och etablering. Det har bidragit till förbättrad samverkan och arbetssätt samt utveckling av framgångsrika metoder i kommunerna. Dessa har varit till stöd för målgruppen tredjelandsmedborgare att etablera sig i svenska samhället. Under året har projektparterna aviserat att det har funnits ett minskat behov av projektets insatser samt att det har varit svårt att rekrytera deltagare. Länsstyrelsen har under året fått godkänt att förkorta projektet med fem månader. Detta utvecklingsarbete bedöms bidra till målen inom integrationspolitiken.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Folkhälsa, Jämställdhet, integration m.m. (70, 80-85)	2025	2024	2023
Antal årsarbetskrafter totalt	13,1	13,6	14,7
Antal årsarbetskrafter kvinnor	12,1	12,7	12,8
Antal årsarbetskrafter män	1,0	1,0	2,0
Antal ärenden, inkomna och upprättade	93	83	109
Antal beslutade ärenden	88	86	91
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1	0	0
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	18 851	19 619	19 663
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	16 407	14 055	12 869

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Folkhälsa

Folkhälsoarbetet är brett och kan kopplas till flera uppdrag inom Länsstyrelsen. Nedan återkopplas arbetet med samordning av länsstyrelsernas arbete inom alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar, tillsyn inom alkohol och tobak samt samordning av det brottsförebyggande arbetet. Dessa uppdrag redovisas i särskild ordning och återges därför endast i korthet.

Implementering av folkhälsopolitiken

Länsstyrelsen Gävleborg har arbetat i flera sammanhang kring frågor i syfte att stärka folkhälsan i länet. I samverkan mellan Region Gävleborg, länets kommuner och Länsstyrelsen arrangeras kunskapsstöd och erfarenhetsutbyte för det politiska nätverket för folkhälsofrågor. Syftet med detta är att stärka engagemanget kring god och jämlik hälsa, bidra till en förbättrad och mer jämlik hälsa samt en social hållbar utveckling i länet.

Länsstyrelsen har även tillsammans med Region Gävleborg, Riksidrottsförbundet och SISU Idrottsutbildarna Gävleborg (RF-SISU), Rädda Barnen och Högskolan i Gävle skapat ”Regional mötesplats för social hållbarhet”. Syftet med mötesplatsen är att skapa en arena för att sprida kunskap och utbyta erfarenheter inom social hållbarhet. Under 2025 har fokus på mötesplatsen varit delaktighet och inkludering. Dessa har varit teman för nyhetsbrev som skickats ut inom ramen för mötesplats social hållbarhet samt för den

konferens som anordnades under året. Målgruppen för den var förtroendevalda, tjänstepersoner och andra nyckelpersoner inom olika verksamheter i länet.

Dessa nätverk, mötesplatser och kunskapsspridning bedöms bidra till att flera aktörer samverkar brett kring frågor inom folkhälsa och därmed bidrar till en god och jämlik hälsa i hela länet.

Regional samordning inom alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar

Länsstyrelsen har under året medverkat och arrangerat olika regionala och nationella träffar för att öka kunskapen och samarbeten mellan olika aktörer både regionalt och nationellt.

Under året har flera insatser genomförts i form av:

- seminarier
- konferenser
- workshops
- utbildningar
- kampanjer.

Länsstyrelserna har genomfört en utvärdering av kampanjen "Full koll" under 2025. Utvärderingen har skett som enkätundersökningar till förebyggare och föräldrar samt genom intervjuer med lokala nyckelpersoner. Analys av resultaten har startats upp och kommer vara grunden för det fortsatta utvecklingsarbetet av kampanjen.

Länsstyrelserna tillsammans med Folkhälsomyndigheten har identifierat att kunskapsstöd, riktade till lokala och regionala aktörer, behöver utgå mer från användarnas behov och bli lättare att implementera. Målgrupperna bör tydligare involveras i arbetet med kunskapsstödet. Med anledning av detta har Folkhälsomyndigheten startat ett pilotprojekt tillsammans med länsstyrelserna och kommuner, i syfte att samverka kring framtagandet av kunskapsstöd på området.

Åtta av länsstyrelserna i Mellansverige har under året samarbetat för att genomföra insatser där fokus varit på Folkhälsomyndighetens material "Preventionsguiden". Guiden är till för att tillgängliggöra vetenskaplig och teoretisk grundkunskap om prevention. Målgruppen är yrkesverksamma inom området för alkohol, narkotika, dopning, tobak och nikotinprodukter samt spel om pengar. Innehållet kan dock användas och fungera som inspiration för prevention inom andra områden som exempelvis våld, antisocialt beteende och kriminalitet.

Tillsammans med länets kommuner och myndigheter har Länsstyrelsen fortsatt arbetet med samverkan kring "Gävleborg mot narkotika". Målet med samverkan är att minska både användningen av narkotika och samhällets negativa konsekvenser av narkotikahandling och all olaglig befattningsmed narkotika.

Insatserna som genomförts bedöms bidra till det nationella målet om ett samhälle fritt från narkotika och dopning, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol, minskat tobaksbruk samt minskade skadeverkningar av överdrivet spelande.

Tillsyn inom alkohol och tobak på regional nivå

Verksamhetstillsyn har genomförts hos socialnämnden i två av länets kommuner. Löpande under året har Länsstyrelsen även gett råd, stöd och information till kommunerna, som stöd i deras arbete med tillståndsprövning och tillsyn. Inom Länsstyrelsens uppdrag med förstärkt tillsyn har de kommunala handläggarna erbjudits en utbildning i marknadsföringsregler för alkohol och tobak samt en workshop i ekonomisk granskning. Länsstyrelsen har även samordnat arbetet med att införa metoden "Krogar mot Knark" i länet. Länsstyrelserna har även en representant i en nationell arbetsgrupp kring metoden där kommunernas behov har lyfts och diskuterats. En viktig del har varit att göra länsstyrelsernas roll i arbetet tydlig med metoden.

Länsstyrelsens insatser har bedömts bidra till en mer effektiv och enhetlig hantering hos kommunerna gällande tillståndsgivning och tillsyn inom områdena alkohol, tobak, e-cigarettor och tobaksfria nikotinprodukter.

Regional samordning inom brottsförebyggande

De brottsförebyggande uppdragen är breda och innefattar flera olika delar. Under året har Länsstyrelsen haft olika temaområden som skapat ytterligare fokus på området.

Länsstyrelsen har förstärkt resurserna inom de brottsförebyggande uppdragen genom att ytterligare en medarbetare arbetar till stor del med dessa uppdrag. Den resursen har arbetat både inom de brottsförebyggande uppdragen och uppdrag inom mäns våld mot kvinnor. Detta har bidragit till en förstärkt samverkan mellan de brottsförebyggande uppdragen och uppdragen inom mäns våld mot kvinnor.

Nätverk och kunskapsspridning

Länsstyrelsen har genomfört nätverksmöten för kommunala brottsförebyggande samordnare samt en nätverksdag för att ge kommuner en möjlighet att diskutera uppföljning av de kommunala åtgärdsplanerna.

Under året har Länsstyrelsen startat upp ett nyhetsbrev till kommunerna i syfte att paketera information om kurser, konferenser, rapporter och annan information inom området. Detta har gett kommunerna möjlighet att väcka frågor men även på ett samordnat sätt kunna ta del av nationella nyheter, metoder och liknande. Detta bidrar till att stärka möjligheten att lyfta medvetenheten kring frågorna.

Den brottsförebyggande samordningen ingår även inom Länsstyrelsens miljöbrottsnätverk, vilket säkrar en tillkomst av en lägesbild kring miljöbrott i länet.

Följande utbildningar har genomförts för bland annat personal inom skola, elevhälsa, ledningsgrupper, verksamhetsutvecklare och strateger i länets kommuner:

- Utbildningar och en övning i pågående dödligt våld (PDV)
- Utbildning om gängkriminalitet
- Föreläsning kring hatbrott för Rättighetsnätverket Gävleborg
- Utbildningar kring välfärdsbrottslighet och otillåten påverkan.

Länsstyrelsens insatser och inriktningar styrs utifrån kommunernas behov och önskemål samt vilka konkreta stöd som det finns behov av. Länsstyrelsen möter behoven genom de centrala myndigheternas generella metodstöd som finns på olika plattformar och i rapporter.

Praktiknära stöd på lokal nivå

Kommuner i länet har sökt stöd av Länsstyrelsen avseende kommunikationsfrågor, välfärdsbrottslighet, kartläggning och åtgärdsplaner samt allmänna brottsförebyggande perspektiv. Länsstyrelsen har gett praktiknära stöd på olika sätt under året.

En kommun har fått stöd i form av att undersöka förutsättningarna att arbeta med lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete (2023:196). Arbetet utgick från den forskningsbaserade modellen Community Readiness Model (CRM). Kommunen identifierade flera utvecklingsområden för det lokala brottsförebyggande arbetet.

En kommun har fått stöd i framtagande och kommunikation av lägesbilder. Länsstyrelsen delade en sammanställning av metodstöd och exempel på tillvägagångssätt.

En kommun har fått stöd med metoder och teorier som kan tillämpas i arbetet med ett socioekonomiskt utsatt område för att kartlägga och hitta rätt insatser. I samma kommun har en workshop genomförts i syfte att höja kunskapen om ungdomar i kriminalitet och avhopparstöd.

Sju kommuner medverkade även i en konferens för mindre kommuner i Polisregion Mitt. Den arrangerades för att ge riktat stöd till brottsförebyggande samordnare som delar liknande utmaningar. Möjlighet gavs att knyta kontakter över länsgränserna och ta del av konkreta tips och metoder inför nästa kartläggning.

Samverkan för ett mer sammanhållet arbete med barn och unga i organiserad brottslighet

Under året har arbetet utvecklats med att etablera en samverkansstruktur och ett mer sammanhållet arbete för att mer effektivt skydda barn från organiserad brottslighet. Utvecklingen har skett både på regional och lokal nivå. Satsningen går under benämningen Bob – barn och unga i organiserad brottslighet. Samverkan sker genom så kallade Bob-råd.

Lokala Bob-råd har bildats i alla kommuner i Hälsingland och ett gemensamt för kommunerna i Gästrikland. Totalt finns nu sju lokala Bob-råd i länet. Bob-råden har påbörjat arbetet med att kartlägga gemensamma metoder, behov och målgrupper.

I Polisregion Mitt finns ett regionalt Bob-råd där Länsstyrelsen ingår. Länsstyrelsen ingår även i rådets beredningsgrupp. Det regionala Bob-rådet har arbetat för att ta fram en gemensam avsiktsförklaring som ska tydliggöra ambitionerna och stärka samverkan i rådet. Fokus under året har varit att samla in information om representation och aktiviteter i de olika råden.

Länsstyrelserna i Gävleborg, Uppsala och Västmanland har tillsammans med polisen arbetat för att starta upp en följeforskning. Forskningen syftar till att följa arbetet under två år och undersöka samverkansstrukturen.

Länsstyrelsens arbete förväntas bidra till en effektivare samverkan, både regionalt och indirekt på lokal nivå.

Regional samordning av arbetet med stöd till avhoppare från organiserad brottslighet

Initialt i uppdraget fanns ett behov av att kartlägga behovet av stöd i länet. Som ett led i det arbetet har dialogmöten genomförts med berörda aktörer. Länsstyrelsen har även genomfört digitala informationstillfällen i syfte att sprida information om vilket stöd som finns för avhoppare samt hur de olika myndigheternas ansvar för målgruppen ser ut. Arbetet i uppdraget har delvis genomförts gemensamt med andra länsstyrelser. Information har nått ut till omkring 200 yrkesverksamma i Polisregion Mitt.

Jämställdhet

Länsstyrelsens uppdrag att arbeta för de jämställdhetspolitiska målen och länsstrategierna 2024–2027 redovisas nedan. Länsstyrelsens övriga uppdrag inom jämställdhet, att samordna det regionala arbetet med att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, erbjuda kunskapshöjande insatser och erfarenhetsutbyte för yrkesverksamma samt att erbjuda stöd till utvecklingsarbete och samarbete redovisas i särskild ordning och återges därför endast i korthet nedan.

Redovisning av uppdrag att arbeta för jämställdhetspolitiska målen och länsstrategier 2024–2027

Nedan redovisas uppdraget att arbeta för de jämställdhetspolitiska målen och länsstrategierna 2024–2027 enligt länsstyrelsernas regleringsbrev för 2025.

Den 8 mars 2024 beslutade Länsstyrelsen om den regionala jämställdhetsstrategin ”Ett jämställt Gävleborg 2024–2027”. Utmaningarna som beskrivs i strategin är:

- könstraditionella utbildningsval
- en könssegregerad arbetsmarknad
- att utsätta för våld och att bli utsatt för våld.

Under 2025 har flera insatser genomförts i syfte att möta de utmaningar som lyfts i strategin.

Forum "Jämställdhetsuppdrag i förskola och skola" har under året genomfört två digitala seminarier. Förväntad effekt är både fördjupad kompetensutveckling, fler utvecklingsarbeten lokalt samt bättre förutsättning för att kvalitetssäkra insatser i förskola och skola som når mål inom jämställdhetspolitiken och i läroplanen. Arbetet berör främst de jämställdhetspolitiska delmålen: 4: jämställd utbildning och 6: mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Forumet är ett samarbete mellan länsstyrelserna i Gävleborg, Jönköping, Kalmar, Värmland samt Västernorrlands län. Länsstyrelsen Gävleborg arrangerade en av de digitala träffarna med rubriken "Om elevers upplevelse av mobbning och kränkande behandling ur ett genusperspektiv" där föreläsare från Högskolan i Gävle och från Brottsförebyggarna i Gävle (BIG) deltog.

Under året genomfördes den andra regionala kvinnordagen tillsammans med Winnet Gävleborg och Winnet Sverige. Kvinnordagen är en konferens med fokus på jämställdhetsperspektiv på den regionala arbetsmarknaden. Myndigheter, kommuner och företag från länet samlades för att ta fram förslag på lösningar för hur länet kan utvecklas på ett jämställt och hållbart sätt. Detta som ett steg för ett mer inkluderande och jämställt Gävleborg. Konferensen hade 36 deltagare med representation från kommuner, Region Gävleborg, statliga myndigheter och civilsamhällesorganisationer som exempelvis "Hela Sverige ska leva X-ing Gävleborg". Utmaningen kring den könssegregerade arbetsmarknaden kopplar främst till delmål 2: ekonomisk jämställdhet och 4: jämställd utbildning.

Arbetet under utmaningen "att utsättas för våld och att bli utsatt för våld" redogörs i hög utsträckning inom ramen för länsstyrelsernas arbete med mäns våld mot kvinnor. Uppdragen redovisas i särskild ordning men redogörs kortfattat under rubriken "Regional samordning inom mäns våld mot kvinnor". Under "En vecka fri från våld" anordnade Länsstyrelsen, i samverkan med Svenska kyrkan, tre av länets kommuner samt Kvinnojouren Blåklockan, bland annat en konferens på temat våld som arbetsgivarfråga. Konferensen hade 105 deltagare från länet. Under 2024 startade Länsstyrelsen ett arbete på myndigheten kring våld som arbetsgivarfråga, och konferensen kan ses som en utveckling av det arbetet. Utmaningen att utsättas för våld och att bli utsatt för våld kopplar främst till delmål 6: mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Genom nationell samverkan har länsstyrelserna fortsatt uppmärksammat frågan om ekonomisk jämställdhet och kvinnors ekonomi. Länsstyrelserna har stärkt kommuners kapacitet att integrera ett jämställdhetsperspektiv i sin roll som arbetsgivare. Detta genom att bjuda in till ett digitalt inspirations- och kunskapswebbinarium med den mindre kommunens särskilda förutsättningar och möjligheter i centrum. Webbinariet bestod av både kunskapshöjande moment om kvinnors arbetsvillkor i kommunal sektor liksom av goda exempel på arbete som bedrivits i två olika kommuner. Länsstyrelsernas bedömning är att insatsen bidragit till ökad kunskap inom området jämställda arbetsvillkor i mindre kommuner och stärkta förutsättningar för att integrera jämställdhet i sitt arbetsgivaransvar.

I samtliga länsstrategier har länsstyrelserna påtalat utmaningar kring könsbundna studie- och yrkesval. Därav ingår länsstyrelserna med representanter i ett

myndighetsövergripande arbete som leds av Jämställdhetsmyndigheten. Deltagandet bidrar till att lyfta regionala och lokala behov men även att ge exempel på praktiskt arbete för hur arbetsmiljö och arbetsvillkor kan stärkas inom välfärdsyrken. Länsstyrelserna ser ett stort behov av att kunna stötta kommuner och andra regionala aktörer i arbetet för minskad segregering inom såväl utbildning som arbetsliv.

Utrikesfödda kvinnors etablering på arbetsmarknaden var ett annat av regeringens prioriterade fokusområden i jämställdhetsstrategierna. Länsstyrelsen bedriver projektet Samverkan Gävleborg 2022 som finansieras av Asyl-, migrations- och integrationsfonden. Projektet har stor bäring på fokusområdet utrikesfödda kvinnors etablering på arbetsmarknaden. Projektet presenteras mer under rubriken Regionala prioriteringar och uppdrag, avsnitt Folkhälsa, jämställdhet, integration med mera.

Jämställdhetsintegrering av civil beredskap var det tredje av regeringens prioriterade fokusområden i jämställdhetsstrategierna, vilket även var ett av Länsstyrelsens fokusområden för 2025. Under året har myndigheten fortsatt att integrera mänskliga rättigheter och jämställdhet av civil beredskap utifrån det länsstyrelsegemensamma materialet "Rätt att försvara". Mer information finns att läsa under avsnittet Integrering av tvärssektoriella frågor.

Länsstyrelserna har även en nationell arbetsgrupp som hanterar frågor om jämställdhetsintegrering av den civila beredskapen. Under våren 2025 arrangerades ett digitalt seminarium "Försvarspolitikens koppling till jämställdhet?" som nådde cirka 150 deltagare från hela landet. Seminariet bidrog till att öka kunskapen om på vilka sätt som försvarspolitiska frågor har kopplingar till den nationella jämställdhetspolitiken. Framför allt har seminariet bidragit till ökad förståelse för vilka konsekvenser det kan bli om jämställdhet inte inkluderas i arbetet med att bygga upp totalförsvaret i Sverige. Länsstyrelserna ser ett ökat behov av att kunna stötta lokala och regionala aktörer med att integrera jämställdhet, jämlikhet och social hållbarhet i allt från övningsverksamhet till befolkningskydd och värdlandsstöd.

Länsstyrelsen har även deltagit i länsstyrelsernas nationella nätverk för jämställdhet samt haft regelbundna erfarenhetsutbyten tillsammans med vissa länsstyrelser i mellersta Sverige. Länsstyrelsens insatser bedöms bidra till det nationella målet att kvinnor och män ska ha samma makt att utforma samhället och sina egna liv.

Länsstyrelsen tillhandahåller regional könsuppdelad statistik från Statistiska centralbyrån på vår webbplats. Att använda könsuppdelad statistik är en förutsättning för alla aktörer att jämställdhetsintegrera sin verksamhet.

Vidare kommer myndigheten fortsätta arbeta för att öka kunskapen om och ge stöd i jämställdhetsintegrering. Exempelvis har en kostnadsfri utbildning i jämställdhetsintegrering för chefer som är verksamma i länet genomförts. Fyra organisationer deltog.

Länsstyrelsens resurser inom jämställdhetsintegrering har under del av året varit något begränsad. Samordnaren för jämställdhetsintegrering har varit utlånad för arbete med

samordning av miljömål och Agenda 2030 inom Länsstyrelsen. Detta har bidragit positivt till en breddning och överlappning mellan verksamheterna för social hållbarhet och hållbar utveckling, genom fördjupad samverkan mellan social hållbarhet och miljömålsarbetet. Det har även resulterat i en tydligare integrering av den sociala dimensionen av hållbarhet. Ett viktigt förhållningssätt är att olika grupper av kvinnor och män, beroende på exempelvis ålder, socioekonomisk bakgrund och funktionalitet, har olika förutsättningar att bidra till hållbarhet. Det förhållningssättet har förstärkts under året.

Regional samordning inom mäns våld mot kvinnor

Arbetet inom mäns våld mot kvinnor handlar till stor del om lokal, regional och nationell samverkan samt att erbjuda stöd till kommuner och andra aktörer genom nätverkande, erfarenhetsutbyte och kompetenshöjande insatser. Länsstyrelsens insatser syftar bland annat till att stärka yrkesverksamma i sin roll.

En stor insats som genomförts under året var att utbilda yrkesverksamma i metodstödet iRiSk. iRiSk är ett metodstöd för att bedöma risker för barn när en omsorgsperson utövar våld i familjen. Arbetet med att ta fram och utveckla metodstödet har letts av två professorer. En av dessa har varit på plats i Gävleborg för att utbilda socialtjänsten. Deltagare från länets alla tio kommuners socialtjänster var med och totalt utbildades 55 medarbetare. Utbildningsinsatsen inleddes med att chefer med implementeringsansvar deltog vid uppstarten, vilket var ett krav som Länsstyrelsen ställde. Som ett led i denna satsning har Länsstyrelsen beviljat utvecklingsmedel till Region Gävleborg för att undersöka chefernas förutsättningar att implementera metodstödet i sina verksamheter.

Länsstyrelsen har under året även bedrivit kampanjarbete på området. Under "En vecka fri från våld" som äger rum vecka 47 anordnades bland annat en konferens på temat våld som arbetsgivarfråga. Under veckan genomförde även flertalet kommuner i länet och polisen riktade insatser för att uppmärksamma olika former av våld i nära relationer. Som avslutning på veckan, den 25 november, flaggade Länsstyrelsen med orange flagga för att uppmärksamma den internationella dagen för avskaffandet av mäns våld mot kvinnor och flickor – "Orange Day". Samtliga kommuner i länet, Södra Hälsinglands räddningstjänst samt några privata aktörer tilldelades flaggor för att gemensamt samlas under "Orange Day". Dessa insatser under "En vecka fri från våld" syftar till att uppmärksamma och öka kunskapen om våld i nära relationer.

Länsstyrelsen har fördelat statsbidrag till flera insatser som bedöms bidra med kunskap och stöd för länets och Länsstyrelsens fortsatta arbete framåt. En insats handlar om att kartlägga kommuners och hälso- och sjukvårdens arbete med våldsutövare. Förhoppningen är att behov och framgångsfaktorer sedan kan vara grunden för kommande planering av insatser i länet. Ytterligare ett exempel på insats är att Länsstyrelsen fortsatt fördelat statsbidrag för utveckling av regionalt resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck och en samordnartjänst inom området.

Länsstyrelsens insatser bedöms bidra till det nationella jämställdhetspolitiska delmålet att mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Strategiskt arbete mot våld i Gävleborg

Sedan 2023 har Länsstyrelsen en avsiktsförklaring tillsammans med den regionala samverkans- och stödstrukturerna (RSS) i länet. Avsiktsförklaringen gäller under åren 2023–2030 och syftar till att Länsstyrelsen, Gävleborgs kommuner och Region Gävleborg tillsammans ska arbeta för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Arbetet genomförs inom ordinarie strukturer.

Det länsgemensamma arbetet har fortsatt under 2025. Fokus har bland annat handlat om frågor gällande boendelösningar för våldsutsatta. Länsstyrelsens samordnare inom mäns våld mot kvinnor har samordnat det strategiska arbetet men det har även ingått andra interna resurser från enheten för samhällsplanering. Inom ramen för arbetet har en forskning bedrivits av Nationellt centrum för kvinnofrid. Forskningen har syftat till att ta tillvara och systematisera den kunskap som finns samt synliggöra hur arbetet från skyddat till stadigvarande boende för våldsutsatta ser ut. Forskningsrapporten ”En egen plats” publicerades i november 2025. Resultatet har presenterats vid flera tillfällen under året. Detta utvecklingsarbete bedöms bidra positivt till samtliga jämställdhetspolitiska delmål men primärt delmål 6: mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Nationella minoriteter

Här sammanfattas Länsstyrelsens insatser gällande nationella minoriteter utifrån ansvaret som förvaltningsmyndighet i enlighet med lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Länsstyrelsen har arbetat med att främja och skydda nationella minoriteters kultur genom att erbjuda en föreläsning till allmänheten om minoriteternas kultur och historia i Sverige. Myndigheten har även bidragit till samordning och planering av Minoritetsveckan i Gävleborg och flaggat på de nationella minoriteternas flaggdagar. Utöver det har Länsstyrelsen i samarbete med Region Gävleborg hållit ett samråd med minoriteterna, där temat var psykisk hälsa.

Länsstyrelsens insatser bedöms bidra till ökad kunskap om de nationella minoriteterna i länet och att deras skydd och möjligheter till inflytande har stärkts.

Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering

Länsstyrelsens uppdrag inom mänskliga rättigheter och icke-diskriminering redovisas i särskild ordning men sammanfattas kort nedan. Utöver att stödja kommuner och regioner i arbetet med mänskliga rättigheter har Länsstyrelsen även arbetat med att sprida kunskap om tillämpningen av barnets rättigheter. Länsstyrelsen har även fördelat statsbidrag till kommuner i länet som bedriver verksamhet med personligt ombud samt följt upp och stöttat den verksamheten.

Stöd i arbetet med mänskliga rättigheter

Arbetet med mänskliga rättigheter utgörs av lokal, regional och nationell samverkan samt stöd till kommuner i form av rådgivning, nätverk och kompetenshöjande insatser. Regionalt har Länsstyrelsen samverkat med länets kommuner, Region Gävleborg, myndigheter och

civilsamhället. Nationellt har Länsstyrelsen deltagit i länsstyrelsernas nätverk för mänskliga rättigheter. Länsstyrelsen har också ingått i ett nätverk med de fem nordligaste länen. Målet med Länsstyrelsens arbete har varit att öka kunskapen om mänskliga rättigheter och bidra till ökad inkludering i samhället och att människor inte ska utsättas för diskriminering. Vidare har målsättningen varit att skapa forum för erfarenhetsutbyte.

Länsstyrelserna i Gävleborg, Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Jämtlands län har genomfört en digital seminarier serie under året – ”Dagens rätt”. Dessa seminarier har handlat om mänskliga rättigheter i kommunal och regional verksamhet. Det har varit åtta tillfällen under året med syfte att öka medvetenheten och kunskapen om mänskliga rättigheter samt synliggöra olika aktörers ansvar och arbete. Med utgångspunkt i granskningen av hur Sverige lever upp till sina åtaganden om mänskliga rättigheter har denna seminarier serie lyft upp aktuella utmaningar på lokal och regional nivå.

Ett fokus under året har också varit att stärka mänskliga rättigheter i beredskapsarbetet. Det arbetet beskrivs närmare under avsnittet jämställdhet.

Länsstyrelsen samordnar nätverket ”Rättighetsnätverk Gävleborg”, som består av deltagare som arbetar med frågor om barnrätt, funktionsrätt, jämställdhet och mänskliga rättigheter. I nätverket ingår representanter från länets kommuner, Diskrimineringsbyrån, Rädda Barnen och Parasportförbundet. Nätverket syftar till erfarenhetsutbyte och att verka för kunskapshöjning för deltagarna. Deltagare i nätverket får också ta del av ett nyhetsbrev som ett stöd i omvärldsbevakning inom området. Ett fokusområde som nätverket arbetat med under året har varit arbete med att förebygga och motverka rasism.

För att stärka hbtqi-personers mänskliga rättigheter och för att stödja länets kommuner i detta arbete har Länsstyrelsen samordnat ett regionalt nätverk för hbtqi-certifierade verksamheter i länet. Det har varit två tillfällen för erfarenhetsutbyte under året.

Stöd i arbetet med barnrätt och barn som rättighetsbärare

Länsstyrelsens arbete med barnrätt handlar mycket om samverkan på lokal, regional och nationell nivå. Det handlar även om att erbjuda stöd till kommuner och andra aktörer genom nätverkande, erfarenhetsutbyte och kompetenshöjande insatser. Målet är att stärka yrkesverksamma i sin roll att integrera barnkonventionen i sina verksamheter och att stärka barn som rättighetsbärare.

Nationellt har Länsstyrelsen deltagit i länsstyrelsernas nätverk för mänskliga rättigheter, där barnrätt ingår. Länsstyrelsen har också varit med i en nationell arbetsgrupp som arbetat med barnrätt och skyddade boenden. Inom ramen för det genomfördes bland annat en digital nationell konferens i samverkan med Sveriges kommuner och regioner. Det var drygt 800 deltagare på konferensen.

Under året har Länsstyrelsen genomfört flera insatser för att öka kunskapen om barns rättigheter och hur rättigheterna kan omsättas i praktiskt arbete. Länsstyrelsen och Rädda Barnen tillsammans med Högskolan i Gävle har under året genomfört en regional Barnrättsdag på temat barn som rättighetsbärare och barnets bästa. Det var 130 deltagare på konferensen och målgrupper var framför allt från socialtjänst och skola.

Yrkesverksamma har fått ökad kunskap om barnrätt via flera lunchseminarier i seminarieserien ”Dagens rätt”, som arrangerats gemensamt mellan flera länsstyrelser. Länsstyrelsen har också arbetat samordnat och kunskapshöjande med att främja barn och ungas goda och trygga uppväxtvillkor.

Vid nätverksmöten i Rättighetsnätverk Gävleborg har barnrättsfrågor varit i fokus under året. Information och omvärldsbevakning gällande barnrättsfrågor har också lyfts via nyhetsbrev. Under året har nätverket bland annat arbetat med barnets mänskliga rättigheter, barnets bästa i praktiken och hur skolor kan förebygga och motverka rasism och hatbrott.

Personligt ombud

Länsstyrelsen har under 2025 fördelat statsbidrag till länets kommuner för verksamheten Personligt ombud. Samtliga kommuner i länet har ett personligt ombud. Under året har nätverksträffar för både de personliga ombuden och ansvariga chefer erbjudits. Kompetenshöjande insatser har genomförts i samverkan med fyra andra län.

Verksamheten Personligt ombud har under året arbetat för att stärka livssituationen för personer med psykisk funktionsnedsättning och bidra till att målgruppen får bättre förutsättningar i samhället.

Integration

Inom verksamhetsområdet integration har Länsstyrelsen flera uppdrag som styrs i regleringsbrevet och i olika förordningar. Länsstyrelsens uppdrag enligt regleringsbrevet, att delta i anvisning av ensamkommande barn och nyanlända samt sprida information om frivillig återvandring redovisas nedan i årsredovisningen. Övriga uppdrag redovisas i särskild ordning och sammanfattas kort nedan.

Omvärldsfaktorer som påverkar integrationsarbetet

Länsstyrelsen har under året arbetat med omvärldsbevakning, informationsspridning, samordning, samverkan och bidragsstöd för länets aktörer. Under året har flera remisser inom integrations- och migrationsområdet kommit till länsstyrelserna. Flera lagändringar har genomförts eller är föreslagna inför 2026–2027. Länsstyrelsen har i och med detta genomfört en särskild nätverksträff för att påbörja dialogen om vilka förändringar som kommer.

Samverkan i länet

Länsstyrelsens arbete inom integration handlar till stor del om att initiera och leda samverkan mellan aktörer. Aktörerna är främst kommuner, myndigheter och civilsamhälles organisationer. Samverkansstrukturerna har lett till erfarenhetsutbyte och kunskapsspridning inom hela länet men även till kunskapsutbyte mellan kommunerna.

Länsstyrelsen har tillsammans med Region Gävleborg fortsatt att samordna partnerskapet ”Integration Gävleborg”. Partnerskapet är ett strategiskt forum för samverkan i syfte att ha en gemensam reflektion, lärande och dialog kopplat till olika integrationsutmaningar. Partnerskapet består av ett flertal myndigheter, representation från civilsamhället samt

länets kommuner. Målet med forumet är att respektive part bär med sig ökad kunskap, lärdomar, relationer och kontaktytor från forumet till den verksamhet de företräder. Forumet har bidragit till en gemensam lägesbild om läget i länet för integrationsfrågor. Partnerskapet leder till ökad hållbarhet och samverkan i länet.

Regional årlig konferens

I november genomfördes den årliga tvådagarskonferensen för personer i länet som kommer i kontakt med nyanlända i sitt yrke eller via aktiviteter från civilsamhället. Konferensdagarna erbjuder en blandning av föreläsningar och seminarier med fokus på integration, migration och etablering i Gävleborgs län. Konferensen är en viktig mötesplats i länet för att utbyta erfarenheter, samverka och få ökad kunskap inom området.

På konferensen medverkade 228 personer från myndigheter så som Arbetsförmedlingen, Statens servicecenter, Region Gävleborg, chefer och handläggare från arbetsmarknadsenheter, socialförvaltningar, rektorer och lärare, strateger, civilsamhällesrepresentanter samt politiker.

En planeringsgrupp med representanter från länets kommuner planerar dagarna gemensamt tillsammans med Länsstyrelsen. Konferensen har bidragit till att hela länet har fått kompetensutveckling inom området.

Länsstyrelsens insatser under året bedöms bidra till att utrikes födda kvinnor och män ska ha samma skyldigheter, rättigheter och möjligheter som den övriga befolkningen att leva ett fritt, värdigt och självständigt liv inom samhällsgemenskapen.

Delta i anvisning av ensamkommande barn och nyanlända

Nedan redovisas uppdrag om anvisning av ensamkommande barn och nyanlända enligt länsstyrelsernas regleringsbrev för 2025.

Länsstyrelserna har deltagit i genomförandet av Migrationsverkets uppdrag om anvisning av ensamkommande barn, nyanlända och personer med tillfälligt skydd till kommuner. Länsstyrelserna har genom en arbetsgrupp samverkat med Migrationsverket för att utveckla modellen för länstal. Ett länstal är det antal nyanlända personer som varje län ska ordna boende för under ett år. Under året har en arbetsgrupp bestående av Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, Sveriges kommuner och regioner samt länsstyrelserna haft dialog om länstal, kommuntal och årsplaneringar.

Länsstyrelserna har även medverkat i Migrationsverkets samrådsprocess gällande översyn av fördelningsmodellen avseende asylsökande ensamkommande barn samt personer med tillfälligt skydd.

Möjliggöra spridning av information om frivillig återvandring

Nedan redovisas uppdrag om att möjliggöra spridning av information om frivillig återvandring enligt länsstyrelsernas regleringsbrev för 2025.

Länsstyrelsen har genomfört uppdraget om frivillig återvandring genom att löpande spridit information om frivillig återvandring från Migrationsverket till kommunerna och

civilsamhället. Migrationsverket har även deltagit vid regionala nätverksträffar under året samt medverkat på den regionala årliga konferensen. Där har Migrationsverket haft möjlighet att sprida aktuell information om frivillig återvandring till kommuner och andra aktörer.

Resultatbedömning

Folkhälsa

Länsstyrelsens bedömning är att resultatet inom verksamhetsområde folkhälsa är gott och utvecklingen har varit positiv.

Länsstyrelsen har under året fortsatt att utveckla arbetet med att erbjuda kommunerna ett samordnat stöd med fokus på barn och ungas trygga och goda uppväxtvillkor. Länsstyrelsen har fortsatt utvecklat den interna samordningen mellan uppdrag och det interna arbetssättet. Arbetet under året har även präglats av de utökade uppdrag som skett inom det brottsförebyggande området med fokus på barn och unga i organiserad brottslighet samt avhopparuppdraget. Genom insatserna som genomförts under året har myndigheten bidragit till ett tvärsektoriskt, långsiktigt och kunskapsbaserat arbete både regionalt och lokalt.

Jämställdhet

Länsstyrelsens bedömning är att resultatet inom verksamhetsområde jämställdhet är utmärkt och utvecklingen har varit positiv.

Länsstyrelsen har under del av året haft något mindre resurser inom jämställdhetsintegrering. Trots mindre resurser har Länsstyrelsen haft goda möjligheter att arbeta med insatser kopplat till de utmaningar som presenteras i den beslutade jämställdhetsstrategin och prioriterade interna insatserna. I arbetet med uppdragen inom mäns våld mot kvinnor har ett stort fokus varit på att bidra till utvecklingsarbete och samarbete mellan myndigheter, kommuner och Region Gävleborg genom statsbidrag och överenskommelser. Länsstyrelsens insatser har betydelse för länet.

Nationella minoriteter

Länsstyrelsens bedömning är att resultatet inom verksamhetsområde nationella minoriteter visar att det finns ett utvecklingsbehov. Utvecklingen är oförändrad.

Länsstyrelsen har under året kunna genomföra vissa avgränsade insatser som bidragit till den nationella minoritetspolitikens mål. Det har under året inte varit möjligt att prioritera uppdraget i den utsträckning som skulle önskas, då ingen särskild finansiering funnits.

Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering

Länsstyrelsens bedömning är att resultatet inom verksamhetsområde mänskliga rättigheter är gott och utvecklingen har varit positiv.

Länsstyrelsen har under året, utifrån tillgängliga resurser och prioriteringar, haft goda möjligheter att arbeta med implementeringen av perspektiven mänskliga rättigheter och barnrätt, både internt och externt. Arbetet har bidragit till ett kunskapsbaserat och tvärsektoriellt arbete i länet. Inom ramen för insatser kopplat till personligt ombud har ett visst utvecklingsarbete kunnat genomföras.

Integration

Länsstyrelsens bedömning är att resultatet inom verksamhetsområde integration är gott och att utvecklingen har varit positiv.

Länsstyrelsens insatser under året har bidragit till att länets beredskap och kapacitet att ta emot nyanlända, ensamkommande barn och skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet fortsatt varit bra. Det finns en flexibilitet och följsamhet i länets kommuner. Länsstyrelsens arbete och det utvecklingsprojekt som bedrivs har bidragit positivt till att utveckla och stärka länets mottagande och integration av målgruppen.

Sammanvägd bedömning

Länsstyrelsens sammanvägda bedömning för området folkhälsa, jämställdhet, integration med mera är gott.

Detta baseras på de prioriteringar som gjorts och de insatser med god kvalitet som genomförts inom uppdragen. Vidare har arbetssätten inom och mellan uppdrag inom detta område stärkts och utvecklats. Utvecklingen under året har varit positiv.

Övrig redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
3 kap. 1 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Avsnittet innehåller information som Länsstyrelsen bedömer är av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning enligt 2 kapitlet 4 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt uppgifter enligt 3 kapitlet 1 § och 2 § i samma förordning.

Information av väsentlig betydelse

Gävleborgs län är ett transitlän för el som transporteras från norra till södra Sverige. Samtidigt har Gävleborg goda förutsättningar för vindkraft till havs då det blåser mycket, är få konflikter kring riksintressen samt att djupförhållandena utanför länets kust är gynnsamma. Detta visar sig tydligt i Länsstyrelsen Gävleborgs ärendebalanser och myndighetens genomförda tidiga dialoger för både vindkraft och elkoncessioner. Detta har under 2025 ställt höga krav på Länsstyrelsen Gävleborg att göra goda och väl avvägda bedömningar men även krav på att säkra effektiva processer då detta har betydelse såväl regionalt som nationellt.

Trafikverkets förslag till nationella planen för transportinfrastrukturen har skapat debatt i länet. Avsaknad av prioritering av Ostkustbanan samt påverkan på bostadsavtalet för området Näringen har varit en stor fråga för Region Gävleborg, kommuner och näringsliv i länet.

Arbete under stormar och snöoväder Johannes och Anna

I slutet av december i direkt anslutning till julhelgen drog ett kraftigt oväder in över länet med storm och orkanbyar. Stormen varade i princip endast en dag men konsekvenserna blev mycket stora för Gävleborgs län. Då det inte var tjäle i marken blåste många träd omkull och blockerade vägar och förstörde elledningar. Ett stort antal hushåll blev utan el i länet och det vara stora problem i trafiken. Tre personer omkom när de fick nedfallande träd över sig. Elbolagen påbörjade reparationer men hindrades av ett ytterligare oväder som startade nyårsdagen med omfattande snöfall och stark vind. Det tog över två veckor att få tillbaka elen för en del abonnenter. Bandvagnar sattes in för att nå de mest utsatta invånarna samt för transporter inom hemtjänst och blåljusverksamheter. Länsstyrelsen Gävleborg hade en mindre stab igång under händelserna samt förstärkte beredskapen. Ett stort antal samverkanskonferenser och avstämningar genomfördes av Länsstyrelsen

tillsammans med aktörer i länet och nationella myndigheter i syfte att ta fram lägesbilder och stödja aktörernas krishantering. Under hanteringen skedde även andra parallella händelser såsom ett fruset dricksvattenintag i Hofors kommun samt en ispropp i en dammanläggning i ett vattendrag i Gävle kommun. Ispropp i damm kan leda till översvämning och skador på fastigheter.

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Sammanställningarna är gjorda enligt 2 kapitlet 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp angivna i tusen kronor (tkr).

Sammanställning väsentliga övriga uppgifter	2025	2024	2023	2022	2021
Beviljad Låneram i Riksgälden	19 000	7 000	6 800	6 800	6 800
Utnyttjad Låneram i Riksgälden	1 426	1 761	4 455	4 807	2 957
Beviljad Räntekontokredit i Riksgälden	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Utnyttjad Räntekontokredit i Riksgälden	0	0	0	0	0
Ränteintäkter Räntekonto	1 190	2 059	2 376	660	0
Räntekostnader Räntekonto	0	0	-4	0	0
Budget Avgiftsintäkter som disponeras	3 590	4 000	3 685	3 630	3 180
Utfall mot budget Avgiftsintäkter som disponeras	7 569	5 624	3 541	3 917	3 640
Utfall enligt resultaträkning Avgiftsintäkter som disponeras	18 668	13 171	18 934	19 790	8 012
Budget Avgiftsintäkter som inte disponeras	9 150	10 250	10 375	10 375	9 775
Utfall Avgiftsintäkter som inte disponeras	10 911	9 061	10 622	9 810	10 255
Antal årsarbetskrafter ²⁵	212	212	223	235	221
Medeltal anställda ²⁶	233	231	244	254	244
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 328	1 236	1 167	1 151	1 105
Årets kapitalförändring	-1 275	-879	-264	296	251
Balanserad kapitalförändring	13	843	1 107	811	559

Kommentarer till tabell

Av beviljad låneram 2025, har 0 tkr ianspråktagits för anläggningstillgångar som inte var lånefinansierade per den 31 december 2024.

²⁵ Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid på 1710 timmar.

²⁶ Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 procent. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

LÄNSSTYRELSEN GÄVLEBORGS ÅRSREDOVISNING 2025

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagskredit	2025	2024	2023	2022	2021
Beviljad Anslagskredit utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 017 Länsstyrelserna m.m. Gävleborgs län	4 455	3 918	3 791	3 662	3 730
Utnyttjad Anslagskredit utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 017 Länsstyrelserna m.m. Gävleborgs län	0	0	0	0	0
Beviljad Anslagskredit utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 017 Regionala utvecklingsåtgärder Länsstyrelsen i Gävleborgs län	0	0	3	35	54
Utnyttjad Anslagskredit utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 017 Regionala utvecklingsåtgärder Länsstyrelsen i Gävleborgs län	0	0	0	0	0
Beviljad Anslagskredit utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur 20 01 003 005 Åtgärder för att begränsa massförekomst av översvämningsmyggor - del till Länsstyrelsen i Gävleborgs län		0			
Utnyttjad Anslagskredit utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur 20 01 003 005 Åtgärder för att begränsa massförekomst av översvämningsmyggor - del till Länsstyrelsen i Gävleborgs län		0			

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagssparande	2025	2024	2023	2022	2021
Summa anslagssparande utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 017 Länsstyrelserna m.m. Gävleborgs län	3 505	3 765	3 571	4 286	3 997
Summa anslagssparande utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 017 Regionala utvecklingsåtgärder Länsstyrelsen i Gävleborgs län	8	12	0	533	754
Summa anslagssparande utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur 20 01 003 005 Åtgärder för att begränsa massförekomst av översvämningsmyggor - del till Länsstyrelsen i Gävleborgs län		0			
- Därav intecknade åtaganden med stöd av anslagssparande	0	0	0	0	0

Sammanställning väsentliga uppgifter bemyndigande	2025	2024	2023	2022	2021
Beslutat bemyndigande: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 017	0	0	0	100	400
Åtaganden inom bemyndigande: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 017	0	0	0	0	133

Avgiftsbelagd verksamhet

Avgiftsbelagd verksamhet redovisas i enlighet med 3 kapitlet 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Tabellerna i avsnittet visar intäkter, kostnader och utfall för Länsstyrelsens avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelningen för åiterrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras i regleringsbrevet.

Belopp angivna i tusen kronor (tkr).

Avgifter – Offentligrättsliga avgifter

Verksamhet	2023 Ack. utfall	2024 Utfall intäkter	2024 Utfall kost- nader	2024 Netto utfall	2025 Budget intäk- ter	2025 Utfall intäk- ter	2025 Budget kost- nader	2025 Utfall kost- nader	2025 Netto budget	2025 Netto utfall	2025 Ack. utfall
Registreringsavgift för jaktområden	1	28	85	-57	30	46	30	97	0	-51	-107
Djur och lantbruk (avgift för extra kontroller m.m.)	-737	363	611	-248	200	469	250	580	-50	-111	-1 095
Delgivning	0	119	118	1	60	86	60	87	0	-1	0
Övrig offentligrättslig verksamhet	586	314	391	-78	300	314	250	537	50	-223	285
Summa offentligrättsliga avgifter	-151	824	1 205	-381	590	915	590	1 301	0	-386	-918

Avgifter – Uppdragsverksamhet

Verksamhet	2023 Ack. utfall	2024 Utfall intäk- ter	2024 Utfall kost- nader	2024 Netto utfall	2025 Budget intäk- ter	2025 Utfall intäk- ter	2025 Budget kost- nader	2025 Utfall kost- nader	2025 Netto budget	2025 Netto utfall	2025 Ack. utfall
Resurssamordning	30	4 800	4 813	-13	3 000	6 654	3 000	6 700	0	-46	-30
Summa avgift upp- dragsverksamhet	30	4 800	4 813	-13	3 000	6 654	3 000	6 700	0	-46	-30

Kommentarer avgiftsbelagd verksamhet

Kostnaderna för Registreringsavgift för Jaktområden är högre än intäkterna. Detta är ett problem som länsstyrelserna har lyft till regeringen. Avgiftsnivån som fastställts i NFS 2011:7 är inte i paritet med de kostnader som handläggningen utgör. Länsstyrelserna har lämnat en hemställan angående förändring av älgförvaltningens finansiering till regeringen (Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet) den 23 januari 2025, dnr 555–2025. Finansieringen ses över i samband med den översyn som nu görs av jaktlagstiftningen.

Kostnaderna för verksamheten Djur och lantbruk är högre än intäkterna vilket bland annat beror på att vissa djurägare har svårt att betala sin kontrollavgift vilket därmed ger kundförluster. Av det ackumulerade underskottet på 1 095 tkr avser 1 140 tkr extrakontroller.

Redovisade underskott för denna verksamhet är ett problem som länsstyrelserna har uppmärksammat regeringen på. I regleringsbrevet för 2024 fick Länsstyrelsen i Södermanlands län ett uppdrag att analysera djurskyddsverksamheten ur ett avgiftsperspektiv. Förslag på åtgärder och förändringar lämnades våren 2024 till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet), dnr 111-2937-2024. Länsstyrelserna avvaktar återkoppling kring detta.

Uppkomna underskott under resurssamverkan kommer att faktureras under 2026.

Året i siffror

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 kap. 1 § förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
3 kap. 2 § förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
2 kap. 4 § förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
2.1 Årsredovisning i enhetlig struktur, redovisning av statistik m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Tabell A – Verksamhetskostnader

Belopp angivna i tusen kronor (tkr).

Verksamhetsområde	2025	2024	2023
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ²⁷	21 660	17 810	8 448
201 Allmänna val	208	1 351	125
25 Trafikföreskrifter	1 215	917	973
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	17 205	12 344	12 571
30 Regional tillväxt	409	236	247
34 Infrastrukturplanering	447	609	515
40 Hållbar samhällsplanering och boende	6 870	6 516	7 579
41 Stöd till boende och energiåtgärder	1 722	2 201	1 792
42 Energi och klimat	4 596	3 399	3 058
43 Kulturmiljö	6 835	6 594	6 279
45 Samhällsskydd och beredskap	13 822	12 337	11 306
46 Civilområde			
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	13 696	13 716	19 167
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	38 172	36 870	40 923
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	5 177	4 129	4 098
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	20 003	19 009	23 388
54 Mineralfyndigheter	30	31	11
55 Miljöfarlig verksamhet	8 145	6 824	6 092
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	1 655	1 732	3 192
57 Förorenade områden, efterbehandling	6 296	5 211	3 419
58 Restaurering	8 311	4 700	1 006
60 Lantbruk och landsbygd	16 047	17 849	17 251

²⁷ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÅS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÅS 20–21) från och med 2018.

Verksamhetsområde	2025	2024	2023
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)			
62 Fiske	3 543	3 116	3 497
70 Folkhälsa	4 508	3 557	4 176
80 Jämställdhet	2 981	3 400	3 161
81 Nationella minoriteter	22	1	73
82 Mänskliga rättigheter	1 121	1 191	1 260
85 Integration	4 636	5 473	5 138
10 Myndighetsövergripande verksamhet	20 613	20 492	21 318
11 Administration och intern service	50 784	50 033	49 599
99 Resurssamverkan ²⁸	3 037	1 898	2 387
20-85 Summa produktion	209 333	191 124	188 745
10-85 Summa verksamhetskostnad exkl. resurssamverkan	280 729	261 648	259 662
10-99 Total verksamhetskostnad ²⁹	283 767	263 546	262 048

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP.

Kommentarer till Tabell A

Verksamhetsområde 20-21

I regleringsbrevet för 2025 tilldelades 15 478 tkr avseende åtgärder för begränsning av förekomst av översvämningsmygg. Det var ett större belopp än vad som tilldelades 2024, vilket också förklarar ökningen av kostnader mellan 2024 och 2025.

Verksamhetsområde 28

Skillnaden i kostnader mellan 2024 och 2025 beror huvudsakligen på ökade kostnader för verkställighet i samband med omhändertagande av djur, där även ett underskott i den länsstyrelsegemensamma potten för dessa kostnader förde med sig att en del av kostnaderna belastade länsstyrelsens eget förvaltningsanslag. Även nyrekryteringar på aktuell avdelning av personal som tidredovisar inom verksamhetsområdet bidrar till de ökande kostnaderna, vilket även framgår av tabellen "verksamhetens resultat" avseende området.

²⁸ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast administration och intern service (11).

²⁹ Totalsumma verksamhetskostnader ska stämma överens med verksamhetskostnader enligt resultaträkningar.

Tabell B – Verksamhetskostnader och myndighetsgemensam verksamhet

Belopp angivna i tusen kronor (tkr).

Tabell B1 – Verksamhetskostnader 2025

Verksamhetsområde	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH- kostnad (tkr)	OH- kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	21 660	7,72%	3 548	5,06%	25 208	9,02%
201 Allmänna val	208	0,07%	93	0,13%	302	0,11%
25 Trafikföreskrifter	1 215	0,43%	579	0,83%	1 794	0,64%
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	17 205	6,13%	5 515	7,86%	22 720	8,13%
30 Regional tillväxt	409	0,15%	162	0,23%	571	0,20%
34 Infrastrukturplanering	447	0,16%	204	0,29%	652	0,23%
40 Hållbar samhällsplanering och boende	6 870	2,45%	3 099	4,42%	9 969	3,57%
41 Stöd till boende och energiåtgärder	1 722	0,61%	815	1,16%	2 538	0,91%
42 Energi och klimat	4 596	1,64%	1 677	2,39%	6 272	2,24%
43 Kulturmiljö	6 835	2,43%	2 621	3,74%	9 456	3,38%
45 Samhällsskydd och beredskap	13 822	4,92%	5 617	8,01%	19 439	6,96%
46 Civilområde						
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	13 696	4,88%	4 475	6,38%	18 171	6,50%
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	38 172	13,60%	10 937	15,60%	49 109	17,57%
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	5 177	1,84%	2 456	3,50%	7 632	2,73%
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	20 003	7,13%	6 519	9,30%	26 522	9,49%
54 Mineralfyndigheter	30	0,01%	14	0,02%	44	0,02%
55 Miljöfarlig verksamhet	8 145	2,90%	3 635	5,18%	11 780	4,22%
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	1 655	0,59%	768	1,09%	2 423	0,87%
57 Förorenade områden, efterbehandling	6 296	2,24%	1 922	2,74%	8 218	2,94%
58 Restaurering	8 311	2,96%	1 525	2,17%	9 835	3,52%
60 Lantbruk och landsbygd	16 047	5,72%	6 848	9,77%	22 896	8,19%

Verksamhetsområde	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH- kostnad (tkr)	OH- kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)						
62 Fiske	3 543	1,26%	1 510	2,15%	5 054	1,81%
70 Folkhälsa	4 508	1,61%	1 858	2,65%	6 366	2,28%
80 Jämställdhet	2 981	1,06%	1 255	1,79%	4 236	1,52%
81 Nationella minoriteter	22	0,01%	10	0,01%	32	0,01%
82 Mänskliga rättigheter	1 121	0,40%	492	0,70%	1 613	0,58%
85 Integration	4 636	1,65%	1 968	2,81%	6 604	2,36%
10 Myndighetsövergripande verksamhet	20 613	7,34%				
11 Administration och intern service	50 784	18,09%				
99 Resurssamverkan	3 037		1 273		4 310	
20-85 Summa produktion	209 333	74,57%	70 123	100,00%	279 456	100,00%
20-85 varav personalkostnad kontoklass 4	147 029					
10-85 Summa verksamhetskostnad exkl. resurssamverkan	280 729	100,00%			279 456	100,00%
10-99 Total verksamhetskostnad	283 767				283 767	

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Tabell B2 – Myndighetsgemensam verksamhet 2025

Myndighetsgemensam verksamhet	Kostnad exkl. OH (tkr) ³⁰	Kostnad exkl. OH (%) ³¹
113-115 Samkostnad nivå 1 - Utrustning och gem service, lokaler och IT-verksamhet	31 542	21,45%
110-112, 116-119 Samkostnad nivå 2 - Ekonomi- och personaladministration	19 242	13,09%
100-109 Samkostnad nivå 3 - Myndighetsövergripande verksamhet/ledningsfunktion	20 613	14,02%

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

³⁰ Summan på nivå 1-3 ska överensstämma med summan av Myndighetsövergripande verksamhet och Administration och intern service.

³¹ Den procentuella fördelningen skall visa resp. nivåns andel av personalkostnaderna vht 2-8 (kontoklass 4).

Tabell C – Årsarbetskrafter

Verksamhetsområde	2025 ÅA totalt	2025 ÅA kvinnor	2025 ÅA män	2024 ÅA totalt	2023 ÅA totalt
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	7,5	5,8	1,7	8,1	9,0
201 Allmänna val	0,2	0,2	0,0	1,6	0,1
25 Trafikföreskrifter	1,5	0,5	1,0	1,2	1,3
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	14,1	12,0	2,1	12,9	13,7
30 Regional tillväxt	0,3	0,3	0,0	0,1	0,2
34 Infrastrukturplanering	0,5	0,4	0,1	0,7	0,6
40 Hållbar samhällsplanering och boende	7,2	5,2	2,0	7,2	8,1
41 Stöd till boende och energiåtgärder	1,9	1,4	0,5	2,6	2,4
42 Energi och klimat	3,5	2,0	1,5	3,6	3,5
43 Kulturmiljö	6,6	4,5	2,0	6,1	6,6
45 Samhällsskydd och beredskap	11,5	5,6	6,0	9,9	8,9
46 Civilområde					
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	10,6	5,8	4,8	9,8	10,6
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	29,6	14,2	15,4	32,1	34,2
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	6,5	5,2	1,3	5,4	5,5
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	17,7	6,8	10,9	18,7	22,5
54 Mineralfyndigheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
55 Miljöfarlig verksamhet	8,9	5,6	3,3	7,8	7,5
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	2,1	2,1	0,0	2,4	4,3
57 Förorenade områden, efterbehandling	4,8	3,3	1,6	5,1	4,6
58 Restaurering	4,0	1,8	2,3	2,7	0,6
60 Lantbruk och landsbygd	17,6	11,8	5,8	18,5	18,9
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)					
62 Fiske	4,0	1,5	2,4	3,7	4,0
70 Folkhälsa	4,5	3,5	1,0	3,8	4,3
80 Jämställdhet	3,0	3,0	0,0	3,1	3,3
81 Nationella minoriteter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
82 Mänskliga rättigheter	1,2	1,2	0,0	1,2	1,4
85 Integration	4,5	4,5	0,0	5,6	5,8
10 Myndighetsövergripande verksamhet	14,4	9,0	5,3	14,8	16,5

Verksamhetsområde	2025 ÅA totalt	2025 ÅA kvinnor	2025 ÅA män	2024 ÅA totalt	2023 ÅA totalt
11 Administration och intern service	21,4	18,3	3,1	21,3	22,4
99 Resurssamverkan	2,7	2,0	0,7	1,8	2,2
20-85 Summa årsarbetskrafter produktion	173,8	108,2	65,7	174,0	182,0
10-85 Summa årsarbetskrafter exkl. resurssamverkan	209,6	135,5	74,1	210,1	220,9
10-99 Summa årsarbetskrafter totalt	212,4	137,5	74,9	211,8	223,1

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP.

Tabell D – Representation

Nyckeltal	2025 totalt (tkr)	2025 per ÅA (kr)	2024 totalt (tkr)	2024 per ÅA (kr)	2023 totalt (tkr)	2023 per ÅA (kr)
Intern representation	120	564	163	770	257	1 151
Extern representation	193	909	162	763	404	1 811

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentarer till Tabell D

Länsstyrelsen i Gävleborg är fortsatt restriktiv avseende intern representation där vi ser en fortsatt minskning jämfört med tidigare år. Den externa representationen ökar något jämfört med föregående år då fler evenemang genomförts då ny landshövding är på plats.

Tabell E – Lokaler

Nyckeltal ³²	Lokal	2025	2024	2023
Lokalkostnader (tkr), VÄS 103 ³³	Residens	1 937	1 909	1 862
Lokalyta (m ²)	Residens	1 283	1 224	1 224
Lokalkostnad per m ² (kr)	Residens	1 509	1 560	1 522
Lokalkostnader (tkr), VÄS 113 ³⁴	Lokaler, övriga	7 839	10 258	9 608
Lokalyta (m ²)	Lokaler, övriga	5 946	8 170	8 170
Lokalkostnad per m ² (kr)	Lokaler, övriga	1 318	1 256	1 176
Lokalkostnader per årsarbetskraft (tkr)	Lokaler, övriga	37	48	43
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²)	Lokaler, övriga	28	39	37

³² Urvalen för lokalkostnaderna som redovisas i denna tabell är inte desamma som de urval som görs för de lokalkostnader som redovisas i resultaträkningen. Dessa tabeller har inte samma definition.

³³ Residensets lokalkostnader redovisas under VÄS 103 Servicestöd till ledningen.

³⁴ Med lokaler, övriga avses samtliga utrymmen förutom residenset som kontorslokaler, förråd, källare och garage. Med lokalkostnader avses hyra, lokalvård, larm och bevakningskostnader, avskrivningskostnader med mera. Dessa kostnader redovisas under VÄS 113 Lokaler.

Nyckeltal ³²	Lokal	2025	2024	2023
Kontorslokalyta (m ²) ³⁵	Kontorslokaler	3 714	6 554	6 554
Kontorslokalyta per årsarbetskraft (m ²)	Kontorslokaler	17	31	29
Lokalkostnader (tkr)	Lokaler totalt	9 776	12 167	11 471

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentarer till Tabell E

VÄS 103 – Till lokalytan har även yta för garage (50 kvadratmeter) och förråd (9 kvadratmeter) lagts till.

VÄS 113 – Lokalytan har förändrats under året på grund av Lokalprogrammet. Under januari–april förhyrdes 8 170 kvadratmeter. Från maj–december har en yta om 3 823 kvadratmeter förhyrts, samt flera externa förråd. Ytan har viktats.

Tabell F – Redovisning av ärenden 2025

(samtliga ärenden oavsett databas)

Verksamhetsområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
10–11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	39	101	330	411	59	2
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	49	703	23	721	54	2
201 Allmänna val	6	74	0	71	9	0
25 Trafikföreskrifter	48	167	1	167	49	0
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	271	1 337	752	2 135	225	6
30 Regional tillväxt	1	5	0	5	1	0
34 Infrastrukturplanering	5	16	3	12	12	0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	48	840	13	827	74	1
41 Stöd till boende och energiåtgärder	42	301	17	327	33	3
42 Energi och klimat	5	61	5	65	6	0
43 Kulturmiljö	116	775	21	705	207	9
45 Samhällsskydd och beredskap	27	193	48	232	36	0
46 Civilområde						

³⁵ Med kontorslokaler avses ytor ovan mark som kontorsrum, biytor som korridorer, toaletter, trapphus, närarkiv, närförråd med mera.

Verksamhetsområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	84	156	16	197	59	0
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	139	112	114	197	168	62
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	100	731	68	820	79	2
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	125	291	44	357	103	12
54 Mineralfyndigheter	0	14	0	14	0	0
55 Miljöfarlig verksamhet	89	404	73	477	89	10
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	15	302	38	330	25	1
57 Förorenade områden, efterbehandling	17	53	33	78	25	3
58 Restaurering	1	9	10	18	2	0
60 Lantbruk och landsbygd ³⁶	1 961	6 050	37	6 276	1 772	65
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)						
62 Fiske	16	491	14	485	36	0
70 Folkhälsa	35	10	35	45	35	0
80 Jämställdhet	3	6	12	15	6	1
81 Nationella minoriteter	0	0	0	0	0	0
82 Mänskliga rättigheter	2	8	3	11	2	0
85 Integration	1	11	8	17	3	0
10-85 Totalt antal ärenden	3 245	13 221	1 718	15 015	3 169	179

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket.

³⁶ Under 2025 har huvuddelen av länsstyrelsernas arbete hanterat stöd i den strategiska planen för jordbrukspolitik där areal- och djurbaserade stöd samt projekt- och investeringsstöd hanteras i Jordbruksverkets IT-system. I den ingående balansen ingår areal- och djurbaserade stöd samt landsbygdsstöd från ÅR 2024 och tidigare. Helt rättvisande statistik över handlagda ärenden inom området areal- och djurbaserade stöd (601) är inte möjliga att hämta ut i sin helhet. Statistik för ansökan om åtaganden och några få mindre stödformer ingår inte. För landsbygdsstöden (602) och projekt- och investeringsstöden (603) redovisas komplett ärendestatistik av både ansökningar om stöd och utbetalningar. Det som redovisas här är den ärendestatistik som hämtas från Länsstyrelsens ärendehandläggningssystem Platina summerat med ärenden från Jordbruksverkets IT-system, BLIS.

Kommentarer till Tabell F

Ingående balans för 2025 överensstämmer inte med utgående balans för 2024. Detta beror på att ärenden kan makuleras under året, delas upp på flera nya ärenden med mera vilket innebär att siffrorna aldrig kommer att överensstämma när det gäller balanser.

60 Lantbruk och landsbygd

Ärendebalansen för ansökningar om utbetalning inom Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet, Landsbygdsprogrammet 2014–2020 och Strategisk plan har varit god. För ansökningar om stöd inom Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet har ärendebalansen ökat något under 2025. Det beror framför allt på att sökande inte kompletterat sina ansökningar i tid samt att söktrycket varit högre jämfört med 2024.

Balansen är fortsatt mindre god för stödärenden inom ”Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik 2023–2027”. Det beror i huvudsak på ett fördubblat ansökningstryck, att ansökningar inte är kompletta samt en komplicerad hantering av urvalskriterier i ansökningsomgångar vilket leder till en utdragen handläggning.

Länsstyrelsen Gävleborg tog 2025 emot 1 673 SAM-ansökningar (samlad ansökan om areal- och djurbaserade stöd). En SAM-ansökan består vanligtvis av ansökan om olika stödformer och betalas ut i flera omgångar. Det medför att en enskild SAM-ansökan genererar flera beslut.

I och med införandet av Strategisk plan 2023–2027 förändrades utbetalningsplanen för jordbrukarstöden. Slututbetalning av kompensationsstödet och miljöersättningarna till betesmarker och slåtterängar, skyddszoner och anlagda skyddszoner samt vallstöd sker i januari året efter ansökan. Under 2025 infördes stödet ”Blommande åker och fältkant” vilket gav något fler ärenden än tidigare år.

Bland äldre öppna ärenden finns framför allt dödsboärenden som ska vara avvecklade inom fyra år efter att dödsboet uppstod.

62 Fiske

Antalet ärenden har mer än fördubblats jämfört med föregående år. Det beror på en påfyllning av stödmedel i flera åtgärder under året och på en ökad sökvilja inom vattenbruksområdet.

Länsstyrelsen Gävleborg har inga beslutade ärenden äldre än två år.

80 Jämställdhet

Ärendet äldre än 2 år är felaktigt öppet, avslutas inom kort.

43 Kulturmiljö

Av tabellen framgår att utgående ärendebalans har ökat till det dubbla jämfört med 2024. Skälet till ökningen kan förklaras av att verksamheten haft flera vakanser under året och att ärendeflödet är ökande. Det är en oönskad situation och länsstyrelsen arbetar för att säkerställa bemanning och resursättning för verksamheten.

Tabell G – Överklagade beslut 2025

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut ³⁷	Antal beslut ³⁸	Andel överklagade beslut ³⁹ (%)
10–11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	0	411	0
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	19	721	3
201 Allmänna val	2	71	3
25 Trafikföreskrifter	17	167	10
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	46	2 135	2
30 Regional tillväxt	0	5	0
34 Infrastrukturplanering	0	12	0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	20	827	2
41 Stöd till boende och energiåtgärder	9	327	3
42 Energi och klimat	0	65	0
43 Kulturmiljö	1	705	0
45 Samhällsskydd och beredskap	4	232	2
46 Civilområde			
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	23	197	12
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	2	197	1
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	40	820	5
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	11	357	3
54 Mineralfyndigheter	0	14	0
55 Miljöfarlig verksamhet	1	477	0
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	1	330	0
57 Förorenade områden, efterbehandling	1	78	1
58 Restaurering	0	18	0
60 Lantbruk och landsbygd	15	6 276	0
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)			
62 Fiske	2	485	0
70 Folkhälsa	0	45	0
80 Jämställdhet	0	15	0

³⁷ Avser beslut som överklagats till högre instans 2025, oavsett vilket år som beslutet är fattat.

³⁸ Avser beslut som fattats av Länsstyrelsen under 2025.

³⁹ Avser antalet överklagade beslut under 2025 dividerat med antalet beslut under 2025.

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut ³⁷	Antal beslut ³⁸	Andel överklagade beslut ³⁹ (%)
81 Nationella minoriteter	0	0	0
82 Mänskliga rättigheter	0	11	0
85 Integration	0	17	0
10-85 Totalt antal ärenden	214	15 015	1

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket.

Kommentarer till Tabell G

VÄS 41, 60 och 62

Antalet beslut som redovisas är den total som redovisas i tabell F då dessa ärenden hanteras i flera ärendehanteringssystem.

Tabell H – Överklagade beslut som ändrats i högre instans 2025

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut med dom i högre instans ⁴⁰	varav antal ändrade beslut i högre instans ⁴¹	Ändrade - varav antal upphävda beslut ⁴²	Ändrade - varav antal återförvisade beslut ⁴³	Antal ändrade beslut som Lst överklagat ⁴⁴	Andel ändrade beslut (%) ⁴⁵
10-11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	1	1	0	0	0	100
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	15	4	2	2	0	27
201 Allmänna val	1	0	0	0	0	0
25 Trafikföreskrifter	17	4	3	0	0	24
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	32	0	0	0	2	0
30 Regional tillväxt	0	0	0	0	0	0
34 Infrastrukturplanering	0	0	0	0	0	0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	16	5	1	2	0	31

⁴⁰ Avser antalet beslut som överklagats i högre instans vars domar eller beslut kommit in till Länsstyrelsen under 2025.

⁴¹ Avser beslut som ändrats under 2025 på grund av domar eller beslut i högre instans.

⁴² Avser beslut som upphävts under 2025 på grund av domar eller beslut i högre instans.

⁴³ Avser beslut som återförvisats under 2025 på grund av domar eller beslut i högre instans.

⁴⁴ Avser antal ändrade domar eller beslut i högre instans som överklagats av Länsstyrelsen under 2025.

⁴⁵ Antal ändrade beslut i högre instans under 2025 dividerat med antal beslut som överklagats till högre instans med dom eller beslut under 2025.

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut med dom i högre instans ⁴⁰	varav antal ändrade beslut i högre instans ⁴¹	Ändrade - varav antal upphävda beslut ⁴²	Ändrade - varav antal återförvisade beslut ⁴³	Antal ändrade beslut som Lst överklagat ⁴⁴	Andel ändrade beslut (%) ⁴⁵
41 Stöd till boende och energiåtgärder	11	1	1	0	0	9
42 Energi och klimat	0	0	0	0	0	0
43 Kulturmiljö	2	0	0	0	0	0
45 Samhällsskydd och beredskap	3	1	0	0	0	33
46 Civilområde						
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	19	2	1	1	0	11
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	3	2	1	1	0	0
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	42	11	7	1	0	26
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	6	2	1	0	1	33
54 Mineralfyndigheter	0	0	0	0	0	0
55 Miljöfarlig verksamhet	0	0	0	0	0	0
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	1	1	1	0	0	100
57 Förorenade områden, efterbehandling	1	0	0	0	0	0
58 Restaurering	0	0	0	0	0	0
60 Lantbruk och landsbygd	9	0	0	0	0	0
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)						
62 Fiske	3	1	0	1	0	33
70 Folkhälsa	0	0	0	0	0	0
80 Jämställdhet	0	0	0	0	0	0
81 Nationella minoriteter	0	0	0	0	0	0
82 Mänskliga rättigheter	0	0	0	0	0	0
85 Integration	0	0	0	0	0	0
10-85 Totalt antal ärenden	179	33	17	7	3	18

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina.

Kommentarer till Tabell H

Under tidsperioden har 179 beslut överklagats till högre instans. Av de 179 överklagade besluten har 33 ändrats (18%) i högre instans. Av dessa 33 ändrade beslut var det tre beslut

som hade överklagats av Länsstyrelsen. De ändrade besluten återfinns inom flera olika ärendegrupper

Tabell I – Handläggningstider

VÄS och ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2023–2025	Utfall (%) 2025	Utfall (%) 2024	Utfall (%) 2023	Medel-antal dagar 2025	Medel-antal dagar 2024	Medel-antal dagar 2023
202 Anmälan om svenskt medborgarskap	45						
204 Begravningsfrågor	45						
212 Auktorisation av bevakningsföretag	180						
282 Ansökan om tillstånd enligt 6 kap 4 § djurskyddslagen	90	100	100	100	10	23	9
282 Ansökan om förprovning djurstall	56	94	100	97	10	5	10
282 Anmälningensärenden djurskydd	90	85	74	86	38	65	49
40321 Överklagande av lov, förhandsbesked	150	100	100	98	84	82	88
40322 Överklagande av bygglov för bostäder, dock ej fritidsbostäder	120	0	100	100	0	28	68
4034 Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen	180	59	100	64	176	104	147
505 Överklagade kommunala beslut miljöbalken m.fl. författn.	180	91	94	80	158	142	159
525 Samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken	42	89	89	92	24	28	21
526 Granskning av kommunal strandskyddsdispens	21	99	100	98	6	6	7
551 Prövning miljöfarlig verksamhet 9 kap. miljöbalken - Ansökan om tillstånd (konc)	180						
555 Anmälan ändring tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet	75	82	81	73	67	64	49
562 Prövning av avfall och producentansvar	40	98	98	98	12	10	7
566 Tillsyn av avfall och producentansvar	30	95	97	88	8	7	9
603 Ansökan om stöd i Strategisk plan - investeringsstöd	180	38	19		249	310	
603 Ansökan om stöd i Strategisk plan - projektstöd	180		X			X	
622 Ansökan om stöd i havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet - företagsstöd	180	X	X	65	X	X	141

VÄS och ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2023–2025	Utfall (%) 2025	Utfall (%) 2024	Utfall (%) 2023	Medel-antal dagar 2025	Medel-antal dagar 2024	Medel-antal dagar 2023
622 Ansökan om stöd i havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet – projektstöd	180	X	8	0	X	321	0
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – företagsstöd	120	92	92	96	66	47	53
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – projektstöd	120	100	98	88	70	61	66
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – miljöinvesteringar	120	X	X	X	X	X	X
603 Ansökan om utbetalning av stöd i Strategisk plan – investeringsstöd	120	100	100		29	38	
603 Ansökan om utbetalning av stöd i Strategisk plan – projektstöd	120	X	X		X	X	
622 Ansökan om utbetalning av stöd i havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet – företagsstöd	80	90	X	X	36	X	X
622 Ansökan om utbetalning av stöd i havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet – projektstöd	80	X	X	0	X	X	0
623 Ansökan tillstånd flyttning och utsättning av fisk	30	100	100	98	8	8	11
623 Ansökan om förordnande som fisketillsynsperson	40	81	87	87	29	25	23

Källa: Ärendehanteringssystemet Platina och Jordbruksverket.

Kommentarer till Tabell I

Gällande ärendeslagen 282 Ansökan om tillstånd enligt 6 kapitlet 4 § djurskyddslagen, 282 Ansökan om förprovning djurstall och 551 Prövning miljöfarlig verksamhet 9 kapitlet miljöbalken – Ansökan om tillstånd är målet satt från komplett ansökan.

Gällande ärendeslaget 526 Granskning av kommunal strandskyddsdispens är det enligt 19 kapitlet 3 b § miljöbalken.

Gällande 562 Prövning av avfall och producentansvar och 566 Tillsyn av avfall och producentansvar avses ärenden med målsatta handläggningstider som rör ansökningar respektive anmälningar avseende transporter av avfall.

Gällande ärendeslagen 603 och 622 som avser ansökan om stöd gäller att handläggningstiden, mäts från att ansökan kom in till Länsstyrelsen fram till att Länsstyrelsen har fattat beslut om stöd. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla

ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90 procent av ansökningarna om stöd ska vara beslutade inom 6 månader.

Gällande ärendeslagen 602, 603 och 622 Målet enligt SUSS (Uppföljningssystem i samverkan för LB, SP, Fiskestöden). Underlaget hämtas från Jordbruksverkets uppföljningsverktyg BLIS.

Gällande ärendeslagen 602, 603 och 622 som avser ansökan om utbetalning gäller att handläggningstiden, mäts från att ansökan kom in till Länsstyrelsen fram till beslut. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90 procent av ansökningarna om utbetalning ska vara beslutade inom 4 månader inom ärendeslagen 602 och 603. Gällande ärendeslagen 622 är motsvarande period 80 dagar.

403 och 505

Ärenden som gäller prövning av överklagande av kommuns beslut om lov och förhandsbesked inom VÅS 403 har prioriterats framför prövning av övriga överklagade kommunala beslut.

602

Ansökan om utbetalning

Endast utfall där antalet beslutade ärenden är tio eller fler redovisas i tabellen.

För ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder år 2025 gällande miljöinvesteringar är antalet beslutade ärenden 7 med ett utfall på 0 procent och en genomsnittlig handläggningstid på 335 dagar.

För ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder år 2024 gällande projektstöd är antalet beslutade ärenden 6 med ett utfall på 67 procent och en genomsnittlig handläggningstid på 330 dagar.

603

Ansökan om stöd

Endast utfall där antalet beslutade ärenden är tio eller fler redovisas i tabellen.

För ansökan om stöd i Strategisk plan år 2024 gällande projektstöd har fem ärenden beslutats med en handläggningstid på 328 dagar vilket resulterar i ett utfall på 40 procent.

Gällande ansökan om stöd inom Strategisk plan år 2023 stämmer inte värdena i 2025 års utdrag från Jordbruksverkets statistiksystem BLIS med värdena i 2023 års utdrag. De värden som redovisas i årets årsredovisning är de värden som tagits fram 2023. Värdena har tagits fram på samma sätt, med samma rapport, i samma statistiksystem vid båda tillfällena.

För ansökan om stöd inom Strategisk plan gällande företagsstöd är måluppfyllelsen fortsatt sämre. Handläggningstiden har dock förbättrats något jämfört med föregående år då extra resurser tillsatts. Den sämre måluppfyllelsen beror i huvudsak på ett fördubblat

ansökningstryck, att ansökningar inte är kompletta samt en komplicerad hantering av urvalskriterier i ansökningsomgångar vilket leder till en utdragen handläggning.

Ansökan om utbetalning

Endast utfall där antalet beslutade ärenden är tio eller fler redovisas i tabellen.

För ansökan om utbetalning av stöd i Strategisk plan år 2025 gällande projektstöd har två ärenden beslutats med en handläggningstid på 73 dagar vilket resulterar i ett utfall på 100 procent.

För ansökan om utbetalning av stöd i Strategisk plan år 2024 gällande projektstöd har ett ärende beslutats med en handläggningstid på 11 dagar vilket resulterar i ett utfall på 100 procent.

622

Ansökan om stöd

Endast utfall där antalet beslutade ärenden är tio eller fler redovisas i tabellen.

För ansökan om stöd från havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet år 2025 gällande företagsstöd är antalet beslutade ärenden 6 med ett utfall på 100 procent och en genomsnittlig handläggningstid på 107 dagar.

För ansökan om stöd från havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet år 2025 gällande projektstöd är antalet beslutade ärenden 6 med ett utfall på 33 procent och en genomsnittlig handläggningstid på 247 dagar.

För ansökan om stöd från havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet år 2024 gällande företagsstöd är antalet beslutade ärenden 6 med ett utfall på 100 procent och en genomsnittlig handläggningstid på 111 dagar.

För ansökan om stöd från havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet gällande projektstöd år 2023 finns inga värden redovisade i tabellen eftersom inga sådana ärenden om stöd beslutades.

Handläggningstiden för ansökan om företagsstöd har god måluppfyllelse på 100 procent och den genomsnittliga handläggningstiden på 107 dagar innebär en minskning jämfört med föregående år.

Handläggningstiden för ansökan om projektstöd har fortsatt sämre måluppfyllelse. Handläggningstiden har dock förbättrats något jämfört med 2024. Den sämre måluppfyllelsen beror på handläggning av ett stort antal omfattande ärenden. Handläggningen blev utdragen hos både Länsstyrelsen och Jordbruksverket.

Ansökan om utbetalning

Endast utfall där antalet beslutade ärenden är tio eller fler redovisas i tabellen.

För ansökan om utbetalning av stöd från havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet år 2025 gällande projektstöd är antalet beslutade ärenden 9, av dessa beslutades 33 procent inom 80 dagar. Genomsnittlig handläggningstid är 89 dagar.

För ansökan om utbetalning av stöd från havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet år 2024 gällande företagsstöd och projektstöd är antalet beslutade ärenden 8 respektive 2, av dessa beslutades 89 procent respektive 67 procent inom 80 dagar. Genomsnittlig handläggningstid är 53 respektive 73 dagar.

För ansökan om utbetalning av stöd inom Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet år 2023 gällande företagsstöd är antalet beslutade ärenden 2 och av dessa beslutades 1 ärende inom 80 dagar. Genomsnittlig handläggningstid är 67 dagar. För ansökan om utbetalning av stöd inom Havs- och fiskeriprogrammet år 2023 gällande företagsstöd är antalet beslutade ärenden 2 och av dessa beslutades 1 ärende inom 90 dagar. Genomsnittlig handläggningstid är 90 dagar för de ärendena.

För ansökan om utbetalning av stöd från havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet gällande projektstöd 2023 finns inga värden redovisade i tabellen eftersom inga sådana ärenden om utbetalning beslutades.

Ansökan om utbetalning ska beslutas inom 80 dagar. Länsstyrelserna förväntas göra klart sin del inom 55 dagar och resterande tid används av beslutande myndighet. Med tanke på den kompletteringstid som tillkommer i merparten av alla ärenden så är 55 dagar en kort tid för att hantera dessa ansökningar, i synnerhet för projektstöden. Det gör att handläggningstiden inte har kunnat hållas för flera projektstödsärenden 2025.

Finansiell redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
7 kap. 1 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Resultaträkning

Belopp angivna i tusen kronor (tkr).

Resultaträkning	2025	2024	Not
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	147 393	134 938	1
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	18 668	13 171	2
Intäkter av bidrag	115 207	112 479	3
Finansiella intäkter	1 224	2 078	4
Summa	282 492	262 666	
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-185 279	-177 821	5
Kostnader för lokaler	-10 855	-13 195	6
Övriga driftkostnader	-85 936	-70 804	7
Finansiella kostnader	-76	-157	8
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 621	-1 569	16,17
Summa	-283 767	-263 546	
Verksamhetsutfall	-1 275	-879	
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	10 911	9 061	9
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-10 911	-9 061	
Saldo	0	0	
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	1 811	537	10
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	59 730	53 370	11
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	1 573	1 272	12
Finansiella intäkter	31	41	13
Upplösning av fonder m.m. för transfereringsändamål	227	-30	13

Resultaträkning	2025	2024	Not
Lämnade bidrag	-63 372	-55 189	14
Saldo	0	0	
Årets kapitalförändring	-1 275	-879	15

Balansräkning

Belopp angivna i tusen kronor (tkr).

Tillgångar	2025-12-31	2024-12-31	Not
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	0	17	
Summa	0	17	16
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	554	314	
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	4 376	2 972	
Summa	4 930	3 285	17
Varulager m.m.			
Fastigheter	15	15	
Summa	15	15	18
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	1 958	1 809	
Fordringar hos andra myndigheter	4 140	3 366	19
Övriga kortfristiga fordringar	1 279	1 419	20
Summa	7 377	6 593	
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	1 918	3 671	
Upplupna bidragsintäkter	13 622	6 871	
Övriga upplupna intäkter	2 788	1 366	
Summa	18 328	11 909	21
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	36 922	25 262	
Summa	36 922	25 262	22
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	37 499	62 197	23

Tillgångar	2025-12-31	2024-12-31	Not
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	547	1 802	
Kassa och bank	2 008	1 790	
Summa	40 054	65 789	
Summa tillgångar	107 626	112 870	

Kapital och skulder	2025-12-31	2024-12-31	Not
Myndighetskapital			
Statskapital	4 371	1 590	
Balanserad kapitalförändring	13	843	
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	-1 275	-879	
Summa	3 109	1 554	24
Fonder			
Fonder	3 595	3 822	
Summa	3 595	3 822	13
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	292	495	25
Övriga avsättningar	2 678	3 308	26
Summa	2 969	3 803	
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	1 426	1 761	27
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	7 218	9 441	28
Leverantörsskulder	7 445	6 114	
Övriga kortfristiga skulder	11 857	11 522	29
Depositioner	547	1 802	30
Summa	28 493	30 639	
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	13 516	13 449	
Oförbrukade bidrag	55 945	59 602	
Summa	69 461	73 051	31
Summa kapital och skulder	107 626	112 870	

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Belopp angivna i tusen kronor (tkr).

Anslag	Ing. överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regl. brev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp	Not
Utgiftsområde 1								
Rikets styrelse								
01 05 001 017 Länsstyrelserna m.m. Gävleborgs län	3 765	148 527	356	0	152 648	-149 144	3 505	32
Utgiftsområde 19								
Regional utveckling								
19 01 001 017 Regionala utvecklingsåtgärder Länsstyrelsen i Gävleborgs län	12	68	0	-12	68	-60	8	33
Summa	3 777	148 595	356	-12	152 716	-149 204	3 513	

Avslutade anslag	Ing. överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regl. Brev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp	
Utgiftsområde 20								
Klimat, miljö och natur								
20 01 003 005 Åtgärder för att begränsa massförekomst av översvämningsmyggor - del till Länsstyrelsen i Gävleborgs län								

Redovisning mot inkomsttitel

Belopp angivna i tusen kronor (tkr).

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster	Not
2511 006 Expeditions- och ansökningsavgifter	1 000	1 133	
2537 106 Miljöskyddsavgift	8 000	7 999	
2552 304 Avgifter enligt avfallsförordningen (Lst)	150	163	
2714 104 Sanktionsavgifter enligt arbetsmiljölagen		1 137	
2714 538 Särskild avgift enligt utlänningslagen		458	
2714 636 Övriga sanktionsavgifter		20	
2811 194 Övriga inkomster		0	
Summa	9 150	10 911	9

Andra finansiella villkor

Finansiella villkor enligt regleringsbrev.

Anslag	Villkor för anslag	Belopp	Utfall	Not
01 05 001 017 Länsstyrelserna m.m., Gävleborgs län	Högst 15 478 000 kr får användas för åtgärder för begränsning av massförekomst av översvämningsmyggor. Länsstyrelsen får utbetala medel till övriga länsstyrelser som har kostnader för sådana åtgärder.	15 478	15 404	
19 01 001 017 Regionala utvecklingsåtgärder, Länsstyrelsen i Gävleborgs Län	Avseende ändamålet 4 får högst de nedan angivna beloppen användas för uppföljning och utvärdering av insatser som finansieras av respektive anslagspost, samt vid behov även för att säkerställa uppföljningssystem m.m. avseende de bemyndiganden om ekonomiska åtaganden som finns för anslaget. Anslagsposterna 1–21: 68 000 kronor	68	60	33

Tilläggsupplysningar och noter

Allmänt

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där annat inte anges. De flesta belopp i resultatredovisning och de finansiella delarna är framtagna med hjälp av ett länsstyrelsegemensamt rapportpaket i Excel. Det innebär att talen innehåller decimaler vilket ger avrundningsdifferenser.

Länsstyrelsens redovisning följer god redovisningssed enligt 6 § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring. Brytdatum, det datum då löpande bokföring på räkenskapsåret avslutas, är den 5 januari 2026.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen.

Med årsarbetskrafter avses antalet anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar. Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 procent. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Avvikelser från generella ekonomiadministrativa regler

I regleringsbrevet 2025 har regeringen beslutat om följande undantag från det ekonomiadministrativa regelverket:

- ”Bestämmelsen i 3 kap. 1 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att resultatredovisningen ska omfatta antalet och styckkostnaden för handläggningen av ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden, ska inte tillämpas på länsstyrelserna.”
- ”Med undantag från vad som gäller enligt 3 kap. 1 § tredje stycket och 3 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, ska verksamhetskostnader och årsarbetskrafter redovisas i en för länsstyrelserna enhetlig struktur efter närmare anvisningar från Länsstyrelsen i Örebro län.”

Redovisnings- och värderingsprinciper

Periodavgränsningsposter

Fakturor som kommit in till och med brytdag har bokförts, förutom ett fåtal mindre fakturor som tillsammans understiger beloppsgränsen för periodisering. Fakturor som erhållits efter brytdagen redovisas som periodavgränsningspost. Beloppsgränsen för

periodavgränsningsposter har fastställts till 20 tkr utom för hyror som periodiseras oavsett belopp.

Löpande under året periodiseras förutbetalda kostnader som hyror med mera för att kostnaden ska belasta rätt period. Skulder till personalen i form av kompensationsledighet och semesterlöner redovisas månadsvis och värderas i samband med bokslut.

Erhållna bidrag som inte förbrukats periodiseras och redovisas som oförbrukade bidrag. Kostnader motsvarande bidragsbelopp som ännu inte erhållits, periodiseras och redovisas som upplupna bidragsintäkter.

Anläggningstillgångar

Tillgångar med en ekonomisk livslängd om minst 3 år och ett anskaffningsvärde som uppgår till minst ett halvt basbelopp redovisas som anläggningstillgångar. För anläggningar som klassas som infrastrukturella tillgångar (naturmiljötillgångar) ska anskaffningsvärdet uppgå till minst 250 tkr. På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning månadsvis.

Tillgångstyp	Avskrivningsplan
Immateriella anläggningstillgångar	Högst 5 år
Markanläggningar	Respektive komponents nyttjande period
Förbättringsutgift på annans fastighet	Högst 7 år
Maskiner	5 år
It-teknisk utrustning	3 år
Leasingavtal	3 år
Bilar och transportmedel	5 år
Konst	Ingen avskrivning
Övriga inventarier	5 år
Pågående nyanläggningar	Avskrivning startas vid färdigställning och inplacering i anläggningsgrupp

Av 2 kapitlet 6 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) följer att naturmiljötillgångar ska finansieras med anslag. Dessa regler gäller för samtliga investeringar i materiella anläggningstillgångar som finansieras från anslag 1:3 Åtgärder för värdefull natur, oavsett om det är Naturvårdsverket eller en annan myndighet som anskaffar tillgångarna. Investeringar i immateriella anläggningstillgångar som görs med medel från anslag 1:3 ska finansieras med lån i Riksgäldskontoret.

Skrivningen innebär att länsstyrelserna inte behöver lånefinansiera anläggningstillgångar som finansieras av 1:3 anslaget.

Jordfonden

Jordfondens fastigheter värderas till inköpspris, med justering för gjorda åtgärder. Enligt regleringsbrev 2025 avseende utgiftsområde 23 anslag 1:20 anslagspost 2 villkor 6 ska vinst vid försäljning återinvesteras i Jordfonden.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Uppgifter om rådsledamöter enligt 7 kapitlet 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

Redovisning av skattepliktiga ersättningar och andra förmåner till rådsledamöter och ledande befattningshavare samt uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Namn	Ersättningar och andra förmåner, kronor	Andra uppdrag
Ledande befattningshavare		
Carina Ståhl Herrstedt, landshövding (från och med 1 mars 2025)	1 472 615	Ordförande Lübecks insamlingsfond (del av året) Ordförande Gästriklandsfonden (del av året)
Veronica Lauritzsen, vikarierande landshövding (till och med 28 februari 2025) därefter länsråd.	1 273 992	Ordförande Ståndspersonssocieteten i Gävle Ordförande Lübecks insamlingsfond (del av året) Ordförande Gästriklandsfonden (del av året)
Caroline Näslund, vikarierande länsråd (till och med 28 februari 2025)	864 070	Inga uppdrag
Ledamöter vid årets slut		
Hanna Bruce	4 208	Ledamot Växbo Lin AB Ledamot Linfabriken Fastighets AB Ledamot Inslag Holding AB Suppleant Aks A-K Söderström AB
Mohamed Chabchoub	5 700	Inga uppdrag
Anders W Jonsson		Inga uppdrag
Åsa Lindh	3 800	Ledamot Arbetsgivarverkets styrelse Ingår i styrelsen för Statens servicecenter

Namn	Ersättningar och andra förmåner, kronor	Andra uppdrag
Viktor Wärnick	5 840	Ledamot insynsrådet Migrationsverket
Lotta Zetterlund	7 299	
Ledamöter som entledigades under året		
Susanne Ås Sivborg <i>Ledamot till och med 28 februari 2025</i>		Inga uppdrag
Ylva Fältholm <i>Ledamot till och med 30 oktober 2025</i>	1 900	Ledamot högskolestyrelsen Högskolan i Gävle Suppleant Takt & Ton Luleå Stereohandel AB

Noter till resultaträkning

Belopp angivna i tusen kronor (tkr).

Not 1

Intäkter av anslag	2025	2024
01 05 001 017 Förvaltningsanslag	147 333	130 132
19 01 001 017 Regionala tillväxtåtgärder	60	56
20 01 003 005 Åtgärder för att begränsa massförekomst av översvämningsmyggor - del till Länsstyrelsen i Gävleborgs län	0	4 750
Summa intäkter av anslag	147 393	134 938

Kommentarer till Not 1

Under 2025 tilldelades 15 478 tkr på förvaltningsanslaget för åtgärder för begränsning av massförekomst av översvämningsmyggor, motsvarande tilldelning 2024 var 5 400 tkr.

2024 hade Länsstyrelsen Gävleborg även en anslagspost (ap.5) på Naturvårdsverkets anslag 1:3 Åtgärder för värdefull natur, för åtgärder att begränsa massförekomst av översvämningsmygg.

Not 2

Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2025	2024
Offentligrättsliga avgifter	3 529	2 690
Försäljning enligt 4 § Avgiftsförordningen	9 737	8 326
Intäkter av andra ersättningar	5 402	2 155
Summa	18 668	13 171
<i>Varav intäkter av avgifter enligt 4 § Avgiftsförordningen består av</i>		
Intäkter utyrning	211	264
Intäkter utbildning/konferenser	1 712	956

Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2025	2024
Intäkter konsultuppdrag	7 107	6 334
Intäkter övriga 4 § avgifter	706	772
Summa	9 737	8 326

Kommentarer till Not 2

Den i separat tabell redovisad avgiftsbelagd verksamhet är inte jämförbar med denna not. Den separata tabellen avser enbart sådan verksamhet som ska ge ett årligt resultat. Övriga intäkter av avgifter har inte motsvarande kostnader och uppvisar inte något resultat utan ingår bland annat i anslagsredovisningen, älgvårdsfond och externa medel gentemot andra myndigheter.

Ökningen av Intäkter av andra ersättningar beror dels på ökade periodiseringar avseende omhändertagande av djur med 1 573 tkr samt ökade intäkter av avverkning av skog i naturreservat med 1 485 tkr.

Not 3

Intäkter av bidrag	2025	2024
Bidrag från statliga myndigheter	110 665	109 304
<i>Varav</i>		
Naturvårdsverket	31 443	31 446
Länsstyrelsen i Örebro län	31 259	31 217
Havs- och vattenmyndigheten	24 544	21 444
Statens jordbruksverk	9 716	9 609
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	4 726	4 785
Migrationsverket	2 960	2 879
Länsstyrelsen i Västmanlands län	2 209	2 029
Riksantikvarieämbetet	1 501	1 687
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	426	548
Statens energimyndighet	315	0
Post- och telestyrelsen	306	246
Länsstyrelsen i Dalarnas län	303	300
Övriga	958	3 114
Bidrag från övriga	4 542	3 175
<i>varav bidrag från EU:s fonder</i>		
Life - program för miljö- och klimatpolitik	3 878	2 338
Summa	115 207	112 479

Kommentarer till Not 3

Förändringen avseende Havs- och vattenmyndigheten beror främst på förbrukning inom projekten Rivers of LIFE och Marint områdesskydd.

Not 4

Finansiella intäkter	2025	2024
Räntekonto i Riksgälden	1 190	2 059
Övriga finansiella intäkter	34	20
Summa	1 224	2 078

Not 5

Kostnader för personal	2025	2024
Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	-121 009	-117 401
varav Lönekostnader för insynsråd och ej anställd personal (uppdragstagare)	-559	-314
Arbetsgivaravgifter, pensionspremier samt övriga kostnader för personal	-64 270	-60 420
Summa	-185 279	-177 821

Not 6

Kostnader för lokaler	2025	2024
Kostnader för lokaler	-10 855	-13 195

Kommentarer till Not 6

Lokalkostnaderna som redovisas i denna not har inte samma urval som tabell E i resultatredovisningen. Minskningen av kostnader för lokalhyror beror främst på att lokalytan har minskats under året då kontorslokalerna i Gävle byggs om.

Not 7

Övriga driftskostnader	2025	2024
Övriga driftskostnader	-85 936	-70 804

Kommentarer till Not 7

Övriga driftskostnader påverkas av de projekt som Länsstyrelsen bedriver och varierar från år till år.

Under 2025 har kostnader för att begränsa massförekomst av översvämningssmyggor ökat med 3 558 tkr, kostnader i samband med omhändertagande av djur har ökat med 3 425 tkr samt kostnader i projekt Rivers of LIFE med 3 109 tkr.

Not 8

Finansiella kostnader	2025	2024
Räntekostnader i Riksgälden	-38	-152
Övriga finansiella kostnader	-39	-6
Summa	-76	-157

Not 9

Avgifter m.m. som inte disponeras med bestämt ekonomiskt mål ⁴⁶	+/- t.o.m. 2023	+/- 2024	Budget intäkter 2025	Intäkter 2025	Kostnader 2025	+/- 2025	Akkumulerat +/- utgående 2025
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	-1 941	-1 082	1 000	1 133	-2 371	-1 238	-4 261
2537 Miljöskyddsavgift	7 941	3 655	8 000	7 999	-3 413	4 586	16 181
2552 Övriga offentligt rättsliga avgifter	154	78	150	163	-82	81	312
- varav avgifter enligt avfallsförordningen	154	78	150	163	-82	81	312
Summa avgifter med bestämt ekonomiskt mål	6 154	2 650	9 150	9 295	-5 867	3 429	12 233
Övriga intäkter och avgifter som inte disponeras och inte har bestämt ekonomiskt mål	Intäkter 2023	Intäkter 2024	Budget intäkter 2025	Intäkter 2025			
2714 Sanktionsavgifter enligt arbetsmiljölagen ⁴⁷	1 565	-212		1 137			
2714 Särskild avgift enligt utlänningslagen	96	143		458			
2714 Övriga sanktionsavgifter	0	0		20			
2811 Övriga inkomster	-83	1		0			
Summa intäkter som inte disponeras och inte har bestämt ekonomiskt mål	1 577	-68		1 615			
Summa avgifter redovisade mot inkomsttitel			9 150	10 911			

Kommentarer till Not 9

Uppgifterna speglar tabell 6.2 i Regleringsbrev för budgetåret 2025 avseende länsstyrelserna. Noterna är uppdelade på avgifter med bestämt respektive inte bestämt ekonomiskt mål. Länsstyrelserna har tidigare haft ett undantag från att redovisa kostnaderna för avgiftsbelagd verksamhet i vilken intäkterna inte får disponeras enligt 6 kap. 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. Länsstyrelserna har därför valt att redovisa ackumulerat utfall från och med år 2022 då undantaget togs bort. Det ger ett ackumulerat utfall över åren som är jämförbart. För övriga intäkter och avgifter som inte disponeras och inte har bestämt ekonomiskt mål redovisas inga kostnader. De ackumulerade utfallet för expeditions- och ansökningsavgifter till och med 2023 har räknats om med 81 tkr på grund av felaktig redovisning av kostnader på underliggande kod.

⁴⁶ Ackumulerat utfall avser åren 2022–2025 och innehåller både intäkter och kostnader.

⁴⁷ Inkomster har under 2024 bokförts med 727 tkr och befarade förluster med 939 tkr, vilket ger ett resultat på -212 tkr.

Not 10

Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	2025	2024
01 05 001 017 Förvaltningsanslag	1 811	287
20 01 003 005 Åtgärder för att begränsa massförekomst av översvåmningsmyggor - del till Länsstyrelsen i Gävleborgs län	0	250
Summa	1 811	537

Kommentarer till Not 10

Länsstyrelsen Gävleborg får utbetala medel till övriga länsstyrelser som har kostnader för åtgärder för begränsning av massförekomst av översvåmningsmyggor enligt regleringsbrev för budgetåret 2025.

Not 11

Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	2025	2024
Från myndighet		
Naturvårdsverket	18 679	14 211
Havs- och vattenmyndigheten	14 631	14 210
Migrationsverket	10 353	9 229
Riksantikvarieämbetet	9 657	10 524
Socialstyrelsen	3 923	3 958
Länsstyrelsen i Örebro län	2 274	1 133
Post- och telestyrelsen	197	87
Länsstyrelsen i Västernorrlands län	16	15
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	0	3
Summa	59 730	53 370

Kommentarer till Not 11

Avseende Naturvårdsverket betalades det 2025 ut 9 972 tkr i bidrag inom EBH (Efterbehandling förorenade områden) motsvarande summa 2024 var 5 650 tkr.

Not 12

Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2025	2024
Bygdemedel	1 093	1 034
Privata företag	508	0
Företag Fiske	228	0
Kommunal samverkan	84	-84
Life - program för miljö- och klimatpolitik	0	520
Älgvårdsfonden	-340	-198
Summa	1 573	1 272

Not 13

Avsättning till/upplösning av fonder med mera för transfereringsändamål	2025	2024
Ingående balans	3 822	3 792
Årets förändring	-227	30
Utgående balans	3 595	3 822
Uppdelat på		
Älgvårdsfonden		
Ingående balans	2 032	2 651
Årets inbetalningar	2 032	1 641
Årets kostnader	-2 372	-1 839
Lämnade bidrag	-336	-421
Älgvårdsfonden utgående balans	1 355	2 032
Årets förändring Älgvårdsfonden	-676	-619
Bygdemedel		
Ingående balans	1 790	1 140
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	1 093	1 034
Finansiella intäkter	31	41
Lämnade bidrag	-674	-425
Bygdemedel utgående balans	2 239	1 790
Årets förändring Bygdemedel	449	650

Not 14

Lämnade bidrag	2025	2024
Lämnade bidrag till den offentliga sektorn	-45 556	-38 814
Lämnade bidrag till övriga samt periodiseringar	-17 815	-16 375
Summa Lämnade bidrag	-63 372	-55 189
Miljömål	-12 181	-12 101
Efterbehandling av förorenade områden	-10 480	-5 650
Integrationsfrågor	-10 437	-9 145
Byggnadsvård	-8 245	-7 185
Kalkning av försurade vatten	-4 852	-4 447
Frågor inom mänskliga rättigheter	-3 923	-3 958
Stöd till fisket	-3 027	-2 000
Jämställdhetsfrågor	-1 997	-863
Övriga ärenden inom övrig förvaltning	-1 811	-537
Förvaltning och skötsel av skyddade områden	-1 541	-1 717
Jakt och viltvård	-1 152	-2 248

Lämnade bidrag	2025	2024
Fornminnes- och kulturlandskapsvård	-1 075	-1 300
Fiskevård och fritidsfiske	-680	-645
Deponering, administration och fördelning av medel, allmänna arvsfonden m.m.	-674	-425
Kulturhistoriskt värdefulla miljöer	-324	-1 979
Allmänt och övergripande inom naturvård och miljöskydd	-317	0
Kommunikationsplanering	-197	-87
Samverkan, ledning och samordning	-150	-153
Utveckling av jordbruksnäringen och landsbygden	-100	0
Skydd av områden och arter (exkl. vattenskyddsområden och kulturresevat)	-70	-50
Restaurering av vatten som inte kalkas	-57	0
Främjande insatser inom folkhälsoområdet	-50	-90
Miljöövervakning	-20	-30
Allmänt och övergripande inom kulturmiljö	-14	0
Fornminnen	0	-60
Övriga ärenden inom vattenverksamhet	0	-520
	-63 372	-55 189
<i>varav finansiering genom EU-fonder</i>		
Life - program för miljö- och klimatpolitik	0	-520

Kommentarer till Not 14

Avseende Efterbehandling av förorenade områden betalades det 2025 ut 7 838 tkr i bidrag avseende före detta Kopparfors sågverk, motsvarande summa för 2024 var noll kronor.

Not 15

Årets kapitalförändring	2025	2024
Verksamhetsutfall		
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	-432	-394
Ej lånefinansierad anläggningstillgång	-867	-49
Avslutade externa medel och ANL RTA	24	-436
Summa verksamhetsutfall	-1 275	-879
Uppbörd	0	0
Transfereringar	0	0
Summa årets kapitalförändring	-1 275	-879

Kommentarer till Not 15

Avslutade externa medel har i år delats upp med Ej lånefinansierad anläggningstillgång och omräkning har gjorts av föregående års utfall. Ej lånefinansierade anläggningstillgångar avser naturmiljöstillgångar och är finansierade av medel från anslag 1:3 ap.2 Åtgärder för värdefull natur.

Noter till balansräkning

Not 16

Immateriella anläggningstillgångar	2025-12-31	2024-12-31
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	54	54
Årets anskaffning	0	0
Årets försäljning, utrangering	0	0
Utgående anskaffningsvärde	54	54
Ingående avskrivningar	-38	-19
Årets avskrivningar	-17	-18
Årets försäljning, utrangering	0	0
Utgående avskrivningar	-54	-38
Bokfört värde	0	17
Bokfört värde immateriella anläggningstillgångar	0	17

Not 17

Materiella anläggningstillgångar	2025-12-31	2024-12-31
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	12 301	12 301
Årets anskaffning	365	0
Årets försäljning, utrangering	-3 884	0
Utgående anskaffningsvärde	8 782	12 301
Ingående avskrivningar	-11 987	-11 890
Årets avskrivningar	-124	-97
Årets försäljning, utrangering	3 884	0
Utgående avskrivningar	-8 228	-11 987
Bokfört värde	554	314
Maskiner, inventarier, installationer mm.		
Ingående anskaffningsvärde	26 324	26 889
Årets anskaffning	2 965	304
Årets försäljning, utrangering	-4 915	-869
Utgående anskaffningsvärde	24 374	26 324
Ingående avskrivningar	-23 352	-22 768
Årets avskrivningar	-1 480	-1 454
Årets försäljning, utrangering	4 833	869
Utgående avskrivningar	-19 999	-23 352
Bokfört värde	4 376	2 972
Bokfört värde materiella anläggningstillgångar	4 930	3 285

Kommentarer till Not 17

Under året har det uttrangerats gamla förbättringsutgifter på annans fastighet samt gamla inventarier på grund av att lokalerna byggs om och anpassas till nya. Det har också sålts/uttrangerats tre bilar, en skoter, en släpvagn, en båtmotor samt en skurmaskin med ett sammanlagt restvärde på totalt 82 tkr. Försäljningspriset var 385 tkr och kostnaden för försäljningarna var 16 tkr vilket gav en vinst på 287 tkr.

Den uttrangerade släpvagnen blev stulen och försäkringsersättningen som betalades ut var 35 tkr.

Not 18

Varulager m.m.	2025-12-31	2024-12-31
Jordfondsfastigheter Areal, hektar:		
Jordbruksmark	2	2
Produktiv skogsmark	3	3
Bokfört värde	15	15
Bedömt värde	200	200

Kommentarer till Not 18

Avser Jordfondens fastigheter inom lantbruksverksamheten.

Not 19

Fordringar hos andra myndigheter	2025-12-31	2024-12-31
Diverse fordringar andra myndigheter	715	912
Mervärdesskatt	3 425	2 454
Summa	4 140	3 366

Not 20

Övriga kortfristiga fordringar	2025-12-31	2024-12-31
Uppbördsfordringar	1 267	1 414
Övriga kortfristiga fordringar	11	4
Summa	1 279	1 419

Not 21

Periodavgränsningsposter	2025-12-31	2024-12-31
Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyror	1 284	3 041
Övriga förutbetalda kostnader	634	630
Summa förutbetalda kostnader	1 918	3 671
Upplupna bidragsintäkter		
Upplupna bidragsintäkter från andra myndigheter	10 836	6 656
Varav		

Periodavgränsningsposter	2025-12-31	2024-12-31
Statens jordbruksverk	8 259	5 130
Länsstyrelsen i Västmanlands län	2 279	649
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	159	90
Länsstyrelsen i Västernorrlands län	100	50
Tillväxtverket	0	704
Övriga motparter	40	33
Upplupna bidragsintäkter från ickestatliga organisationer eller privatpersoner <i>varav finansiering genom EU-fonder</i>	2 786	216
Life - program för miljö- och klimatpolitik	2 434	0
Totala upplupna bidragsintäkter	13 622	6 871
Övriga upplupna intäkter	2 788	1 366
Summa periodavgränsningsposter	18 328	11 909

Kommentarer till Not 21

Minskningen av förutbetalda kostnader för hyror beror på att myndighetens kontorslokaler i Gävle byggs om. Lokalytan har minskats under året på grund av Lokalprogrammet.

Ökningen av fordringar mot Statens jordbruksverk avser projekt inom Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik 2023–2027 (Strategisk plan). Ökningen mot Länsstyrelsen i Västmanlands län avser fordringar gällande EU-projektet Life2Taiga. I EU-projektet Rivers of LIFE har förskottet från EU förbrukats och projektet har upparbetat en fordran vilket framgår av raden Life - program för miljö- och klimatpolitik.

Not 22

Avräkning med statsverket	2025-12-31	2024-12-31
Uppbörd		
Ingående balans	-1 414	-3 177
Redovisat mot inkomsttitel (-)	-10 911	-9 061
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde (+)	11 057	10 824
Skulder avseende uppbörd	-1 267	-1 414
Anslag i icke räntebärande flöde		
Redovisat mot anslag (+)	60	5 056
Medel hänförliga till transfereringar med mera som betalats till icke räntebärande flöde (-)	-60	-5 056
Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	0
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-3 765	-3 571

Avräkning med statsverket	2025-12-31	2024-12-31
Redovisat mot anslag (+)	149 144	130 419
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-148 883	-130 613
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-3 505	-3 765
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
Ingående balans	30 441	32 169
Inbetalningar i icke räntebärande flöde (+)	153 910	137 433
Utbetalningar i icke räntebärande flöde (-)	-131 661	-133 393
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar (+/-)	-10 997	-5 768
Övriga fordringar på statens centralkonto	41 694	30 441
Summa utgående balans avräkning med statsverket	36 922	25 262

Not 23

Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2025-12-31	2024-12-31
Räntekonto i Riksgälden	37 499	62 197
Beviljad Räntekontokredit	6 000	6 000
Räntekontokrediterna har ej nyttjats under året		

Not 24

Förändring av myndighetskapitalet	Statskapital	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring, bidragsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkning	Summa
Utgående balans 2024	1 590	-121	964	-879	1 554
Varav					
Ej lånefinansierad anläggningstillgång	1 576	0	0	-49	1 527
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	-121	0	-394	-515
Avslutade externa medel och ANL RTA	0	0	964	-436	528
Ingående balans 2025	1 590	-121	964	-879	1 554
Föregående års kapitalförändring	-49	-394	-436	879	0
Årets förändring					
Varav					
Ej lånefinansierad anläggningstillgång	2 830	0	0	-867	1 963
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	0	0	-432	-432

Förändring av myndighetskapitalet	Statskapital	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring, bidragsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkning	Summa
Avslutade externa medel och ANL RTA	0	0	0	24	24
Summa årets förändring	2 830	0	0	-1 275	1 555
Utgående balans 2025	4 371	-515	528	-1 275	3 109

Kommentarer till Not 24

Ej lånefinansierade anläggningstillgångar avser naturmiljötillgångar och är finansierade av medel från anslag 1:3 ap.2 Åtgärder för värdefull natur.

Not 25

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2025-12-31	2024-12-31
Ingående avsättningar	495	888
Årets pensionskostnader	15	-103
Årets pensionsutbetalningar	-218	-289
Utgående avsättning	292	495

Not 26

Övriga avsättningar	2025-12-31	2024-12-31
Omstruktureringsåtgärder		
Ingående balans	758	0
Årets förändring	-758	758
Utgående balans	0	758
Kompetensväxlingsåtgärder / Trygghetsmedel		
Ingående balans	2 551	2 204
Årets förändring	127	347
Utgående balans	2 678	2 551
Summa övriga avsättningar	2 678	3 308

Kommentarer till Not 26

Av Trygghetsmedel beräknas cirka 500 tkr användas under 2026.

Under året har en korrigerings gjorts med 115 tkr gällande felaktig avsättning för 2024.

Not 27

Lån i Riksgäldskontoret	2025-12-31	2024-12-31
Ingående balans	1 761	4 455
Under året upptagna lån	430	401
Årets amorteringar	-766	-3 095
Utgående balans	1 426	1 761
Beviljad låneram	19 000	7 000

Not 28

Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2025-12-31	2024-12-31
Diverse skulder inkl. leverantörsskulder	3 578	5 891
Lagstadgade arbetsgivaravgifter	3 366	2 996
Mervärdesskatt	274	554
Summa	7 218	9 441

Kommentarer till Not 28

Minskning av leverantörsskulder till andra myndigheter beror till största delen på fakturerade kostnader inom projektet RUS (Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet).

Not 29

Övriga kortfristiga skulder	2025-12-31	2024-12-31
Personalens källskatt	2 767	2 454
Övriga kortfristiga skulder	9 090	9 068
Summa	11 857	11 522

Kommentarer till Not 29

I posten övriga kortfristiga skulder ingår medel från EU gällande projektet Rivers of LIFE med 8 914 tkr. Utbetalningar kommer att genomföras under 2026.

Not 30

Depositioner	2025-12-31	2024-12-31
Depositioner	547	1 802

Kommentarer till Not 30

Av deponerade medel beräknas hela summan finnas kvar vid utgången av 2026.

Not 31

Periodavgränsningsposter	2025-12-31	2024-12-31
Upplupna kostnader - Upplupna löner, arvoden inkl social avg	321	943
Upplupna kostnader - Upplupna semesterlöner inkl social avg	11 824	11 917
Upplupna kostnader - Övriga upplupna kostnader	1 371	590
Summa upplupna kostnader	13 516	13 449
Oförbrukade bidrag från annan myndighet	55 434	56 980
Varav		
Naturvårdsverket	27 174	12 407
Havs- och vattenmyndigheten	10 672	14 490
Migrationsverket	8 753	22 066
Länsstyrelsen i Örebro län	3 766	4 679
Riksantikvarieämbetet	1 408	1 403
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 307	1 009
Kungl. Tekniska högskolan	706	306
Tillväxtverket	478	0
Statens jordbruksverk	423	87
Post- och telestyrelsen	241	41
Länsstyrelsen i Dalarnas län	214	180
Länsstyrelsen i Uppsala län	138	157
Statens energimyndighet	95	0
Länsstyrelsen i Västernorrlands län	60	152
Länsstyrelsen i Västerbottens län	0	5
Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas inom tre månader	19 835	9 015
Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas mellan mer än tre månader till ett år	28 259	25 211
Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas mellan mer än ett år till tre år	6 228	22 712
Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas mer än tre år	1 112	42
Oförbrukade bidrag från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	511	2 622
varav finansiering genom EU-fonder		
Life - program för miljö- och klimatpolitik	0	1 444
Summa oförbrukade bidrag	55 945	59 602
Summa förutbetalda intäkter	0	0
Summa periodavgränsningsposter	69 461	73 051

Noter till anslagsredovisning och andra finansiella villkor

Not 32

Anslagsbehållning som disponeras 2025 är 3 procent vilket motsvarar 4 466 tkr.
Utgående överföringsbelopp är 3 505 tkr.

Not 33

Kvarvarande anslagsbehållning 8 tkr får ej disponeras 2026.

Landshövdingens underskrift av årsredovisningen

Årsredovisningen är beslutad den 19 februari 2026.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Gävle den 19 februari 2026

Carina Ståhl Herrstedt

Landshövding

Bilagor

Bilaga A Register länsstyrelseinstruktionen

Bilagan listar uppgifter enligt förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion som redovisas i årsredovisningen.

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1 §	Länsstyrelsens ansvar för statlig förvaltning i länet	Myndighetsövergripande verksamhet Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Alla län
2 § p1	Verka för att nationella mål får genomslag	Samordning, samverkan, nationella mål och länets utveckling	Alla län
2 § p2	Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser	Samordning, samverkan, nationella mål och länets utveckling	Alla län
2 § p3	Främja länets utveckling och följa tillståndet	Samordning, samverkan, nationella mål och länets utveckling	Alla län
2 § p4	Främja samverkan i länet	Samordning, samverkan, nationella mål och länets utveckling	Alla län
2 § p5	Ansvara för ålagda tillsynsuppgifter	Samordning, samverkan, nationella mål och länets utveckling	Alla län
3 § p1	De allmänna valen	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Alla län
3 § p2	Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla län
3 § p3	Regional tillväxt	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
3 § p4	Infrastrukturplanering	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
3 § p5	Hållbar samhällsplanering och boende	Hållbar samhällsplanering och boende	Alla län
3 § p6	Energi och klimat	Energi och klimat	Alla län
3 § p7	Kulturmiljö	Kulturmiljö	Alla län
3 § p8	Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Samhällsskydd och beredskap	Alla län
3 § p9	Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Naturvård och miljöskydd	Alla län
3 § p10	Lantbruk och landsbygd	Areella näringar	Alla län
3 § p11	Fiske	Areella näringar	Alla län
3 § p12	Folkhälsa	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
3 § p13	Jämställdhet	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
3 § p14	Integration	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
4 § p1	Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7 § ärvdabalken	Areella näringar	Alla län
4 a §	Utföra de uppgifter som en medlemsstat ska utföra vid Europeiska kommissionens samordning av revisioner enligt artikel 124 m.m.	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla län
5 § p1	Integrering av jämställdhetsperspektiv	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5 § p2	Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5 § p3	Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5 § p4	Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5 § p5	Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5 § p6	Beakta folkhälsomålet i arbetet med bland annat regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5 § p7	Verka för att förenkla för företag	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5 § p8	Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Energi och klimat	Alla län
5 § p9	Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Hållbar samhällsplanering och boende	Alla län
6 §	Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Naturvård och miljöskydd	Alla län
7 §	Geografiskt områdesansvar m.m.	Samhällsskydd och beredskap	Alla län
7 b §	Beredskapsmyndighet	Samhällsskydd och beredskap	Alla län
18 §	Viltförvaltningsdelegation enligt förordning (2009:1474)	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Alla län

Bilaga B Register regleringsbrevsuppdrag

Bilagan listar uppdrag i länsstyrelsernas regleringsbrev 2025 som redovisas i årsredovisningen.

Uppdrag i regleringsbrev 2025	Område i regleringsbrev	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1A1 Måluppfyllelse inom livsmedelsstrategin	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A2 Redovisa resultat av arbetet med NAP	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A3 Översyn bevarandeplaner Natura 2000-områden	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A4 Redovisa arbetet med vattenmyndigheternas åtgärdsprogram	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A5 Redovisa tillsynen av kommunernas skyldighet att tillgodose behovet av vattentjänster	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A6 Redovisa åtgärder för kvalitet på dricksvatten enligt EU-direktiv	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A8 Redovisa åtgärder för att återställa förorenade områden samt arbete med områden som förorenats av PFAS	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A9 Redovisa arbetet med genomförande av den strategiska planen inom jordbrukspolitiken 2023–2027 m.m.	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A10 Redovisa effekter av vårändringsbudgeten på kulturmiljöarbetet	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Kulturmiljö	Alla län
1B1 Utvärdering av det egna informations- och cybersäkerhetsarbetet	Mål och återrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Övergripande uppdrag och intern utveckling	Alla län Lst Stockholm samordnar
1C1 Redovisa bidrag till tillväxt och beskriv arbete för tillväxt vid målkonflikter	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
1C2 Redovisa åtgärder för ett ökat bostadsbyggande i samverkan med kommuner	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Hållbar samhällsplanering och boende	Alla län

Uppdrag i regleringsbrev 2025	Område i regleringsbrev	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
e 1D1 Redovisa åtgärder för verksamhetstillsyn inom djurens hälso- och sjukvård	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla län
1D6 Redovisa arbete med effektivitet, enhetlighet och handläggningstider vid tillsyn och prövning	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Övergripande uppdrag och intern utveckling	Alla län Lst Västernorrland samordnar
1E1 Redovisa kostnader för informations- och kommunikationsverksamhet	Mål och återrapporteringskrav / E. Övriga återrapporteringskrav	Övergripande uppdrag och intern utveckling	Alla län
1E2 Redovisa åtgärder för elektroniska beställningar	Mål och återrapporteringskrav / E. Övriga återrapporteringskrav	Övergripande uppdrag och intern utveckling	Blekinge, Gävleborg, Halland, Jönköping, Kalmar, Kronoberg, Värmland och Östergötland
2.1 Årsredovisning i enhetlig struktur, redovisning av statistik m.m.	Organisationsstyrning	Året i siffror	Alla län
3A2 Arbeta för kortare ledtider vid prövning av nätkoncessioner	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Hållbar samhällsplanering och boende	Berörda län
3A4 Bistå Statens Energimyndighet rörande laddinfrastruktur tunga transporter	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Energi och klimat	Alla län
3B9 Arbeta för jämställdhetspolitiska målen och länsstrategier 2024–2027	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
3B10 Delta i anvisning av ensamkommande barn och nyanlända	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
3B11 Möjliggöra spridning av information om frivillig återvändring	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
3E3 Kunskaphöjande insatser rörande tillståndprocesser	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	Övergripande uppdrag och intern utveckling	Alla län Lst Västra Götaland samordnar

Bilaga C Register övriga uppdrag

Bilagan listar exempel på regeringsuppdrag och hänvisningar till paragrafer i förordningar i vilka det uttryckligen framgår att återrapportering/redovisning ska ske i årsredovisningen.

Uppdrag/Förordning	Område	Avsnitt i årsredovisning
2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Förhållanden av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning av verksamheten	Övrig redovisning/ Året i siffror
3 kap. 1 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Information av väsentlig betydelse	Övrig redovisning/ Året i siffror
3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Avgiftsfinansierad verksamhet	Övrig redovisning
3 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Kompetensförsörjning	Arbetsmiljö och medarbetare
7 kap. 1 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Tilläggsupplysningar som Ekonomistyrningsverket föreskriver	Finansiell redovisning
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Skattepliktig ersättning till ledamöter i styrelse, råd utsett av regeringen och myndighetens ledande befattningshavare	Finansiell redovisning
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Frånvaro på grund av sjukdom	Arbetsmiljö och medarbetare
Uppdrag till beredskapsmyndigheterna om personallån mellan myndigheter Fö2025/00670	Personallån mellan myndigheter för att förstärka sin beredskap	Övergripande uppdrag och intern utveckling
Fortsatt arbete för Rådet för hållbara städer och uppdrag till myndigheter att bistå rådet (LI2025/00210)	Länsstyrelsernas arbete i Rådet för hållbara/levande städer	Bilaga E Länsstyrelsegemensam redovisning

Bilaga D Redovisas i särskild ordning

Bilagan listar uppdrag i länsstyrelsernas regleringsbrev 2025 som redovisas i särskild ordning.

Uppdrag i regleringsbrev 2025	Område	Rapporteringsdatum	Rapportering till
1C3 Redovisa användningen av medel anvisade för mäns våld mot kvinnor	Mål och återrapporteringskrav/ A. Nationella mål	2026-03-01	Jämställdhetsmyndigheten, med kopia till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet)
2.2 Underlag till tabeller i årsredovisningen	Organisationsstyrning	2026-02-22	Länsstyrelsen (Lst) Örebro
2.3 Säkerställa förmåga och öva för kris och krig	Organisationsstyrning	2026-03-01	Finansdepartementet
3A1 Energi- och klimatpolitiska målen	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-02-21	Klimat- och näringslivsdepartementet Lst Dalarna samordnar
3A5 Utarbeta regionala analyser och kunskapsunderlag samt kontinuitetsplanering för avloppsrening och dricksvattenproduktion	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-03-01	Klimat- och näringslivsdepartementet Lst Västernorrland samordnar
3A6 Utveckla arbetet i beredskapssektorn livsmedelsförsörjning och dricksvatten	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-02-22	I Livsmedelsverkets redovisning till Landsbygds- och Infrastrukturdepartementet
3A8 Leda och samordna regionalt arbete med naturvård, biologisk mångfald m.m.	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-02-15	Klimat- och näringslivsdepartementet (kopia till Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten)
3A10 Ta fram delåtgärdsprogram för kust- och avrinningsområden	Uppdrag / A. Nationella mål	2028-01-31	Gäller berörda lst och lst som är vattenmyndigheter Klimat- och näringslivsdepartementet
3A12 Registrera uppgifter om strandskyddsbeslut	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-02-15	Klimat- och näringslivsdepartementet (kopia till Naturvårdsverket)
3A14 Stödja kontinuitetsplanering för dricksvattenförsörjning, utbildning och stöd m.m.	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-03-01	Landsbygds- och infrastrukturdepartementet Lst Jönköping samordnar
3A15 Samordna och leda det regionala arbetet med friluftspolitiken	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-02-15	Klimat- och näringslivsdepartementet (kopia till Naturvårdsverket)
3A16 Redovisa kostnader för hantering av EU-stöden	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-03-01	Statens jordbruksverk (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3A18 Redovisa ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-03-15	Naturvårdsverket (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)

Uppdrag i regleringsbrev 2025	Område	Rapporteringsdatum	Rapportering till
3A19 Redovisa föregående års fisketillsyn	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-03-15	Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3A20 Analysera åtgärder mot skada av säl och skarv	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-10-30	Landsbygds- och infrastrukturdepartementet Lst Stockholm samordnar
3A21 Förstärka tillsynen av försäljning av alkohol, tobak m.m.	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-03-31	Socialdepartementet
3A22 Sprida kunskap om tillämpningen av barns rättigheter	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-03-02	Socialdepartementet, Lst Dalarna samordnar
3A23 Översyn av säslyddsområden	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-10-30	Gäller Lst Gävleborgs, Södermanland, Skåne och Västra Götalands Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
3A24 Redovisa förbättringar rörande Information och regelefterlevnad rörande vattenuttag	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-12-16	Klimat- och näringslivsdepartementet Lst Kalmar samordnar
3B1 Inriktningsmål för överklagade kommunala beslut om lov	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2026-02-28	Boverket (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3B6 Erbjudna föräldraskapsstöd - utsatta områden, bekämpa och förebygga kriminalitet hos barn och unga m.m.	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2025-03-01 2026-03-01 2027-03-01	Delredovisning Delredovisning Slutredovisning Berörda Lst till Socialdepartementet
3B7 Stödja kommuner och regioner i arbetet med mänskliga rättigheter	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2026-03-02	Arbetsmarknadsdepartementet (kopia till Forum för Levande historia) Lst Dalarna samordnar
3B8 Samordna arbetet med stöd till avhoppare från organiserad brottslighet	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2026-03-01	Justitiedepartementet
3B12 Redovisa arbetet med mottagande ensamkommande barn, asylsökande m.fl. enligt förordningen (2016:1363 och 2010:1122)	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2026-03-02	Arbetsmarknadsdepartementet Lst Västernorrland samordnar
3B13 Redovisa insatser för asylsökande m.fl. enligt förordningen (2016:1364)	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2026-03-02	Arbetsmarknadsdepartementet Lst Västernorrland samordnar
3B14 Redovisa insatser enligt 37a § förordningen om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2026-03-02	Arbetsmarknadsdepartementet Lst Västernorrland samordnar

Uppdrag i regleringsbrev 2025	Område	Rapporteringsdatum	Rapportering till
3B15 Länsstyrelserna ska fördela medel till projekt som anordnar utbildningar för nyanlända	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2026-03-31	Socialdepartementet Lst Stockholm samordnar
3C2 Utveckla arbetet med att förenkla för företag	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2026-02-16	Klimat- och näringslivsdepartementet (kopia till Tillväxtverket) Lst Kronoberg samordnar
3C6 Följa upp kommunernas riktlinjer för ökat bostadsbyggande	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2026-06-15	Bostadsmarknadsanalys till Boverket enligt 2 § förordningen (2011:1160)
3C7 Utveckla vandringslederna i fjällen	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	-	Gäller Lst Jämtland, Dalarna, Västerbotten och Norrbotten Naturvårdsverket ska redovisa arbetet.
3C8 Genomföra kunskapshöjande insatser och främja erfarenhetsutbyte rörande barn i skyddat boende m.m.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2026-04-30 2028-04-30	Muntlig delredovisning Samlad slutredovisning Arbetsmarknadsdepartementet. Lst Östergötlands samordnar
3C9 Erbjudna stöd avseende mäns våld mot kvinnor inkl. kommunernas regionkoordinatorer mot prostitution och människohandel	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2026-03-01	Jämställdhetsmyndigheten (kopia till Arbetsmarknadsdepartementet)
3D1 Analysera konsekvenserna av omedelbar verkställighet enligt Djurskyddsförordningen	Uppdrag / D. Tillsyn	2025-06-30	Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet Lst Värmland samordnar
3D2 Redovisa uppgifter från byggnadsnämnderna, tillämpning PBL	Uppdrag / D. Tillsyn	2026-01-31	Boverket (kopia till Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet)
3D3 Redovisa byggnadsnämndernas tillsynsarbete – tillsyn OVK	Uppdrag / D. Tillsyn	2026-01-31	Boverket (kopia till Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet)
3D4 Effektivisera tillsyn och tillsynsvägledning enligt miljöbalken	Uppdrag / D. Tillsyn	2026-02-15 2027-02-15	Delredovisning till Naturvårdsverket Samlad redovisning till Klimat och Näringslivsdepartementet Lst Västernorrland samordnar
3D5 Effektivisera prövning enligt miljöbalken	Uppdrag / D. Tillsyn	2025-12-29	Samlad redovisning Klimat- och näringslivsdepartementet Lst Västra Götaland samordnar
3E1 Redovisa prognoser	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2025-02-03 2025-04-25 2025-07-25 2025-10-20	Hermes

Bilaga E Länsstyrelsegemensam redovisning

Länsstyrelsegemensam resultatredovisning av uppdrag, funktioner och stödverksamhet som samordnas.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med digitalisering, förvaltning och utveckling

Länsstyrelsernas nationella funktion Gemensamma kansliet har ett övergripande uppdrag att skapa förutsättningar för gemensam utveckling och förvaltning samt att ge ledningsstöd till de länsråd som är utsedda att styra dessa verksamheter. Länsstyrelsen i Västmanland är värdlän för funktionen Gemensamma kansliet, som summerar resultatredovisningen av det länsstyrelsegemensamma arbetet nedan.

Mervärde för samhället

Digitaliseringen är en möjliggörare för länsstyrelsernas breda samhällsuppdrag och har under 2025 bidragit till förbättringar i service, rättssäkerhet, tillgänglighet och analysförmåga. Genom digitala tjänster och moderniserade systemstöd har det blivit enklare för medborgare och företag att ta del av myndighetens tjänster, samtidigt som digitalisering bidragit till att interna processer har blivit mer enhetliga och effektiva. Detta ligger i linje med regeringens mål om en mer innovativ och sammanhängande offentlig sektor där digitala tjänster skapar nytta för användarna.

Tillsammans skapar dessa insatser bättre förutsättningar för länsstyrelserna att möta framtidens krav, stärka totalförsvaret och leverera hög samhällsnytta – nu och på lång sikt. De bidrar samtidigt till regeringens målsättning om en datadriven offentlig sektor där beslut och resursutnyttjande baseras på tillgänglig, högkvalitativ information.

Inriktning och mål

Länsstyrelsernas digitalisering ska bidra till effektivitet och ökad samhällsnytta. Arbetet bör utgå från ett utifrån-och-in-perspektiv, där digitala lösningar utvecklas och införs utifrån den nytta de skapar för medborgare, företag och samhället i stort. Digitaliseringen ska samtidigt stärka länsstyrelsernas förmåga att möta centrala samhällsutmaningar, stödja den gröna omställningen, bygga resiliens och värna tilliten till demokratin. Detta stödjer ambitionen i regeringens digitaliseringsstrategi om användarorienterad digital förvaltning och ökad tillgänglighet.

Digitaliseringsarbetet bedrivs som ett gemensamt utvecklings- och förvaltningsarbete mellan de 21 länsstyrelserna. Samtidigt behöver varje länsstyrelse stärka sin lokala förmåga att införa och använda digitala lösningar, utveckla kompetens, avsätta resurser och anpassa arbetssätt. Ett sådant helhetsgrepp stödjer digitaliseringsstrategins krav på likvärdighet och effektivitet i hela den offentliga sektorn.

En långsiktigt hållbar digitalisering kräver även en samlad finansieringsram som möjliggör att gemensamma satsningar genomförs med tillräcklig kraft och att nyttorna realiserar i hela organisationen.

Förflyttningen utgår från den gemensamma målbilden och de gemensamma principerna för digitalisering och förstärks genom pågående arbete med ny teknik, särskilt artificiell intelligens. En framgångsfaktor är en ändamålsenlig styrning som säkerställer gemensamma prioriteringar, effektiv resursanvändning och tydliga ansvarsförhållanden.

Prestationer och resultat 2025

Under året har länsstyrelserna fortsatt att stärka sin digitala förmåga och genomfört flera viktiga steg i en långsiktig modernisering av systemstöd, arbetssätt och gemensam infrastruktur. Arbetet har innefattat både utveckling av nya digitala tjänster och förstärkning av befintliga system för att höja säkerhet, tillgänglighet och funktionalitet.

Delar av förvaltningen har moderniserats, och flera system har anpassats till nya GIS-plattformar, säkerhetskrav och behov av förbättrad livscykelhantering. På flera områden har nya e-tjänster underlättat handläggning, ökat rättssäkerheten och gjort det enklare för medborgare och företag att ta del av offentliga tjänster. Parallellt har länsstyrelserna stärkt sin gemensamma digitala arbetsplats genom nya kommunikations- och samverkanslösningar som nu går över till förvaltning.

Digitaliseringen har också bidragit till utvecklingen av verksamhetskritiska områden såsom beslutsstöd, samhällsskydd och beredskap, klimat- och vattenförvaltning, biologisk mångfald samt rättsliga processer. Insatserna har förbättrat informationsflöden, ökat enhetligheten och skapat bättre förutsättningar för robusthet och samordning mellan länen.

Sammantaget har länsstyrelserna under 2025 tagit viktiga steg mot ökad digital mognad, förbättrad service och mer effektiva interna processer.

Pågående gemensamma strategiska arbeten

Länsstyrelserna har fortsatt driva centrala utvecklings- och styrningsfrågor som är avgörande för långsiktigt hållbar digital transformation. Under 2025 har arbetet omfattat framtagande av målbild och principer för digitalisering, inklusive prioriterade förflyttningsområden. Detta är en direkt förutsättning för att nå regeringens mål om samordnad och styrd utveckling.

Parallellt har arbetet med att utveckla en mer ändamålsenlig styrning fortsatt, bland annat framtagande av införandeplanen för en ny modell för gemensam utveckling och förvaltning. Analys av en långsiktig finansieringsmodell för gemensam digitalisering och är påbörjad och utgör en grund för hur den digitala transformationen kan bedrivas samlat och med tillräcklig kraft.

Vidare har ett gemensamt AI-utforskande etablerats som ett prioriterat område. Under året har fokus varit att höja kunskapen, etablera gemensamma förhållningssätt och

identifiera lämpliga pilotområden för AI-användning i praktiken. Detta är helt i linje med regeringens ambition om att accelerera användningen av data och AI i offentlig sektor.

Samlade utvecklingsinsatser 2025

Utöver förvaltningsarbetet har ett flertal strategiska utvecklingsinitiativ genomförts för att stärka länsstyrelsernas kärnverksamheter – från miljö- och samhällsbyggnadsområdet till beredskap och intern styrning.

Arbetet med Digital samverkan har resulterat i moderna, säkra och regeluppfyllande tjänster för digitala möten och chatt. Dessa används brett i verksamheten och är särskilt viktiga för handläggare, krisberedskapsfunktioner och regionala samverkansaktörer. Tjänsterna möjliggör snabb informationsdelning, effektiva avstämningar och förbättrad samverkan mellan länsstyrelserna, kommuner och statliga myndigheter.

Systemet VISS 2.0, som utvecklas för vattenförvaltningen, har tagit viktiga steg mot att ersätta en tekniskt föråldrad lösning. Systemet används av handläggare inom vatten- och miljöområdet och utgör ett centralt verktyg för bedömningar, rapportering och uppföljning mot EU:s vattendirektiv. Moderniseringen innebär högre datakvalitet, bättre analysförmåga och förbättrat stöd för både regional och nationell miljörapportering. Den information om Sveriges vatten som tillhandahålls i VISS är även avgörande för externa aktörer såsom domstolar, verksamhetsutövare, kommuner och företag, där tillgång till tillförlitlig, aktuell och spårbar vatteninformation är en förutsättning för rättssäkra beslut, tillståndprocesser och investeringar.

Andra utvecklingsinsatser har stöttat flera av länsstyrelsernas specialiserade verksamheter, till exempel:

- Mobil ledning och beredskap, där digitala lösningar stärker förmågan att leda och samordna arbetet vid kriser och höjd beredskap.
- Biotopkartering, där modernare digitala verktyg förbättrar kvaliteten och tillgängligheten i arbetet med naturvård och miljöanalys.
- Parallellt har länsstyrelserna inlett grundläggande arbete inför kommande systemskiften inom ekonomi och HR, vilket är centralt för intern styrning, planering och verksamhetsutveckling.

Tillsammans visar projekten att länsstyrelserna nu systematiskt bygger en gemensam digital bas som stärker verksamhetens förmåga i dag och möjliggör långsiktiga strukturella förändringar, inte minst inom datadelning, automatisering och ett mer sammanhållet myndighetsstöd.

Utmaningar

Digitaliseringsarbetet sker samtidigt som länsstyrelserna står inför betydande och långvariga strukturella utmaningar. Systemmiljön är fortsatt komplex med många föråldrade och ömsesidigt beroende lösningar som kräver omfattande modernisering, konsolidering och standardisering. Den tekniska skulden är betydande, och i flera fall hämmar den både säkerhet, funktionalitet och möjligheten att införa nya arbetssätt. Detta

hindrar länsstyrelserna från att nå regeringens ambition om en säker och modern digital infrastruktur.

Som 21 myndigheter med breda sakområden och relativt små ärendevolymer per område är det nödvändigt att fortsätta samordna processer, information och systemstöd för att nå högre effektivitet, robusthet och likvärdighet över hela landet. Bristen på enhetliga arbetssätt och variationer i teknikmognad mellan länsstyrelserna förstärker behovet av en fortsatt gemensam digital utveckling. Länsstyrelserna behöver också förhålla sig till ett stort antal sektorsmyndigheter samt ett växande antal gemensamma regeringsuppdrag som innehåller krav på digitalisering. Dessa uppdrag, som ofta är tidsatta och styrda av externa prioriteringar, har ofta getts företräde framför intern effektivisering och teknisk skuldreducering. I kombination med begränsad utvecklingskapacitet innebär detta att nödvändiga interna effektiviseringsåtgärder riskerar att skjutas fram eller genomföras i lägre takt än vad som är långsiktigt hållbart.

Samtidigt ställer utvecklingen inom totalförsvaret ökade krav på robusthet, säkerhet, kontinuitet och tillgänglighet i tekniska system. Flera av dagens system behöver stärkt motståndskraft, förbättrad livscykelhantering och modernare integrationer för att fungera i en förhöjd beredskapssituation.

Kompetensförsörjningen är fortsatt en kritisk fråga, särskilt inom AI, cybersäkerhet, dataförvaltning, systemintegration, förändringsledning och införandestöd. För att lyckas krävs både specialiserade kompetenser och kapacitet för breddinförande – något som i dag är en trång sektor för länsstyrelserna.

Digitaliseringsarbetet är dessutom strukturellt underfinansierat, vilket innebär att utveckling ofta får stå tillbaka för drift och att moderniseringar skjuts fram trots ökande krav från lagstiftning, säkerhetskrav och verksamhetens behov. För att möta ambitionsnivån krävs en långsiktig, sammanhållen och förutsägbar finansiering.

Det återstående arbetet är omfattande och inkluderar bland annat att:

- Säkerställa stabil och säker förvaltning under en period då flera stora systemskiften sker parallellt, bland annat inom ekonomi, HR och informationshantering.
- Förstärka förmågan till nyttorealiserings, så att tekniska investeringar omsätts i faktiska resultat i kärnverksamheten och ger avlastning där behoven är som störst.

Sammanfattningsvis återstår betydande investeringar och strukturella förändringar för att länsstyrelserna ska kunna bygga en modern, säker och långsiktigt hållbar digital verksamhet – och för att den gemensamma digitala basen ska kunna bära framtidens krav på effektivitet, robusthet och likvärdighet i hela landet.

IT-avdelningen

Länsstyrelsernas IT-avdelning är en nationell verksamhet som arbetar med länsstyrelsegemensamt perspektiv. IT-avdelningen levererar och utvecklar IT-tjänster till alla länsstyrelser. Länsstyrelsen i Västra Götaland är värmland för IT-avdelningen.

En innovativ IT-avdelning stödjer verksamhetens digitalisering

Under året har vi aktivt deltagit i förändringsarbete för att utveckla länsstyrelsernas gemensamma modell för utveckling och förvaltning. Ytterst handlar det om att få ett mer ändamålsenligt och effektivt arbetssätt i samverkan med alla 21 länsstyrelser. Detta arbete kommer att fortsätta kommande år.

Inom området AI görs utforskande aktiviteter internt på IT-avdelningen för att förbereda oss både kunskapsmässigt och tekniskt. Vi har initierat och deltar aktivt i det länsstyrelsegemensamma projektet Utforska AI och medverka i AI-utbildning för alla chefer på länsstyrelserna. Vi har samverkat med andra organisationer kring deras sätt att arbeta med AI, utrett olika AI-tekniker och planerar nu för möjligheten att bygga en intern AI-studio.

Ett arbete pågår för att modernisera vårt sätt att utveckla applikationer. Det finns både interna och externa drivkrafter för denna förändring då det kommer att effektivisera vår utveckling av nya applikationer.

Digital motståndskraft i hela hotskalan

Verksamhetsåret har utifrån det försämrade omvärldsläget präglats av cybersäkerhetsfrågor och att möta länsstyrelsegemensamma projekt och förvaltning i enlighet med den länsstyrelsegemensamma utvecklingsplanen för civilt försvar.

Länsstyrelserna har prioriterat utvecklingsarbetet av vår gemensamma cybersäkerhet, primärt genom regleringsbrevsuppdrag om säkerhet i länsstyrelsernas digitala infrastruktur. Vid årsskiftet avslutades två av programmets projekt och dessa har ökat länsstyrelsernas förmåga till motståndskraft, kontinuitet samt cyberförsvar.

Förmågeuppbyggnaden inom cyberförsvaret innebär att fler sårbarheter, hot och säkerhetsmässiga avvikelser upptäcks som kräver allt snabbare åtgärder.

Standardiserat tjänsteutbud ska stärka kostnadseffektiviteten

IT-avdelningen fortsätter standardisering av IT-tjänster mot länsstyrelserna. Under året så har flera initiativ initierats för att effektivisera och kostnadsoptimera IT-leveransen genom samarbete med verksamheten. Flertalet konkurrensutsättningar har genomförts däribland länsstyrelsernas PC-försörjning.

Samverkan inom ramen för det länsstyrelsegemensamma arbetets har stärkts och ytterligare standardisering kring datormodeller, konferensrumsteknik, och skrivare har åstadkommit. Ett arbete med att standardisera och effektivisera hanteringen av mobiltelefoner har uppstartats och kommer fortsätta under kommande år.

Proaktiv samverkan med andra myndigheter

Länsstyrelsernas uppdrag är sektorsövergripande och många IT-lösningar används över myndighetsgränserna. I många fall använder länsstyrelsernas medarbetare IT-stöd hos andra myndigheter eller så är våra IT-stöd tätt integrerade. Det ställer höga krav på samverkan, inte minst i sektorsövergripande uppdrag.

Under året har vi fortsatt utveckla samverkan med sektorsmyndigheter och lägger stort fokus på arkitektursamverkan för att säkerställa att vi bygger effektiva och säkra IT-lösningar på både kort och lång sikt.

Telefonistorganisation

Funktionens uppdrag är att hantera samtal för 20 länsstyrelser genom vår gemensamma växel och En väg in (EVI) Kundsupport för jordbrukarstöd. Den övergripande inriktningen för telefonistorganisationen är att bedriva verksamhet med balans mellan kostnadseffektivitet, kvalitet och god service. Vårdlän för telefonistorganisationen är länsstyrelsen i Kronobergs län.

Telefonistorganisationens verksamhet har under året präglats av ett stabilt läge, utan påverkan från extremväder eller andra särskilda händelser.

Den tidigare planerade prisjusteringen för den gemensamma växelfunktionen har tills vidare skjutits upp. Bakgrunden är att volymerna av samtal kopplade till energieffektiviseringsstöd och Lönegaranti har minskat, vilket sammantaget lett till en nedgång i samtalsflödet främst under senaste halvåret.

Telefonistorganisationen kommer att följa utvecklingen noggrant och genomföra en fördjupad analys av samtalsmönstren över tid. Beroende på utfallet av denna analys kan en prisjustering komma att bli aktuell under 2026.

Samtalstrafiken för Kundsupporten för jordbrukarstöd blev något lägre 2025 än 2024. En bidragande orsak var att deadline för justeringar i stödansökan förlängdes med 2 månader. Andra orsaker är att lantbrukarna blivit mer vana vid den digitaliserade ansökningsprocessen kring markuppföljningen och att markuppföljningsbrev har varit bättre formulerade. Kundsupporten har också kunnat ge en effektivare support med hjälp av Jordbruksverkets Mina sidor samt Geofoto-appen.

Telefonistorganisationen har arbetat vidare med kontinuitets- och beredskapsarbetet där kontinuitetsplanen är grunden i vår beredskap. Den kommer hjälpa oss att stå bättre rustade mot olika typer av scenarion.

Under året har Telefonistorganisationen bedrivit ett omfattande förberedelsearbete inför möjligheten att erbjuda länen en utökad servicenivå. Arbetet har inkluderat planering av utvecklingsprojektets olika faser. Initiativet presenterades vid ett länsrådsmöte i maj, vilket resulterade i en överenskommelse om att inleda en testfas. Under denna period ska det nya arbetssättet prövas och utvärderas innan beslut fattas om ett eventuellt införande.

Samordnad löneservice

Funktionens uppdrag är att hantera löner för de 21 länsstyrelserna. Löneservice har även sedan ett antal år en överenskommelse om lönetjänst med Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF. Löneservice huvuduppgift är att hantera löneutbetalningarna och leveranser inom utsatta tider för uppdragsgivarna med hög kvalitet och med god service. Vårdlän för Löneservice är Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Under 2025 har Löneservice i snitt hanterat 7 600 löner per månad för länsstyrelserna, vilket är samma snitt som för 2024.

Löneservice har under begränsad tid under året stöttat både Jordbruksverket och Livsmedelsverket i deras lönehantering.

Under hösten inleddes etableringsfasen för projektet avseende nytt affärssystem och HRM-system. Förvaltningsobjektet Ekonomi och personal har bedömt att de nuvarande ekonomi- och lönesystemen på sikt kan påverka länsstyrelsernas förmåga att upprätthålla nödvändig funktionalitet för löneutbetalningar. Löneservice har därför genomfört ett förberedande arbete med att ta fram en kravspecifikation för lönedelen. Det framtida systemet ska inte enbart säkerställa korrekta utbetalningar, utan även integreras i en sammanhållen digital helhet samt vara flexibelt och långsiktigt hållbart.

Samordningen bidrar till en enhetlig och kostnadseffektiv hantering av löneutbetalningarna. Samordningen av lönehanteringen underlättar även i kontakt med andra myndigheter till vilka rapportering ska ske varje månad. Samarbetet i länsstyrelsernas nationella arbete blir enklare avseende lönerelaterade frågor och rutiner.

Ekonomiadministration LstEA

LstEA har i uppdrag att bland annat effektivisera och samordna ekonomiadministration och redovisningsmodell så att länsstyrelsernas ekonomiska information är enhetlig, jämförbar och rättvisande. Vårdlän för ekonomiadministrationen är Länsstyrelsen i Örebro län.

Under året har LstEA gett stöd till länsstyrelsernas ekonomifunktioner genom att bland annat behandla drygt 900 supportfrågor via vår supportfunktion. LstEA har även arbetat med flera olika projekt som både effektiviserar och ökar säkerheten på länsstyrelserna. Ett av projekten berör migrering av fakturaflöde till en ny operatörstjänst, vilken implementerats och ger idag en effektivare hantering, genom ett flöde istället för två, samt skapar möjligheter för nya sätt att distribuera fakturor till våra kunder. Det andra projektet som LstEA arbetat med kommer att implementeras efter årsskiftet och berör en utökad kontroll av våra leverantörs-betalningar. LstEA har också arbetat med att effektivisera arbetet med månadsavstämningar genom utveckling av en mer automatiserad avläsning och sammanställning från ekonomisystemet.

VÄS-förvaltningen har administrerat och uppdaterat verksamhets- och ärendestrukturen (VÄS) så att det uppfyller länsstyrelsernas gemensamma behov.

Arbetsgruppen för årsredovisningsmallen har under året utvecklat den länsstyrelsegemensamma årsredovisningsmallen och därmed utformat en grund och effektiviserat arbetet med länsstyrelsernas årsredovisningar.

LstEA har under året också bidragit med att utveckla länsstyrelsernas arbete med e-handeln genom föreläsningar, workshops, erfarenhetsutbyten samt stöd till e-handelskoordinatorer.

Dataskydd och informationssäkerhet

Länsstyrelserna har sedan 2022 en gemensam informationssäkerhetspolicy. I den uttrycks länsstyrelsernas gemensamma informationssäkerhetsvision på följande sätt:

Varje länsstyrelse har en god informationssäkerhetskultur med syfte att skydda myndighetens informationstillgångar och den enskilda människans integritet med rätt anpassade säkerhetsåtgärder. Alla medborgare, företag, myndigheter och organisationer har förtroende för hur länsstyrelsen hanterar information oavsett var den hanteras.

Inom informationssäkerhet och dataskydd finns inga länsstyrelsegemensamma mål formulerade. Alla åtgärder som vidtas för att stärka och förbättra länsstyrelsernas dataskydds- och informationssäkerhetsarbete sker för att uppfylla den gemensamma visionen.

I stödfunktionen för informationssäkerhet och dataskydd (Safir) ingår länsstyrelsernas dataskyddsombud och den länsstyrelsegemensamma informationssäkerhetssamordnaren. Vårdlän för Safir är Länsstyrelsen i Stockholms län. Safirs uppdrag är att främja informationssäkerhet och dataskydd både i det länsstyrelsegemensamma perspektivet och inom varje länsstyrelse. Tillsammans med förvaltningsorganisationen, gemensamma kansliet och IT-avdelningen arbetar Safir systematiskt och riskbaserat med ständiga förbättringar i hanteringen av länsstyrelsernas gemensamma information.

Under året har ett stort antal informationssäkerhetsanalyser genomförts för att bland annat identifiera var det finns informationssäkerhetsrisker och om några av dessa risker berör flera länsstyrelser eller alla, så kallade kollektiva risker. Arbetet med analyserna har också lett till ett stort antal handlingsplaner där informationssäkerhet i bred mening diskuteras, prioriteras och åtgärdas i de enskilda förvaltningsobjekten. De enskilda myndigheternas informationssäkerhets- och dataskyddsamordnare har, enskilt och tillsammans med den gemensamma funktionen, genomfört säkerhetshöjande insatser i form av utbildningar, granskningar och analyser. Under året har granskningar genomförts bland annat av länsstyrelsernas behandling av personuppgifter vid djurskyddstillsyn.

Vid nyutveckling och ny teknik finns det utmaningar att balansera bland annat krav på regelefterlevnad inom informationssäkerhet och dataskydd med kostnad och nytta för verksamheten. Dessa utmaningar har varit tydliga vid utveckling av nya tjänster för digitala möten och länsstyrelsernas utforskande av AI. Genom gemensamma insatser och det löpande stödet till de enskilda länsstyrelserna, inte minst genom informationssäkerhets- och dataskyddsamordnarna, har länsstyrelserna under året fortsatt att utveckla

förutsättningarna för det länsstyrelsegemensamma ledningssystemet för informationssäkerhet. Under året har också den gemensamma stödfunktionen stöttat länsstyrelserna i arbetet med att besvara enkäten Cybersäkerhetskollen från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. I vilken utsträckning länsstyrelserna följt upp sitt arbete genom exempelvis Cybersäkerhetskollen besvaras särskilt nedan i resultatredovisningen av uppdrag 1B1.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med uppdrag 1B1 Utvärdering av det egna informations- och cybersäkerhetsarbetet

Länsstyrelsen i Stockholms län har under 2025 samordnat uppdrag 1.B1. Uppdraget syftar till att ta reda på om länsstyrelserna genomfört utvärdering av det egna informationssäkerhetsarbetet genom analysverktyg som Cybersäkerhetskollen och om åtgärder har vidtagits utifrån resultaten. Uppdraget har genomförts genom en enkätundersökning som samtliga 21 länsstyrelser besvarat.

Länsstyrelser som ...	2025
... genomfört utvärdering av det egna informationssäkerhetsarbetet	21
... vidtagit åtgärder baserat på utvärdering	20
... använt analysverktyg vid utvärdering	20
... använt MSB:s Cybersäkerhetskollen	20

Samtliga 21 länsstyrelser uppger att de utvärderat det egna informationssäkerhetsarbetet det senaste året. Endast en länsstyrelse uppger att de inte har använt sig av någon del av Cybersäkerhetskollen, medan resterande länsstyrelser har genomfört hela eller delar av kollen i sitt utvärderingsarbete.

Ett mindre antal länsstyrelser uppger att de även har utvärderat informationssäkerhetsarbetet med hjälp av Nanolearning, internrevision, samt genom gap-analys mot MSB:s föreskrifter och gap-analys mot standarden ISO27000.

20 länsstyrelser har vidtagit åtgärder utifrån genomförd uppföljning. Majoriteten anger utbildning som åtgärd, men även andra åtgärder har vidtagits. Flera nämner att de arbetat med informationssäkerhet inom upphandling och till exempel uppdaterat rutiner, informationssäkerhetskrav och process. Vidare är det flera länsstyrelser som har genomfört arbete inom kontinuitetshantering. Övningar har genomförts och rutiner har uppdaterats.

Flera länsstyrelser har arbetat med uppdatering av styrande dokument och riktlinjer. Som exempel nämns att revidering av arbetsordning genomförts.

Flera länsstyrelser har på olika sätt berört att de vidtagit åtgärder kopplat till länsledningen. En länsstyrelse nämner att de har infört fler statusmöten, en annan att

länsledningen hålls informerad regelbundet och en tredje att det pågår utbildning för länsledningen inom informationssäkerhet och fysisk säkerhet.

En länsstyrelse nämner att de arbetat med att förtydliga informationssäkerhetsaspekten inom riskhanteringsprocessen och rutiner. En annan länsstyrelse har förstärkt fysisk säkerhet i sina lokaler. Det är också en länsstyrelse som redovisar att de tagit fram ett egenkontrollprogram för informationssäkerhet.

Analys av Cybersäkerhetskollen

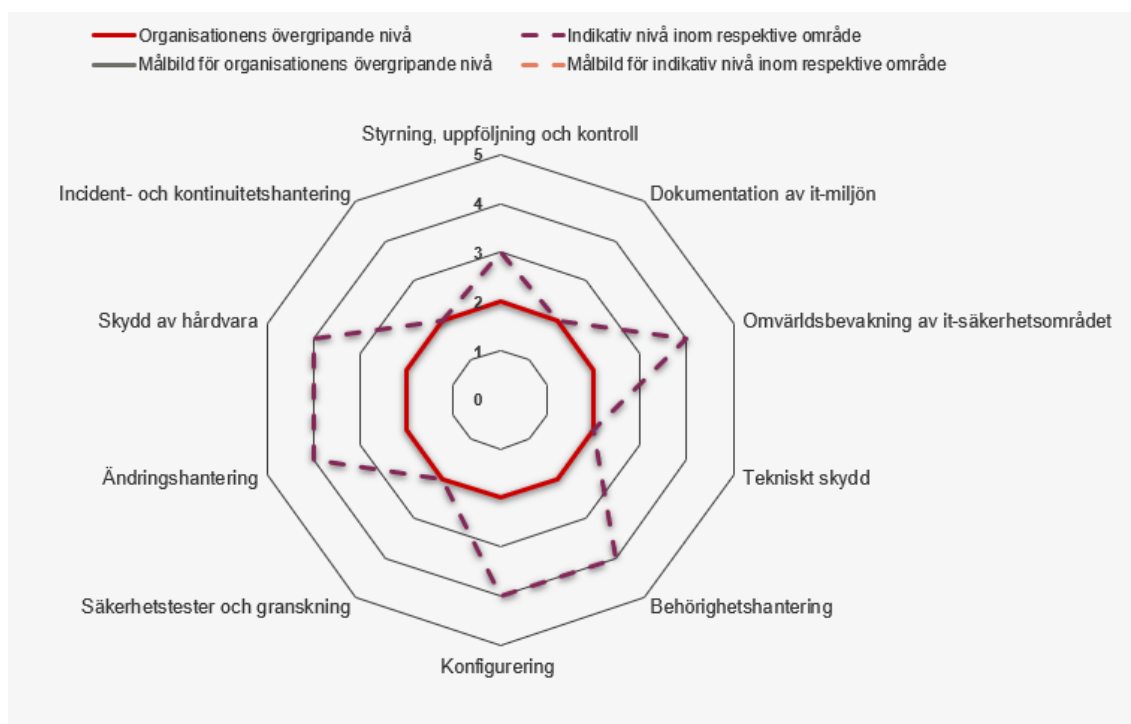
I återkopplingen på redovisningskrav 1E från 2024 års regleringsbrev framkom önskemål om en kortare resultatsammanställning av Cybersäkerhetskollen, den följer här.

Infosäkkollen

Svaren för Infosäkkollen är framtagna av respektive länsstyrelse där man i olika omfattning har inkluderat det länsstyrelsegemensamma arbetet. Analysen av de 17 länsstyrelsernas svar visar på att nivån inom informationssäkerhet varierar. Eftersom svaren mellan länsstyrelserna skiftar stort blir en summering av resultatet för samtliga länsstyrelser missvisande för de länsstyrelser som kommit längre med informationssäkerhetsarbetet. Resultatet redovisas därför inte i ett diagram.

IT-säkkollen

Det är IT-avdelningen som ansvarar för IT-säkerheten i enlighet med överenskommelsen om länsstyrelsegemensam IT-organisation. Resultatet redovisas i diagram från MSB:s verktyg Cybersäkerhetskollen.

Figuren visar diagram från IT-säkkollen hämtat från MSB:s tjänst Cybersäkerhetskollen.

Leverantörskedjekollen

Marioriteten av avtal för digitala tjänster tecknas länsstyrelsegemensamt på länsstyrelsernas IT-avdelning. Resultatet av Leverantörskedjekollen visar att det finns brister och att arbete inom området behöver prioriteras för att uppnå nivå 1. Bristen är redan känd inom länsstyrelsen så åtgärder vidtas till exempel genom att analysera de krav som ställs inför upphandling och genom att följa upp redan tecknade avtal.

OT-säckkollen

Samtliga länsstyrelser har bedömt att de inte omfattas av OT-säckkollen.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med Agenda 2030

Det länsstyrelsegemensamma arbetet syftar till att stödja länsstyrelserna i arbetet med Agenda 2030 – hållbar samhällsomställning, där arbetet under 2025 fortsatt med handlingsplan och bibehållen organisation. Länsstyrelsernas arbete med Agenda 2030 har sin grund i ett internationellt åtagande och där riksdagen beslutat om ett riksdagsbundet mål (2019/20:188).

Exempel på prestationer och effekter:

- Under 2025 har det varit ett fokus på hur-frågorna och erfarenhetsutbyten, bland annat genom spridning av webinarier som ordnas av GD-forum, RUS och LEKS. Samarbete mellan Agenda 2030, LEKS, NHT21, RUS avseende "Governance" och området målkonflikter. Utvecklingsarbete inom fyra samhällsutmaningar: hållbar tillväxt/utveckling, grön omställning, beredskap och social hållbarhet. Inventering av pågående initiativ och nya samarbeten över olika verksamhetsområden och mellan strategier, chefsnätverk, länsråd och landshövdingar.
- Länsstyrelserna ingår i myndighetsnätverket GD-forum Agenda 2030 och samordnar sedan 2022 GD-forum; dels Lilla GD-gruppen, där landshövdingen i Jönköping är ordförande, och den så kallade Operativa gruppen. Länsstyrelsen har medverkat och samordnat 2025 års nätverksträff om ökad förmåga i arbetet med hållbarhet, beredskap och civilt försvar, tillsammans med bland andra Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Försvarshögskolan.
- Dialog har skett med Regeringskansliet och med Riksrevisionen som under hösten presenterat sin granskning av regeringens arbete med Agenda 2030.
- Möten med länsstyrelsegemensamma grupper i arbetet har genomförts.

Bedömningen är att resultatet är gott och i allt väsentligt uppnår målet för det länsstyrelsegemensamma arbetet.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med könsuppdelad statistik

Individbaserad statistik redovisas inte genomgående könsuppdelat vid länsstyrelserna. Arbetet har inte prioriterats och länsstyrelserna saknar fortfarande systemstöd som möjliggör uppdelning av ärendestatistik efter kön. Det finns fortfarande behov av att utveckla arbetet och identifiera vilka ärendegrupper som är relevanta att redovisa könsuppdelad statistik inom. Den nya lagen om användning av myndighetsgemensam infrastruktur för digital post som träder i kraft den 1 januari 2026 kommer innebära att fler ärenden innehåller personnummer vilket ytterligare kan ge länsstyrelserna tillgång till könsuppdelad statistik.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med miljömålen (RUS)

Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet (RUS) arbetar med miljömålsuppföljning, stöd i åtgärdsarbetet och förstärker länkarna mellan nationell, regional och lokal nivå. I styrgruppen ingår kontaktlänsråd miljömål, berörda chefsnätverk på länsstyrelserna, Skogsstyrelsen samt Naturvårdsverket och SKR som adjungerade. I arbetsgruppen ingår medarbetare från flera länsstyrelser. RUS finansieras genom anslag 1:2 Miljöövervakning. Exempel på prestationer:

- I dialog tagit fram nya anvisningar för och samordnat regional årlig uppföljning av miljömålen, som underlag för nationell årlig uppföljning, fördjupad utvärdering och regional kunskap. Bidragit i miljöövervakning och miljöinformationsförsörjning.
- Tagit fram vägledningar för integrering av miljömålen i länsstyrelsernas verksamhet, miljömålsåtgärder med samhällsekonomiska effekter, externfinansiering och grön infrastruktur.
- Genomfört kunskaps- och erfarenhetswebbinarier för flera verksamheter, däribland: temamöten för miljömålsuppdraget; ekosystem för systemförändring; samverkan mellan livsmedel, lantbruk, beredskap och miljö; länstransportplanering; hållbar konsumtion och cirkulär ekonomi för länsstyrelser, regioner och kommuner.
- Bidragit i myndighetssamarbetet samverkansplattform urban utveckling.
- Medverkat i förvaltning av Åtgärdswebb för miljömålen och förstudie för Åtgärdswebb 2.0.
- Samordnat, medverkat i och kommunicerat arbete inom Miljömålsrådet och Agenda 2030.
- Medarrangerat miljömålsdagarna i Borås och årligt möte för länsstyrelsernas miljömålsuppdrag.
- Genomfört en översyn av RUS stöd till miljömålsuppdraget, inklusive behovsenkät.

Bedömningen är att RUS insatser i allt väsentligt bidragit till verksamhetsplanens uppsatta mål för 2025.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med energi och klimat (LEKS)

Länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning (LEKS) har som uppdrag att stödja, effektivisera och bidra till att utveckla länsstyrelsernas arbete med energiomställning och minskad klimatpåverkan. Genom dialog med Regeringskansliet om uppdrag och finansiering, deltagande på länsrådsutskottsmöten och bidrag till en ledningskonferens med temat Grön omställning i ett nytt omvärldsläge, har LEKS stöttat länsledningarna i det utökade uppdraget att leda den regionala energi- och klimatomställningen.

Länsstyrelserna har under 2025 fortsatt fått en gemensam kunskapsgrund, förståelse och erfarenhetsutbyte för deluppdraget kring utvecklad regional energiplanering genom det omfattande stöd som LEKS erbjudit länsstyrelserna genom exempelvis webinarier, nätverksträffar och samarbetsytor. På LEKS initiativ har samarbetet mellan länsstyrelserna, Svenska kraftnät och Energimyndigheten inom utvecklad energiplanering utvecklats. LEKS bedömning är att dessa insatser tillsammans med omvärldsbevakning och framtagna underlag har underlättat, effektiviserat och utvecklat länsstyrelsernas regionala arbete med att leda och samordna det regionala genomförandet av energi- och klimatpolitiken.

LEKS har utvecklat investeringsstödet Klimatklivet (stöd, utbildningar, rutiner, IT-utveckling, kommunikation) tillsammans med Naturvårdsverket och investeringsstödet Elektrifieringspiloter (stöd, mallar och rutiner) tillsammans med Energimyndigheten. LEKS har kunnat agera snabbt när det skett förändringar och när uppdrag tillkommit, så som deltagande i genomförandet av Sveriges återhämtningsplan, och har på så sätt underlättat för länsstyrelserna. LEKS bedömning är att samordningen har bidragit till en mer enhetlig, rättssäker och kostnadseffektiv hantering av stöden.

Dialoger och samarbeten med andra länsstyrelsenätverk under året bedöms ha stöttat olika sakområden med energi- och klimatintegrering samt hantering av målkonflikter. Dialoger och samarbeten som skett med andra myndigheter, externa nätverk, arbetsgrupper bedöms bidra till ett samordnat och effektivt arbete med genomförandet av länsstyrelsernas uppdrag.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete i rådet för levande städer

Länsstyrelserna ingår som en av 16 medlemmar i Rådet för levande städer. Rådet fick under året ett nytt regeringsuppdrag samt utökades med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Brottsförebyggande rådet. Det nya uppdraget, kopplat till Ny strategi för levande och trygga städer, ledde till en reviderad årsplan där ett antal nya aktiviteter nu undersöks vidare för att se hur rådet kan svara mot strategin, utöver redan pågående aktiviteter. Under 2025 har Länsstyrelserna påbörjat ett arbete med aktiviteten "Vägledning statliga remissvar till länsstyrelserna". Aktiviteten syftar till att förbättra inkommande externa yttranden genom att föra en strukturerad dialog med berörda sektorsmyndigheter kopplat till översiktsplaner, detaljplaner och väg- och järnvägsplaner. Under 2025 har en

arbetsgrupp tillsatts och struktur för arbetet har etablerats som ger förutsättningar för att i nästa steg påbörja den faktiska dialogen. I ett första steg prövas formerna för dialogen ut på Myndigheten för samhällsskydd och beredskap samt Statens geotekniska institut.

I syfte att underlätta för kommuner och andra aktörer att hitta aktuellt material inom hållbar stads- och samhällsutveckling bidrog rådets medlemmar löpande med material till den gemensamma webbplatsen. Rådet gav även fortsatt ut ett nyhetsbrev samt drev vidare konto på LinkedIn för att stärka kommunikationen till kommunerna.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med uppdrag 1D6 Effektiv och enhetlig tillsyn och prövning

Regeringen har gett länsstyrelserna i uppdrag att redovisa resultatet av arbetet med att utveckla effektivitet och enhetlighet i vår tillsyns- respektive prövningsverksamhet. Redovisningen ska särskilt belysa utvecklingen av gemensamma arbetsmetoder, samarbetet vid arbetstoppar samt om vidtagna åtgärder har bidragit till kortare handläggningstider och minskad administrativ börda för kommuner och regioner.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län har haft i uppdrag att samordna redovisningen på en övergripande nivå. Denna redovisning bygger på underlag från förvaltningsobjekt, samverkansorgan, chefsnätverk och dialoger med berörda aktörer. Slutlig redovisning har godkänts av länsråden den 12 november 2025.

Genomförda utvecklingsinsatser

Under året har flera utvecklingsinsatser genomförts för att stärka arbetet inom tillsyn och prövning:

Under året har flera utvecklingsinsatser genomförts för att stärka arbetet inom tillsyn och prövning:

- Målbild för gemensam utveckling och digitalisering: En viktig milstolpe under året har varit arbetet med målbilden för länsstyrelsegemensam utveckling och digitalisering. Arbetet markerar en gemensam kraftsamling och en långsiktig satsning för att öka enhetlighet, kvalitet och effektivitet i verksamheten genom digitalisering.
- Förenkla för företag (RB 3C2): och regeringsuppdrag om kompetenshöjande insatser: Länsstyrelsen Kronoberg har det nationella samordningsansvaret för uppdraget Kompetenshöjande insatser för bättre myndighetskontakter med företag, i dagligt tal kallat Förenkla för företag. Under året har en omfattande webbaserad utbildning, "Vi och företagen", genomförts på samtliga länsstyrelser. En pilot för en Service- och förtroendemätning har också genomförts för att undersöka hur verksamhetsutövare upplever länsstyrelsernas service, bemötande och handläggning. Arbetet har resulterat i en ökad kunskap och underlag för hur länsstyrelserna bemöter och samverkar med företag. Resultaten används nu för att identifiera förbättringsområden för hur länsstyrelserna kan bli mer tillgängliga, förutsägbara och serviceinriktade i sina kontakter med näringslivet. Redovisning sker i särskild ordning.
- Tillsynsuppdraget (RB 3D3): Uppdraget är flerårigt och under året har en genomgång av gemensamma arbetsmetoder genomförts, inklusive rutiner, mallar, arbets sätt, verktyg

och andra stödmaterial. Arbetet har resulterat i ökad kunskap om hur vi kan öka samarbetet mellan länen och hur vi kan arbeta mera likriktat. Samordning har skett av Länsstyrelsen Västernorrland och redovisas i särskild ordning.

- **Prövningsuppdraget (RB 3D4):** Samtliga länsstyrelser och miljöprövningsdelegationer har genomfört arbete för att göra tillståndprocessen mer enhetlig, transparent och förutsebar. Arbetet har resulterat i gemensamma arbetsmetoder, inklusive rutiner, verktyg och stödmaterial. Samordning har skett av Länsstyrelsen Västra Götaland och redovisas i särskild ordning.
- **Förvaltningsobjekt och samverkansorgan:** E tjänster, dokumentmallar och bedömningsstöd har tagits fram i samverkan mellan länsstyrelserna. Ett klassificeringsverktyg för enskilda avlopp har utvecklats för kommunerna, tillsammans med förbättrad tillsynsvägledning och samlad och enhetlig information.
- **Nätverksarbete:** Nätverksarbete är en viktig del i länsstyrelsernas utvecklingsarbete och har bidragit till bättre samordning, ökat erfarenhetsutbyte och stärkt kompetensutvecklingen inom flera områden. Gemensamma handledningar, vägledningar, digitala stöd och utbildningar har tagits fram inom ramen för detta arbete. Personallån och resurspooler har organiserats för att hantera arbetstoppar, till exempel i samband med avslutet av det föregående Landsbyggsprogrammet. För personallån finns nu en länsstyrelsegemensam sida på intranätet som stöd inklusive frågor och svar (FAQ).

Bedömda effekter av insatserna

Bedömningarna bygger på underlag och enkätresultat från länsstyrelsernas gemensamma utvecklingsarbete och redovisas utifrån uppdragets fyra huvudfrågor.

- **Tillämpning av gemensamma arbetsmetoder:** Mallar, vägledningar och stödmaterial har bidragit till ökad samsyn i prövnings- och tillsynsprocesser. När de används i det dagliga arbetet upplevs de underlätta handläggningen och bidra till en mer enhetlig tillämpning. Utbildningen "Vi och företagen" och piloten för förtroendemätning har skapat förutsättningar för fortsatt utveckling av service och bemötande samt mer enhetliga bedömningar.
- **Effekter på handläggningstider:** Digitala stöd, gemensamma rutiner och resursdelning bedöms underlätta arbetet och skapa förutsättningar för en mer effektiv ärendehantering, särskilt vid hög arbetsbelastning. Även om effekterna inte kan kvantifieras fullt ut, visar enkät- och nätverksdialoger att arbetet upplevs bidra till ökad effektivitet och förbättrad service.
- **Begränsning av kostnader och administrativ börda för kommuner och regioner:** Insatserna bedöms ha bidragit till vissa lättnader genom riskklassificeringsverktyget för enskilda avlopp, förbättrad tillsynsvägledning och samlad information. Åtgärderna upplevs minska manuellt arbete och förenkla informationssökning, vilket kan underlätta kommunernas prioriteringar. Länsstyrelsernas direkta påverkan på kommuners och regioners totala kostnader bedöms vara begränsad.
- **Samarbete vid arbetstoppar:** Resursutbyte mellan länsstyrelserna sker vid behov, exempelvis vid avslut av det föregående Landsbyggsprogrammet. Samarbetet bedöms bidra till ökad effektivitet, erfarenhetsutbyte och mer enhetlig hantering av tillfälliga arbetstoppar, med stöd av gemensamma rutiner och intranätinformation.

Samlad bedömning

Länsstyrelsernas samverkan har bidragit till förbättrade arbetsflöden, stödverktyg och mer enhetliga bedömningar, vilket stärker förutsättningarna för ett effektivt och rättssäkert arbetssätt i hela organisationen. Insatserna har på flera områden bidragit till att förenkla för dem vi är till för, förbättra uppdragens genomförande och höja kvaliteten. Arbetet har också gett en djupare förståelse för våra processer. Det har tydliggjort vilka delar som behöver vidareutvecklas, till exempel arbetsmetoder, digitala stödverktyg och rutiner för samverkan, för att ytterligare öka effektivitet och enhetlighet.

I flera uppdrag handlar det även om att fullfölja och implementera tidigare utvecklingsinsatser så att dessa får fullt genomslag i vardagen. Erfarenheterna visar samtidigt att det kan vara en utmaning att omsätta gemensam utveckling i praktiken. En fortsatt implementering, ett överenskommet införande och ett mer systematiskt resursutbyte bedöms kunna förstärka de positiva effekterna. Det skulle i sin tur bidra till ökad enhetlighet, kvalitet och effektivitet i tillsyns- och prövningsverksamheten. Arbetet med målbilden för länsstyrelsegemensam utveckling och digitalisering utgör en viktig grund för effektiv samordning, gemensamma lösningar och ett hållbart resursnyttjande.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med uppdrag 3E3 Kunskapshöjande insatser rörande tillståndsprocesser

Länsstyrelsen i Västra Götaland har i samverkan med Tillväxtverket genomfört en kunskapshöjande insats om länsstyrelsernas utvecklingsarbete rörande tillståndsprocesser, med ett särskilt fokus på miljötillstånd. Målgruppen för insatsen var länsstyrelserna, aktörer från näringslivet och andra myndigheter. Insatsen syftade till kunskapspridning och erfarenhetsutbyte mellan länsstyrelserna gällande till exempel arbetssätt för att nå en mer likartad hantering, samt till att korta handläggningstiderna för vissa ärendetyper.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med att förenkla för företag

Länsstyrelserna har som uppdrag enligt §5 p7 länsstyrelseinstruktionen att löpande arbeta med att verka för att förenkla för företag, och delar av detta arbete genomförs länsstyrelsegemensamt. Regeringen har utsett Länsstyrelsen Kronoberg som samordnare av flera olika uppdrag för att förenkla för företag. Uppdragen redovisas i särskild ordning i februari 2026. Alla länsstyrelser har bidragit till rapporteringen genom att besvara en enkät från Länsstyrelsen Kronoberg som rörde de olika förenklauppdragen.

Kompetenshöjande insatser

Två webbutbildningar, ”Vi och Företagen” och ”Motiverande samtal” med tillhörande chefsstöd togs fram 2024. Ingången i arbetet och presentationerna var att bra länsstyrelser ska bli ännu bättre. Av svaren framgår att det var i den efterföljande dialogen lärprocessen utvecklades.

Våren 2025 gjorde processledaren från Kronoberg besök på alla länsstyrelser för att lansera utbildningen. Gensvaret var stort med ledarskap och engagemang från länsledningarna. Besöken kopplades ofta ihop med andra aktiviteter, som en omvärldsdag, en heldag med handelskammaren och information från Svenskt Näringsliv. Det ledde till strategiska diskussioner om tillväxt, grön omställning och länsstyrelsernas främjande uppdrag.

I december 2025 hade drygt 2200 medarbetare svarat på utvärderingen av utbildningen. Alla som gjort utbildningen har inte svarat på enkäten och därmed är det långt fler som gjort den. Utbildningen har tagits emot väl, det finns ett behov och intresse hos länsstyrelsernas medarbetare att stärka företagsperspektivet. Samtidigt uttrycker en grupp av svarande ett begränsat värde, då de antingen upplever utbildningen överflödig, eller att den inte berör deras arbetsuppgifter. Många länsstyrelser ser utbildningen som en del i introduktionen av nyanställda. Slutsatsen är att den kompetenshöjande insatsen har fått bra genomslag på landets länsstyrelser.

Alla länsstyrelser redovisar att de kompetenshöjande insatserna bidragit till utveckling av arbetet med service och bemötande. Förenkla för företag lyfts i olika möten och dialoger vilket skapar medvetenhet om frågorna och bildar en gemensam grund och motiv för att gå vidare med förenklingsarbetet i organisationen. Ett område som lyfts av många länsstyrelser är förbättrad rådgivning och service. Länsstyrelsernas svar visar på en god förståelse för att god rådgivning och service är grundläggande för att förenkla för företag.

Intern och extern kommunikation

Länsstyrelsen Kronoberg har tagit fram en kommunikationsplan med material som stöd för länsstyrelserna. Det har också varit viktigt att hålla i gång kommunikationen med branschorganisationer, kommuner och andra intressenter. Länsstyrelsen Kronoberg var med på den nationella förenklingsdagen som Tillväxtverket arrangerade 30 september där vi presenterade vårt arbete för många av de myndigheter och organisationer som var närvarande. Tillsammans med Tillväxtverket genomförde vi en nationell konferens den 14 oktober riktad till alla länsstyrelser. Vid dagen för utbyte och lärande deltog även Förenklingsrådet och deltagarna fick information om EU:s regelförenklingsarbete.

Uppdrag 3C2, de förenklingspolitiska målen

Arbetet med de förenklingspolitiska målen har gjorts med stöd av Tillväxtverket och i nära samarbete med flera av länsstyrelsernas chefsnätverk. Under 2024 identifierade länsstyrelserna gemensamt med branschorganisationerna elva verksamheter som särskilt viktiga för företaget. De används nu i redovisningen till regeringen med stöd av Tillväxtverket, då länsstyrelsernas arbete för bättre handläggningstider, bemötande och service redovisas.

Länsstyrelsernas gemensamma service- och förtroendemätning

Efter noggranna förberedelser och beslut vid länsrådsmöte har Länsstyrelsen Kronoberg upphandlat en konsult för genomförande av service- och förtroendemätningen 2025 och 2026. Under 2025 har företagare inom två verksamheter fått en enkät. Från 2026 är det fem obligatoriska verksamheter. Länsstyrelserna kommer att få de första resultatrapporterna i april 2026. Varje länsstyrelse har utsett en kvalitetsansvarig för att samordna arbetet och säkerställa att de kommande resultaten bidrar till att utveckla verksamheterna.

Förbättrad information

I länsstyrelsernas rapporter redovisar de sitt arbete för att öka användningen av e-tjänster och ärendebekräftelser. De redovisar också hur tydligt de informerar om handläggningstider på sina webbplatser. Under 2025 har åtta länsstyrelser förbättrat sin information. De länsstyrelser som regelbundet redovisar genomsnittliga handläggningstider för flera verksamheter har ökat från fyra till åtta.

Länsstyrelsen
Gävleborg

www.lansstyrelsen.se/gavleborg